

A Baptista
Teológiai Akadémia
évkönyve
a 119. tanévről

2024/2025

A BAPTISTA
TEOLÓGIAI AKADÉMIA
ÉVKÖNYVE
A 119. TANÉVRŐL

2024/2025

Budapest, 2025

A Baptista Teológiai Akadémia évkönyve
a 119. tanévről, 2024/2025

Felelős szerkesztő: Prof. Dr. Mészáros Kálmán
Főszerkesztő: Bereczki Lajos
Szerkesztés és tördelés: Huszta Csaba

© Baptista Teológiai Akadémia, 2025

Minden jog fenntartva.
All rights reserved.
A kéziratok lektorálásának jogát fenntartjuk.

HU ISSN 2676-8275

Kiadja: Baptista Teológiai Akadémia
Felelős kiadó: Prof. Dr. Mészáros Kálmán, rektor

Borítófotó, borítóterv: Papp Szabolcs
Nyomtatás:

TARTALOMJEGYZÉK

I. AKADÉMIÁNK ÉLETÉBŐL	7
1. ÜNNEPNAPOK	9
Tanévnyitó ünnepi istentisztelet	9
<i>Felelősséggel élj a lehetőséggel!</i>	9
<i>Rektori beszéd</i>	14
<i>Beszámoló a tanévnyitóról</i>	22
Diplomaosztó és tanévzáró ünnepi istentisztelet	25
<i>Aki teljesen felkészült, az olyan, mint a mestere</i>	25
<i>Rektori beszéd</i>	32
<i>Beszámoló a BTA 119. tanévzáró és diplomaosztó...</i>	40
<i>Végzős hallgató elköszönő szavai</i>	47
<i>Visszaemlékezés a jubilánsok nevében</i>	49
<i>Páth Géza-díj átadása</i>	51
Évforduló 2025-ben	53
<i>Udvarnoki András</i>	53
2. KIEMELKEDŐ ESEMÉNYEK	56
3. HÉTKÖZNAPOK	67
Legáció beszámolók	67
Rektori közgyűlési beszámoló	93
Szociális tanulmányi tereplátogatás	100
Akadémiai hallgatói istentiszteletek	107
4. ESEMÉNYNAPTÁR	111
5. TÖRTÉNE SZEMMEL	163
6. EGY TESTÜLET BESZÁMOLÓJA	173
II. TEOLÓGIAI TANULMÁNYOK	175
Megnyerni Európa jövőjét!	177
A Zsidókhoz írt levél krisztológiája	187

A Mi Atyánk néhány értelmezéstörténeti adaléka	206
III. ADATTÁR	221
1. 2024/25-ös tanévre beiratkozott hallgatók névsora	223
Teológia – BA alapszak	223
Nappali képzés	223
Levelező képzés	224
Kántor – BA alapszak	225
Teológia – MA mesterszak	225
Nappali képzés	225
Levelező képzés	225
Továbbképzés, részismereti képzés	225
2. 2025-ben diplomázott hallgatók névsora	226
Teológia BA alapszak	226
Teológia MA mesterszak	227
Szakirányú továbbképzési szak	227
3. Kitüntetésben, jutalomban részesült hallgatók	228
4. Vezető testületek, oktatók és munkatársak 2025-ben	229
MBE Fenntartói és Fejlesztői Tanács (FFT)	229
Szenátus	229
Rektori Kabinet	230
Oktatók	230
Vendégelőadók	232
Munkatársak	232

I. AKADÉMIÁNK ÉLETÉBŐL

1.

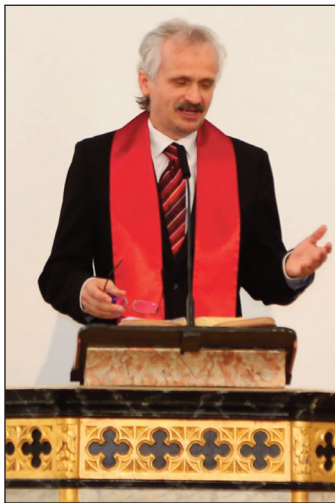
ÜNNEPNAPOK

Tanévnyitó ünnepi istentisztelet

Igehirdetés

Felelősséggel élj a lehetőséggel¹

Nagyon nagy szeretettel és tisztelettel köszöntök mindenkit, aki elfogadta a mi Istenünk meghívását, mert hiszem azt, hogy a Baptista Teológiai Akadémia meghívásán túl a Mennyei Atya volt az, aki hív magához, és ma is előkészítette és elkészítette ezt az alkalmat. És mivel küldött nekünk üzenetet az ő Igéjén keresztül, szeretnénk ezzel folytatni istentiszteletünket, tanévnyitó alkalmunkat, ünnepünket.

Paróczy Zsolt igét hirdet

Lukács evangéliumának a 15. részéből szeretném olvasni, Jézus Krisztus egyik példázatát. Lukács evangéliuma 15. rész 8. versétől olvasom Istenünk Igéjét.

„Vagy, ha egy asszonynak tíz drachmája van és elveszít egy drachmát, vajon nem gyújt-e lámpást, nem söpri-e ki a házat, és nem keresi-e gondosan, míg meg nem találja? Ha pedig megtalálta, összehívja a barátnőit és szomszédasszonyait és így szól: Örüljetek velem, mert megtaláltam a drachmát, amelyet elvesztettem. Mondom nektek, így fognak örülni az Isten angyalai egyetlen megtérő bűnösnek.” (Lk 15,8-10)

Imádság: Mennyei Édesatyánk! Hálát adunk neked a tőled való igazságokért, Igédért, az üzenetért. És ahogy annak idején a Szentlélek által segítetted, hogy ez fel legyen jegyezve, most arra kérünk,

¹ Elhangzott a BTA 119. tanévnyitó istentiszteletén, 2024. szeptember 8-án, a Bp-Wesselényi utcai imaházban

hogy a Szentlélek segítsen bennünket megérteni a nekünk szóló üzenetet. Az Úr Jézus Krisztus nevében kérjük ezt. Ámen.

Kedves testvéreim, szolgálótsaim, barátaim és kedves hallgatók, akik a következő napokban kezditek meg tanulmányaitokat!

Egyből bele is vágunk egy olyan történetbe, ami magyarázatra szorul. Mindjárt itt van, hogy mit kezdjünk a drachmával? Igaz, ez egy görög pénz, még most is lehet hallani róla, de nehéz is minden egyes történetben, példázatban valamilyen értéket adni ennek. A legtöbb Biblia végén van egy összehasonlítási lehetőség, hogy ez egyenlő volt azzal a dénárral, amit más evangéliumok is említenek, ami egy jó napi keresetnek számított, amit még akkor sem olyan könnyű lefordítani, de talán azt mondhatnánk, hogy a mai legnagyobb pénzünk a 20 ezer forintnak megfelelő lehetne. Persze lehetne ezen vitatkozni, de nem is ez a lényege ennek a példázatnak, hanem hogy volt értéke. Tehát nem egy 100, vagy egy 200 forintosról van szó.

Nem olyan régen gyülekezetünkkel nyári táborban vettünk részt Vajtán, és onnan nem messze található Simontornya, ahonnan a feleségem családjának egy része származik, és elmentünk meglátogatni őket. És ha már ott voltunk, akkor betértünk a simontornyai várba. Aki teheti, majd nézzétek meg, elég szépen felújították, egy nagyon jó kiállítást rendeztek be. Nem meglepő módon, Simon tornyát egy Simon nevű ember készítette el, tényleg egy tornyot készített a folyó közepében, ami akkor ott volt, egy gázlónál, egy átjárónál. Nagyon sokszor átépítették a korai középkor, aztán a középkor több részén, és most a végén egy múzeum lett belőle. Ami érdekes, hogy a múzeumnak az egyik kiállítása egy olyan leletet mutat be, amit néhány évvel ezelőtt találtak.

Ott, Simontornyán az egyik ház udvarán, a járda közelében egyszer a tulajdonos látta, hogy egy régi pénzerme van ott. Nem tudta mire vélni, ahogy ott nézelődött, talált másikat is. És mivel volt régész ismerőse, ezért szólt neki, és a csapatával eljöttek, és elkezdtek a feltárást. Kiderült, hogy egy jó méter mélyen a járda alatt találtak egy régi középkori korsót, aminek az alsó része levált, és onnan elkezdtek ezek a pénzermék kijönni, vagy kihozták a kis állatok. Miután nagy gonddal kivették, majd átvizsgálták kiderült, hogy több mint 3000 pénzerme volt ebben a korsóban, ezüst és arany pénzermék is, de elsősorban ezüsből voltak, meg volt sok más is, és több korból származik. Ami miatt ezt elmondtam, nem azért, hogy ezt is megtalálták, hanem kiderült, hogy ezt a korsót nem itt ásták el.

Nem ez volt az eredeti hely. Valahol egészen máshol – nem tudják, hogy hol – rejtették el. És ez a terület, ahol megtalálták, nagy mocsár volt, és nem is építkeztek sokáig oda, mert nem lehetett, hanem máshonnan hoz-

tak töltésföldet, amire utána ráépítkeztek, hiszen ez egy folyórész volt addig. És kiderült – egyértelműen ki lehetett mutatni –, hogy ezzel a töltésfölddel érkezett együtt ez a régi korsó. Tehát valakik átszállították a földet, akkor még ép korsóval együtt, nem tudva, hogy mit szállítanak, és szépen töltésföldként odahelyezték. Majd néhány évtizeddel később egyszer csak kiderült, hogy milyen kincssel teli, sok millió forint értékű kincs volt egyébként, tehát egy ilyen becsületes megtaláló volt, aki itt van, és az egészet, majdnem az egészet ki is állították, és ez az értékes lelet bizonyította ennek a területnek az értékeségét. Akik áthozták, azoknak nem volt fogalmuk, pedig ott volt a kezükben ez a kincs.

Erről szeretnék egy kicsit beszélni Isten Igéje alapján, hogy milyen kincsekkel ajándékozott meg bennünket a Mennyei Atya, amit nagyon fontos kihasználnunk. Ha pénzről beszélünk, nem is az érték a legfontosabb, hiszen a pénz arra való, hogy valamire használjuk, valamit vásároljunk. Az a pénz, ami csak áll, az egy idő után számunkra értéktelenné válik. Gondoljuk el, hogy meghalunk, mi már semmit nem fogunk kezdeni. Hány embernek találtak meg – akár a zakójába beletéve, bevarrva – halála után az eldugdosott pénzeit. Számára az semmit nem ért. Az életében gyűjtögette, és úgy vészett el, hogy valójában azt hitte, hogy megvan, de igazából elveszett. Semmit nem ért. A pénz – és így egy drachma is – egy dénár, a lehetőséget jelenti, amit vagy kihasználnunk, vagy elvesztegetünk. A lehetőséget arra, hogy valamit lépünk, valamit tegyünk. Lukács evangéliuma 15. részében három csodálatos példázatot mond el Jézus Krisztus, de nagyon érdekesek ezek feliratai. Tudni kell, hogy a Bibliánkban – most én a revideált új fordítású Bibliát használok – a feliratok nem képezik a szöveg részét. Egy kicsit zavaró, mert legtöbbször úgy gondoljuk, hogy igen. Ez egy jóval későbbi szerkesztői elgondolás alapján lett odajegyezve.

Az is érdekes, hogy az első két történetnek az elveszett juh és az elveszett drachma a címe, a harmadiknak a tékozló fiú. De valószínűleg majdnem mindegyiknek adhatnánk egészen más elnevezést is, hiszen valami olyanra fókuszál ez a cím – az elveszett drachma is –, ami nem fejezi ki az egész példázat értelmét, hiszen itt nem az elveszett drachmáról vagy az elveszett juhról van szó, hanem a megtalált drachmáról és a megtalált juhról. Ami elveszett, azt nem biztos, hogy meg is találják. Ha már megtalálták, abban benne van, hogy elveszett és megtalálható. Ahogy a tékozló fiú is a hazatért, hazatalált fiú története, és nem a tékozló fiú története, csak önmagában. Nem a tékozlásról szól a példázat, hanem arról, hogyan lehet hazatalálni.

Az is látszik, hogy nagyon hasonló példázatokról van szó, mindenképpen annak a jelentéstartalmáról is, de mégis más-más megközelítésben. Hiszen

amikor a pénzről van szó – az elveszett és megtalált drachmáról –, akkor valami olyanról, ahol igazából ez a pénzérme nem tehet arról, hogy ő eltűnt, hogy elgurult, hogy nincs meg, nem szándékosan tette ezt, hanem egyszerűen így alakult. Valami figyelmetlenség következménye lehetett. Itt a tulajdonos volt valahol a felelős. De a példázat megint nem erről szól, hanem arról, hogy maga a tulajdonos hogyan kereste ezt az elveszett pénzt és hogyan figyelt oda.

Ha valamit nem találok meg – pedig meg kellene találni –, akkor soha semmi hasznom, de még csak lehetőségem sem lesz benne. Ha valamit elvesztünk, arra lehet azt mondani, hogy így alakult, és meg lehet tenni, hogy nem foglalkozunk tovább vele. Bánjuk, bánkódunk miatta, de nem keressük egészen addig a pontig, amíg meg nem találjuk, mert akkor lesz csak értelme. Nem csak keresgélgni kell, hanem valójában megkeresni.

És most elsősorban a hallgatók felé szeretnék szólni, hiszen a lehetőségeknek a megtalálása az egy tanulási időszakra is igaz. Isten adott számunkra lehetőségeket, különböző ajándékokat, talentumokat. Azt gondolom, legtöbben úgy vannak itt – pont a felvételin is látszott –, hogy ez a tanulmányi kezdet számukra is egy megtalált lehetőség. Lehet, hogy sokan úgy vannak, hogy már elveszettnek hitték ezt a drachmát, hogy én nem fogok már többet tanulni, vagy el sem tudom képzelni, hogy folytatnám a tanulmányaimat, vagy egyáltalán egy ilyenbe is belevágnék. De valahogy sikerült ezt a lehetőséget megtalálni, sikerült mégis dönteni, és most itt lehetünk egy kezdetnél. A lehetőségek kezdetén. Ez még nem a vég.

Azzal, hogy megtaláltuk a drachmát, azzal még csak a lehetőség került a kezünkbe, de ott van. Én azt kívánom mindenkinek, hogy éljenek ezzel a lehetőséggel. Természetesen ez felelősséggel és odaszánással is jár, de a lehetőség adott. És ha Isten biztosított számunkra egy ilyen időt, lehetőséget, ezt a megtalált lehetőséget ne veszítsük el újra. Talán az a legrosszabb, ha megtalálunk valamit és újra elveszítjük.

Az a csodálatos, hogy a mi mennyei Atyánk ennek a megkeresésnek és a megtalálásnak is az Atyja. Hiszen a példázatok igazából nem arról szólnak, amit most az előbb említettem róluk, hanem a mindenható Atyáról. Hogy ő hogyan keres bennünket különböző módokon. Kívánom, hogy aki elveszett, vagy elveszettnek hiszi magát, vagy aki azt sem tudja magáról, hogy elveszett, de igazából a menny számára, Isten számára mégiscsak elveszett az élete, az is egyszer csak rádöbbenjen, hogy öneki szüksége van a mennyei otthonra, arra a nyájra, amely az Istenhez tartozik és annak a közösségébe, aki alkotta őt.

Jézus Krisztus az, aki szó szerint eljött a mennyből, hogy megkeressen engem. És erről sokat tanulhatunk majd a Bibliából. Nem kímélte magát. Azt olvassuk ebben a példázatban, hogy gondosan kereste, és meg is ta-

lálta. Mindent megtett értünk Jézus Krisztus, hogy megtaláljon bennünket, megtaláljon engem és mindegyiknek van egy története. Az én megtalálásomnak is van egy története, annak, hogy Isten kezébe kerülhettem. És ez mindegyik egy csoda. Mindegyik egy olyan fantasztikus dolog, amelyet Isten tervezett el és Ő vitt végbe. És az a jó és csodálatos ebben, hogy amikor a kezébe kerülünk, akkor vagyunk igazából biztonságban. Akkor kezd a lehetőségünk kibontakozni. Akkor lesz az, amit eddig nem is tudtunk, hogy ami elveszett, az egyszerűen értékke válik a megtalálás révén. Az Isten kezében ugyanaz az ember egészen másra lesz képes, mint nélküle. És már csak ez is egy hatalmas változás az életünkben, amikor Isten megérint bennünket.

Azt olvastuk a példázat végén, hogy a megtalált bűnös ember életét az egész menny ünnepli. Már csak elgondolni is hihetetlen, hogy amikor az Isten ránk talál és mi megtaláljuk benne a mennyei Atyát, a teremtő Istent, mindazt, akit nem ismertünk előtte, és befogadjuk Jézus Krisztust az életünkbe, és így részesei leszünk a mennyei családnak, Isten családjának, akkor ez nem csak egy földi történet, nem csak egy emberi történetnek a vége, hanem egy mennyei ünnep is.

Valószínűleg itt soha nem tudjuk eléggé értékelni ezt, de nem is ez a dolgunk, mivel a menny értékeli. És ránk is, a kedves hallgatókra is, akik ezt a megtaláltatást még nem élték át, vár Istennek ez a szeretete és ez a kegyelme.

Ne lepődjenek meg, ha a tanulmányaik során lesz ilyen hívás az életükben, egy ilyen megszólítás, hogy amikor olvassák majd Isten Igéjét, akkor lesz olyan, hogy szól önökhöz. Felülről. És kérem, figyeljenek majd erre! Figyeljenek, mert ez a mennyei kéz keresi önöket is, mint ahogyan engem is és bármelyikünket, hogy utána az Ő kezében valódi és igazi értékke váljunk. Tehát használjuk ki a saját lehetőségeinket a tanulásban is, hogy ne legyen újra elveszett ez, és ugyanúgy éljük át Isten megtaláló szeretetét! Ámen.

Paróczy Zsolt
a BTA rektorhelyettese

„Mert az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszettet.”

Lukács 19,10

Rektori Beszéd²

A Baptista Teológiai Akadémia 119. évnyitó ünnepségén szeretettel köszöntök minden résztvevőt, kedves vendégeinket, köztük a társintézmények vezetőit, tanárainkat és családtagjaikat.

Prof. Dr. Mészáros Kálmán

Szeretettel üdvözlöm

- *Hittudományi Akadémiánk fenntartóját, a Magyarországi Baptista Egyház képviselőit;*
- *Intézményünk korábbi és jelenlegi vezetőit;*
- *aktív és nyugalmazott tanárait;*
- *hallgatóit, különösen az elsőéves diákjait, és családtagjaikat;*
- *Intézményünk dolgozóit.*

Köszönjük, hogy elfogadták meghívásunkat!

Mindenek előtt hallgassátok meg a BTA évnyitó ünnepségének vezérigéjét:

„Azt pedig tudd meg, hogy az utolsó napokban nehéz idők jönnek. Az emberek ugyanis önzők, pénzsóvárák lesznek, dicsekvők, gőgösök, istenkáromlók, szüleikkel szemben engedetlenek, hálátlanak, szentségtelenek; szeretetlenek, kérlelhetetlenek, rágalmazók, mértéktelenek, féktelenek, jóra nem hajlandók, árulók, vakmerők, felfuvalkodottak, akik inkább az élvezeteket szeretik, mint az Istent. Az ilyenek a kegyesség látszatát megőrzik ugyan, de annak az erejét megtagadják. Fordulj el tehát ezektől...

Te azonban követőjévé lettél az én tanításomnak, életmódomnak, szándékomnak, hitemnek, türelmemnek, szeretetemnek, állhatatosságomnak, üldöztetéseimnek, szenvedéseimnek, amelyek Antióchiában, Ikóniumban, Lisztrában értek. Milyen üldöztetéseket viseltem el, és mindegyikből megszabadított az Úr! De mindazokat, akik kegyesen akarnak élni Krisztus Jézusban, szintén üldözni fogják.” (2Tim 3,1-12)

I. Aktualitások

Különleges világkorszakban élünk, napjainkban teljes káosz vesz bennünket körül. Ha sorba szedjük az aktualitásokat, akkor sorsdöntő esemé-

² Elhangzott 2024. szeptember 8-án a BTA tanévnyitó istentiszteleten a Wesselényi utcában

nyek történtek a közelmúltban: A hírközlő eszközök egyre drámaibb bejelentéseket tesznek. Földrengések, szökőár, folyók lépnek ki a medrükből, a globális felmelegedés kontinensek kiégésével, a tengerszint fokozatos emelkedésével, az éghajlat drasztikus változásával, hurrikánok, félországot fenyegető tűzvész lángjai borítják be, amelyek már szinte az emberiség jövőjét fenyegetik.

2020 a Covid éve volt. Folytatódott 2021-ben a globális gazdasági válság, világrendszerek roppantak össze. 2022-ben az ukrán-orosz háború borította fel Európa közel nyolcvan évig tartó viszonylagos békéjét. Nyomában meghozott gazdasági szankciók beláthatatlanná tették kontinensünk népeinek sorsát. Időközben a közel-keleti országok, benne Izrael és vele szomszédos államok háborúba keveredtek egymással. Mindezek az események csak fokozzák az Európa felé irányuló migráns bevándorlás egyre fékezhetetlenebb és kezelhetetlen hullámain. 80 esztendő eltelte után ismét az egész földi létünket fenyegető nukleáris háború reális réme fenyeget bennünket. Sorsdöntő események várhatók a politikai élet világában is. Amerikai választások végkimenetele. Ketté hasadt ismét Európa, de Magyarország népe is.

Az egyházi élet is megosztott, hitelvesztés, bizalmatlanság zátonyai között halad a keresztyénség hajója. Kiüresedő templomok, népszámlálás döbbenetes adatai figyelmeztetnek bennünket, hogy kritikus szakaszához érkezett Krisztus elhívott népe a mai Magyarországon, Európában és az egész világban. Tanbéli eltévelyedések, ennek nyomában a globális egyházban szakadások, belső meghasonlások jelzik, ezt a fokozódó krízist...

Eközben itt vagyunk mi, a magunk személyes, családi, gyülekezeti, társadalmi kríziseinkkel. Súlyos anyagi, egzisztenciális, lelkünk és testünk egészségét károsító konfliktusaikkal és jövőnket elhomályosító mély válságaikkal. De mindez még nem a világ vége...!

Nincs azonban ebben semmi meglepő. A felolvasott igében ezt olvastuk: *„az utolsó napokban nehéz idők jönnek!”* Igen, mindeközben tudjuk, hogy Krisztus visszatérése már a küszöbön van. Egyre közelebb kerülünk az üdvösség végkimeneteléhez, nemsokára mi is átléphetünk az örökélet kapuján és kitarulhat előttünk Isten mennyei világának teljessége. Hisz mi nem a „világvégét” várjuk, hanem *„új eget és új földet várunk az ő ígérete szerint, amelyben igazság lakik.”* (2Péter 3,13)

Az utolsó idők Krisztus földre jövetelével kezdődtek meg és máig is tart. Betlehemi születése, Egyiptomban való nevelkedése, Jordánban való bemerítkezése, tanítványainak elhívása, kereszthalála, majd harmadnapra történő feltámadása és mennybemenetele, Messiási eljövetelét alapozta

AZ UTOLSÓ NAPOKBAN NEHÉZ IDŐK JÖNNEK!

meg. Pünkösöd óta pedig folyamatosan az idők betöltésével a végkifejlet, az utolsó idők teljessége felé haladunk...

Most nincs időnk arra, hogy mindazokat a „jeleket” sorba vegyük, amikről először Jézus, majd az apostolok beszéltek és írtak az utolsó napokra vonatkozóan. Most itt Pál apostol sorait olvastuk, aki fiatal tanítványának, Timóteusnak írt az utolsó napok kifordult emberi magatartásáról:

„Önzők, pénzsóvárák lesznek, dicsekvők, gőgösek, istenkáromlók, szüleikkel szemben engedetlenek, hálátlanok, szentségtelenek; szeretetlenek, kérlelhetetlenek, rágalmozók, mértéktelenek, féktelenek, jóra nem hajlandók, árulók, vakmerők, felfuvalkodottak, akik inkább az élvezeteket szeretik, mint az Istent.” (2-4)

Ma nem így van?

1. Az önző, önmagát szerető, narcisztikus hajlam!
2. Materialista szemlélet, csak az anyagiakat tartja értéknek.
3. Testi élvezeteket, pornográfia, alkohol, tudatmódosító függés.

Igen, mi is ebben a szentségtelen világban élünk, különböző kísértések vonzásában. Ha nem ismernénk Krisztust, ha nem töltekeznénk be vele, ha nem áradna ránk ki a Szentlélek, bizony bennünket is elsodorna az „utolsó napok” szentségtelen világa.

Sokan megvetik a keresztyén életet, lenézik a gyülekezeti életet, a Biblia napi tanulmányozását, a családi áhítatok megújító erejét, az Istent dicsérő énekek boldogságot fokozó hatását, az élő reménység bennünk fokozódó tüzeit a Szentlélek által. Pedig csak ez adhat igazi védelmet az „utolsó napok” egyre vadabb szellemi támadásával, és istentelen ellenkultúrájával szemben.

Ez táplálja a Krisztus egyházának minden élő tagját, minden testületét, egész organizmusát, benne hisszük, hogy ezt munkálja a Baptista Teológiai Akadémia minden újjászületett vezetője, tanára, dolgozója és hallgatója. Ahogy Pál apostol is mondja: *„Te azonban követőjévé lettél az én tanításomnak, életmódomnak, szándékomnak, hitemnek, türelmemnek, szeretetemnek, állhatatosságomnak, üldöztetéseimnek, szenvedéseimnek... de mindegyikből megszabadított az Úr!”* (10-11)

II. A BTA küldetésének időszerű hangsúlyai

Ahogy Timóteusnak voltak követésre méltó példaképei, mint a hívő nagymamája, édesanyja, vagy fogadott szellemi atyja, Pál apostol, ott szeretnénk mi is szolgálni felétek, új hallgatók és öreg diákok. Bár csak megértenénk egyenként Istennek személy szerint ránk vonatkozó elhívását és küldetésünk lényegét! Ebben szeretne Akadémiánk is segítséget nyújtani, hogy majd, mint hívő családfő, gyermekeit szerető anya, gyülekezeti szolgálattelvő – gyermektanító, ifjúsági vezető, lelkipásztor, zenei vezető, előljáró –, egészségügyi-szociális gondozó, rendőr, katona, vagy tűzoltó, hasznos tagja légy a társadalomnak, hazánknak és az emberiségnek.

A Baptista Teológiai Akadémia küldetésének lényege és alapja a Jézus Krisztustól kétezer évvel ezelőtt kapott misszióparancs teljesítése: *„Tegyetek tanítvánnyá minden népet!”* (Máté 28,19)

Miután Jézus nyilvánosan bemerítkezett a Jordán folyóban, ettől kezdve hivatalosan is elkezdte világmegváltó szolgálatát. Kiválasztott 12 tanítványt, akiket beavatott az Isten országának titkaiba. Három éven át naponta tanította őket, megosztotta velük életének minden részletét.

Miután tanúivá váltak határt nem ismerő szeretetének, élete feláldozásának, feltámadásának és mennybemenetelének, rájuk bízta az örök élet örömhírének továbbadását minden ember számára.

Ez a világgraszoló üzenet a Szentlélek által felkészített hithősök, igehirdetők és evangélisták által, nemzedékek hűségese helytállása során hazánkba is elérkezett, akik közül sokan vértanúvá is váltak.

Az 500 éve hazánkba érkezett bibliai eredetű hitvalló bemerítést gyakorló baptisták senkit nem keresztelnek meg addig, amíg valaki hitéről tanúságot nem tesz és bemerítését önként nem kéri. Ez azt jelenti, hogy az Isten világa iránt érdeklődő embert akár a családjában, akár a gyülekezetében, akár intézményi szinten a hit alapjairól felkészítő tanításban kell ré-

szesíteni, ahogyan ezt a keresztyén ősegyházban is gyakorolták a katechetikai oktatás nyomán.

A reformáció idején az anabaptisták közösségében a gyermekeket és a fiatalokat a Biblián keresztül tanították meg írni és olvasni úgy a családi közösségben, mint a gazdaságaikban létrehozott habánudvarok iskolarendszerében.

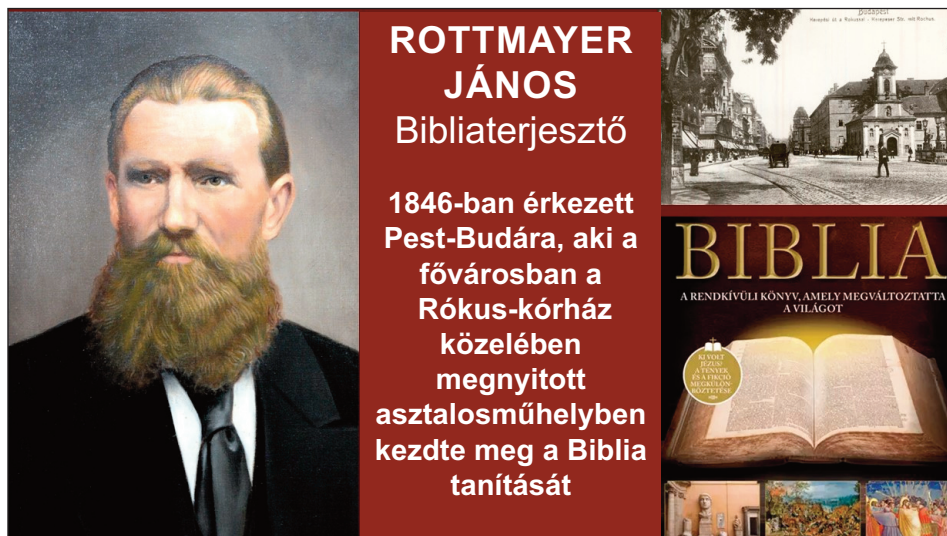
*Anabaptista-
habán család
a Felvidéken*

Legutóbb felfedezett anabaptista kódexek tanúsága szerint már 1535 óta létezett jól szervezett iskolarendszerük, ahol keresztyén iskolaanyák és felkészült iskolamesterek foglalkoztak az ifjabb nemzedékkel: „Gyermekeinket is összegyűjtöttük azokon az oktatási helyeken, ahol találkoztak és istenfélő nővérekre bízva őket, keresztyén fegyelemben és modorban tanítottuk a gyermekeket..., hogy isteni módon fegyelmezhessük őket és gyermekkoruktól kezdve megismerjék Istent. Nem engedjük őket más iskolákba, mert ott csak a világi bölcsességet, a művészetet ismerik meg és nem hallanak Istenről... 5-6 évig nálunk maradnak, amíg meg nem tanulnak írni-olvasni. A közösségben minden gyereknek 12 éves koruktól szakmát kellett tanulni...”

Ilyen Habán udvarház volt Sárospatakon is, melyet az I. Rákóczi György fejedelem által letelepített anabaptisták hoztak létre. Itt tanított Sárospatakon (1650-1654 között) a morva-magyar Szeges családból származó, önmagát *Comenius Ámos, János* (Magyarbród, Morvaország 1592. márc. 28. – Amsterdam, 1670. nov. 15.) magyar felmenőkkel rendelkező (*Szeges János*) nemzetközileg ismert, kiváló pedagógus, aki maga is hivatkozott az anabaptista habánok összetartására, hithűségére, a gyermeknevelésben és a tanításban megmutatkozó példás magatartására. Valószínűleg

a hutterita udvarházak gyermek/fiatalfelnőtt iskolák adtak ihletet Comeniusnak a „nemzetek tanítója” oktatási reformterveihez. Ezt a nemes hagyományt vették át és gyakorolják ma is a baptisták hazánkban épp úgy, mint világszerte.

A 19. század közepén újult lendülettel elinduló baptista ébredési mozgalom a Biblia módszeres terjesztése és tanítása által erősödött meg a Kárpát-medencében.

Így az 1846-ban Hamburgból (178 évvel ezelőtt) hazatérő *Rottmayer János*, aki Pest-Budán itt a közeli Rókus kórház mellett, a mai Gyulai Pál utcában megnyitott asztalosműhelyben kezdte a Biblia tanítását. Kereken 20 évvel később 1866-tól kezdve pedig Kolozsváron indította el bibliaterjesztő munkáját, a Mátyás király szülőháza mögötti utcában, a hajdani Kárpát utca 18. szám alatt.

Igazi áttörést az 1873-ban Magyarországra érkező *Meyer Henrik* hozta (150 évvel ezelőtt), aki nemcsak nagyszerű bibliaterjesztő, gyülekezetalapító, templomépítő (Wesselényi utcai), hanem 1892-től kezdve időszakos német nyelvű prédikátoriskolát is alapít, több mint 30 fővel. Ebből az időből maradt fent két fényképes tabló, az egyik 1892, a másik 1913-as dátummal, ugyancsak 30 hallgatóval. (A tablóképek megtekinthetők a Benczúr u. 31. II. emeletén.)

A magyar nyelven kezdetben néhány hetes, vagy több hónapos továbbképzésben részesültek a frissen megalakult gyülekezetek vezetői és igehirdetői, de egyre nagyobb igény mutatkozott a módszeres és rendszeres, alaposabb teológiai tanulmányokra.

Az első képzett igehirdetők külföldi hittudományi intézetekben kaptak teológiai kiképzést. Elsőként *Udvarnoki András* nevét említhetnénk, aki Európában elsőként Hamburg városában működő nemzetközi tekintéllyel bíró Baptista Szeminárium hallgatója volt.

Hazatérése után magyar nyelvű időszakos bibliai tanfolyamokat szervezett vidéken, majd a fővárosban. Magyarországon a törvényes állami elismerés után 1906-ban kezdődött meg hivatalosan a teológiai oktatás Budapesten. Ettől kezdve intézményünket a Biblia tekintélyét feltétlen tiszteletben tartó, a Szentírás eredeti tanításához ragaszkodó, teológiai szélsőségektől mentes evangéliumi, konzervatív alapelveket valló és képviselő felsőoktatási intézményként tartjuk számon.

Az elmúlt 119 esztendő alatt az egyik legtekintélyesebb evangéliumi alapokon álló, elkötelezetten missziós orientáltságra törekvő felsőoktatási intézménnyé vált iskolánk. Jelenleg közel 450 hallgatóval rendelkezik. A Baptista Teológiai Akadémián technikailag jól felszerelt előadókházban három képzési területen folyik az oktatás: Teológia BA, Teológia MA, illetve Kántor BA szakon.

III. Összegzés számadatokban

Végül örömmel jelentem, hogy ez évben 142 fő kérte felvételét Akadémiánkra. Többségében baptista hallgatók, de vannak más (8) felekezeti hátterűek is.

I. AKADÉMIÁNK ÉLETÉBŐL

21

- Teológiai (BA) Alapszakra Nappali + Levelező - Összesen:	113 fő
- Teológiai Mester (MA) szakra	15 fő
- Kántor (BA) Alapszakra jelentkezett:	1 fő
Új szakirányú továbbképzések indulnak 2024. évben:	
- Bibliaismeret-oktatási szakirányú továbbképzési szak:	3 fő
- Közoktatás-vezető és pedagógus-szakvizsga szakirányú továbbképzési szakokra jelentkezett:	<u>10 fő</u>
Összesen:	142 fő

A lelkipásztori képzésünkre 35 fő jelentkezett, közülük 31 fő baptista lelkipásztornak készül.

2024 őszén a Baptista Teológiai Akadémián mindent összevetve, ebben az évben közel 450 fő kezdheti meg hittudományi képzését.

Köszönjük az ehhez nyújtott egyházfenntartói támogatást, és az Intézmény működését fedező kormányzati támogatást. Legfőképpen baptista közösségünk imádságos lelki támogatását és bátorítását.

Mindezek felett Istennek adunk hálát, aki 119 éven keresztül fenntartotta Teológiánkat és sok lelkimunkásnak adott felkészülési lehetőséget, akik hűséggel megállták a helyüket.

Tartsuk szem előtt továbbra is Mesterünk, Jézus Krisztus misszióparancsát, ami teológiánk vezér igéje: „*Tegyetek tanítvánnyá minden népet!*” (Máté 28,18-20)

Végezetül a tanároknak fáradhatatlan tanítást, a hallgatóknak jó és eredményes tanulást, Intézményünk dolgozóinak pedig kitartó munkát kívánok!

A 2024-25-ös tanévet ezennel hivatalosan is megnyitom! Fel a szent munkára!

Soli Deo Gloria! – Immánuel! Velünk az Isten!

Prof. Dr. Mészáros Kálmán
a BTA rektora

„Jézus így szólt hozzájuk: Az én Atyám mind ez ideig munkálkodik, én is munkálkodom.”

János 5,17

Beszámoló a tanévnyitóról

„Ragadd meg a lehetőséget!”³

A Baptista Teológiai Akadémia 2024/2025-ös tanévnyitó istentiszteletére 2024. szeptember 8-án került sor a Wesselényi utcai Baptista Imaházban. Az intézmény 119. tanévnyitója Prof. Dr. Mészáros Kálmán imádságával vette kezdetét. László Gábor főtitkár, aki egyben az ünnepség levezető elnöke is volt, köszöntötte a megjelenteket, köztük Papp János egyházelnököt és kiemelt szeretettel az elsőéves hallgatókat.

A szolgálatteltevők és a gyülekezet egy része

Az Ige üzenetében Paróczy Zsolt rektorhelyettes a Lukács evangéliuma 15,8-10 alapján kiemelte, hogy Isten mindannyiunkat hív magához, személyes üzenete van számunkra. Az elveszett drachma jelképezheti az elveszett lehetőséget. Ugyanakkor az igében a megtalált drachma van fókuszban. Ragadjuk meg az időt, a lehetőséget a tanulásra, a fejlődésre. Az Isten számára elveszett ember jó lenne, ha rádöbbenne, szüksége van az Atyára és a közösségre. Jézus mindent megtett, hogy megtaláljon bennünket. Mindegyikünknek van egy története. A megtalált bűnösnek örül az egész mennyei világ.

Serafin József imádságát követően a bibliai tanítással kiegészült rektori beszéd hangzott el, amelyben Mészáros Kálmán a 2Timóteus 3,1-12 („Azt

³ Megjelent a BTA honlapján: <https://www.bta.hu/2024/09/25/ragadd-meg-a-lehetoseget-2/>

pedig tudd meg, hogy az utolsó napokban nehéz idők jönnek...") alapján rámutatott, hogy ma az utolsó napok világias szemléletében élnek az emberek és mi ne legyünk ezek követői. Valakit bizonyosan ránk bízott az Úr, legyünk áldássá mások életében testvérként, szülőként, munkatársként. Majd elődeinkre emlékeztünk rövid egyháztörténeti kitekintéssel, ezután pedig a jelen számai következtek a Teológia vonatkozásában: az elmúlt évben 74 fő vette át diplomáját, 142-en iratkoztak be az idei tanévre, közöttük vannak hallgatók 8 másik felekezetről is, illetve nagy öröm, hogy lelkipásztori képzésben 35 hallgató készül a gyülekezeti szolgálatra.

Az első évfolyamosok fogadalomtétele

Szép hagyomány immár az elsőévesek fogadalomtétele, amit *Balla Péter* gazdasági főigazgató vezetett. *Papp János* egyházelnök imádságban kért áldást rájuk és felhívta a figyelmet arra, hogy egy közös vonalon haladt az igei üzenet a mai alkalommal: az életünket ne csak a külső dolgok fejlesztésére szánjuk, hanem a belső változásra, formálódásra is.

Patkás Rita, a BTA oktatója szívhez szóló bizonyoságtételében elmondta, milyen fordulópontot jelentett az életében az elhívás felismerése. *Kulcsár Bálint* MA II. hallgató pedig szólt életének fordulópontjáról és Isten kegyelméről.

A Szenátus döntése alapján idén a Nemzeti felsőoktatási ösztöndíjat *Dr. Birkás-Ferreira Zsófia Ágnes*, *Erdős Csilla* és *Sárvári Tamás Attila* hallgatók vehették át.

A zenei szolgálatban közreműködött a BTA kórusa *Kónyáné Puskás Laura* mesteroktató vezetésével, illetve *Pető István* mesteroktató és *Dr. Garai*

A BTA kórus szolgál Pető István vezényletével

Zsolt, főiskolai docens közreműködésével. A tanévnyitó ünnepség szeretetvendégséggel zárult.

Két elsőéves hallgató kérdésünkre elmondta, miért jelentkeztek a Teológiai Akadémiára:

„Leginkább az motivált, hogy személyesen tudjak fejlődni a hitemben, szeretném odaszánni az életemet arra, hogy az evangéliumot hirdethessem. Ahogyan nekem is annyian elmondták az örömhírt, szeretném én is mások szívére helyezni, mit tett értünk Jézus és hogyan tette ezt az én életemben is.” *Hégely Titusz*, lelkipásztori szakirányos MA hallgató

„Szeretném Istent jobban megismerni... Számomra nagyon fontos az a bibliai parancs, hogy »*Tegyetek tanítvánnyá minden népet*«, szeretnék Jézusnak jó tanítványa lenni, az Ő árnyékában élni és felkészültnek lenni arra, hogy akár másokat is hozzá vezessek, ha erre az Úr alkalmasnak talál. Célom, hogy az Úr dicsőségére éljek és áldás lehessen mások számára...” *Rácz Katalin*, BA szociális lelkigondozói specializáción hallgató.

Kovács Viktória
a BTA kommunikátora

„Íme, én elküldelek titeket, mint juhokat a farkasok közé: legyetek tehát okosak, mint a kígyók, és szelídek, mint a galambok.”

Máté 10,16

Diplomaosztó és tanévzáró ünnepi istentisztelet

**Aki teljesen felkészült, az olyan,
mint a mestere⁴**

Örömmel és szeretettel köszöntök mindenkit ezen a különleges ünnepen, és kívánom, hogy mindenki számára egy örömteli hálaadó alkalom lehessen ez, amikor visszatekint az előző évek munkájára, és előre az élete következő időszakának nagyszerűségére.

Mindehhez Isten Igéjéből útmutatásként, segítségként, támaszként hadd olvassak néhány bibliaverset, Lukács evangéliuma 6. fejezetének a 37. versétől a 40. versig terjedően:

„Ne ítéldetek és nem ítéltettek, ne kárhoztassatok és nem lesz kárhoztatásotok. Bocsátatok meg és nektek is megbocsáttatik. Adjatok, és adatik nektek. Jó, megnyomott, megrázott, megtetézett mértékkel adnak ötletekbe. Mert amilyen mértékkel ti mérték, olyan mértékkel mérnek viszonzásul nektek. Példázatot is mondott nekik: A vak vezetheti-e a világtalant? Nem esnek-e mind a ketten verembe? A tanítvány nem feljebbvaló mesterénél. Aki pedig teljesen felkészült, az lesz olyan, mint a mestere.”

Papp János MBE elnök igét hirdet

Kámán testvér, vezető! Teljesen felkészült ez az évfolyam, ezek a végzős hallgatók? A pontos választ Isten tudná csak megadni. A bizonyítványban bizonyára van valami, a fejükben, a szívükben, a gondolataikban, az emlékeikben is sok-sok minden, de ebben az igében, arra kapunk biztatást, hogy teljesen felkészültek lehessünk.

⁴ Elhangzott a BTA diplomaosztó ünnepén, 2025. június 28-én, a Nap utcai Baptista Imaházban

Teológiánk jelmondata: „*Tegyetek tanítvánnyá minden népet*”, a Bibliának az egyik legsarkalatosabb üzenete és ígéje Jézus Krisztus nyomán. Ehhez a szolgálathoz tulajdonképpen csak két dolog kell: tanítvány meg tanító, mester. Tanítvány, aki teljesen felkészül, és a mester, a tanító, aki a leghelyesebb módon és a leghelyesebb irányba segíti mindazokat, akik felkészülnek. Ebben az olvasott igében, különösen a 40. versben – erre szeretném a fókuszot helyezni – az Úr Jézus Krisztus úgy beszél minderről a tanítványainak, mint aki pontosan ismeri ezeket a folyamatokat, mert ő a legnagyobb és legmeghatározó tanítómester és nagyszerű tanítványokat választott magának. Persze azok az emberek egyszerű emberek voltak, de nagyszerűvé lettek a mester körébe. Ugyanakkor Jézus, amikor elindítja ezt a gondolatot, nem a tanítványság és annak az olyan fajta részleteiről szól, hogy hogyan lehetünk teljesen felkészültek, hogyan érhetünk a csúcshoz?

Először az alázatról beszél: „*nem feljebbvaló a tanítvány a mesterénél.*” A helyes önismeretről, a helyes énképről és életünk, helyzetünk jó felismeréséről beszél. Ezzel kezdi az Úr Jézus, mert az alázat, egy életen keresztül az alázatban maradás az az igazi tudás, az igazi felkészülésnek a közege, az alappillére. Az az alázat, amelyet Jézus is megmutatott, amikor megalázta magát, ő a leghatalmasabb, és mindannyiunkért egészen a keresztségig alázkodott. És ahogyan az ő követői a történelem során újból és újból bemutatták ezt. Az alázat, amelyet meg kell őrizni egy életen át. Mert amikor elveszítjük az alázatot, akkor elveszítjük a növekedés, az igazi felkészülés lehetőségét. Elvéjtük az utat. Ilyen belső nem csinált, mutatott, hanem valóban Isten előtt és emberek előtt megélt, és a tudatosság és a kevésbé tudatosság szintjén is átélt alázatra van szükségünk. „*Nem feljebbvaló a tanítványa mesterénél.*”

Nem tudom, hogy ezt mindenki mindenhol ebben a világban jó néven veszi-e. Ahol a tanulói jogok és a különféle tanulási módszerek, új tanulási módszerek, sokszor olyan irányt vesznek, mintha a tanulótól kellene a mesternek tanulni.

Jézus egyszerűen rendbe rakja ezt a kérdést. Nem feljebb való a tanítvány a mesterénél, meg kell találnunk a magunk helyét. Hogyan lehet valaki teljesen felkészült? Emlékezzünk az ígére. „*A tanítvány nem feljebbvaló a mesterénél, aki pedig teljesen felkészült, az lesz olyan, mint a mestere.*” Itt a diplomaosztó kapcsán és az élet következő szakaszának kezdetén, visszatekintve az elmúlt időszakra, tegyük fel a kérdést, hogyan lehet valaki teljesen felkészült?

Hát ez mindenképpen annyit jelent, hogy nincs egyenlőségjel a teljesen felkészült és a felibe-harmadába megtanult és átvett és megértett dolgok, és felibe-harmadába átalakult, formálódott élet között.

A teljesen valami olyasmit jelent, hogy amit át akar adni az Isten – akár valakin keresztül is –, azt egészében, maradéktalanul, teljes mélységében kész vagyok elfogadni, átvenni.

Persze azt is föl kell tenni, hogy ki a mi mesterünk, ki a ti mesteretek. Kitől tanultatok?

Nemrégiben az egyik családi összejövetel kapcsán azt mondja nekem a nővérem János, te pont úgy viselkedsz, mint ahogyan az apu annak idején. Én nem is vettem észre, de valahogy megtanultam és valahogy belém ívódott, évtizedekkel később is, ahogyan láttam annak idején az édesapámtól, most ugyanazok a gesztusok, a mozdulatok.

A tanítvány, aki tanul, mintákat lát maga előtt és szív magába. Ismereteket és tudományt, megértéseket és egyértelmű igazságokat, célokat, határokat és tudatos döntéseket, életmódot, és ahhoz kapcsolódó értékrendet. És hogyha ezeket nézzük, akkor föl kell tenni a kérdést ki a ti, ki a te mestered. Merthogy nem véletlen és nem mindegy az, hogy kitől tanulunk, nem mindegy az, hogy mivé formálódunk. Tudva vagy tudatlanul, akaratlagosan vagy kevésbé tudatosan.

Egy másik oldalát is hadd tegyem fel ennek a kérdésnek. Tanítást követünk vagy tanítókat? Tanítót követünk. A mi világunk egyre inkább online, egyre személytelenebb, egyre individualistább a társadalom, amelyben a saját magunk értékrendje, a magunk fontossága, a magunk keretei a lényegesek. És ilyenkor előtérbe kerülnek a tanítások. Mert a tanításokat meg lehet hallgatni, abból lehet válogatni, mazsolázni, és a tanításokkal, így is, úgy is lehet gazdálkodni vagy garázdálkodni.

A bibliai értelemben vett tanítványi lét azonban nem ilyen. Jézus ezt leplezi le, amikor arról beszél, hogy vannak olyanok, akiknek az élete olyan, amilyen. Lehet, hogy jó dolgokat mondanak, és azt érdemes követni, de az életük nem erről beszél, nem hitelesíti mindezt. Éppen ezért a bibliai értelemben vett tanítványsághoz kell az a fajta kapcsolat és kötődés, amelyben nem pusztán tanításokat, megfogalmazott igazságokat, leírt, vagy online módon közvetített, vagy előadásban átadott szép dolgokat kell valakiknek megérteni és aztán azt követni. Nem, nem! A tegyetek tanítvánnyá minden népeket, arról beszél, hogy a tanítvány valakit követ. Az nem pusztán elméleti raktár, hanem ő a követő, mert tanítvány.

Éppen ezért a tanítványságnak az illetén alapja ez a distinkció. Mi, hívő emberek és benne mi, baptista hívők, akik a tanítványságra szegődtünk és a tanítványságra hívunk sokakat, arra hívjuk mindazokat, akiket megszólíthatunk, hogy Jézus Krisztus tanítványává legyenek. És ezen belül, mindazokénak, akik őt követik, hogy a követők követői lehessenek, hogy ezáltal beleléphessenek abba a folyamatba, amely kétezer év óta tart, a ke-

resztyénségen belül, amely több és másabb, minden emberi igazságkere-sésnél, mert az igazság egy személy, Jézus Krisztus maga, az Isten kijelen-tése, mert „*az Ige testté lett és lakozott közöttünk*”.

Persze azonnal felmerül a kérdés, a tanítók felelősségének kérdése is. A hozzám hasonló piros sállal itt lévők felelőssége. Vagy akik egyébként talán még nem így vagytok itt. De minden esetben, amikor valaki olyan tanítóvá lesz, akit követnek van felelőssége. Kedves végzősök, kedves dip-lomát szerzők! Ti is ebbe a szerepbe találhatjátok magatokat most vagy ké-sőbb, gyermekeitek, barátaitok, ismerőseitek, rokonaitok, a rátok hallgatók, titeket, a döntéseiteket követők és figyelők előtt. A tanítóknak, mestereknek is van egy felelőssége. Jézus ezt megelőzően mond néhány olyan mondatot, ami látszólag nincs kapcsolatban a vizsgált 40. verssel, de mégis ide kapcsolódik. Azt a kérdést teszi fel, hogy ha vak a vezető, akkor mi fog történni? Ha a tanító, a mester nem látja világosan a célt és egyértelműen az utat, akkor mi fog történni? Mind a ketten verembe, csap-dába kerülnek.

Éppen ezért a tanítóknak, a mestereknek, azoknak, akik Jézus Krisztust követik és másokat követésére hívnak, az a felelősségünk, hogy ne vakon, hanem felismerve az Isten igazságát, felismerve az élet hozta különböző kérdések között az Isten akaratát, úgy kövessük őt, hogy követhetőkké le-gyünk, hogy világossá legyen mindaz a lépés, az a döntés, az az igazság, az a kinyilatkoztatás, és legfőképpen az életünk, az életmódunk, az a világ, amit képviselünk a mindennapokban az követhető legyen. Lássák és kö-vethessék.

Aztán egy másik azt mondja Adjatok! Ne fogjátok vissza magatokat! Adjatok bátran! Tetézt, gazdag, megtétezett mértékkel adjatok, mert majd ezt fogjátok vissza is kapni. A Krisztus tanítványainak, akik másokat a tanítványságra hívnak, ez is egy fontos felelőssége.

Túl sok a kimért keresztyén ember, tanító, lelkész, vezető, akiknek na-gyon szűkek a határai, akik elérhetetlenek, akik éppen ezért megismerhe-tetlenek, akik távol vannak, s lehet, hogy nagyon szép az ő életük, de nem tetézt mértékkel adják oda magukat a környezetüknek.

És a harmadik, amit a vezetők, mesterek felelősségével kapcsolatosan olvasunk, az nem annyira nekik, hanem inkább róluk szól. Jézus ezzel in-dítja ezeket a mondatokat: „*Ne ítéljete, s nem ítéltetek, ne kárhoztassatok...*” Amikor az előbb feltettem a kérdést, hogy kit követtek? Könnyű rá a vá-lasz? Hát mindenkit, akit magunk előtt látunk, ha jól megnézzük látjuk, hogy benne is van hiba, még őbenne is van hiba. Még amabban is van hiba, egyik sem tökéletes. Akkor most mit tegyünk? Nincs kit követni? Mert kö-vethetetlenek ezek az emberek, mert nem tökéletesek?

Isten arra hív bennünket, hogy ne így nézzünk egymásra. Ne azt keressük, amivel elítélhetjük a másikat? Hanem keressük azt, amiben követhetjük rajta keresztül az Isten akaratát. A Szent Isten szeretetét és szentségét.

Persze bizonyára sokótokban felrémllett már az a mondat, amit Pál apostol, mindezekkel a gondolatokkal kapcsolatosan, az 1Korinthus 11,1-ben megfogalmaz: *„Legyetek követőim, mint ahogyan én is követője vagyok a Krisztusnak.”* Ilyen értelemben kell követőt, követőknek mestert találni és választani. És ilyen értelemben kell a mestereknek, a tanítóknak példát mutatni. Ahogyan én követője vagyok a Krisztusnak, úgy kövessetek, ebben kövessetek, így legyetek az én követőim, ahogyan én is a Krisztusé vagyok. Arra hív bennünket kedves tanárok, kedves mesterek, kedves szolgálattevők és mindenki, aki itt van, arra hív bennünket az Isten, hogy a legfontosabb tudás, amit tovább adhatunk, az a Krisztus követése. Ezt kell, hogy érzékelhető módon, látható, megérthető módon továbbadjuk az életünkkel és arra épülő szavainkkal és tetteinkkel. Őt föl vállalni mindenféle helyzetben, mindenféle körülmények között. Így mindannyian Krisztus Jézus tanítványai, követői lehetünk.

Ide kívánczik azonban egy olyan ige, amelyről nem szeretnék elfelejteni, amelyet aktuális figyelmünkbe szeretnék ajánlani. Jézus szavait idéztem az alapigében, itt Pál apostol a filippi gyülekezetnek ír: *„Legyetek követőim, testvéreim, és azokra figyeljetek, akik úgy élnek, ahogyan mi példát adtunk nektek, mert sokan élnek másképpen, akikről sokszor mondtam nektek, most pedig sírva is mondom, hogy ők a Krisztus keresztjének ellenségei. Az ő végük kárhozat, hasuk az Istenük, és azzal dicsekszenek, ami a gyalázatuk, mert földi dolgokkal törődnek. Nekünk pedig a mennyben van polgárjogunk, ahonnan az Úr Jézus Krisztust is várjuk üdvözítőül, aki az ő dicsőséges testéhez hasonlóvá változtatja a mi gyarló testünket azzal az erővel, amellyel maga alá vethet mindenekeket.”*

Kedves jelenlévők, kedves testvéreim! Az apostolnak kétezer évvel ezelőtt siralmas volt a helyzete. Azt mondta, siralmas ez a helyzet, mert sokan vannak, akik nem azt a mintát követik, amit ő és mindazok, akik Krisztusra figyeltek és így adtak példát. Az a világ is olyan volt, amit meg-síratott az apostol és ez a világ is olyan, amit megsirathatunk.

Döntéshelyzetben vagyunk, és döntéshelyzetben van mindenki, aki itt van: ki az, akit követtek? Milyen világ, milyen élet, milyen jövőkép az, ami bennetek van és mi az, amit követni akarunk, akartok. Döntéshelyzet, amelyre felhívja az apostol a figyelmet azzal, hogy egy biztatással, egy kéressel, egy bátorítással szól. Legyetek követői azoknak, akik Krisztus követőiként, hiteles élettel, szentséggel, tisztasággal élik az életüket, és őrä a Krisztusra mutatnak. Mert csak két féle út van. Hadd mondjak néhány jel-

lemzőjét ennek a kétféle útnak, amely döntésében vagytok, hogy mit, kit és milyen irányt követtetek.

- Az egyik úton egy földi istent követnek sokan. Ez a földi isten kiszámítható, kellemes, szolgál, kiszolgál, jólesően kiszolgál. Toleráns, elfogadó, mindent akár.

- + A másik út a mennyei Atya útja, az Isten útja, egy keskeny út, ahol föl kell fedezni azt, hogy gyermekek vagyunk, és olyan gyermekek, akik útbaigazítás nélkül eltévednénk ebben a világban.

- Az egyik út, a fogyasztás isten útja. A fogyasztás isten útja bőséget kínál. Ott mindig több van, mindig új van. Sőt, azt sugallja, hogy ne is maradj le semmiről, mert ha valamiről is lemaradsz, akkor kimaradsz. Fogyasztás isten, mindig éhes, és éhesen maradnak a követői is.

- + A másik úton az üdvözítő Krisztussal találkozunk. Az üdvözítő Krisztussal, aki az életét adta értünk, és aki egy önátadásra, lemondásra, és követésre hív.

- Az egyik úton látható értékek vannak. Láthatóak ez a leglényegesebb. Jól láthatóak, csillogóak, kíváncsok. Olyan közelinek látszanak, de aztán ahogy halad az ember, nagyon gyorsan délibábra változnak.

- + A másik út a láthatatlan és mégis örökkévaló értékeknek az útja, amiket hitben lehet megragadni, amik nincsenek az orrunk elé szállítva, hanem ki kell nyújtani, meg kell feszíteni a lelki izmainkat, és előre is felfele tekinteni.

- Az egyik út a testnek az útja. A test, amit itt, ebben a földi életben kaptunk, és amelyet próbál az ember a lehető legjobban, karbantartva, adott esetben leginkább kényeztetve élni. De annak az útja, amelyben ennek a testnek a szükségai a legfontosabbak. Pál találóan így írja: a hasuk az Istenük.

- + Másik út a mennyei testnek az útja. Azt mondja az apostol, hogy majd az ő dicsőséges testéhez hasonlóvá változtat bennünket. Ahol tudjuk azt, hogy mi átmeneti világban élünk, az örökkévalóság felé haladunk és mennyei világba készülünk. A vonzás mindkét irányból erős.

Az Isten a mindenható Isten világának vonzása Jézus Krisztusban és az ő követőiben előttünk van. A földi isten és annak mindenféle kínálványa meg sokféle módon élénk van tárva.

Azt írja Pál apostol: Legyetek az én követőim, ahogyan én követője vagyok Krisztusnak, és legyetek azoknak a követői, akik hozzám hasonlóan példát adtak nektek, és ebben a követésben, ebben a követésben legyünk tanítványok, jó tanítványok, olyan tanítványok, akik végül teljesen felkészülnek, mert aki teljesen felkészült, az lesz olyan, mint a mestere.

Kedves diákok – most hadd mondjam, hogy mi mindannyian diákok vagyunk, ebben teljesen egységesek vagyunk –, van egy jó hírem, a Szentlélek Isten segít abban, hogy haladjunk ebben a teljes felkészülésben, és majd meg fogja adni ennek a gyümölcsét, az áldását.

Kálmán testvér, kedves BTA vezetők! Teljesen felkészült ez az évfolyam? A most végzősök? Kedves végzősök, teljesen felkészültetek?

Adja az Isten, hogy jól válaszoljatok erre a kérdésre, de legfőképpen arra, ki a ti mesteretek, ki az, akit követtek, és éppen ezért kinek a képére és hasonlatosságára formálódtok.

Legyen az életünk áldássá!

Ámen.

Papp János
a Magyarországi Baptista Egyház elnöke

„A tanítvány nem feljebbvaló mesterénél. Aki pedig teljesen felkészült, az lesz olyan, mint a mestere.”

Lukács 6,40

Rectori Beszéd⁵

Jézus így szólt tanítványaihoz: „*Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csak énáltalam.*” (János 14,6)

„*Még sok mindent kellene mondanom nektek, de most nem tudjátok elviselni; amikor azonban eljön ő, az igazság Lelke, elvezet titeket a teljes igazságra; mert nem önmagától szól, hanem azokat mondja, amiket hall, és az eljövendő dolgokat is kijelenti nektek. Ő engem fog dicsőíteni, mert az enyémről merít, és azt jelenti ki nektek.*” (János 16,12-14)

Tisztelt ünneplő gyülekezet, kedves testvéreim!

Szeretettel köszöntöm a Baptista Teológiai Akadémia **119. tanévzáró** ünnepségén résztvevő vendégeinket, végzős hallgatókat, intézményünk tanárait, korábbi és jelenlegi vezetőit, dolgozóit, a társintézmények jelenlévő képviselőit, rektorait, igazgatóit. Valamint fenntartó egyházunk vezetőit, elnökség jelenlévő tagjait.

Prof. Dr. Mészáros Kálmán rectori beszédet mond

az elkötelezett, mindhalálig hűséges hitelődeink nyomába szegődhessünk.

A felolvasott igében Jézus Krisztus tanításának egy részletét emeltem ki, aki azt mondta: „*Én vagyok az út az igazság és az élet!*”

Ennek a krisztusi üzenetnek a bátor megélésére és továbbadására hívlak benneteket a mai napon, hogy Mesterünk életpéldáját követve mi is

⁵ Elhangzott a BTA diplomaosztó ünnepén, 2025. június 28-én, a Nap utcai Baptista Imaházban

Ez esztendő tavaszán május 8-án a Baptista Teológiai Akadémia előadó nagytermében félévenként esedékes *Hittudományi Nyílt Napot* tartottunk, melyen intézményünk hallgatói, tanárai és külső érdeklődői vettek részt jelentős létszámban.

Ezen a Tudományos napon megemlékeztünk többek között a *Svájcból 1525-ben elinduló AnaBaptista reformáció 500. jubileumi évfordulójáról*. A svájci

Dr. Hubmayer Baltazár

anabaptista reformáció egyik kimagasló alakja *Dr. Hubmayer Baltazár* (1481-1528) anabaptista hittudós volt. Tanulmányait Németországban végezte. *Luther Márton* reformátor jóbarátjával együtt avatták 1512-ben a Hittudományok Doktorává. Majd *Freiburgban*, később *Ingolstadtban* volt egyetemi tanár, ahol az egyetem rektorává nevezték ki. 1515-től a *Régensburgi Székesegyház* főpásztoraként végzett elismert hitébresztő munkát.

Mivel a reformáció elkötelezett hívévé vált, püspöke elmozdította főpapi állásából, emiatt el is kellett hagynia Németországot és Svájcban keresett menedéket.

Itt került kapcsolatba Svájc híres reformátorával *Zwingli Ulrichal* és hittudós baráti körével Zürichben. *Mantz Félix*, *Grébel Konrád*, *Blaurok György* későbbi anabaptista vezetőkkel együtt végzett közös bibliatanulmányozásuk során jutottak arra a meggyőződésre, hogy a csecsemők fejleöntéses keresztsége nem egyezik meg a Jézus Krisztus által a Jordán folyó vizében bemutatott és tanítványságára nyilvános elköteleződő bibliai gyakorlattal.

Ezért 1525 tavaszán Jézus példáját és parancsát követve ő is hitvalló keresztségben/bemerítésben részesült a *Rajna* vizében feleségével *Hublein Erzsébettel* együtt.

Hitbeli meggyőződése miatt az államegyházi hatóság letartóztatta és Zürichben börtönbe záratta sok hittársával együtt.

Miután Hubmayer Baltazár Isten kegyelmének köszönhetően a börtönből kiszabadult, Waldshuti gyülekezetével és még számos sorstársával együtt neki is menekülnie és bujdosnia kellett. Erdőkben, távoli parasztházakban jöttek össze.

Végül a husziták földjére, *Morvaországba* menekült, ahol a morva testvérek körében is nagy elismerés és tekintély övezte. Az itt töltött esztendő alatt meg *újította az anabaptista közösség hitvallását*, amelyben nagyobb hangsúlyt kapott a „*lélek szabadságának*” az eszméje, az egyház és az állam

különválásának, az újjászületett és a hitvalló keresztségben részesült hívek gyülekezeti tagságának és az úrvacsora szimbolikus jellegének kérdése is.

Bevezette a *gyermekbemutatót* a *gyermekkeresztség* helyett. Teológiai kutatók megállapították, hogy az ő tanai komoly hatással voltak a Magyarországon letelepedett *hutteritákra* is. Hubmayer bátran hirdette a megtérés, a bűnbánat, az újjászületés, a bemelegítés, és a gyülekezeti tagság fontosságát. Tanította, hogy a gyülekezetben a Krisztussal és az egymással való közösség kell, hogy álljon a gyülekezeti tanítás középpontjában.

Sokszor prédikált így: *„Az Igazság halhatatlan! Noha először megveretése, töviskoronázás, keresztre feszítés, sírba helyezés történhet az igazsággal, de harmadnapon mégis feltámad és diadalmaskodik. Jézus követésében az út sokszor lefelé vezet, és csak utána fölfelé. Ez nem az e világ szerinti bölcsesség útja, mint ahogy a kereszt sem az. Próbáljuk meg saját magunkat mérlegre tenni Jézus Krisztus fényében, és lássuk meg, hogy gyakran a világhoz hasonlítunk.”*

Majd így folytatta: *„Mert, ha igaz az, hogy Istennek nincsenek unokái, csak gyermekei, akkor nem az a legfontosabb kérdés, hogy egyháztagok vagyunk-e valamelyik gyülekezetben, hanem az a fontos, hogy mi a Szentlélek által újjászületett gyermekei vagyunk-e Istennek. Hogy mi valamennyien igazán megtértek legyünk. Hogy elhagyjuk világias szokásainkat, még akkor is, ha ez próbákhoz, szenvedéshez, vagy akár a képmutató vallásosságtól való elszakadáshoz is vezethet”,* - mint ahogy Hubmayer életében is történt.

Hubmayer a Magyarországgal határos morvaországi Nikolsburgban (Mikulov) telepedett le, ahova ez időben már számos anabaptista érkezett Svájból, Tirolból, Németországból. Valószínű abban bízott, hogy a cseh-morva husziták földjén nagyobb megértés és szabadság vár a keresztség-megújító anabaptistákra. Érkezésekor Nikolsburgban már 2000 tagot számláló gyülekezet várta, amelynek a lelkipásztora lett.

Morvaországban tehát hatalmas anabaptista szervezkedés indult meg és Nikolsburg fókuszává vált a mozgalomnak. Eredményes munkásságát jelzi, hogy itt tartózkodása idején mintegy 600 embert merített be. Hubmayer anabaptista reformátor 25 teológiai témájú könyve közül 18-at Nikolsburg városában nyomtathatott ki. Német és latin nyelven írt műveit és prédikációit sokan olvasták. Befolyása akkora volt, hogy egy ideig úgy tűnt, hogy egész Morvaország lakossága az anabaptista tudós reformátorhoz csatlakozik.

„1526-27 között megújította a közösség hitvallását, melyben helyet kapott a népek szabadságának eszméje, az egyház és az állam különválásának, az újjászületett és bemelegített hívek gyülekezeti tagságának és az úrvacsora szimbolikus emlékeztető jellegének hangsúlyozása is.”

Mint képzett teológus, röpiratokban, tanulmányokban fejtette ki nézeteit a felvetődő kérdésekre.

Az időközben tömeges mértékben elszaporodó hitújítókkal szemben I. Habsburg Ferdinánd király 1527. augusztus 20-án, Budán kiadott rendelete, az „*Edictum aversus anabaptistas... – Az anabaptistákat, mint lázadókat fejvesztés, vízbefulladás, megégetés halálnemeivel kell súlytani*” törvény értelmében súlyos retorziók történtek Magyarországon is.

Amikor 1528-ban Bécsben letartóztatták és kimondták rá a halálos ítéletet, így tett tanúbizonyságot az őt elítélő állami és egyházi hatóságok előtt, az általa sokszor hangoztatott meggyőződését, *mielőtt a máglyatűz lángjai közé lépett: „Az Igazság halhatatlan! Engem megölhette, de a Krisztus Igazsága ismét életre kel!”*

E fenti kegyetlen törvény következtében végeztek ki sok anabaptista vértanút szerte Ausztriában, Morvaországban és Felső-Magyarországon/Felvidéken, és lobbantak máglyatűzek Bécsben, Pozsonyban, Budán, Kassán és szerte az országban.

Ebben a 2025-ös jubileumi esztendőben május 29-én Svájcban, Zwingli templomában Zürich városában, szerte Európában, valamint a Kárpát-medence különböző régióiban történelmi megemlékezéseket tartottunk az AnaBaptista mozgalom elindulásának 500. évfordulója alkalmából. A BTA tavaszi Tudományos Napján is erről a nevezetes eseményről emlékeztünk meg.

XIV. Leó Pápa

Erre az alkalomra meglepő módon, XIV. Leó pápa is üzenetet küldött az anabaptista mozgalomnak a zürichi alapításuk 500. évfordulója kapcsán. Hangsúlyozta az emlékezet megtisztításának fontosságát, hogy *„begyógyítsuk a múlt sebeit”* és *„új jövőt építsünk a szeretet bátorságán keresztül”*.

A pápa rámutatott, hogy csak így *„teremhet tartós gyümölcsöt a teológiai és lelkipásztori párbeszéd”*. A pápa ünnepi nyilatkozatában rámutatott arra, hogy *„az anabaptista mozgalmat valójában az evangélium szerinti megújulás*

vágya jellemezte kezdettől fogva. Szükség van tehát az emlékezet megtisztítására a sebek begyógyításához”.

Ezután felhívást intézett a katolikusokhoz és a anabaptista eredetű egyházakhoz: *„tegyenek meg minden erőfeszítést, hogy a szeretet parancsát, a keresztény egységre való felhívást és a mások szolgálatára vonatkozó küldetést éljék.”*

XIV. Leó kiemelte, hogy ez egy olyan történelem, „*amely sebeket és fájdalmas történeteket tartalmaz, a mai napig befolyásolják a katolikus-mennonita/ana-baptista kapcsolatokat és felfogásokat*”. Ezért fontos „*az emlékezet megtisztítása és a történelem közös újra olvasása, amely lehetővé teszi számunkra, hogy begyógyítsuk a múlt sebeit és új jövőt építsünk a szeretet bátorsága által*”.

Meg kell jegyeznem, hogy ezekben a napokban 2025. május 27-30 között 1000 evangéliumi elkötelezettségű lelkipásztor, evangélista, teológiai tanár és gyülekezeti lelkimunkás jött össze Berlinben Európa közepén, a Billy Graham Missziós Társaság meghívására, ahol Magyarországról 18 fő vett részt, akik fogadalmat tettünk ismételten, hogy az Igazság Bajnokaiként igyekszünk hűségesen hirdetni, hogy „*Jézus Krisztus az Út az Igazság és az Élet*” Ünnepeles fogadalomtételre is sorkerült, Berliini Hitvallás címen: „*Mert nem szégyellem az evangéliumot, hiszen Isten hatalma az minden hívőnek üdvösségére!*” (Róma 1,16)

A Konferencia résztvevői

E történelmi áttekintés után térjünk át Teológiánk jelen helyzetére: A mai napon nem csupán egy tanévet zárunk le, hanem közösen visszatérünk arra az útra is, amelyet az elmúlt hónapokban Isten kegyelméből együtt járhattunk.

Ez az év – mint minden tanév – tele volt kihívásokkal, feladatokkal, örömmel és tanulságokkal. De mindenekelőtt tele volt lehetőségekkel: növekedni hitben, tudásban, közösségben és szolgálatban.

Az Akadémiánkon folyó teológiai munka nem csupán intellektuális törekvés. A mi hivatásunk az, hogy Istent még inkább megismerjük – és ebbe a mélyebb ismeretbe hívjuk be hallgatóinkat is.

Ez az iskola nem csak oktatási intézmény – hanem lelki műhely. Minden órával, minden beszélgetéssel, minden vizsgálával azt készítjük elő, hogy a jövő szolgálói, lelkészei, tanítói és misszionáriusai megerősödvé álljanak a gyülekezetek és a világ elé.

Ebben az évben is sok mindenért lehetünk hálásak. Hálásak vagyunk a tanárok hűséges és áldozatos munkájáért, akik nemcsak tanítanak, hanem nevelnek és példát mutatnak.

Köszönjük a hallgatóinknak a kitartást, a kíváncsiságot, az elkötelezettséget. Köszönet illeti az adminisztrációs és technikai munkatársakat, akik csendben, sokszor a háttérben, de nélkülözhetetlen módon segítik az akadémiai élet zavartalan működését.

Külön szeretettel köszöntjük végzős hallgatóinkat, akik ma nemcsak egy tanévet, hanem egy kemény munkával eltöltött életszakaszt is lezárnak.

Az elhívásokat nem ma kezdődött, de most új szintre lép. Legyetek világosság ebben a világban! A tudásokat legyen alázatos, a szolgálatotok legyen önzetlen, a hitetek legyen élő.

Isten nemcsak azt nézi, mennyit tudtok, hanem hogyan használjátok fel azt a közösség, az egyház és az Ő dicsőségére.

Aki sikeres vizsgákat tettek az elmúlt napokban, azok a diákok az ősszel folytathatják a megkezdett tanulmányaikat, abban a reményben, hogy nemsokára ők is átvehetik majd diplomáikat.

Kiemelkedő események:

Az elmúlt esztendő komoly kihívása a *Magyar Akkreditációs Bizottság* vizsgálata volt. Amennyiben az intézményünk megfelel az előírt jogszabályoknak, működési rendnek, újabb 5 évre ad működési engedélyt. A *Szakakkreditáció* már sikeres eredménnyel zárult, az *Intézményi akkreditáció* vizsgálata is megtörtént, melynek kedvező elbírálására várunk.

Tudományos Konferenciák ősszel és tavasszal tartjuk. Legutóbb a Svájci AnaBaptista-500 jubileumról emlékeztünk meg, illetve aktuális teológiai kérdések kerülnek napirendre.

Lelkészszakos hallgatók külföldi tanulmányútjai: A BTA Kutatóintézet pályázati programjai lehetőséget kínálnak hallgatóink számára, hogy külföldi tanulmányutakon vegyenek részt. Ennek kapcsán:

USA-Texasban 5 hallgató

Jeruzsálemben 6 hallgató tett rövidebb utazást.

Lelkiségi hétvégéket tartunk lelkészhallgatóinknak minden szemeszterben:

Erdélyben Sólyomkőváron

Élet Szava táborban – Tóalmáson

Rövid statisztika: a 2024/2025-es tanévben beiratkozott hallgatók**Létszám:**

Összlétszám:	410 fő
Közülük a négy, ill. hároméves BA:	317 fő
Kétéves MA:	57 fő
Szakirányú továbbképzésen	46 fő vett részt.

Vallási háttér: Felekezeti háttérrel tekintve a hallgatók 10 felekezetből

40% baptista,

40% más felekezeti háttérű – református, evangélikust, katolikus, golgota, üdvhadsereg, apostoli, hitgyülekezet stb.

20% egyik felekezethez sem tartozónak vallotta magát.

Végzősök: A 2025-ös esztendőben**Összes végzős: 123 fő**

Ebből:

BA: 51 fő,**MA: 18 fő.****A lelkipásztor képzésre 27 fő aktív, 3 passzív jelentkezett.**

8 fő ebből már aktív baptista lelkipásztor.

2 fő más evangéliumi felekezetben lesz lelkipásztor.

Jelentkezők száma: 2025.06.28-ig összesen **75 fő**, + az őszi pótfelvételi

BA: 56 fő,

MA: 2 fő

Kántor: 2 fő

Lelkipásztori képzésre: 5 fő

Szakirányú továbbképzésre 2025-ben:

Életvégi lelkigondozás: 2 fő

Bibliaismereti oktatás: 2 fő

Ifjúsági vezetőképző: 1 fő

Új képzési területek:Felnőttképzés (*Patkás Rita*); dicsőítésvezető képzés (*Könyáné Puskás Laura*); BTA zenei tábor szervezés; Cigánymisszió vezető képzés.**Megemlékezés:****Dr. Sallai Jakab** tanár testvérünkre, aki 49 kegyelmi esztendőt kapott e földi létben. Az örökélet reménységében búcsúztunk tőle, a Szentlélek vigasztalását kérve szerettei életére.**Tanárainkról is hadd mondjak valamit:**

Jelenleg 46 tanár tanít a BTA-n. Van, aki teljes állásban, van, aki félállásban, van, aki megbízásos szerződéssel, vagy óraadóként.

Rendszeres össz-oktatói értekezletek,

Erdélyi és Magyarországi tanári találkozók.

Búcsúzóik:

Király Éva, énektanár,
Újvári Ferenc, Főiskolai lelkeszség,
Újvári Anikó óraadó, tanulmányi osztály előadója, külügy
Nemeshegyi Zoltán, óraadó.

Új gazdasági igazgató és irodavezető:

Hári Tibor, Gazdasági főigazgató (Balla Péter utódja)
Lázár Csilla, Gazdasági osztály irodavezetője (Bornyász Borbála utódja)

Teológusnapok és teológiai napok:

Debreceni Trinity Baptista Gyülekezet
Budafoki Baptista Gyülekezet

Akadémiai Istentiszteletek

Havonta a Nap utcai Templomban
Hetente a BTA előadó termében

Mindezek után köszönjük iskolánk zökkenőmentes működéséhez nélkülözhetetlen egyházfenntartói és kormányzati támogatást. Mindenek felett Istennek adunk hálát azért, hogy 119 éven keresztül töretlenül fenntartotta Teológiánkat.

Hálásak vagyunk azért, mert sok lelkimunkásnak adott felkészülési lehetőséget, aki a lelkipásztor képzésben, a hitoktatásban, a szociális szférában, az egyházzene képzésben kaphattak életre szóló tanítást és magas szintű teológiai képzést.

Az új tanév távolinak tűnhet, de mi már most készülünk: új kihívásokkal, új programokkal, új lehetőségekkel. Hiszünk abban, hogy a Baptista Teológiai Akadémia továbbra is a reménység és az igazság szigete lesz ebben a gyorsan változó világban.

Mindezek után tartsuk szemünk előtt Mesterünktől, Jézus Krisztustól kapott Misszióparancsot: „*Menjetek, tegyetek tanítvánnyá minden népet!*”

Isten áldása kísérje minden diákunk és munkatársunk útját a nyárban, és azon túl is! Köszönöm a figyelmet. Áldott nyarat kívánok mindenkinek!

Immánuel! Velünk az Isten!

Prof. Dr. Mészáros Kálmán
a BTA rektora

Beszámoló a BTA 119. tanévzáró és diplomaosztó ünnepi istentiszteletéről

Te kit követsz?

2025. június 28-án, szombaton délután tartotta a Baptista Teológiai Akadémia diplomaosztó és tanévzáró istentiszteletét a Nap utcai Baptista Imaház-

*Az ünnepi
istentisztelet
szolgálattelvéi*

Az ünneplő gyülekezet

ban. Az ünnepi program a hagyománnyá vált zászlós bevonulással vette kezdetét, a zászlókat *Bandorné Lipcsei Anikó*, *Balázs Attila* és *Takács Gergely* vitték.

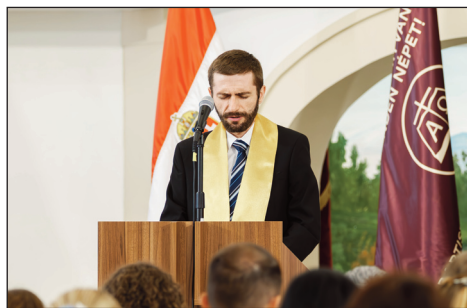
Prof. Dr. Mészáros Kálmán rektor nyitó imádsága után a megjelenteket *László Gábor* főtitkár köszöntötte, aki egyben az esemény levezető elnöke is volt. A végzős hallgatókat arra emlékeztette, mennyi imádság hangzott el a tanulmányi idő alatt és az Úr meghallgatta azokat, hiszen itt állhatnak a diploma átvétele előtt.

A BTA kórus szolgál

A kórus első szolgálata után *Papp János* egyházelnök igei üzenetében a Lukács 6,37-40 alapján arról beszélt, hogy a tanítványság nem csupán ismeretszerzés, hanem életforma. Kiemelte, hogy a tanítvány nem lehet nagyobb a mesterénél, de felkészültsége abban mérhető, mennyire hasonlít Krisztusra, akit követ. A hiteles tanítás mögött mindig Krisztus-követő élet áll, és figyelmeztetett arra, hogy napjainkban sokszor az individualizmus uralkodik, amely elválasztja a tanítást az élő kapcsolattól. A hallgatóságot arra bátorította, hogy ne csupán szavakkal, hanem életükkel is legyenek követendő példák, és döntsenek Krisztus követése mellett, aki örök értékeket kínál a mulandó földi dolgok helyett.

Az igehirdetést *Dr. Veress Ernő* és *Gőczy János* imádságai követték.

Dr. Veress Ernő és Gőczy János

A rektor

Dr. Mészáros Kálmán rektori beszédében hálát adott az elmúlt tanévért, és hangsúlyozta, hogy a BTA nem csupán tudományos, hanem lelki műhely is, ahol a hallgatók Krisztus követésére készülnek. Visszatekintett a tanév fontos eseményeire, köztük a tudományos napra, ahol a reformáció öröksége került fókuszba. Szólt a BTA előtt álló kihívásokról, valamint örömmel említette, hogy az akadémián több felekezettől érkező hallgatók tanulnak, és sokan készülnek lelkipásztori szolgálatra is. Végül hálát adott az intézmény 119 éves múltjáért, és hangsúlyozta, hogy céljuk továbbra is olyan tanítványok képzése, akik bátran és hűséggel képviselik az evangéliumot.

Ezután sor került a diplomaosztásra, amely során Dr. Mészáros Kálmán adta át az okleveleket, az ünnepélyes pillanatokat Dr. Garai Zsolt orgonajátéka kísérte.

A végzős hallgatók nevében Varga György tekintett vissza az elmúlt évekre. Bizonyoságtételében arról beszélt, hogy a teológiai tanulmányok célja nem csupán az értelem gyarapítása, hanem elsősorban az életünk átalakítása Isten ígéje által. Hangsúlyozta, hogy a látható és láthatatlan gyümölcsök a szív állapotától függnék, és azt a felhívást fogalmazta meg, hogy mindazt, amit tanultak, használják fel önmaguk, családjuk, gyülekezetük és környezetük javára. Péter apostol sorait idézve bátorította társait, hogy hitükhöz igaz emberséget, ismeretet, önuralmat,

állhatatosságot és szeretetet társítsanak, és mindenben Krisztust kövessék.

Paróczy Zsolt rektorhelyettes áldást kért a hallgatók életére, majd a jubilánsok köszöntése következett. Herjeczki Géza és Kovács Dániel lelkipásztor testvérek 50 éve ve-

Jámbor Ádám átveszi a diplomáját

hették át a diplomájukat, *Beke László*, *T. Beke László* és *Pesti Csaba* pedig 25 esztendeje. *Pesti Csaba* karcagi lelkipásztor visszaemlékezésében elmondta, hogyan hívta el őt Isten a teológiai tanulmányokra. Bár kezdetben ellenállt a hívásnak, végül engedett, és nagy örömmel élte meg az engedelmességet, amely erőt adott neki a tanulmányok és a szolgálat kihívásaihoz. Kiemelte a tanárok szerepét, akik sokat segítettek neki a felkészülésben, és hálás szívvel gondol vissza az akadémián töltött évekre.

A Páth Géza-díjat a kiemelkedő tanulmányi eredményeket elérő, a hallgatói közösségben aktívan szolgáló, a gyakorlólhelyen példásan helytálló, hiteles keresztyén életet élő hallgatók elismeréseként idén ketten – *Budai Anna* és *Sárvári Tamás Attila* – vehették át, majd *Hári Tibor* gazdasági főigazgató átadta a hallgatói jutalmakat.

Az évzáró ünnepélyességét a BTA kórusa csodálatos zenei szolgálata emelte *Kónyáné Puskás Laura* vezetésével és *Dr. Garai Zsolt* tanszékvezető orgonajátékával.

Pesti Csaba 25 éve végzett jubiláns

Kovács Dániel 50 éve végzett jubiláns

Az ünnepi esemény a Himnusz eléneklésével és közös fényképezkedéssel zárult, amelyet szeretetvendégség követte.

Páth Géza-díjasok

Megkérdeztünk néhány végzős hallgatót, mit jelentettek nekik a BTA-n eltöltött évek:

A teológiai tanulmányok számomra nem csupán ismeretszerzést jelentettek, hanem a hitem mélyebb megértését, elmélyülést Isten igéjében és annak gyakorlati alkalmazását az életemben. Segítségükkel megerősödtem elhívásomban, és képessé váltam arra, hogy hitelesen szolgáljak mások felé tanításban, lelkipozításban és bizonyoságtételben. A teológiai képzés során megtapasztaltam a közösségi gondolkodás erejét, és azt, hogyan lehet egyszerre alázattal és határozottsággal képviselni az evangélium igazságát. Az itt szerzett tudás nemcsak intellektuálisan gazdagított, hanem belső lelki átalakulást is elindított bennem. Összességében a teológiai tanulmányok számomra ajtót nyitottak a szolgálat új lehetőségeire, és megalapozták az egész életemre szóló elhívásomat.

Bognár Erika

bibliaismeret-oktató szakirányú továbbképzési szak

Egy ideig szimultán folytattam tanulmányokat a BTA-n és egy másik egyetemen, és ez idő alatt akárhányszor a BTA-n voltam, az a határozott érzés járta át a lelkemet, hogy "itt vagyok a helyemen" (szemben a másik intézménnyel). A teológiai tanulmányok amellest, hogy a későbbi szolgálatra való "szakmai" felkészülésben segítettek, számomra azért is bírtak különleges jelentőséggel, mert azzal foglalkozhattam, ami igazán érdekelt, ami igazán lelkesített, amit igazán szerettem és mai napig szeretek. A teológia tudománya számomra nemcsak szolgálatom elméleti háttere, hanem

a „hobbim” is (ha szabad ilyet mondani), amivel szabadidőmben is előszeretettel foglalkozom. Különösen értékesek számomra azok a lelki tapasztalatok, amelyeket a BTA közösségében szerezhettem. Valódi lelki közösség, bensőséges összekapcsolódás jellemezte a hallgatók egymáshoz és az oktatókhoz fűződő viszonyát. Ilyen közegben jelentős és valódi értékkel bíró lelki formálódást, épülést, növekedést éltem meg a tanulmányi évek alatt. E meg tapasztalások nagy hatást gyakoroltak arra, ahogyan ma a gyülekezetről mint lelki közösségről gondolkodom.

Jámbor Ádám
MA lelkipásztori szak

„Közeledjete az Istenhez, és ő közeledni fog hozzátok.” (Jak 4:8). Ez a mondat visszhangzott bennem, mikor az alapképzést követően 2 év múltával visszatértem szeretett iskolám falai közé mesterkurzus keretében. Elsősorban nem az volt a célom, hogy még több szakmai tudás birtokába kerüljek, hanem, hogy lelkileg megújulhassak. Egy lelkigondozói beszélgetésben szembesültem azzal, hogy a hitéletem hullámhegyeiben és hullámvölgyeiben mennyire sokat segített a teológia, mennyit erősödött a bizalmam Istennel szemben, s hogy milyen sokat jelentett a róla szerzett tudás is. Éppen ezért gondoltam azt, hogy a covid időszakában meggyengülő hitemnek a teológia egy lépés Isten felé, és bíztam benne, hogy Ő is hú marad ígéretéhez, és lerombolja azokat a téves gondolkozási sémákat vele kapcsolatban, amelyek gátolták, hogy őszinte követője – tanítványa legyek.

Budai Anna
teológia MA

A Baptista Teológiai Akadémia közoktatási vezető és pedagógus szakvizsga szakirányán eltöltött két tanév során értékes szakmai tapasztalatokat szerezhettem, melyeket a teológiai megközelítés jelentős mértékben gazdagított. A rugalmas órabeosztás lehetővé tette a tanulmányok összeegyeztetését a munkával. Az érdekesítő, sokrétű tananyag, valamint az intézményi látogatások révén közvetlen bepillantást nyertünk csoporttársaimmal a köznevelési intézménytípusok működésébe és a vezetői gyakorlatba. A képzést tapasztalt, elhivatott oktatók vezették, akik gyakorlati példáikkal tágitották látóköreinket. A színes, sokféle háttérrel rendelkező hallgatói csoportban inspiráló szakmai tapasztalatcserére nyílt lehetőség. Külön értéket jelentett, hogy a képzés során jelenlegi és leendő intézményvezetőkkel is kapcsolatba kerülhettem, ami a jövőbeni vezetői szerepemre való felkészülést is erősítette. Hálás vagyok az itt eltöltött időért, és a tudásért, mellyel gazdagodhattam.

Sárváriné Szilágyi Valéria
közoktatási vezető és pedagógus szakvizsga szakirány

Egyházelnöki áldás az ünnepelő gyülekezetre

A friss diplomások és tanáraik

Kovács Viktória
a BTA kommunikátora

Végzős hallgató elköszönő szavai

**Kedves intézményi és egyházi vezetők, kedves oktatók,
kedves családtagok, barátok, kedves hallgatótársak.**

Több éves tanulmányok, küzdelmek, sikerek sorozatának záró akkordja ez a mai nap. Kezükben van az áhított papír.

Varga György

Kézzel fogható bizonyítéka annak, hogy helyt álltunk, megmérettettünk és megfeleltünk. Sokaknak sok munkája van ebben. Az oktató kitartó, néha talán számukra egyoldalúnak tűnő helytállása, odaadása, amiért nagyon hálásak vagyunk. Sokunk számára életre szóló példaképekké váltak ők. Benne van minden hallgatónak, a maga képességei, készségei, áldozata szerinti kemény munkája. Az egyéb felelősségek mellett, egyeseknél szükségből, másoknál lehetőségből, megint másoknál, elhivatásból fakadó helytállásoknak a sorozata. Helyt álltunk, és benne van sokak családtagjainak is a szerepvállalása. Az odaadott idő, a tanulmányok miatt meg nem valósult tervek, az áldozatok vállalása, testben, lélekben egyaránt.

Itt az idő, hogy viszonzásul, mi legyünk hasonló lelkülettel készségesek és odaadók feléjük.

Különleges magok szórattak el ezekben az években. A tantárgyak, az elménket szólították meg. Ki-ki, a maga belátása szerint, fogadta, öntözte, nevelte ezeket a magokat. Sokunknál nem csak tudást gyarapítottak a tantárgyak és az órák, hanem szemléletet is formáltak. De a megértésem, és még inkább megtapasztalásom szerint a teológiának az elsődleges céljai az volt, hogy a lelkünk szólíttasson meg. A Biblia nem azért adatott a kezünkbe, hogy tágítsa az értelmünket, hanem azért, hogy megváltoztassa az életünket. Olvastam egy helyen. Isten szava olyan, mint a földbe hullott mag, életet hordoz. Minőségi életet, erre a fizikai valóságra vonatkozóan, és örökéletet az örökkévalóságra vonatkozóan. A hozam, az értelem látható gyümölcse, a diploma.

A nem látható gyümölcsök, azonban a szívben jelentek meg. Minőségük és mértékük, elsősorban a mi szívünk nyitottságának a függvénye

volt. Volt, akinél nyitott és befogadó volt a szív. Abban jó talajként sok gyümölcsöt termett. Volt, akinél talán kevésbé, de minden szív meglágyulhat, jó és gyümölcstermő talajjá válhat, az elkövetkezendőkben is. Amit kaptunk, amit átvettünk, arra kaptuk, hogy használjunk vele. Használjunk vele saját magunk épülésére, szereteteink, családtagjaink áldására, gyülekezetünk, környezetünk hasznára.

De legyen ez a lezárás, egyben ígéret is a részünkről a folytatásra. Péter apostol második levelében, az első fejezetben ezt olvashatjuk: *„Éppen ezért, minden igyekezetetekkel törekedjete arra, hogy a hitetekben mutassátok meg az igaz emberséget, az igaz emberségben ismeretet, az ismeretben önuralmat, az önuralomban állhatatosságot, az állhatatosságban kegyességet, a kegyességben testvéri szeretetet, a testvéri szeretetben pedig, minden ember iránti szeretetet.”*

Tegyük ígéretet, hogy továbbra is igyekezni fogunk hitünk mellé, igaz emberséget, jó cselekedeteket ragasztani. A jó cselekedetek mellé, további ismeretet és tudományt. A tudomány mellé önuralmat, hogy amit tanulunk, az fegyelmezetten alkalmazott is legyen. Mértékletesség, állhatatosság mellé Isten félelmet. Az Isten félelem mellé, a hitbéli testvérek iránti szeretetet, és a hitbéli testvérek iránti szeretet mellé pedig, minden ember iránti szeretetet ragasztunk. De a legfontosabb kérdés, hogy mindez mire épül. A teológia szándékaival és oktatóival, mindvégig ugyanarra hívott bennünket, hogy építsük a gondolkodásunkat, életvitelünket, jellemünket, kapcsolatainkat, az egész életünket kösziklára. És ez a köszikla nem más, mint az istenként emberré lett, halálában az emberiség megváltójává lett, feltámadásában a megtartó Istennek bizonyított, Szentlélek általi jelenlétével, mindenkit magához hívó Krisztus Jézus.

Végzős hallgatóként, magam is erre hívok mindenkit. Erre hívom diplomázó társaimat, az Isten szolgálatában munkatársaimat, mások szolgálatában embertársaimat, és valamennyi családtagunkat és barátunkat: legyünk Krisztus követői!

Varga György
MA végzős hallgató

„... ha bölcsességért kiáltasz, és hangosan kéred az értelmet, ha úgy keresed azt, mint az ezüstöt, és úgy kutatod, mint az elrejtett kincseket, akkor megérted, mi az Úr félelme, és rájössz, mi az istenismeret.”

Példabeszédek 2,2-5

Visszaemlékezés a jubilánsok nevében

Nagyon szépen köszönöm az elhangzottakat és a lehetőséget a szólásra.

Amikor a Teológia eszembe jut, akkor az elhívás is megelevenedik előttem, mert Isten megszólít bennünket, és elhív, hogy tanuljunk. Engem is

Pesti Csaba

megszólított Isten a középiskola utolsó évében, és újra és újra mondta, hogy induljak el, mert lelkipásztor kell, hogy legyek, Ő annak szán. Én pedig úgy voltam vele:

– Én nem megyek, küldj el valaki mást, Uram!

Amikor ilyen gondolatokkal haladtam az iskolába, hogy nemet mondok, akkor az osztálytársaim ott vártak, és hívtak:

– Gyere csak ide! – Ott volt a felsőoktatási felvételi könyv és mutatták:

– Megtaláltuk, hogy hol kell neked tovább tanulni – és ráböktek a Baptista Teológia Akadémiára – itt van, ide kell neked menni! Akkor adtam be a derekamat:

– Uram, ha megtéretlen embereket, világi embereket használsz arra, hogy meggyőzzél, hogy menjek és tanuljak a Teológián, akkor kész vagyok rá.

Emlékszem úgy kezdődött el a teológiai első időszakom, hogy nagyon nagy örömöm volt. Az engedelmisség nagy öröme hatott át akkor engem, mert az Isten iránti engedelmisségben nagy öröm van. Így indultam el a Teológiára, és így éltem meg ezeket a hónapokat. Aztán azt tapasztaljuk, hogy megterheltetünk, és meg tudunk fáradni a teológiai évek alatt: a tanulmányok, a megmérettetések, a legációk, még nyáron is kiküldtek bennünket gyülekezetekbe, na meg év közben is ki vagyunk küldve. Akkor amikor én meg voltam fáradva, Isten megszólított és egy bibliai történettel erősített meg engem. Sámuel próféta történetével, amikor még gyermek volt, és Éli mellett volt, és – az az igehirdetés, amit hallgattam, akkor arról szólt, hogy – tudott növekedni Sámuel és erősödni, Éli pap lábai mellett. Pedig Élinek megvoltak a maga bűnei, de megvoltak a maga erősségei is, és a Teológiának is megvannak a maga gyengeségei meg erősségei. De téged Csaba, ott akarlak erősíteni, hogy felkészüljél a szolgálatra. És akkor én úgy megkomolyodtam, és megerősödtem abban, hogy itt a helyem, és Isten itt fog felkészíteni. A tanár testvéreket használta, és hálás vagyok Is-

tennek őértük, hogy rajtuk keresztük tanulhattam, erősödtem, tapasztalatokat nyerhettem.

A teológiai évek alatt, sokan talán átéltek azt, hogy komoly döntéseket hoztunk, megerősödött, lehet az elhívásunk, illetve nekem megadatott az is, hogy társra találtam, Isten vezetett ebben, és aztán az is megadatott, hogy az utolsó előtti évben, megtudtam, hogy melyik gyülekezetbe kell kikerülnöm, hol kezdem el a szolgálatomat a feleségemmel együtt. Ahova ki voltam küldve egy gyülekezetbe, ott egy testvér azt mondta nekünk, egy ebéd alkalmával, meglátjátok, Karcagra fogtok kerülni. Akkor imádkoztam már ezért. Ott álltam a sorban a teológián, vártuk, hogy nyáron hova küldenek bennünket. Sorra kerültem, Hegyi Bandi bácsi rám nézett:

– Na Csaba, akkor te Karcagra mész.

Odamentem, és végül Isten úgy vezette a gyülekezetet is, és engem is, meg a feleségemet, hogy ott kezdtük el szolgálatunkat, és mai napig is ott vagyunk.

Hálás szívvel emlékezem vissza a Teológiára, a megélt áldásokra, a tanárookra, hogyan segítettek a növekedésben, erősödésben – úgy gondolom, hogy ezt mindenki átélhette, aki itt tanult –, hogy betöltsük a mi szolgálatunkat, és hirdessük Isten felséges nevét.

Köszönöm, hogy meghallgattak.

Pesti Csaba

25 éve végzett lelkipásztor

*„A teljes Írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra,
a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való
nevelésre; hogy tökéletes legyen az Isten embere,
minden jó cselekedetre felkészített.”*

2Timóteus 3,16-17

Páth Géza-díj átadása

A Baptista Teológiai Akadémia Szenátusa – 2022 augusztusában – a főiskola egykori dékánja tiszteletére Páth Géza-díjat alapít. A díj célja a kiemelkedő tanulmányi eredményeket elérő, a hallgatói közösségben aktívan szolgáló, a gyakorlóhelyen példásan helytálló, hiteles keresztyén életet élő

hallgatók elismerése. Évente egy hallgató kapja ezt a díjat.

A BTA szenátusa az elmúlt héten ülésezett legutóbb, a vonatkozó határozatot szeretném ismertetni. *Paróczy Zsolt* rektorhelyettes előterjesztése nyomán a szenátus 100%-os egyetértésben ellenszava-

Budai Anna Páth Géza-díjas

zat és tartózkodás nélkül elfogadta, hogy eseti döntés alapján a 2025-ös tanévzárón a rektori kabinet által javasolt *Budai Anna* és *Sárvári Tamás Attila* mesterszakos hallgatók mindketten részesüljenek a Páth Géza-díjban. Egyrészt az egyetlen szavazat különbség, másrészt munkájuk megérdemelt eredményeként.

Budai Anna – Példamutató helytállással, három gyermekes édesanyaként, kiváló

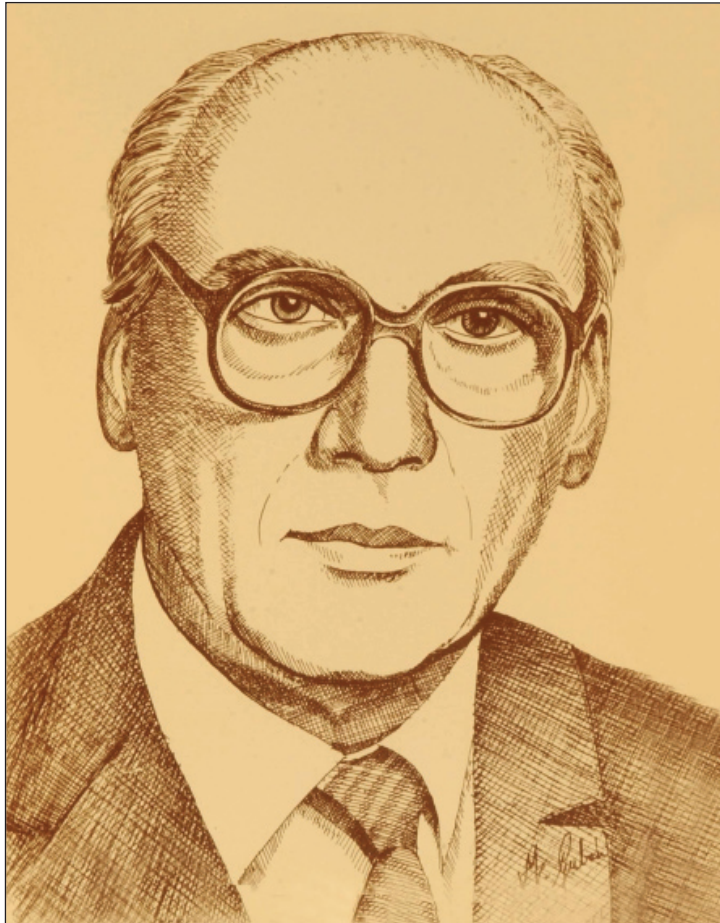

Sárvári Tamás Attila Páth Géza-díjas

eredménnyel végezte el az MA szakot. Amikor csak tehetett, jelen volt az órákon, kiemelkedő teljesítményt nyújtott a HÖK munkájában is. Hallgatótársai előtt példa volt, és lehetőségeihez mérten, aktívan támogatta őket.

Sároári Tamás Attila – Kiváló eredménnyel végzi tanulmányait az MA szakon. Aktívan szolgál a hallgatói közösségben, a gyakorlólhelyen és a légáció alkalmakon. Magatartásában képviseli a főiskola értékrendjét. Hiteles keresztyénként, áldássá vált a debreceni gyülekezetben, és családjában és a hallgatói közösségben egyaránt.

Mindkét díjazottnak gratulálunk, és Isten áldását kívánjuk további életükre!

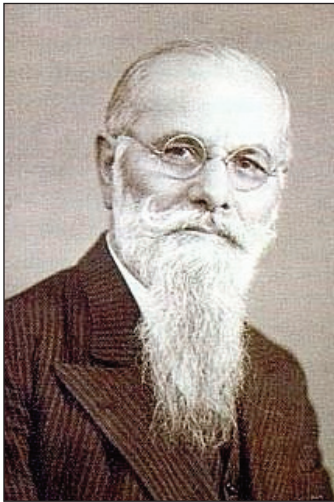
Páth Géza

(1923-2012)

A Baptista Teológiai Akadémia korábbi főigazgatója

Évforduló 2025-ben

UDVARNOKI ANDRÁS (1865-1945)

Udvarnoki András

Százhatvan évvel ezelőtt született, és nyolcvan esztendővel ezelőtt költözött el e földi létből az örökkévaló hazába Udvarnoki András, a Kárpát-medencei magyar baptista misszió történetének kiemelkedő személyisége, aki a Baptista Teológiai Szeminárium alapító igazgatója, a Magyarországi Baptista Gyülekezetek Szövetségének, megalakulását követően első elnöke volt.

1893-ig nem volt egyetlen olyan magyar baptista prédikátor sem, aki teológiát végzett volna. Abban az esztendőben érkezett vissza Magyarországra Udvarnoki András és Balogh Lajos, miután négyéves tanulmányi munkájuk végén teológiai diplomát szereztek a Hamburgi Baptista Teológiai Szemináriumban. Udvarnoki András tizenhárom

évvel később, 1906-ban megalapította teológiánkat Budapesten. *Csopják Attila* a Képek a magyarországi baptista misszió történetéből című, 1928-ban megjelent művében a következőket írta: „Mikor Magyarországon a baptisták ezrekre kezdtek szaporodni és a gyülekezetek száma is egyre nőtt, nagy szükségét érezték annak, hogy a vezetők (lelki tanítók) iskolai kiképzetésben részesüljenek.” Nem lebecsülendő tény, hogy a budapesti volt az európai kontinens negyedik, Közép-Európa első baptista szemináriuma.

Udvarnoki András nagy odaszánással végezte szolgálatát a Teológiai Szeminárium élén, igazi próféta iskola alakult ki körülötte. 1938. szeptember 6-án tette le igazgatói tisztségét az évnyitó ünnepségen, és adta át fiának, dr. Udvarnoki Bélának. Erről az eseményről a Békehírnök 1938. szeptember 17-i számában számolt be, kiemelve, hogy miután Udvarnoki András megköszönte a méltatásokat és köszöntéseket, elmondta: „a missziómunkához örömmre, munkakedvre és szilárd meggyőződésre van szükség.” Ezek a jellemvonások végig kísérték egész pályafutása idején.

Udvarnoki András 1865. november 16-án született Szadán, mint szegény, földműves szülők gyermeke. 1881-ben megtért, majd 1883. április 22-én bemeztítkezett Budapesten, *Meyer Henrik* által. 1889-ben kezdte meg teológiai tanulmányait Hamburgban, majd hazatérése után nagy lendülettel kapcsolódott be a missziómunkába. 1895. július 10-én kötött házasságot *Tenke Juliannával*, aki szelíd és bölcs segítőtársa volt. Kilenc gyermekük született, akik közül öten korán meghaltak. Négy gyermekük *Béla*, *Margit*, *András* és *Erzsébet* érte meg a felnőttkort.

Udvarnoki András több szolgálati területen munkálkodott hűségesen és példamutatóan. Lelkipásztori küldetését a Tahitótfalui Körzetben kezdte meg 1893-ban, majd 1895-től Budapesten folytatta áldásos munkálkodását. A Nap utcai gyülekezet pásztori tisztét 1927-ben adta át *dr. Somogyi Imrének*. Azután Pécelen szolgált 1938-ig, ahol fiatalabbik fia, *ifj. Udvarnoki András* követte a lelkipásztorságban. Meghatározó szerepe volt abban a folyamatban, amely a baptista közösség 1905-ös állami elismeréséhez vezetett. Írói, fordítói, könyvkiadói munkája is igen jelentős. Tollát a gyülekezetek igénye inspirálta. Ehhez kapcsolódva kell megemlékezni arról, hogy *Csopják Attilával* együtt 1895-ben megalapította a Békehírnököt. Az 1896-ban kiadott „Sion Énekei”-ben és az 1905-ben kiadott „A hit hangjai”-ban, mint énekefordító, sőt énekszerző áll előttünk. A kiskőrösi és a hajdúböszörményi baptista szeretetházak 1905-ös és 1910-es elindításában vezető szerepet töltött be. Az országos baptista közösségtől kapott felhatalmazása alapján 1907-ben elindította az árvák fölkarolását és intézményes gondozását. Szoros kapcsolatot alakított ki a magyarországi baptista közösség és a Baptista Világszövetség, az Európai Baptista Föderáció, az Amerikai Magyar Baptista Konvenció, valamint az Aliansz között. Az általa képviselt magyar baptizmust nemzetközi tisztelet és megbecsülés övezte. A trianoni békeszerződés alapján meghúzott határokon túl élő magyar és más nemzetiségű baptista testvérekkel folyamatosan ápolta a közösséget.

Udvarnoki Andrásnak kezdeményező és meghatározó szerepe volt abban, hogy huszonhét év után 1920-ban egyesült az úgynevezett „elismert” és „el nem ismert” baptisták csoportja Magyarországon. Ez az egyesülés vetette meg az alapját az első világháború és az ország trianoni békében történt megcsonkítása után beinduló missziómunkának. Az 1920. szeptember 2-án megalakult Magyarországi Baptista Gyülekezetek Szövetségének elnöke *Udvarnoki András* lett, ezt a tisztségét 1933 májusáig töltötte be. (Még egyszer, szükség helyzetben 1934 végétől, 1935 tavaszáig volt elnök.) Trianon után a 24 000 baptistából 7781 gyülekezeti tag maradt a megcsonkított országban. Isten azonban megáldotta a missziót az 1920-

as, 1930-as években országunkban. Húsz év után, 1940-ben 14 329 lett a baptisták létszáma, és mintegy 600 helyen tartottak rendszeres összejöve-teleket.

Udvarnoki András 1944 februárjában ment utolsó nagyobb misszió-útjára, Okány és Vésztő vidékére. A Teológiai Szemináriumban az 1944. évi vizsgákig tanított, azután visszahúzódott péceli otthonába, és 1944 őszét gyengélkedve töltötte családi körben. 1945 elején még vállalt egy-egy igehirdetést Pécelen. 1945 márciusában három hétig volt fekvő beteg, földi életútja 1945. március 22-én zárult le.

Az ő életére is illett Pál apostol bizonyágtétele: „*Ama nemes harcot meg-harcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam...*” (2Tim 4,7)

* * *

*A Baptista Teológiai Akadémia Szenátusa 2016-ban
(az intézmény 110 éves évfordulóján)
megalapította az Udvarnoki András-díjat, ezzel is emlékezve és
emlékeztetve az alapító igazgató példamutató munkásságára.*

Bereczki Lajos
a BTA rektorhelyettese

2. KIEMELKEDŐ ESEMÉNYEK

Amerikai magyar baptisták között

Emlékezz vissza az útra!

Ebben a 2024-es esztendőben Isten kegyelmének köszönhetően két alkalommal járhattam hivatalos úton Amerikában. Először február 16-25 között a Billy Graham Evangelizációs Társaság (BGET) kötelékébe tartozó Nemzetközi Evangelizációs Szövetség (IEA) tanítványképző központ vendégei voltunk, ahová a Baptista Teológiai Akadémia nyolc tanárával utaztunk az Egyesült Államokba egy emlékezetes tanulmányútra.

Másodízben szeptember 12-25 között járhattam Clevelandban, Calgaryban és Torontó városában, ahol magyar hittestvéreink között szolgálhattam igehirdetéssel, történelmi előadásokkal, egyúttal a „magyarságkutatás” területén ismerhettem meg közelebbről az Amerikában és Kanadában élő magyar baptisták mindennapi életét. Ez utóbbi útnak emlékezetesebb eseményeiről kaphatunk rövid beszámolót az alábbi híradásban.

Clevelandi magyar baptisták 125. jubileumi ünnepe

A *Clevelandi Bethánia Magyar Baptista Gyülekezet* ebben az esztendőben emlékezett meg az észak-amerikai magyar baptista misszió első gyülekezetének Cleveland városában 125 évvel ezelőtt történt megalakulására.

A jubileumi ünnepi hálaadónapokra 2024. szeptember 14-15-én került sor Clevelandban. A gyülekezet lelkipásztora *Deák Zsolt* és előjárósága kezdeményezésére a kétnapos ünnepi istentisztelet igehirdetője és történelmi megemlékezések előadója *Dr. Mészáros Kálmán* a gyülekezet korábbi lelkipásztora, a budapesti baptista teológia rektora, egyháztörténész volt.

A jelenlévő lelkészek és feleségeik

Az ünnepségre sokan eljöttek a városból és a szomszédos településekről is. A köszöntésekbe bekapcsolódtak a gyülekezet korábbi lelkipásztorai közül Dr. Fazekas László, Dr. László Imre, Kulcsár Sándor, Zeffer Béla testvérek.

A város protestáns lelkipásztorai közül többek között Dr. Krasznai Csaba református püspök, Botánszki Igor adventista, valamint Huli Sándor a detroiti magyar baptista gyülekezet lelkipásztora, az Észak-Amerikai Magyar Baptista Szövetség főtákará.

A buzdító igehirdetések, történelmi megemlékezések között sok szép ének és tanúságtétel hangzott el a kétnapos ünnep során. Köszönet a detroitiakkal kiegészült összevont énekkar és a helyi dicsőítő énekegyüttes felemelő szolgálataért.

Az ünneplő gyülekezet

A clevelandi magyar baptista misszió története dióhéjban

Az 1899-ben létrejött magyar baptista közösség megalakulása óta aktív missziót folytatott a Kárpát-medence különböző régióiból egyre nagyobb számban kivándorló és Clevelandban letelepedő magyar anyanyelvű honfitársaink között.

Kezdetben a már korábban érkezett német baptisták templomaiban jöttek össze, később azonban önálló gyülekezetekként saját templomokat is béreltek, illetve vásároltak úgy a város keleti, mint nyugati kerületeiben.

Cleveland a huszadik században jelentős ipari, kereskedelmi és kulturális központtá vált, eközben Észak-Amerika legvonzóbb városává lett, különösen az egyre nagyobb létszámban érkező magyar bevándorlók számára.

Egy időben Clevelandot a második legnagyobb magyar városnak nevezték, hisz az egymás után tömeges méretekben érkező honfitársaink nyolcvan-százazres magyar származású lakosával időnként Debrecen is megelőzte.

Az is különös jellemzője volt a városnak, hogy a katolikus hívek számát megelőzve, a protestáns magyarok igen nagy létszámban telepedtek le a városban. Ezért illették gyakran Clevelandot „Amerika Debrecene” jelzővel.

Clevelandot 1852-ben Kossuth Lajos, a „magyarok Mózese” is meglátogatta a magyar szabadságharc leverése után, ahol több ezer ember fogadta. Feltételezhetően magyarok is lehettek az őt éljenző tömegben.

Bár az igazi tömeges kivándorlási hullám a huszadik század elején következett be, amikor mintegy másfél millió hazánkfia „tántorgott ki” Ame-

Gyülekezeti kirándulás Dr. Fazekas László szolgálati idejében

rikába az otthoni szegénység, világháborúk nyomorúsága, politikai üldözés, vagy éppen kalandvágy miatt.

Így már jobban értjük, hogy miért volt jelentős a magyar baptisták jelenléte és 125 éven át virágzó missziómunkája. A clevelandi magyar nyelvű baptista misszió a különböző időszakban felerősödő kivándorlási hullámokkal arányosan hol növekedett, hol fogyatkozó volt.

Az elmúlt évszázadban az '50-es, '60-as években érte el eddigi legmagasabb taglétszámát, amikor 300 fő fölé kúszott a bemenítkezett magyar baptisták létszáma a Shaker Square téren álló, ma is lenyűgöző szépségű templomban.

Később Cleveland keleti városrészében a Buckay Road mentén kialakult, a többségében magyarok lakta kolóniában találtak megfelelő templomot maguknak. Végül a színes afroamerikai lakosság túlnépesedése miatt a magyar lakosság szétszóródott, illetve beépült az angol nyelvű gyülekezetek közösségébe.

A '70-es, '80-as években a megmaradt magyar anyanyelvű közösség válságos időszakát a Magyarországról, később Erdélyből érkező lelkipásztorok szolgálata, illetve a velük nagyobb létszámban érkezett fiatalabb bevándorlók érkezése lendítette fel.

A néhány esztendeig alkalmas templomépület nélkül maradt gyülekezet a '80-as évek második felében ismét növekedni kezdett, egyrészt a romániai kommunista diktatúra elől menekülő erdélyi hittestvéreink növekvő számának köszönhetően, másrészt a városban korábban szétszóródott magyar baptista testvérek visszatérése miatt.

Ebben az időben jutott a jelenlegi, minden igényt kielégítő Párma városrészben található 150 ülőhelyes imaházhoz a clevelandi testvérek Mē-

A jelenlegi imaház Párma városrészben

száros testér pásztorsága alatt. Jelenleg ismét felfelé ívelő szakaszát éli a clevelandi gyülekezet, amióta *Deák Zsolt* lelkipásztor vette át a gyülekezet lelki irányítást a közösség élén.

Jó volt ebben a néhány napos látogatási időben betekinteni a közösség mozgalmas életébe. Hálás szívvel tekintettünk vissza a gyülekezet küzdelmes, de áldásokban is gazdag múltjába, és kértük Isten további vezetését a Szentlélek által ezen a jubileumi ünnepen.

Magyar hittestvérek között a Sziklás-hegység lábánál

A Sziklás-hegység közelében fekvő Calgary, Kanada harmadik (Toronto, Vancouver után) legnépesebb városa, amely a télisportok és az ökoturizmus ismert központja. Gazdasága főként az olajipar köré koncentrálódik, de jelentős ágazatnak számít a mezőgazdaság, az idegenforgalom és a csúcstechnológiai iparágak is. 1988-ban Calgary lett az első kanadai város, amely otthont adhatott a téli olimpiai játékoknak.

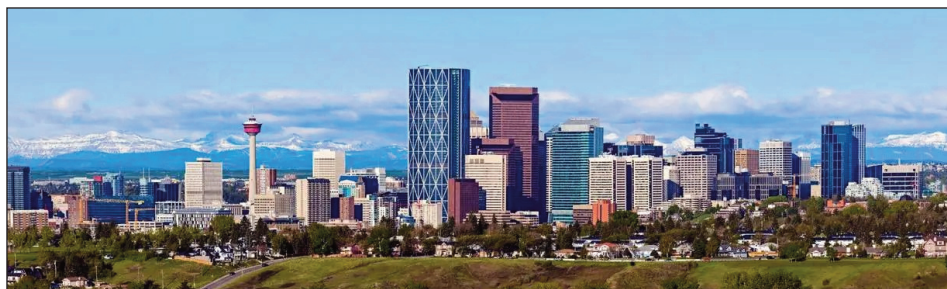
Kirándulók kicsiny csapata a festői szépségű Sziklás-hegységben

Kanada közép-nyugati Alberta tartományába 1866-ba érkeztek az első magyarok, napjainkra viszont már több mint ötvenezerre szaporodott a létszámuk. A ma már másfélmillió lakost számláló

Calgaryban jelenleg mintegy 3000 magyar – vagy magyar származású – honfitársunk él, melynek nagyobb része a más protestáns hívőknek is otthont adó magyar nyelvű református gyülekezetnek, illetve ugyancsak a városban működő Magyar Kultúr-központnak a vonzáskörzetébe tartozik.

Az elmúlt évtizedek során – a hullámzó történelmi eseményekkel összhangban – a magyar közösségek élete is időnként fellendült, máskor viszont visszafogottabbá vált. A hitélet ébrentartása mellett minden igyekezetükkel arra törekedtek, hogy az újabban érkező menedéket keresők lelki otthonra találjanak és keresztyén meggyőződésüket, valamint magyar kultúrájukat megőrizve azt utódaiknak is tovább tudják adni.

Calgaryban magyar baptisták is élnek, bár ők külön gyülekezetet nem alkotnak. Többségük inkább egy nagyobb létszámú angol gyülekezetben talált lelki otthonra és szolgálati lehetőségre. Ezek között található a bibliaközpontú Foothills Alliance Church is. (Ahová Renáta lányom családja is tartozik.) Utunk során ezt a gyülekezetet is sikerült felkeresnünk, ahol igen élénk gyermek, ifjúsági és felnőtt

hitéleti képzés és eleven lelkiélet tapasztalható. A gyülekezet missziós stratégiájának fókuszában a lélekmentés és az Isten népével való szoros közösség építése áll.

Calgary városának sziluettjét a Sziklás-hegység égbetörő csúcsai szegélyezik. Lehetőségünk adódott arra is, hogy az egész amerikai kontinens nyugati szegélyét átszelő hegygerinc északi pontján, az egyik 2500 méter magas hegycsúcsára feljussunk. A látvány lenyűgöző volt, ahol méltán hangzott fel szívünkben a hálaadó zsoltár ideillő hódolata: „Tekintetem a hegyekre emelem: Honnan jön segítségem? Segítségem az ÚRtól jön, aki az eget és a földet alkotta... Megőrzi az ÚR jártodban-keltedben, most és mindenkor.” 121. Zsoltár 1-7

Magyar baptisták Torontó felhőkarcolóinak árnyékában

Észak-amerikai meghívásom és gyülekezeti szolgálatom 2024. szeptember 21-25 között Torontóban folytatódott. A gyülekezet lelkipásztora *Püösök Dániel* – aki egyúttal az Észak-Amerikai Magyar Baptisták Világszövetségének is az elnöke a következő két esztendőben –, nagy szeretettel fogadott és vont bele a város és a benne folyó missziómunka ismertetésébe és a mindennapi kihívásaiba.

Torontó felhőkarcolói

Jelenleg 7 magyar keresztyén felekezet működik a városban: 1 katolikus, 3 református, 1 baptista, 1 pünkösdi és 1 adventista. Két gyülekezetben is szolgálhattam ez idő alatt a városban. Először a Torontói Első Magyar Pünkösdi Gyülekezetbe hívtak igei szolgálatra a testvérek, majd a Torontói Első Magyar Baptista Gyülekezet vasárnapi istentiszteletén hirdethettem Isten Igéjét. Ezt követően a város történelmével, kiemelkedő építészeti értékeivel, valamint a környék nevezetességeivel, a Niagara lenyűgöző természeti csodájával ismerkedhettünk meg.

Kanada legnépesebb városa Torontó, egyúttal Ontario tartomány fővárosa. Lakóinak száma napjainkban eléri a hárommillió főt, az agglomerációban élő hatmilliós lakosságával viszont Észak-Amerika negyedik legnépesebb világvárosa.

Torontó az üzleti élet, a pénzügyek, a művészetek, a sport és a kultúra nemzetközi központja és a világ egyik legmultikulturálisabb és legkozmpolitább városa. Mai lakosainak mintegy fele Kanadán kívül született és több mint 200 etnikai származás képviselteti magát a lakosság körében. Turista látványosságai évente több mint 43 millió turistát vonz a városba.

A Torontói Bptista Gyülekezet imaháza

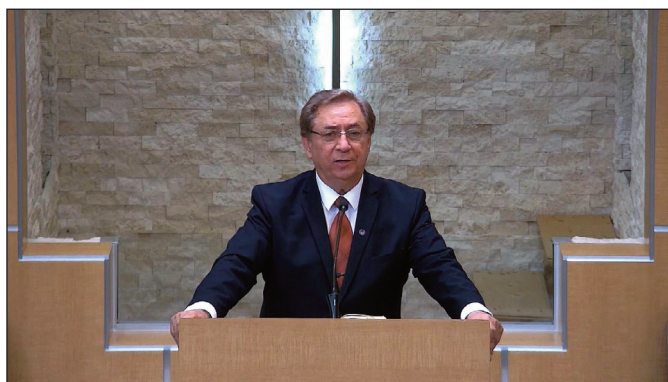
A korábbi, nagyoöbbrészt indián őslakosságot fokozatosan az új bevándorlók foglalták el. A város lakóinak összetétele a 19. század végétől a 20. század elejéig az angolok mellett különösen németek, franciák, olaszokat és zsidók érkezésével teljesen megváltozott. Hamarosan követték őket az oroszok, lengyelek és más kelet-európai nemzetek, a nyugatról belépő kínaiak mellett.

A kanadai magyarok teljes létszáma napjainkban meghaladja a 350 ezer főt. Ezzel a létszámmal a 24. legnagyobb etnikai csoport Kanadában, és így a kanadai magyarság az egyik legnagyobb magyar kisebbség a diaszpórában. Kanadában a 19. században kezdtek letelepedni a magyarok.

Az első betelepülők az ország nyugati részeire mentek. Albertába 1866-ban érkeztek az első magyarok. Saskatchewanban egy magyar települést is felépítettek 1885-ben. A világháborúk és 1956 után jelentősen megnövekedett a kanadai magyarok létszáma, de az újabb

bevándorlók már inkább az ország keleti részein, így Torontó környékén telepedtek le.

Amerika földjére már a 19. században is érkeztek magyar kivándorlók, közöttük magyar baptisták is. Az első magyar nyelvű gyülekezetet 1899-ben Cleveland Ohióban alapították. Ezt követően egymás után alakultak a magyar baptista gyülekezetek az Újvilágban. A '40-es években közel ötven magyar gyülekezet létezett Észak-Amerika területén. (Ma mindössze 8 baptista gyülekezet – Cleveland, Chicago, Detroit, Los Angeles, New York, Kelowna, Florida, Torontó – tartja szép magyar nyelvünkön az istentiszteleteiket.) Az első kanadai magyar baptista gyülekezet Yorktown-ban (Torontó korábbi neve) alakult, 1900-ban. A torontói baptista misszió aránylag későn indult *Nagy Gyula* testvérék házában 1924-ben.

Dr. Mészáros Kálmán testvér a Torontói Baptista Gyülekezetben prédikál

Egy évvel később 1925-ben már viszont bejegyzett közösségként szerepelt a nyilvántartásban. 1928. június 23-án nagyszabású nyilvános istentiszteletet rendeztek a testvérek a Baptista Világszövetség konferenciája alkalmából Torontóban,

melyen egy 26 tagú magyar delegáció is részt vett *Csopják Attila* és *Udvarnoki András* vezetésével. 1928 augusztus 5-től folyamatosan vezetett pénztárkönyvük ma is megtalálható a gyülekezet irattárában.

Ettől kezdve minden hónapban felkereste őket *Major Mihály* buffalói lelkipásztor. Tőle 1929-ben *Balla György* lelkipásztor testvér vette át a gyülekezet vezetését, aki 14 évig végezte itt szolgálatát. A következő 10 év alatt (1944-1954) négy lelkipásztora volt a gyülekezetnek. *Molnár Balázs*, *Balla Emil*, *Bogár József* és *Stinner Heinrich*.

Kezdetben angol gyülekezetek imaházaiban tartották az istentiszteleteiket. Az első saját imaházukat 1942-ben vették meg a Robert utcában, amit 1978-ban adtak tovább a magyar reformátusoknak.

1956/57 lényeges változást hozott az emigrációs magyarság életében. A gyülekezetek taglétszáma a legtöbb helyen erőteljesen megnőtt. Így volt ez Torontóban is. Az úrvacsorázó tagok száma elérte a hetvenet. *Cserepka János* testvér, korábban szilágyballai, a pesterzsébeti gyülekezet lelkipásztora 1957-től töltötte be a lelkipásztori tisztséget. Az ő pásztorsága alatt vetődött fel a magyarországi Tahi-táborhoz hasonló ifjúsági tábor építésének gondolata a Torontótól északra található Rámában.

Nagy szorgalommal és odaadással dolgozott a testvériség, hiszen a vásárlást követő hónapban, 1960. július 24-én már az ünnepélyes megnyitó istentiszteletet is megtartották, mintegy száz személy részvételével. *Cserepka* testvér 1963-ig vezette a torontói gyülekezetet, miután

A Torontói Baptista Gyülekezet az imaház előtt

Bolíviába kapott külmissziós szolgálatot feleségével együtt. Távozása után a gyülekezet vezetését *Kun Gyula*, majd *Morgan Mihály* vette át.

1972-ben *Viczián János* vette át a pásztori szolgálatot. Ezalatt épült fel a rámai ifjúsági táborban a kápolna is. 1977-ben *Gerő Sándor* folytatta a lelkipásztori szolgálatot. 1983-ban vásárolta meg a gyülekezet a Falkir utcai imaházat, amit 2012-ig használt a gyülekezet. *Herjeczki Géza* lelkipásztor 1981-ben vette át a stafétát és végezte hűséggel

a gyülekezet vezetését és a rámai bibliai tábor nyári programjainak szervezését 1988-ig.

A gyülekezet vezetését 1988-tól *Oláh Lajos* lelkipásztor vette át, aki nagy szorgalommal végezte a szolgálatát egy évtizeden át. Őt követte *Dan László* lelkipásztor 1995-2007 között. Erre az időszakra jutott a rámai tábor teljes rekonstrukciója, új ebédlő és szinte hotel színvonalú szálláshelyek kialakítása, a templom korszerűsítése.

A Rámai Tábor épülete

Püsök Dániel lelkipásztor 2009-ben érkezett Tordáról családjával együtt. Megítélésem szerint jelenleg ebben a magyar baptista gyülekezetben tapasztalható leginkább a lelki megújulás és növekedés az elmúlt évtizedek viszonylatában. *Püsök* testvér 15 éves lelkipásztorsága alatt egy gyönyörű új templom is épült Torontó külső zöldövezetében. A templom külső és belső rendezettsége mellett a gyülekezet lelki épülése, számban és lélekben való növekedése indított hálaadásra.

Legyen Isten gazdag áldása tengerentúli testvéreink életén és szolgálatán!

Immánuel! Velünk az Isten!

Prof. Dr. Mészáros Kálmán
egyháztörténész, a BTA rektora

3. HÉTKÖZNAPOK

Legációs beszámolók

„Majd az Úr szavát hallottam, aki ezt mondta: Kit küldjek el, ki megy el követségünkben? Én ezt mondtam: Itt vagyok, engem küldj!” (Ézs 6,8)

„...így szólt Jézus Simon Péterhez: »Simon, Jóna fia, jobban szeretsz-e engem, mint ezek?« Ő pedig így felelt: »Igen, Uram, te tudod, hogy szeretlek téged!« Jézus ezt mondta neki: »Legeltesd az én bárányaimat!«” (Jn 21,15)

A baptista gyülekezeti lelkipásztor képzés célja, hogy a hallgatók Jézus példája szerint segítsék a szolgálatuk során rájuk bízott gyülekezeti közösségek, emberek, egyszóval az egyház lelki életét. Ennek a felkészítésnek célja, hogy a gyakorlatban megismerjék a lelkipásztori szolgálatot és új közösségek, emberek között fejlesszék kompetenciájukat a Főiskolai lelkészség és gyakorlatvezető lelkészek segítségével. Az évközi gyülekezeti gyakorlat mellett a karácsonyi és húsvéti ünnepek során legációs gyakorlatra is küldi intézményünk az érintett hallgatókat.

A legáció kiküldetést jelent, ahol igehirdetéssel, pásztori kapcsolat-építéssel, lelkigondozással gyakorolhatják az érintett hallgatók az intézményben tanultakat. Erre a felkészítés a Főiskolai lelkészség vezetőjével történik, amelyben információt nyernek a szolgálati terület gyülekezeteiről, lelkészeiről. A beosztás alapján felveszik a kapcsolatot a legációt vezető lelkészekkel, egyeztetik a rájuk váró feladatokat, felkészülnek az igei szolgálatokra. Magukkal vihetik házastársukat, gyermekeiket, hogy ők is szerezhessenek tapasztalatot a jövőben rájuk váró szolgálathoz.

A gyakorlatot vezető lelkész kiértékeli szolgálatukat egy személyes találkozáson, amelyet a Lelkészséggel is megoszt. A hallgatók is készítenek szakmai öntértékelést a legációs gyakorlatról, amelyet egymással is megosztanak a legációt követő legációs gyakorlati szemináriumon. Az értékelések a BTA Minősítő Bizottságát is segítik, amikor ez a baptista lelkipásztor képzésért felelős testület évente egyszer személyesen meghallgatja és tanácsolja őket szolgálati felkészülésükben.

Köszönet illeti egyházunk fogadó lelkipásztorait, gyülekezeteit, akik értékes tapasztalatokkal segítik a baptista misszió jövődő pásztoraikat. Isten áldását kérjük a következő baptista lelkipásztor nemzedékre!

Újvári Ferenc

a BTA Főiskolai Lelkészség vezetője

Karácsonyi legációk

Püspökszilágyi Baptista Gyülekezet

2024.12. 25. délelőtt – alapige: Lukács 2,1-15

Központi üzenet: A világtörténelem legnagyobb eseménye

Főbb gondolatok: Kinek mit jelent a Karácsony? Hogyan értelmezzük ezt az ünnepet ma? Jókat eszünk? Találkozunk a családdal, ritkán látott rokonokkal, barátokkal? Megajándékozunk egymást? Örülünk egymásnak? Ez mind nagyon jó, és Isten ajándéka, ha tehetjük. Mi keresztyének tudhatjuk, hogy ennél jóval többről van szó. Eljött az ideje 2000 éve, hogy Isten elküldje a Fiát, akiről 264 beteljesedett prófécia szólt. A legfőbb oka: hogy legyőzze az ősi kígyót, a bűnt, helyettes áldozatként, ezért rendezhetjük az életünket, bűneinket Istennel. (1Móz 3,14-15) Az angyalok hírnökei voltak a világtörténelem legnagyobb eseményének, hogy Isten emberré lett, de nem a gazdagoknak jelentek meg, hanem néhány alázatos, jámbor, szorgalmas pásztorhoz küldte őket az Atya Isten. Az angyal nem maga döntötte el, hogy merre menjen, az angyal szó jelentése: hírnök. Mi keresztyének is hírnökök vagyunk, a jó hír terjesztésével van megbízva minden újjászületett hívő ember. Isten utánunk nyúlt! Azt akarta, hogy újra az Ő barátai legyünk! Nem akarta, hogy elveszünk, újra az ember barátja akar lenni. A pásztorok azonnal elindultak! Elszállt minden félelmük!

2024.12. 25. délután – Alapige: Rm 6,23 „Mert a bűn zsoldja a halál, Isten kegyelmi ajándéka pedig az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.”

Központi üzenet: Az adósság kifizetve

Főbb gondolatok: Mindenki tartozik. Egy olyan adóssággal születünk meg sajnos erre a világra, amelynek következményét mindannyian láthatjuk: betegségek, halál. Jézus otthagya a Mennyi gazdagságát, önként tette mindezt, érted és értem. Nem azért tette, mert ki akarta próbálni, hogy vajon milyen embernek lenni, vagy hogy elmondhassa magáról... Azért tette mert Isten szuverén és végtelen szeretete mutatkozott meg ebben is! Azért tette, mert nem volt más megoldás. Érted és értem. Az ŐS első lapjain a bűnbeesés után már erről a próféciáról olvashatunk, hogy Jézus

eljön majd egyszer. Ő volt a tiszta, tökéletes áldozat, aki kifizette az Atya Istent minden ember összes bűnéért.

Üdvözítő megmentett a bűn következményétől, a lelki haláltól, a kárhozattól = Istentől való végleges elszakadástól. Kiszabadított bennünket az ellenség hatalmából, elvette félelmünket, győzelmet adott a halál felett, és megmentett a végső ítélettől. Jézus áttörte és legyőzte a sötét szellemi világot 2000 éve! Jézus az igazi ajándék, akit ma még lehet választani.

2024.12. 31. délután – Alapige: Kol 1,12 *„Adjatok hálát az Atyának, aki alkalmassá tett titeket arra, hogy a szentek örökségében, a világosságban részesüljete. Ő szabadított meg minket a sötétség hatalmából, és ő vitt át minket szeretett Fiának országába, akiben van megváltásunk és bűneink bocsánata.”*

Központi üzenet: Hálaadás – örökösök vagyunk, Fiak

Főbb gondolatok: Jézus Krisztus által olyan örökséget kaptunk, ahol nem lesznek negatív dolgok, sem bánat, szomorúság, fájdalom, csak aranykoronák, fehér ruhák, trótrónusok... Mi Isten örökösei vagyunk. A fény Isten eleme. Ahol Isten van, ott világosság és ragyogás van. Ő minden fény forrása. A Napnak megvannak a fényfoltjai, Istenben nincs semmi sötétség. Ebben részesülni fogunk, de nem úgy ahogy a világ fiai között szokott lenni 1-1 öröklés során: viták, féltékenység, irigység stb. Ez az öröklés már a tiéd. Ebben minden igazságos, már most. Akinek van, annak adatik. Az üdvösségünk egyedüli oka az, hogy az Atya Isten úgy döntött, hogy ad még egy esélyt az emberiségnek. Ő az, aki alkalmassá tesz bennünket az örök élet részesévé, aki megszabadított a sötétségtől, amelybe megszüllettünk. Fiak vagyunk kegyelemből...

A püspökszilágyi gyülekezetben szolgálhattam az ünnepek alatt. Nagyon szerető szívű testvéreket ismerhettem meg. Hálás vagyok a testvérekért, és azért, hogy szólhatott az evangélium üzenete. 25-én délelőtt és délután is ott szolgálhattam, ebédre a gyülekezetvezetőhöz, *Ulmann Sándor*hoz voltunk hivatalosak a családommal, ahol kicsit jobban megismerhettük egymást. 31-én elkísért a budafoki gyülekezt rézfúvós zenekarának néhány tagja, így közösen dicsérhettük Istent, megörvendeztetve ezzel a helyi testvéreket is.

Hálás vagyok ezekért az alkalmakért!

Hochbaum Tamás

BA/1

„Íme, a szűz fogan méhében, fiút szül, akit Immánuélnek neveznek – ami azt jelenti: Velünk az Isten.”

Máté 1,23

Bajai Baptista Körzet

Az első ünnepi legációmat Baján és körzetében töltöttem, ahol összesen hat alkalommal szolgáltam igehirdetéssel. A bajai lelkipásztor *Lados István*nal való egyeztetés után abban maradtunk, hogy december 25-én lenne három szolgálatom, illetve 31-én egy és 1-én kettő. Így számomra is kedvező volt, hogy a szolgálatok egyben voltak és nem szétszórva az ünnepi időszakban.

Mivel ez volt az első ilyen legációm, így nagy izgalommal vártam, és új kihívásokat állított elélem. Eleinte szerettem volna minden igehirdetésre külön prédikációval készülni, de végül abban nyugodtam meg, hogy jobb, ha egy üzenettel készülök a karácsonyi alkalmakra és még egygel az ó- és újévi alkalomra, viszont ezekre való felkészülésre sok időt szánva. Korábban még sosem csináltam ilyet, hogy egy üzenetet több helyen mondtam volna el. Karácsonyra mindenképpen szerettem volna olyan üzenetet vinni, ami nem egy tipikus karácsonyi üzenet, mégis szívhez szóló és könnyen érthető, ezzel is készülve a lehetséges hitetlen látogatókra. Szerettem volna, ha megszólalna az evangélium erővel és hatalommal. Így esett a választás Máté 2,1-18 verseire, középpontban a karácsonyi gyermekmészárlással, a fájdalommal és a gyászszal, mely a mai világunkban is körülvesz bennünket. Üzenetem célja az volt, hogy megszólítsam a ma élő embert a szenvedések közepette, amiket sokszor nem értünk és felrójuk Istennek. Viszont Isten nem tétlen ezekkel a szörnyűségekkel szemben, hanem éppen ellenkezőleg. Isten belép ebbe a megromlott és keserű világba Jézus személyében, aki velünk ellentétben tényleg ártatlanul szenved ebben a világban, így adva számunkra vigasztalást és gyógyulást.

Ő- és újév alkalmára szintén azonos üzenetet vittem a gyülekezeteknek, kicsit aktualizálva a hallgatóságra, így nem teljesen ugyanazt mondtam el egyik helyen sem. Az igehirdetésnek a „Visszatekintés Jézussal” címet adtam, és Mózes negyedik könyvének 20,1-13 versét olvastam fel, ahol a nép megkeseredett és vétkezett Isten ellen. Emberi természetünk került középpontba, a helytelen visszaemlékezéssel kapcsolatban, illetve a gyógyulás lehetőségét feltárva, hogy ne a megkeseredettség forrása legyünk, hanem az élő víz forrásává.

A gyülekezetekben mindenütt páratlan barátságra, kedvességre és közvetlenségre találtunk, amivel a testvérek szívünkbe is lopták magukat, már ilyen rövid idő alatt. Karácsonykor *Bócsa Márta* néniék fogadtak ebédre, majd szilveszter este is náluk pihenhettem meg éjszakára, akik megkülönböztetett figyelmességgel, gondoskodással és szeretettel láttak el. Az év utolsó óráit a Bajai ifjúsággal töltöttem a gyülekezetben, ahol közösen di-

csőítettük és áldottuk az Urat az elmúlt évért, és így kértünk áldást a következő időszakra is.

Összességében sok új tapasztalatot és egy igazi lelki feltöltődést kaphattam a legáció által, ami bár kimerítő és fárasztó volt a testnek, mégis feltöltődés a léleknek, ami miatt hálaadással tekintek vissza erre az időre.

Kovács Gábor

BA/1

Kosdi Baptista Gyülekezet

Idén a karácsonyi legációm Kosdon tölthettem, az ottani testvérek között. December 25-én 10 órakor szolgálhattam feléjük egy nagyon áldott alkalmon. Először kicsit izgultam, hogy új helyen kell ismeretlen emberek között szolgálnom, de az Úr adott hozzá békességet. Nagy segítség volt az is, hogy a kosdi gyülekezet egy kb. 25 fős gyülekezet nagyon hangulatos családi légkörrel. Visszajelzésük alapján (is) nagyon áldott volt a szolgálatom és sok üzenetet kaptak az Úrtól (igaz, hogy azt is említették, hogy még mindig egy kicsit gyorsabban beszélek a kelleténél).

Az alkalom után az egyik gyülekezeti tag fogadott engem ebédre a családi házánál, majd késő délután haza is indultam.

Összességében egy nagyon áldott nap volt ez, és sokkal jobban sikerült, mint amire számítottam, nagyon megáldotta ezt (is) Isten. A legjobb az volt, hogy nem csak én adhattam, hanem én is kaptam. Isten hozzám is sokat szólt és sok mindenre felhívta a figyelmemet az ottani beszélgetések által.

Mészáros Jázon

BA/1

Aszódi Baptista Gyülekezet

2024-ben, az Aszódi Baptista Gyülekezetbe lettem beosztva karácsonyi legációba. Abba a kis közösségbe, amely tele van szolgálatkészséggel, összetartozással, Istennel és egymással való közösséggel.

Két szolgálatom volt december 25-én. Délelőtt arról prédikáltam, hogy Jézus azért jött, hogy nekünk életünk legyen. Ez pedig az Istennel való kapcsolat, és Szentlelkének a jelenléte az életünkben, aminek a bővülködési mértéke tőlünk függ, hogy mennyi igeolvasást, imádkozást, testvéri közösséget veszünk le mennyei Atyánk lelki éléskamrájának a polcáról.

Délután pedig azzal bátorítottam, ami hívő életünk egyik legfontosabb alapja, hogy Immánuel, velünk az Isten. Ennek a láthatatlan, de valós és csodálatos voltáról, ami minden hívő identitása, ereje és öröme.

Remélem, áldására volt a gyülekezetnek a két szolgálat. Én szívesen voltam közöttük, beszélgettem, ismertem meg jobban őket. Isten vezesse továbbra is az aszódi testvéreket!

Zubor Ákos
BA/3

Kispesti és Tuzséri Baptista Gyülekezetek

Az első szemeszterben a Kispesti Baptista Gyülekezetben ifivezetőként, dicsőítésvezetőként és alkalmi igehirdetőként szolgáltam.

Ifjúsági alkalmak:

Az ifi alkalmakat péntekenként este 6 órától tartottuk meg feleségem segítségével. Minden héten az alkalmat megelőző napokban küldtük ki internetes platformon (messengeren) az aktuális hétre szóló témát, vizsgálandó kérdéseket. Minden hétre vonatkozóan kértük a fiatalokat, hogy jelezzék részvételi szándékukat, hogy annak megfelelően tudjunk szendvicsekkel és innivalóval készülni.

Általában négy-hat tinédzser érkezett az alkalmakra, habár az összlétszám 8 fő. Mivel a hitük mélysége és Istennel való kapcsolatuk változó, próbáltam az igei tanítást úgy felépíteni, hogy egy nemhívó fiatal is kapcsolódni tudjon. Ezáltal a barátkozók és a már hívők is kaptak lelki táplálékot.

Az ifjúsági alkalmat mindig egy „mizu” bevezető körrel kezdtük, amelyhez olykor „mizu-kártyát” is használtunk. A hét eseményeinek felgöngyölítését és az aktuális gondolatok, lelkiállapot megismerését követően egy úgynevezett jégtörő/hangulatoldó játékkal folytattuk az alkalmat. Ezt imádság, majd az interaktív igei tanítás követte.

Tanítottunk:

- A Biblia hitelességéről, a bibliaolvasásról, a YouVersion mobil app használatáról;
- Jézus Krisztus Isten voltáról, a megváltás szükségességéről;
- Isten vezetéséről;
- Isten életünkre vonatkozó tervéről, akaratáról;
- Az imádságról;
- A lelki fegyverzetekről külön-külön;
- Isten gondviseléséről;
- Isten jelleméről;
- A gondolatok meghatározó szerepéről;
- Lelki megújulásról.

Az igei tartalom ismertetése és annak közös átbeszélése után imádkoztunk. Mivel egyik ifis sem tudott hangosan imádkozni, megtanítottuk nekik a következőt: írják le egy lapra Isten megszólítását (pl. „Drága Istenem”), majd köszönetüket („Hálás vagyok Istenem, hogy...”), később kéréseiket („Kérlek Uram, hogy...”). Majd megkértem őket, hogy egyesével olvassák fel a lapra írtakat úgy, mint egy imádságot, hogy együtt mondassuk rá az „áment”. Ezzel a „technikával” egész ügyesen megtanultak bátran és hangosan imádkozni. Az imalapokat segédeszközként továbbra is kiosztjuk, de már nem mindenkinek van rá szüksége. Az imádságot követően szolgáltuk fel nekik a szendvicseket és igény szerint játszottunk, társasoztunk, kötetlenül beszélgettünk. A félév során csapatépítés céljából korcsolyáztunk is.

Igehirdetések:

A félév során kétszer volt alkalmam szószéki szolgálatot végezni.

Az első alkalommal azt a címet adtam, hogy „Én is lehetnék az az ember”. Tavaly szeptember óta az Apostolok Cselekedeteit tanulmányoztuk kisebb nagyobb megszakításokkal, ezért ez az igehirdetés ebbe a sorozatba illeszkedett bele. Az ApCsel 20,13-24 versekből a 24. igevers adta a prédikáció fő témáját. Pálra fenyegető veszély leselkedik, ő mégsem retten vissza. Tudta ő, milyen elvégzendő feladatot bízott rá az Úr Jézus: hirdetni Isten kegyelmének örömezenetét, akár az élete árán is.

Ezt az úgynevezett „páli lelkületet” bontottam ki a gyülekezeti testvérek előtt. Összehasonlítottam Pál ószövetségi (ranghoz ragaszkodás, erőszakos törvénybetartás és térítés) és újszövetségi (rangot nem előre helyező, Jézus önkéntes követésére való szeretetteljes kérés és önfeláldozó szolgálat) gondolkodását. Majd megállapítottam, hogy a mai gyülekezetek is beleeshetnek ebbe az úgynevezett ószövetségi gondolkodásba: a sajátos szubkultúra, liturgia erőszakos betartatásába, amely során a szép rendet és liturgiát az ember elfogadása és szeretete fölé emelik. Ez a gondolkodás nem tudatosan alakul ki, viszont tudatosan kell ellene tenni.

A páli lelkület krisztusi lelkületből fakad, amely három tényezőtől tevődik össze: Istentől kapott látásból, abból fakadó érzésből és lelkületből, amelyet a Szentlélek indít meg és vezet.

Pál látása az volt, hogy valódi bűnbánat és Jézus Krisztusba vetett hit nélkül elkárhozik az ember. (vö. Jn 3,16; 1Jn 4,15; Róm 12,2)

Pál lelkülete: alázattal tekintett magára és más emberekre, hiszen ő korábban üldözte az egyházat. Tehát tudta azt, hogy neki mennyire mélyről kellett megtérnie. Ebből kifolyólag kérlette a zsidókat és más népeket, hogy térjenek meg Jézushoz. (vö. Róm 9,2-3)

Mindezt a Szentlélek vezette, indította meg. Ha mi emberek közel kerülünk Istenhez, akkor azt fogjuk érezni, amit Isten érez az ember iránt. (vö. Fil 2,5-11; Zsid 5,15-16; Lk 15,20; Zsolt 86,15)

Ebből az alázatból fakadt az, hogy Pál nem gondolta magát jobbnak másoknál, és indult meg a szíve zsidó társai és a pogányok felé. Valahányszor találkozott Pál Krisztust még nem ismerő emberekkel, akkor a következő lehetett a mottója: „Én is lehetnék az az ember!”

Jézus azt mondta, hogy úgy szeressük felebarátunkat, mint magunkat. Ha empatikusak vagyunk a másikkal, és belegondolunk, hogy kis híján én is lehettem volna / lehetnék az az ember, akkor az segít krisztusi lelkületbe kerülni:

- hogy megszánhassuk a másik embert;
- hogy segíteni akarjunk rajta;
- hogy meglássuk annak az illetőnek a fizikai/lelki szükségleteit (lásd irgalmas samaritánus példázata);
- hogy ebből kifolyólag cselekedhessünk.

Mivel a páli lelkület a krisztusi lelkületből fakadt, ezért nekünk is Krisztusra nézve, az ő lelkületére kell törekednünk, amely a vele való mély bizalmi és szeretetkapcsolatból fog szárba szökkenni a Szentlélek által. (vö. Jn 15,5)

A második igehirdetésem advent negyedik vasárnapjára esett. Előző vasárnap arról volt szó, hogy milyen az, amikor Isten látszólag hallgat, amikor csöndben van. A testvérek lelkiállapotát figyelembe véve, és a Szentlélek által azt a megerősítést kaptam, hogy arról kell szólni, hogy: milyen az, amikor Isten (nagyon várt módon) szól, amikor megtöri a csöndet, amikor közbelép.

Majd megállapítottam, hogy minden embert éri megpróbáltatás, nehézség, fájdalom. Azon viszont tudunk változtatni, hogyan viseljük el ezeket és hogyan tartunk ki. Két végletet ragadtam meg: lehet erőtlenség, keserűen, Istenre megharagudva, akár állandóan szorongva, aggódva, tele kétkedéssel várakozni. Valamint lehet reményteljesen, egyfajta állandó derűvel, örömmel és Istenbe vetett rendíthetetlen bizalommal előre tekinteni és várakozni.

Tehát a külső körülmények felett nincs hatalmunk, azonban az azokra adott reakciónkban igen. Rajtunk múlik, hogy a két attitűd közül melyiket választjuk.

Az igehirdetésnek ezért a következő címet adtam: Amikor Isten (végre) válaszol.

Isten meg akar tanítani bennünket jól várakozni. Isten a Biblián keresztül állandóan szól hozzánk, de gyűjtenünk és tanulnunk kell azokat az ígé-

reteit, amelyek egy-egy adott helyzetre vonatkoznak, amelyekbe kapaszkodni lehet.

1. Isten ígéreteibe kapaszkodva várakozzunk! (vö. Jer 29,11-12; 1Kor 10,13; Fil 4,6-7; Nick Vujicic példája)

2. Kapaszkodjunk a korábbi győzelmekbe! (Emlékezzünk vissza az imameghallgatásokra, Isten csodálatos vezetésére, gondoskodására, amelyeket már megadott nekünk, vagy amiket másoktól hallottunk.)

3. Kapaszkodjunk ebbe az örömbé! Ha nehézség is ér bennünket, vagy terhelő a várakozás, gondoljunk és fókuszáljunk arra az örömré, amit akkor fogunk érezni, amikor Isten megszabadít, és túl leszünk rajta. (vö. édesanya példája, Krisztus példája, Fil 2,5-11; Ézs 42,3)

4. Hordozzuk egymás terhét, bátorítsuk és segítsük egymást! (Gal 6,2)

Az igehirdetés célja az volt, hogy emlékeztessen a testvéreket arra az örömré és békességre, amelyet csak Isten tud adni, valamint arra, hogy tanuljunk meg „jól” várakozni. Az imádság során egymásért imádkoztunk kettesével hármassával összefordulva, illetve kértük a mennyei Atyát, hogy hadd legyünk a bátorításban és teherhordozásban is eszközök mások számára.

A Tuzséri Baptista Gyülekezetben az óévi istentiszteleten imaórai buzdításra kértek fel engem, mert előre jeleztük, hogy arra látogatunk. Kérésüknek eleget téve buzdítottam őket szolgálatra és testvéri szeretetre.

Brokhauzer Áron
Minor

Élő Remény Szadai Baptista Gyülekezet

Nagy volt bennem a várakozás és az izgalom, amikor ez a szemeszter elkezdődött. Nem tudtam még, hogy mit jelent lelkipásztor szakos hallgatónak lenni. A munkám ebben a szemeszterben nagyban gátolt abban, hogy a csütörtöki alkalmakon részt vegyek, de a következő szemeszterben, ha mindegyik alkalmon nem is tudok, igyekszem ott lenni a társaimmal együtt.

Az erdélyi elvonulások nagyon felemelőek voltak és adtak egy ízelítőt abból, hogy mennyire összetartó közösség tud lenni a pásztorok közössége. Hálás vagyok az oktatóknak és a szervezőknek is ezekért a hétvégékért.

A szolgálatom a gyülekezetemben elég speciális abból a szempontból, hogy mivel kicsi a gyülekezet és nem vagyunk sokan, senki nem tudja átvenni a szolgálataimat tőlem. Ezúton is köszönöm a teológia vezetésének, hogy engedélyezték a legációm saját gyülekezetben történő végzését. Az Élő Remény Szadai Baptista Gyülekezet gyülekezetvezetője is én vagyok, így az ezzel járó szolgálati feladatkör is rám hárul. Könnyűzenei dicsőítőcsoport nincsen már a gyülekezetben, így egy személyben végzem, az or-

gonás gyülekezeti énekeken kívül, a gitáros könnyűzenei dicséretben a gyülekezet vezetését.

Igei szolgálatot is végzek természetesen, beosztás szerint. Az istentiszteleteken a prédikáció elhangzása után az imádságra buzdítást is én végzem egy gitáros énekkel felvezetve. Legutóbb december 29-én szolgáltam igével Szadán. Karácsonykor csak egy istentiszteletünk volt, amit *Bacsó Benjámin* testvér vezetett természetesen. A december 29-i szolgálatom az 1Korinthus 4,7 alapján szólt. Mid van, amit nem kaptál? Kérdezte tőlünk Isten igéje.

Óév estéjén nem volt alkalmunk a szadai gyülekezetben, így újév délutánján voltunk újra együtt a gyülekezettel. Ugyan nem én prédikáltam, de a zenei szolgálat és a közösség nagyon jó volt. Az elhangzott bizonyosságtételek is emelték az alkalom fényét.

Január 5.-én, vasárnap délután alkalmam volt vendégként részt venni kibővített körzetünk másik állomáshelyén, Dunakeszin. Ez a kis plántálás formálódik éppen gyülekezetté ezekben a hónapokban és talán ebben az évben hivatalosan gyülekezetté is alakul. Bacsó testvér szolgált igével ezen a délutánon, én pedig gitárral és énekekkel vezettem őket a dicséretben. Januárban és februárban több alkalommal is ott kell lennem majd, mert az egyik testvérnő éppen szülni fog és a férje sem tud jönni gitározni a gyülekezetbe.

A következő szemeszterben, ahogy böngésztem a gyülekezeteink beosztását, sokkal több lehetőségem lesz igével is szolgálni, úgy a saját, mint akár a dunakeszi gyülekezetben.

Kis gyülekezetünk nehéz időszakon ment keresztül az elmúlt másfél évben. Többen elmentek a gyülekezetből személyes okok miatt. Ez az év a gyógyulás éve kell, hogy legyen, és ebben szeretnék hathatós segítséget nyújtani a testvéreknek. A mostani böjti időszakban is ezért imádkozom, hogy Isten kezdjen nálunk valami újat. Mi benne vagyunk!

Veres Norbert Csaba
Minor

Béri Baptista Gyülekezet

A karácsonyi, ó-, és újévi legáció időszakot ebben a tanévben a Béri Gyülekezetben töltöttem. A testvérek már vártak engem, hiszen tavaly pünkösdkor szintén én szolgáltam náluk. Amikor kiderült, hogy esetleg cserélnék az Aszódra küldött teológus testvérral, és a gyülekezet külön kiemelte, hogy rám számítanak, nagyon megmelengette a szívemet. A karácsonyi szolgálat idén is „nehezített” volt, hiszen a rádiós feladatok nagyon összetornyosultak közvetlen az ünnep előttre, de így is sikerült felkészül-

nöm a 25-i délelőtti és délutáni szolgálataimra. A délelőtti szolgálatban az Áhítathoz igazodva, Lukács evangéliuma 2,8-20 volt a textus. Kiemeltem, hogy a pásztorok milyen zord körülmények között éltek és dolgoztak, amikor az angyal elvitte nekik az örömhírt. Ezt állítottam párhuzamba azzal, hogy vajon Isten minket milyen környezetből hívott el amikor megtértünk? És honnan hív most, vajon mi az, ami akadályozza annak, hogy találkozzunk Jézussal? A pásztorok azzal, hogy el kellett menniük Betlehembe, egyben felszólítást is kaptak arra, hogy tegyenek bizonyosságot. Így vagyunk ezzel mi is.

A délutáni prédikációban az ezután következő történettel foglalkoztunk (Lukács 2,21-29; 31-35) központba állítva azt (visszaulva a délelőtti üzenetre is egyben), hogy ha Isten valamit sokszor mond el nekünk, sokfelől erősít meg bennünk valamit, akkor arra igenis érdemes odafigyelni. Máriát a pásztorokon keresztül is készítette Isten arra, hogy mi vár majd rá, amikor a pásztorok bizonyosságot tettek arról, hogy az angyali kijelentés szerint Jézus lesz a Megváltó. És ugyanígy Simeon is hasonló bizonyosságot tesz Jézus küldetéséről. Ez úgy tűnhet, felesleges, hiszen Mária és József szintén kapott közvetlen kijelentést is Istentől erre vonatkozóan. Mégis azt olvashatjuk, hogy mindkét bizonyosságot Mária forgatja még magában, és dolgozik benne az, amit ezek az emberek mondtak Jézusról. Isten sok oldalról készítette fel Máriát arra, hogy ő bizony a Megváltó anyjaként sokat fog szenvedni. Isten, ha valamit sokszor jelent ki számunkra, arra figyeljünk oda, mert figyelmeztet vagy felkészít minket valamire.

Nagy Bálint
MA/2

Nagyvarsányi Baptista Körzet

A 2024/2025-ös tanév első félévében a Nagyvarsányi Baptista Gyülekezet és annak körzetébe kaptam a karácsonyi és újévi legációk kirendelését a Baptista Teológiai Akadémián. A legációs gyakorlatot vezető mentorom *Kovács Benjámín* volt, aki a nagyvarsányi gyülekezet és annak körzetében az érintett tanévben lelkészgyakornoki feladatokat látott el. Szemet gyönyörködtető volt azt látni, hogy amíg az előző tanévben még együtt koptattuk az Akadémia padjait a különböző tantárgyak és kurzusok teljesítésével, úgy mostanra egy elkötelezett, az Urat szerető és szolgáló lelkészgyakornok mellett végezhettem a szolgálatomat, akivel ráadásul nagyon jó barátságot is ápolunk.

A központi gyülekezet mellett több körzeti állomáson is rendszeresen gyűltek össze testvérek, ilyen például Aranyosapáti, Gergelyiugornya, Ilk,

Vásárosnamény. Az említett gyülekezetek közül Nagyvarsányban és Ilken volt lehetőségem az Urat és a helyieket szolgálni. Feleségemmel 2024. december 20-ára vártuk első gyermekünket, Benjámint, aki végül december 29-én született meg. Ennek okán a karácsonyi látogatásra nem volt lehetőségem, csak a gyakorlat szerinti gyülekezetemben, a Trinity Baptista Gyülekezetben.

A gyermek születése után viszont január 1-jén, újév napján utazhattam el. Délelőtt, 10:00 órakor Nagyvarsányban volt összejövetel, délután, 14:00 órakor pedig Ilken. A nagyvarsányi, központi gyülekezetben 10:00 órakor imaórával kezdődött az alkalom, majd szavaló és bizonyágtevő szolgálatok, valamint énekkari szolgálatok után az igehirdetés és az áldás következett. Az imaórát *id. Herczeg Sándor*, gyülekezeti előjáró vezette, a liturgusi szolgálatot a lelkészgyakornok testvér végezte, az igehirdetésben pedig én vettem részt. Az igehirdetésem témája Simeon élete és várakozása volt. Három személyes tulajdonság jellemezte, mely megemlézésre került a Bibliában: igaz volt, kegyes volt és a Szentlélek volt rajta. Ebből következett három olyan példaértékű cselekedet, mely az első háromnak a megnyilvánulása: várta Izráel vigasztalását, kijelentést kapott és kijelentést adott át másoknak.

Egyértelműen kitűnik, hogy Isten munkálkodott rajta keresztül és életében, szolgálatában a múlt, jelen és jövő összefüggése fedezhető fel. Releváns üzenet volt annak a nagyvarsányi gyülekezetnek, mely csodálatos múlttal rendelkezik, érdekfeszítő jelenben él és kérdésekkel teli jövő jellemzi az új lelkészgyakornok házaspár tükrében. Feleségem részéről igen nagy volt az ismeretség, hiszen gyermekkorában az Aranyosapáti Baptista Gyülekezet tagjai voltak a szülőkkel együtt, mely közösség a nagyvarsányiak körzeti gyülekezete ma is. Ebből kifolyólag rengeteg köszöntést adhattam át és kaphattam is és szeretetteljes fogadtatásban is részesülhettem. Az istentisztelet után *Kovács Benjámin* lelkészgyakornok és felesége, *Beatrix* egy ebédrel kedveskedtek az újonnan berendezett lelkészlakásban. Az ebéd után a gyülekezet nyugdíjas lelkipásztorával, *Katona Lászlóval* és az új lelkészgyakornokkal Ilkre utaztunk egy kis faluba, ahol egy családias közegbe érkezve, 4 fő várakozott arra, hogy istentiszteletet tartsanak és üzenetet kapjanak a teremő Istentől az újévben. A zenei szolgálatot a nyugdíjas lelkipásztor testvér végezte, a liturgusi szolgálatot a lelkészgyakornok, én pedig a prédikációban vettem részt. Az igehirdetés ugyanaz volt, mint délelőtt, hiszen a helyzetük hasonló volt a központi gyülekezetéhez, így számukra is releváns volt az üzenet. Megható volt közöttük is szolgálni, hogy a kis létszám ellenére kitartóan részt vesznek az alkalmon, még akkor is, ha a gyülekezeti termet már nincs lehetőség használni,

csak a hozzá kapcsolódó kistermet. Az istentiszteleti alkalom után kötetlen beszélgetésre és szeretetvendégségre kerülhetett sor.

Nagyon hálás vagyok az itt eltöltött időért és a tapasztalatszerzésért. Rengeteg szeretet, ölelés, jókívánság, imádság kísérhette a szolgálatokat, és újabb emberekkel ismerkedhettem meg, akik nagyon szeretik az Urat és együtt vagyunk testvérek a Krisztusban. Isten gazdag áldását kívánom a gyülekezet és környezetének eredményes missziójára, küldetésének betöltésére, valamint személyes szolgálatom fejlődésére!

Sárvári Tamás Attila
MA/2

Vecsési Baptista Gyülekezet

Ebben az évben az ünnepek alatt a vecsési gyülekezetbe és a Péteriben történő plántálásba voltam beosztva. Először Péteriben volt karácsonyi istentisztelet, ahol a zenei szolgálatban és az előkészületekben vettem részt. A pásztor egy gyermekbarát üzenettel készült, ami nagyon lekötötte még a legkisebbek figyelmét is.

Vecsés volt a következő állomás, ahol szintén a dicsőítő szolgálatban vettem részt. Idén sikerült több fiataalt is bevonni a csapatba, így volt fiatal csellistánk és zongoristánk is. Többnyire tradicionális karácsonyi énekeket énekeltünk mindkét helyszínen, de voltak modernebb dicsőítő énekek is az éneklistán. A Péteriben történt alkalmon volt kisebb átfedés az énekekben, de a többség más volt. A pásztor ezen az alkalmon is olyan üzenettel készült, mellyel a gyerekek könnyen tudtak azonosulni. Számomra mindkét alkalom meghitt ünneplés volt.

Az évzáró istentiszteletre először Vecsésen került sor, ahol igei szolgálatot láttam el. Pál apostol első levele a thesszalonikabeli hívőknek volt a kiindulópont, konkrétan a 4. fejezet vége és az 5. fejezet eleje. Ez a rész az Úr Jézus eljövételével, az elragadtatással foglalkozik, és az erre való felkészültség volt a téma. Sok mindent lehetne írni erről az igehelyről, de csak két dolgot szeretnék most kiemelni. Az egyik, hogy a riadó hangja, ami a parancsszó az Úrtól, az Isten harsonája és az arkangyal szava nem egy halk pillanat lesz. Az első ádvent az úgynevezett Csendes éjben tetőzött, ami az Úr Jézus megérkezését, megszületését jelentette. A második ádvent vége azonban az Úr eljövele lesz, ami pont az ellentéte lesz a csendes éjnek. A másik aspektus pedig ennek a pillanatnak a hirtelensége. Senki nem tudja, hogy ez mikor fog megtörténni és sokakat nagyon váratlanul fog érni. A két példa, amit Pál apostol felhoz, a tolvaj és a várandós anyá voltak. Mindkettő rendkívül kifejező és beszédes.

Péteriben szintén én készültem igei üzenettel, ahol hasonló témakörben tanítottam. Itt inkább egy házicsoportha jellemző beszélgetés alakult ki a téma körül. Ez a közösség alapból egy kisebb csoport, így a beszélgetés nem szokatlan.

Mindegyik alkalmunk sok áldást hozott a résztvevőknek és reménységem, hogy átformál mindannyiunkat, ahol előre tekintünk a következő évre és keressük a módját, hogy mikét formálódjunk jobban az Úr terve szerint.

Szögedi Attila
MA/2

„Mert megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek, és arra nevel minket, hogy megtagadva a hitetlenséget és a világi kívánságokat, józanul, igazságosan, és kegyesen éljünk a világban, mivel várjuk a mi boldog reménységünket, a mi nagy Istenünk és üdvözítőnk, Jézus Krisztus dicsőségének megjelenését, aki önmagát adta értünk, hogy megváltson minket minden gonoszságtól, és megtisztítson minket a maga népévé, amely jó cselekedetre törekszik.

Ezt hirdesd. Ints és feddj teljes határozottsággal: senki meg ne vessen téged.”

Titusz 2,11-15

Húsvéti legációk

Élő Remény Baptista Gyülekezet

A húsvéti legációt az Élő Remény Gyülekezeten belül Szadán és Dunakeszin töltöttem. Bár az egyik egy nagymúltú gyülekezet, a másik pedig egy plántálás, amely mostanában válik gyülekezetté, mindkét helyen nagy szeretettel fogadtak. Szadán az idősebb testvérekkel hamar kapcsolódási pontokat találtunk: akár szüleimet ismerték, akár a kiküldő gyülekezetem városához tudtak kapcsolódni. Nagy öröm számomra, amikor ilyen életvidám, szeretetteljes hívő testvérekkel találkozhatok. Az alkalmak között *Bacsó Benjámin* lelkipásztoréknál ebédeltem, ahol a lelkipásztor és teológus nehézségeiről, örömeiről, kérdéseiről beszélgettünk. Dunakeszin kicsit úgy éreztem magam, mintha az otthoni gyülekezetben lennék, hiszen nem kifejezett gyülekezeti házban gyűlik össze a testvériség, és nem is egy átlagos baptista liturgia jellemzi, hanem sokkal családiasabb, házicsoporthoz jellegű. A végén olyan jó beszélgetés alakult ki, hogy csak kapkodtam a fejem. Igazán látszódtott, hogy az Igét nemcsak hallgatják, hanem meg is tartják.

Az Igét Lukács evangéliumának 24. részéből olvastam, a 13-35. versig.

Az igehirdetés címe „A szívcsere”, három pontja pedig: „Mindent tudunk”, „Semmit sem tudtok” és „Tudniuk kell”.

Az első pontban beszéltem arról, hogy bár az emmausi tanítványok is tisztában voltak az eseményekkel, de annak ellenére, hogy azok egy irányba mutattak, nem tudták összerakni a történeteket. Így vagyunk mi is, amikor már rengetegszer hallottuk a húsvét lényegét, mégis hidegen hagy bennünket, esetleg még szomorúak is vagyunk, mint a tanítványok.

Ekkor jön az Úr Jézus, aki kimondja: „balgák vagytok” és „rest a szívetek”. Azt csak hiszitek, hogy mindent tudtok, mert bár az eszetekkel lehet hogy tudjátok, de a szívetekkel van a probléma: valójában „semmit sem tudtok”. Ahhoz, hogy a szívünkkel megértsük, megéljük az Úr Jézus váltságshalálának és feltámadásának örömét, szívcsere van szükségünk. És ha ez már megtörtént, akkor viszont vissza kell mennünk kontrollra. Oda kell járulnunk naponta az Úrhoz, hogy vizsgálja meg a szívünket.

A kicserélt, „karbantartott” szív ismérve, hogy nem tartja magában ezt az új tudást. Egymástól kérdezik a tanítványok: „Nem hevült-e a szívünk”. Az új szív tüze hajt bennünket arra, hogy továbbadjuk a feltámadás híreit. Az emmausi tanítványok, akik korábban az este miatt az útítársukat marasztalták, most visszamennnek éjnek idején a városba, mert „tudniuk kell” a többieknek is, hogy mi történt velük.

Ficsor Tomaj
BA/1

Csömör-Cinkotai Baptista Körzet

2025-ben a húsvéti legációt a Csömör-Cinkota körzetben töltöttem, melynek tagjai is vagyunk feleségemmel, így ismert környezetben szolgálhattam, és ilyen módon is megtapasztalhattam a csömöri és cinkotai testvérek szeretetét.

A legációhoz az elejétől a hozzáállásom az volt, hogy mivel már ismerem a környezetet, így a húsvéti üzenet kihirdetése mellett igyekezni szeretnék a gyülekezetek ismert szükségére is válaszolni. Ugyanis mint tudott, a két gyülekezet nemrég a körzet szétválásáról szavazott, így igyekeztem arra helyezni a fókuszot a prédikációimban, hogy ha Isten ennyire szeretett minket, hogy vállalta értünk a keresztest, akkor nekünk is szeretnünk kell egymást. Íme egy idézet a nagypénteki szolgálatomból, ami ezt bemutatja:

„Mi ma a tanítványi feladatunk nekünk, a cinkotai és csömöri gyülekezet tagjainak?

Ugyanaz, amit Jézus kétezer éve kihirdetett: *»Szeressétek egymást! Az az én parancsolatom, hogy úgy szeressétek egymást, ahogyan én szerettelek titeket. Nincs senkiben nagyobb szeretet annál, mint ha valaki életét adja barátaiért.«*

Egyáltalán nem az a lényeg, hogy mi itt egy körzetként működünk-e, vagy külön körzetként; nem az a lényeg, hogy ki a lelkipásztor Cinkotán, vagy ki a lelkipásztor Csömörön; nem is az a fontos, hogy milyen közös alkalmaink vannak, vagy hogy hol gyakoroljuk a hitünket, *hanem az a fontos, hogy szeretjük-e egymást.*

Hogy külön, vagy egy körzetként működve, lelkipásztorral vagy lelkipásztor nélkül, Csömörön vagy Cinkotán, de megteszünk-e mindent azért, hogy szeressük egymást.

Ezt mondta Jézus: *»Arról ismeri majd fel mindenki, hogy a tanítványaim vagytok, hogy szeretitek egymást.«*

Nem arról tudják meg az emberek, hogy Jézus tanítványai vagyunk, hogy hetente templomba járunk. Nem is arról fogják megtudni az emberek, hogy Jézusban hiszünk, hogy minőségi rendezvényeket szervezünk, vagy hogy jól ismerjük a Bibliát – ezek miatt legfeljebb furabogaraknak tartanak minket az emberek –, hanem arról fogja megtudni mindenki, hogy Jézus tanítványai vagyunk, ha szeretjük egymást. Arról fogják megtudni a csömöri és cinkotai lakosok, és minden ember, hogy Jézus tanítványai vagyunk, hogyha szeretjük egymást.

Hogyha bármilyen formában, de ott vagyunk egymással. Ott vagyunk egymással az örömben és a gyászban, a sikerben és a nehézségben. Ott vagyunk pl. amikor valaki a gyülekezetből kórházban van, és imádkozunk érte (ahogy értem is imádkoztatok, amikor ilyen helyzetben voltam, és meg is szabadított az Úr).

És ott vagyunk szeretettel, amikor valaki a testvérek közül gyászban van, és elkísérjük a temetésre, vagy más módon támogatjuk: imádkozunk érte, és felhívjuk, és szavainkkal vigasztaljuk, bátorítjuk, buzdítjuk, szeretjük.

Az az én parancsolatom, hogy úgy szeressétek egymást, ahogyan én szerettelek titeket. Nincs senkiben nagyobb szeretet annál, mint ha valaki életét adja barátaiért.»

Jézus Krisztus, Isten Fia azért vállalta a kereszthalált, hogy neked is örök életed lehessen, hogy részese lehess a mennyország örömének, hogy eltöröltessen az összes bűnöd és összes hibád, és minden szégyened (minden félelmed – minden kétséged – minden, ami fogva tart). Hogy a menygyeji Atyának te is a gyermeke és örököse lehess.”

Mindkét alkalommal a másik fő célom az volt, hogy megszólíthassam azokat, akik még nem tértek meg Istenhez. Feleségemmel több barátunkat is meghívtuk, akik közül volt, aki el is jött, illetve más külsősök is érkeztek az alkalomra, és részt vettek az ünnepi istentiszteleten. Hiszem, hogy az Úr Igéje megszólított minden jelenlévőt, és imádkozunk érte, hogy tudjanak majd igennel válaszolni a felszólításra Isten kegyelméből.

Ebben a két kitűzött célban (válaszolni gyülekezeteink szükségére és kihirdetni az evangéliumot) feleségem is szokásos módon partner volt, aki például – ismerve a kántorok hiányát – előre készült több énekkel, és zongorán vezette Isten dicsőítését. Hálás vagyok, hogy mind az előkészületekben, mind a szolgálatban támogatásomra van a feleségem, és együtt szolgálhatunk.

Az alapige Cinkotán Ézsaiás 53,3–6 és János 15,12–17 volt, Csömörön pedig a János 12,25. Nagypénteken az igehirdetés előtt felolvasásra került egy beszámoló, ami Jézus keresztre feszítését orvosi–történelmi szemszögből mutatja be (forrás: <https://nicelife.hu/hirek/vallas/jezusszenved-orvosi.php>), melyet egy orvos testvér olvasott fel. Így a prédikálás során könnyebb dolgom volt, és arra kellett válaszolnom, hogy mégis miért vállalna bárki ekkora szenvedést: azért, mert ennyire szeret minket.

Csömörön pedig húsvét napján a Jánosi ige mellett Salamonról beszéltem, aki, miután minden földi áldást megkapott, felkiáltott: „minden hiábavalóság”. Felhívtam rá a figyelmet, hogy hasonlóan mi sem tudunk magunktól soha eljutni a teljes szabadságra... SOHA nem jutunk el a beteljesülésre, a megigazulásra. Mert ugyanabba a problémába ütközünk, mint Salamon – meghalunk. Mert a halál mindent elvesz tőlünk. De hála legyen Istennek, aki elküldte a Fiát, és húsvét vasárnapján legyőzte a halált, és Jézus Krisztus kifizette helyettünk a bírságot, hogy örök életünk lehessen.

„Halál, hol a te diadalmad? Halál, hol a te fullánkod? A halál fullánkja a bűn, a bűn ereje pedig a törvény. De hála legyen Istennek, aki a diadalt adja nekünk a mi Urunk, Jézus Krisztus által!”

Hálás vagyok ezért a húsvéti szolgálatért, azért, hogy megerősödhettem én is benne, hogy Jézus Krisztus meghalt érettem-helyettem-miattam, majd feltámadt, és örök életet ajándékozott nekem is. Hálás vagyok a feleségemért, családomért, és a csömöri és cinkotai testvéreimért, akikkel együtt szolgálhattunk 2025 húsvétján.

Hégely Titusz
BA/1

Albertirsai Baptista Körzet

2025.04.18. Nagypéntek de.

Alapige: 1Kor 1,18; Mt 27,31-55 – Központi üzenet: Szabaddá tett...

Főbb gondolatok: Jézus megtette az ember számára a lehetetlent, emberré lett. A kolossé levélben olvashatjuk, hogy minden általa és rajta keresztül teremtetett. Örökkévalóság óta létezik, onnan, ahol az idő fogalma nem létezik, belépett a mi dimenziónkba, mert ennyire szeretett bennünket, kaptunk egy második esélyt. Minden embert szeret, téged és engem egyaránt. Emberré kellett lennie, mert az első ember elbukott. Emberként kellett kifizetnie minden tartozásunkat. Ő Isten és ember volt 100%-ban! „Azért jelent meg az Isten Fia, hogy az ördög munkáit lerombolja.” 1Jn 3,8. Jézus azért jött, hogy kiszabadítson minden embert a Sátán fogságából!

Belépett a mi földi dimenziónkba, hogy helyreállhason Isten eredeti terve az emberrel. Jézus szabaddá tett bennünket!

2025.04.20. Húsvét vasárnap

Alapige: ApCsel 13,28-39 – Központi üzenet: Mi történt meg a kereszten és mi történt meg feltámadáskor?

Főbb gondolatok:

1. Jézus kifizette a bennünket jogosan terhelő adósságot, és összetépte az ellenünk készült vádiratot.

2. Elvette a bűneink miatt bennünket jogosan terhelő büntetést!

3. Kihúzta a halál fullánkját! „Teljes a diadal a halál fölött! Halál, hol a te diadalod? Halál, hol a te fullánkod?” (1Kor 15,54-55)

4. Kiszabadított bennünket a fogságból. Sajnos az első ember elbukott, ezért a Sátán fogságába került. (Mk 3) Minden ember fogságban van, egészen megtérése, újjászületése pillanatáig. Isten ki akart bennünket szabadítani, ezért küldte el egyszülött Fiát.

Jézus lefegyverezte a fejedelemségeket és a hatalmasságokat, nyilvánosan megszégyenítette őket, és Krisztusban diadalmaskodott rajtuk. (Kol 2,15)

Jézus kinyitotta a cellánk ajtaját, bejött és a bilincseinket is kinyitotta. A kérdés, hogy az ember ki akar-e jönni ebből a fogságból?

Róma 8,11: „Ha pedig annak Lelke lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust a halottak közül, akkor az, aki feltámasztotta a Krisztus Jézust a halottak közül, életre kelti halandó testeteket is a bennetek lakó Lelke által.”

Az albertirsai és pilisi alkalmakon együtt emlékezhettem testvéreinkkel a világtörténelem legnagyobb győzelmére, mindenható Jézus Urunk szeretetére. Hálás vagyok ezekért az alkalmakért!

Hochbaum Tamás
BA/1

Váci Baptista Körzet

A húsvéti legációmat a Vác körzetében lévő kis településen töltöttem Püskösilágyon, ahol nagypénteken délután és vasárnap délelőtt, illetve délután szolgáltam igehirdetéssel. Illetve legáción kívül a rá következő vasárnap Vácon is hirdettem ígét, Meláth Attila felkérésére, amit örömmel el is fogadtam.

Nagypénteken, az imaházhoz a viharral együtt érkeztem, ugyanis pont akkor szakadt le az ég, amikor leparkoltam, így egy darabig az autóban várakoztam, amíg alábbhagyott a zápor. Sajnos volt olyan testvér, aki nem úszta meg ilyen szárazon, mert ő gyalog érkezett és esernyő sem volt nála, mivel nagyon hirtelen jött a zápor. De jó volt látni, hogy ennek ellenére nem panaszkodott és nem vette el a kedvét az alkalomtól, pedig tényleg nagyon elázott. A gyülekezetbe belépve takaros kis imaházat láttam, szépen rendben és karban tartva, néhány idős testvérral odabent. A gyülekezet nagy részét ők teszik ki, de voltak kisgyermekek, fiatal tinédzserek és családok is. A gyülekezeti alkalmakon 10-15 fő volt jelen, mivel a gyülekezet létszáma is nagyjából ennyi. Jó volt látni, hogy az ott lévő testvérek lelkesedése az Úr iránt hasonló volt az előbb említett megázott testvérről, akiknek a hit ajándéka nagyobb örömet okozott, mint az élet mindennapi gondjai. Nagyon nagy szeretettel fogadtak a testvérek. Mivel hallottam, hogy az éneklés olykor videó segítségével szokott megvalósulni, így vettem a bátorságot és elvittem a gitáromat is, hogy ezzel is szolgáljak, tehát énekkel is készültem. Az igehirdetések után voltak szolgálók is, akik biznysággal, versekkel vagy zongora szolgálattal dicsérték az Urat. Vasárnap a gyülekezetvezető és családja fogadott, *Ullmann Sándorék*. A választék ebédnél akkora volt, hogy nem is tudtam mindent megkóstolni, ami az asztalra került. Ugyan csak három alkalommal voltam együtt a gyülekezettel, de nagyon megszerettem őket és nagy feltöltődés volt ilyen kedves és Istent szerető testvérek között lenni. Bár a többségük idős volt, lélekben mégis fiatalosak és nyitottak.

Vácon a gyülekezet éppen többfelé járt, de a legtöbben szolgálatban voltak egy másik gyülekezetben, így körülbelül 80 fő vett részt az alkalmon, és minden korosztályból voltak jelen, ami számomra külön öröm volt. Reggel a gyülekezetvezető Tóth Zoltán fogadott, akivel egy külön teremben átbeszéltünk néhány fontos információt, hogy az alkalom minél gördülékenyebben haladhasson majd. Erre az alkalomra elegendő volt csak az igei üzenettel készülnöm, és mások készültek bizonyágtételekkel is, melyet az imaóra után mondhattak el. A gyülekezet itt is nagyon kedves volt, ami miatt nagyon élveztem az ottlétet. Jó volt megtapasztalni, hogy a gyülekezet aktívan figyel, és mernek válaszolni, ha felhívást intéznek felénk, sőt ez a megszokott náluk. Nagyon sokaktól kaptam kedves visszajelzést és bátorítást a jövőre nézve. Ebédet is kaptam *Tóth Zoltán* testvéreknél és családjánál, ahol szintén megtapasztalhattam páratlan kedvességüket és gondoskodásukat. Az ebéd náluk is páratlan volt, de mégis, ami a legjobban esett, a szeretetük volt, amit mutattak felém.

Összességében, nagyon felemelő volt jelen lenni a gyülekezetekben, és minden alkalommal lelkileg feltöltődve jöttem el. Isten áldásait tapasztaltam nemcsak az oda és a haza vezető úton, de az ottlétben is.

Kovács Gábor

BA/1

Pécs-Somogyi Baptista Gyülekezet

A húsvétot idén Pécs-Somogyon tölthettem, az ottani baptista gyülekezet körében. Péntektől hétfőig lehettem köztük, és hirdethettem az igét. A testvérek nagy szeretettel és gondoskodással fogadtak, úgy éreztem magam, mintha otthon lennék közöttük. Nagypénteken Jézus halála kapcsán azt néztük meg, hogy mi változott a kereszten, különös figyelemmel arra, hogy a kapcsolatunk Istennel helyreállt. És bár a katonák sajnálták kettéhasítani Jézus ruháját, Isten nem sajnálta kettéhasítani a kárpitot. Vasárnap pedig ünnepelhettük Krisztus győzelmét, ahogy a Jelenések könyvében is látjuk, és tudhatjuk, hogyha Jézussal vagyunk mi is a győztesek közé tartozunk. Ahhoz viszont, hogy a győztesekhez tartozzunk, át kell adnunk a vezetést a vezérünknek, Jézusnak. Ez sokszor azzal jár, hogy feladjuk a terveinket és a saját gondolatainkat. Ezt néztük meg jobban vasárnap délután, a Magdalai Mária szemszögéből. Fontos, hogy felismerjük, hogy ő áll előttünk, és nem az emberi logikára, hanem az Isteni logikára kell hagyatkoznunk. Az ünnepkört hétfőn imaközösséggel zártuk. Tamás történetéből ihletve kértük Istent, hogy adjon nekünk hitet, vezesse vissza

a kételkedőket, elhidegülteket, és formáljon minket olyan közösséggé, akik együtt imádkozva várják Mesterüket. Jó volt hallani az élő imádságokat, meg tapasztalni a szeretetteljes, elfogadó közösséget, és együtt ünnepelni a történelem legnagyobb győzelmét.

István András Sámuel

BA/3

Pestlőrinci Baptista Gyülekezet

Hálás a szívem, hogy a pestlőrinci plántálásban részt vevő családok és a Magyar Keresztény Motorosok Közösségének (MKMK) missziós csapata felé szolgálhattam virágvasárnapon. Az egykori Pestlőrinci Baptista Gyülekezet épületének teljesen felújított nagytermében gyűlhettünk össze mindenható Istenünk imádatára és tiszteletére. Feleségemmel nem először fordultunk meg a testvéreknél, ezért már otthonosan éreztük magunkat. Ez a sokszínű, szeretetteljes közösség könnyen beopta magát a szívünkbe. Különös öröm volt számomra, hogy az istentiszteleten a dicsőítést feleségemmel közösen vezethettük. Modern dicséreteket énekeltünk gitárkísérettel, amelybe a közösség fennállva és buzgó szívvel kapcsolódott be.

A prédikáció során János evangéliumából olvastam fel Jézus Krisztus virágvasárnapi bevonulását. Mintegy folyamatábraként vizsgáltam meg a bevonulás közvetlen előzményeként leírt csodálatos eseményt, Lázár feltámasztását, magát a bevonulást, majd a jeruzsálemi templom megtisztítását. Az igei tanítás több szellemi igazságot tartalmazott, de abban a kérdésben csúcsosodott ki, hogy vajon mi, újszövetségi hívők, hogyan tudunk éppúgy lemorzsolódni Jézus követéséről, mint annak idején az ünneplő tömeg.

Jézus azzal a mennyei erővel vonul be a mai ember életébe is, amely hatalmat az Atyától kapott. Viszont csak olyan mértékben tud „bevonulni”, azaz hatással lenni a mi életünkre, amennyire mi azt hittel befogadjuk és „megengedjük”. Mivel az istenképünk teljes mértékben befolyásolja a hétköznapijainkat, érzéseinket és kapcsolatainkat, ezért kiemelten fontos, hogy helyes istenkép formálódhasson bennünk. Ugyanis csak a „valódi” Jézussal való kapcsolatban történik „valódi” életváltozás! Így hát több olyan radikális felfogást, Istenhez viszonyulást, hívő életben tapasztalható zsákutcát, helytelen kegyességi formát ismertettem, amely erőtlenné, életképtelenné, a gonosz ellen folytatott harcban hatástalanná, valamint gyengévé és kiegészítővé teszi az embert. Ha győzelmes hívő életet akarunk élni, amely áldás lehet mások számára is, akkor a helyes istenkép kiformalása, megőrzése nélkülözhetetlen. Ezáltal nemcsak kitartani tudunk hitünkben, de jó hatással lenni másokra is Isten dicsőségére.

Az istentiszteleti alkalmat követően szeretetvendégségre is sor került. Hálás voltam a testvérek öleléséért, szeretetteljes visszajelzéseikért, és legfőképpen azért, hogy a szolgálatban Isten kezében hasznos eszköznek bizonyulhattam. Legyen Istené ezért minden dicsőség!

Brokhauzer Áron
Minor

Aszódi és Kartali Baptista Gyülekezetek

Ebben a tanévben a húsvéti legációmat Aszódon és körzetében, valamint Kartalon töltöttem. *Kovács László* testvér gyülekezetében, Kartalon virágvasárnap szolgáltam a vezérfonal szerinti igeszakaszból. A jól ismert történetet itt párhuzamba állítottam azzal a zsoltárral, amit a „rajongó”, de Jézust nem ismerő nép is idéz.

Az igehirdetés középpontjában az állt, hogy Jézust ismerni kell ahhoz, hogy életünk minden helyzetében felismerhessük olyannak, amilyennek Ő szeretné kijelenteni magát. Olykor kapu, vagy sarokkő, máskor győzelmes harcos, vagy épp az áldozati bárány... Ha úgy tudunk szemlélődni, figyelni, mint ahogy Jézus is tette a templomban, miután Jeruzsálembe ment, akkor lehetünk képesek felismerni Őt.

A gyülekezetben kellemes érzés volt szolgálni, találkozni barátokkal. Jó volt látni ennek a kis gyülekezetnek a tenni akarását és jó volt hallani növekedésükről. Alkalom után a lelkipasztor testvérnél ebédeltem.

Aszódon *Papp Szabolcsék* régi ismerősként fogadtak húsvét vasárnap, ahol arról beszéltem, hogy a világot nekünk kell átvezetni a nagyszombat csendjéből a feltámadás örömébe. Ehhez az asszonyok áhítat szerinti példáját vettem alapul, akik 1. tudták mi a dolguk a gyász közepette is, 2. képesek voltak felnézni és meglátni az elhenгерített követ, 3. elhitték amit láttak és hallottak, 4. tovább adták az üzenetet annak ellenére hogy nem hittek nekik.

Alkalom után az egyik családnál ebédeltem, majd délután Berceken egy fogyatékossgal élők otthonában szolgáltunk. Ez egy nehéz, de mégis felemelő szolgálat volt, amire igazság szerint inkább lélekben készültem, mint komoly igetanulmányozással.

Értékes tapasztalatot szereztem arról, hogy ezek az emberek mennyire őszintén és egyszerűen élik meg az evangéliumot. Saját

mozgássérültségem és kórházi tapasztalataim miatt az ilyen környezet mindig ambivalens érzéseket hoz fel bennem. Ugyanakkor bátorító és szeretetteljes volt az egész alkalom, ahol bizonyosságtételen, és a feltámadás történetén keresztül igyekeztem átadni az evangéliumot a fogyatékossgal élő lakóknak.

Nagy Bálint
MA/2

Vecsési Baptista Gyülekezet

Ebben az évben hazai pályán, saját gyülekezeteimben szolgáltam a húsvéti legáció során. Vasárnap délelőtt a vecsési gyülekezetben, délután pedig a Péteriben található gyülekezet-plántálásban hirdetem az Igét. Alapigém a Jeremiás 31,31-34 szakasz volt. Őszövetségből prédikálni Húsvét vasárnap egy kicsit rendhagyó talán, de tisztán éreztem, hogy innen kell elindulnom.

Az igeszakasz rámutat, hogy a kiválasztott nép képtelen volt betartani a törvényeket, nem tudta megtartani a korábbi szövetséget Istennel. Az Úr azonban már a kezdetektől tudta, hogy ez lesz, éppen ezért már elő volt készítve egy új szövetség, mely nem a külsőségeken, szokásokon alapul, hanem a szívet formálja át. Ez nem a B terv volt, mert az első nem tűnt sikeresnek, hanem már a kezdetektől azt tervezte Isten. Tudta, hogy az ember képtelen a büntelenségre, és a megoldás Jézus Krisztuson keresztül tökéletes megoldást hoz a bűn kérdésére. Már nem csak prófétákon és különleges embereken keresztül szól az Úr az Ő népéhez, hanem személyesen is, mivel a szívünkbe költözik és az Ő Lelke vezet, tanít, tanácsol bennünket. Az újjászületésünk során egy új szívet kapunk, mint egy szívátültetésnél. Ez a szív már Istennek él, Őt követi, mert bele van írva az Úr tövénye, a szeretet és a kegyelem üzenete.

Az igehirdetést követően közösen Úrvacsorát vettünk, ezzel is megemlékezve mindarról, amit az Úr Jézus tett értünk. Nincs már többé szükség olyan áldozatra, ami eltörölné a bűneinket, mert az Úr kifizette a váltságot helyettünk. Nem tudunk elég jót tenni, hogy kiérdemeljük ezt az ajándékot, vagy amivel kiegyenlíthetnénk a számlát. Az Úr áldozata elegendő. Ezt belefűztem az igehirdetésbe, ezzel zárult a tanítás. Mindkét közösségben áldott alkalmat éltünk meg. Péteriben egy kicsit kisebb a közösség, de ez érthető is egy plántálás esetében. A zenei szolgálatot a lelkipásztor, *Téglási Lajos* vezette egy kisebb zenész csoporttal.

Szögedi Attila
MA/2

Nagyvarsányi Baptista Körzet

A 2024/2025-ös tanév második félévében a Nagyvarsányi Baptista Gyülekezet és annak körzetébe kaptam a húsvéti legációk kirendelésemet a Baptista Teológiai Akadémián. A legációs gyakorlatot vezető mentorom *Kovács Benjámín* volt, aki a nagyvarsányi gyülekezet és annak körzetében az érintett tanévben lelkészgyakornoki feladatokat látott el.

A központi gyülekezet mellett több körzeti állomáson is rendszeresen gyűltek össze testvérek, ilyen például Aranyosapáti, Gergelyiugornya, Ilk, Vásárosnamény. Az említett gyülekezetek közül Nagyvarsányban, Aranyosapátiban és Ilken volt alkalmam szolgálni.

2025.04.18-án, Nagypénteken összesen háromszor szolgálhattam Igével. Délelőtt, 10:00 órakor a nagyvarsányi gyülekezetben Jézus búcsú beszéde és az utolsó vacsora volt a fő téma, mely a csütörtöki gyülekezés hiányában igyekezett előkészíteni a keresztre feszítés eseményeit és lélektani háttérét. Aznap, 14:00 órakor az ilki testvéreket látogattuk meg *Kovács Benjámín* lelkészgyakornok és *Katona László* nyugdíjas lelkipásztor testvérekkel. Óriási örömmel töltött el, hogy a gyülekezeti tagok családtagjait is láthattuk és szolgálhattunk feléjük az Igével, megtérésre hívva őket. Itt már a téma Jézus keresztye volt, illetve a kereszt körüli események.

17:00-kor folytattam Nagyvarsányban a szolgálatot, ahol gyülekezeti tagok, vendégek, hazalátogató családtagok egyaránt jelen voltak és megemlékezhattünk a keresztre feszítésről. Jézus keresztyével kapcsolatban a legfontosabb megközelítés az volt, hogy az események sorozatát végignézve, fel kell ismernünk azt, hogy a sajnálat tárgyai valójában mi vagyunk, hiszen miattunk kellett mindezeknek megtörténnie, azonban Isten felénk kinyilvánított szeretete még a kereszt körüli eseményekben is üzenetet közvetített Pilátus prófétai megnyilvánulása, a katonák sorsvetése, az új család születése: János, a szeretett tanítvány és Mária személyében. Jézus áldozatával pedig a kereszt számunkra már egy lélektani fogalom lett és nem kínzó eszköz. Jézus Krisztus örök életet adományozott nekünk.

Húsvét vasárnap, 10:00 órakor Nagyvarsányban gyűlt össze az ünneplő közösség, mely teljes létszámban a vendégekkel együtt megtöltötte az imaházat. Fókuszban a feltámadás ereje volt, ami egy evangelizációs igehirdetésben Jézus megjelenését, Tamás hitetlenségét és hitét, valamint a tanítványok küldetéssel való megbízatását jelenítette meg.

Délután, 14.00 órakor egy másik körzeti állomásra, Aranyosapátiba látogattunk *Sebestyén Attila* gyülekezetvezető testvérrel, ahol három elkötelezett hívó jelenlétével és bátorításával ünnepelhettük Jézus feltámadását.

Mind a két napon *Kovács Benjámín* lelkészgyakornok és felesége vendégeltek meg és szolgáltak felém ebéddel, ami minden esetben párosult mélységes, lelki beszélgetésekkel.

Összességében pedig elmondhatom, hogy a legációk kirendelés folyamán hálával töltötte el a szívemet a tapasztalat szerzés, a kapcsolódás és a lelki feltöltődés lehetősége, mely sok szép emlékekkel gazdagította életemet és hozzájárult a lekipásztori szolgálatra való felkészülésemhez.

Isten gazdag áldását kívánom a Nagyvarsányi Baptista Gyülekezet, valamint a hozzá kapcsolódó körzeti állomások küldetésének betöltésére!

Sárvári Tamás Attila

MA/1

Körösvidéki Baptista Missziókerület

Idén volt az első húsvéti legációm. Első évben a tavaszi ünnepkörben három helyen szolgáltam, első volt húsvét vasárnap délelőtt a Mezőkövácsházai Baptista Gyülekezetben, itt 10 órától tartottunk istentiszteletet körülbelül 10 fővel. Ezután délután a Békés Tágas Tér Gyülekezetben szolgálhattam, majd húsvét hétfőn pedig a Gyulai Baptista Gyülekezetben hirdethettem a feltámadás erejét és üzenetét.

Nagyon sok tapasztalattal tértem vissza mind a három helyről. Két nap alatt három nagyon különböző gyülekezetben vehettem részt, voltam kicsiben (kb. 10 fő volt Mezőkövácsházán, ahogy azt említettem), nagyban (Gyulán kb. 90 ember hallgatta az istentiszteletet), voltam fiatalosban és kicsit konzervatívabb baptista imaházban is.

Emellett ki kell emelnem, hogy nagyon jó fogadtatásban részesültem mindenhol, mindegyik gyülekezetből általában a gyülekezetvezető vagy a lelkész vendégül látott a házánál, és megoszthattuk egymással tapasztalatainkat, látásmódunkat. Nagyon élveztem ezt a két napot és nagyon hálás vagyok Istennek, hogy ilyen áldásban részesülhettem.

Mészáros Jázon

BA/1

Rákoscshabai Baptista Körzet

Az idei húsvéti legációk gyakorlatomat a karácsonyhoz és a tavalyi mindkét ünnepi legációhoz hasonlóan azokban a gyülekezetekben töltöttem, ahol az évközi gyakorlatomat is töltöm. Nagypénteken a Rákoscshabai Baptista Gyülekezetben, húsvét vasárnap pedig a Süllysapai Baptista Gyülekezetben szolgáltam. Ebből fakadóan olyan új élményekről, amelyeket

olyan esetekben lehet szerezni, ahol számunkra idegen közösségben szolgálunk az ünnepek során, nem tudok beszámolni. Az itt töltött idő alatt nagyjából már sikerült megismernem ezeket a közösségeket, és a gyülekezet tagjai is megismerhettek engem.

Nagypénteken a délelőtti istentiszteleten szolgáltam, délután pedig résztvevőként voltam jelen az alkalmon. Húsvét vasárnap szintén délelőtti alkalmon szolgálhattam, a délutánt pedig egy kedves idős házaspárnál tölthettük el feleségemmel együtt. Egy igazán kellemes délután volt, finom ebéddel és egy tartalmas beszélgetéssel. Nagyszerű volt megtapasztalni a vendégszeretetüket és hogy az eddiginél mélyebben is beleláthattunk a családjuk életébe. Azt gondolom, a gyülekezet életében nagyon fontosak az ilyen jellegű, kisebb összejövetelek is a gyülekezet tagjai, családjai között. És végül, de nem utolsó sorban, hála és dicsőség az Úrnak, hogy ismét megemlékezhattunk az Ő értünk vállalt haláláról és feltámadásáról ebben az esztendőben is!

Gőczi János
MA/2

*„Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz
énbennem, ha meghal is, él; és aki él, és hisz énbennem,
az nem hal meg soha. Hiszed-e ezt?”*

János 11,25-26

Rektori közgyűlési beszámoló a Baptista Teológiai Akadémia 2024/2025 tanévről

Isten kegyelmének és megtartó szeretetének köszönhetően ismét egy nagyon eseménydús és lelki áldásokban gazdag időszakáról számolhatok be „misszióink szíve”, a Baptista Teológiai Akadémia mögöttünk hagyott 2024/2025 tanévével kapcsolatban. A következőkben megpróbálom sorba szedni a közel ötszáz fős hallgatói létszámmal rendelkező lekipásztorképző és missziómunkára felkészítő intézményünk kiemelkedő alkalmait és folyamatban lévő terveit, eseményeit, amelyek jelentősen meghatározták az oktatás színvonalának emelkedését, és intézményi struktúránk átalakulásának reményteljes folyamatait.

Hittudományi Konferencia a BTA-n

A Baptista Teológiai Akadémia tudományos konferenciasorozatának tavaszi alkalmára 2024. május 2-án került sor a főiskola épületében. *Bereczki Lajos* rektorhelyettes, aki egyben a rendezvény levezető elnöke volt, köszöntötte a résztvevőket és felhívta a figyelmet arra, hogy a széles témakörből merítő előadások a Veritas et Vita intézményi tudományos folyóiratban is megjelenésre kerülnek a későbbiekben.

Durkó István

Durkó István, az MBE missziói igazgatója, az Fenntartói és Fejlesztői Tanács elnöke „*A kultúrák változása és a küldetés állandósága*” címmel tartotta meg az első előadást. Azt a kérdést járta körbe, hogy vajon melyik a jó irány a misszióra: az adott kor kultúrájának kell meghatároznia az egyház misszióját (hasznulás, alkalmazkodás), vagy pedig az egyháznak kell megváltoztatni a kor kultúráját (konfrontáció), esetleg a kettő kombinációja a helyes út?

Dr. Mészáros Kálmán, az egyháztörténeti tanszék vezetője, az MBE történelmi bizottságának elnöke „*Az religióért ne szidalmaz-*

tassék senki!” A tordai vallásbéke (1568) és az anabaptisták címmel adott elő. Mély betekintést nyert a hallgatóság a korszak társadalmi, politikai, gazdasági hátterébe, és megismerhette *Luther Mártonnak* és az akkori teológusoknak a szentségekkel, köztük a keresztséggel kapcsolatos gondolkodását. Ezek között is a gyermekkereszttség vs. bemerítés felnőtt hitvallás alapján okozott dilemmát, nem lehetett hozzányúlni a gyakorlathoz, hiszen akkor az állam és az egyház teljesen összekötődött, és a gyermekek keresztelese egyúttal az anyakönyvezésüket is jelentette.

Felvidéken, Észak-Magyarországon elkezdődik a keresztség megújítása *Schröter Kristóf, Kisszebeni János, Fischer András* tanításai által. 1526-ban a törökök feldúlják a térséget, majd három részre szakad az ország. Ebben az időszakban indul el a magyar protestantizmus, a templomokban a nemzeti nyelvű istentisztelet. *Dávid Ferenc*, erdélyi reformátor magyar nyelvre fordítja a „Könyvetske az Igaz kerestyéni keresztségről” című, németalföldi anabaptisták által írt hitvédelmi iratot, majd 1570-ben Kolozsváron – *Heltai Gáspár* segítségével – nyomtatásban is kiadja. Fontos megjegyezni, hogy 1568. január 13-án az erdélyi Tordán születik meg az első olyan törvény, amely engedélyezi a szabad vallásgyakorlást.

Prof. Dr. Mészáros Kálmán

Dr. Kis-Juhász Vilmos

Dr. Kis-Juhász Vilmos a BTA adjunktusa „Az Úrban jó nekem” – evangéliumi karénekek 111 éve és ma című előadásában érzékletesen beszélt arról, hogy ma az egyházi éneklés sokszor elválaszt, holott régen összekötötte a híveket. Csodálatos volt, ahogyan az udvarokon és az imaházaknál, a téli esti szövhelyiségekben, a munkahelyeken, utazás közben, az órákon át való menetelés során egyik gyülekezeti helyről a másikra gyalogosan, szekéren: mindenhol zengett az ének. Mi nem fogjuk ezt már föl, nem értjük

meg, mit jelent az, hogy „Izráel dicséretei között lakozik az Isten”, amikor nem arról van szó, hogy mit tudunk világszinten produkálni koncerten, hangversenyen, művészeti előadásban, hanem amikor megszólal az újjászületett ember életerős bizonyágtétele a himnuszokban, szívből jövő énekekben. Az életöröm kell, hogy megmozgassa az újjászületett emberek lelkét Isten Lelke által. Elfelejtjük, hogy a dicsőítés, a magasztalás, az imádat nem ott kezdődik, hogy felemelem a kezemet, hanem ott, amikor leborulunk Isten előtt.

Dr. Pafkó Tamás

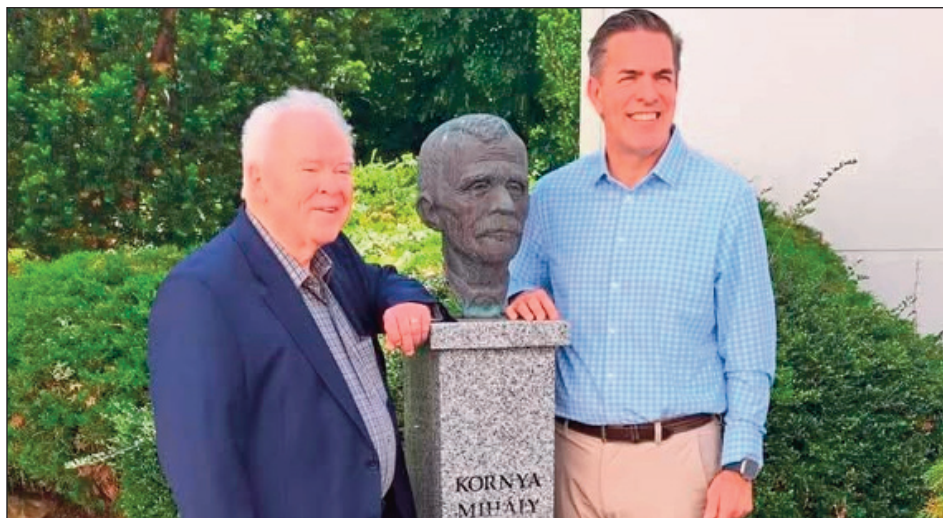
Dr. Pafkó Tamás, a BTA docense, az FFT tagja „*A Sátán hiányzó ékkövei*” címmel tartott érdekfeszítő előadást. A keresztyénséget 2000 éve foglalkoztatja a Sátán személye. Az ember totális pusztulását zászlajára tűző, bukott főangyal kiléte az évszázadok során időnként az érdeklődés homlokterébe került, máskor háttérbe szorult. Ahhoz, hogy helyesen hirdessük az evangéliumot, helyes identitásra van szükségünk, ehhez pedig helyesen kell értenünk a Sátán személyét, működésének lehetőségeit és korlátait. Az előadó a Sátán méltóságát, illetve méltatlanná válását olyan perspektívába helyezte, amely újra keretezhette a róla alkotott képet, miközben még magasabbra emelte Krisztust.

A résztvevők az előadásokat követő diskurzus során feltehették kérdéseiket, majd zárszót mondott *Paróczy Zsolt*, a BTA rektorhelyettese. A konferencia résztvevői új ismeretekkel és lelkiekben is gazdagodva térhettek haza a rendezvényről.

Nyílt napok a Baptista Teológiai Akadémián

A Baptista Teológiai Akadémia nyílt kurzust hirdetett 2024. május 3-11. között nemcsak a teológia hallgatói számára, hanem a Biblia világát jobban megismerni akaró külső érdeklődők számára is. A nyílt napok előadói Amerika legismertebb baptista egyetemeiről jöttek, akik nagy szakmai és mély bibliaismerettel rendelkeznek, amit nagy alázattal és szolgálatkészséggel adnak át az érdeklődő hallgatóságnak. Néhány adat hadd álljon rendelkezésre előadóink eddigi munkásságára tekintettel:

Dr. Paige Patterson több amerikai államban szolgált lelkipásztorként, gyülekezetplántáló mozgalmakat vezetett, és két ízben látta el a

Dr. Page Patterson és Dr. Mark A. Howell

Déli Baptista Szövetség elnöki feladatait. A világ több mint 135 országában végzett missziós munkát. Több mint négy évtizedes tapasztalattal rendelkezik lelkipásztorok és misszionáriusok képzésében, amelyet a Criswell College, a Dél-keleti Baptista Teológiai Szeminárium (SEBTS) és a Dél-nyugati Baptista Teológiai Szeminárium (SWBTS) elnökeként szerzett.

Dr. Mark A. Howell közel 30 éves vezető lelkipásztori tapasztalattal rendelkezik. Szívügyének tarja a nemzetek evangéliummal való elérését és már több mint húsz országban a föld négy kontinensén vezetett missziós csoportokat. Szolgált a Louisville-ben található Déli Baptista Teológiai Szeminárium (SBTS) tanáraként, felkészítve a hallgatókat az igehirdetői és a lelkipásztori szolgálatra. Jelenleg a Közép-nyugati Baptista Teológiai Szeminárium (MBTS) és a Boston Baptist College oktatója.

Teológiai tanárok tanácskozása Nagyváradon

Még az elmúlt tanév végén szerveztünk a Baptista Teológiai Akadémia magyarországi és erdélyi tanárai részvételével egy éwertékelő tanácskozást 2024. június 3-án Nagyváradon, amikor tüzetesen áttekintettük közös munkánkat és kiértékeljük az oktatás tapasztalatait, valamint egyeztetettük a következő tanévre vonatkozó terveinket.

A találkozó résztvevői balról jobbra: Dr. Borzási Pál, Kelédi Márton, László Gábor, Urbán Gedeon, Dr. Giorgiov Adrián, Dr. Kovács József, Dr. Hubert Imre, Dr. Veres Sándor, Dr. Borzási István, Dr. Mészáros Kálmán, Paróczi Zsolt, Balla Péter, Dr. Garai Zsolt, Székely András, Dr. Kis-Juhász Vilmos és Dr. Veress Ernő.

A magyarországi hittudományi intézetek rektorai tanácskoztak a Baptista Teológiai Akadémián

A Magyar Rektori Konferencia (MRK) Egyházi Tagozatának soron következő ülésére a Baptista Teológiai Akadémia dísztermében került sor 2024. június 12-én. A tanácskozást Dr. Kuminetz Géza az MRK Egyházi Tagozatának elnöke, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem rektora nyitotta meg. Ezt követően Dr. Dubéczi Zoltán az MRK főtitkára közérdekű aktuális

A rektorok egy része

kérdésekről tájékoztatta a résztvevőket. *Dr. Hankó Balázs*, a Kultúrális és Innovációs Minisztérium újonnan kinevezett minisztere képviselőjében *Dr. Hegyi László* főtanácsadó adott tájékoztatást a MAB tevékenységének jelenlegi helyzetéről. Ezen a tanácskozáson megválasztásra került az MRK Egyházi Tagozat hivatalos képviselője is, *Dr. Enghy Sándor*, a Sárospataki Református Hittudományi Egyetem rektora személyében.

A konferenciának helyet adó Baptista Teológiai Akadémia történetéről, belső működéséről, lelki célkitűzéséről, a hittudományi oktatás színvonaláról és lelkiségéről *Dr. Mészáros Kálmán* a BTA rektora adott rövid ismertetést, majd a résztvevők megtekintették a Teológia épületét, oktatási tereit és történelmi emlékparkját. A bőséges vendéglátás után a rektorok látogatást tettek a Magyarországi Baptista Egyház új székházában, ahol találkozhattak az egyház vezetőivel, élükön *Papp János* egyházelnökkel, aki rövid áttekintést adott a baptista közösség működéséről és missziós célkitűzéseiről.

Az MRK Egyházi Tagozatához 27 egyházi fenntartású hittudományi egyetem, főiskola és akadémia tartozik. Ezeknek az intézményeknek a rektorai évente több alkalommal találkoznak, hogy hivatalos tájékoztatást kapjanak azokról az esetleges jogszabályi változásokról, intézkedésekről, tervekről, amelyek az egyházi oktatási intézmények további zavartalan működését biztosítják. Ezen túl alkalom nyílik ezeken a fórumbeszélgetéseken a kötetlen eszmecserére, egymás intézményeinek megismerésére. Erre nyílt most is alkalom a baptista teológián, amelynek pozitív szellemisége, informatív jellege, közösségteremtő oldott légköre láthatóan jó hatással volt a résztvevőkre.

A beszámoló további részleteiről ezen évkönyv alább jelzett oldalain olvashatnak

Tanévnyitó ünnepség a Wesselényi utcai gyülekezet templomában – (22-24. oldal)

Lelkipásztori hivatásfelkészítő tréning az erdélyi Solyomkővári Baptista Táborban – (127-128. oldal)

Teológusnapra látogattunk Debrecenbe a Trinity Baptista Gyülekezetbe – (135-136. oldal)

Hittudományi továbbképzés a Teológián – (141-144. oldal)

**Harminc éve kezdődött Erdélyben a magyar baptista
lelkipásztorképzés – (131-135. oldal)**

Dr. Mészáros Kálmán
a BTA rektora

Szociális tanulmányi tereplátogatás

2024. november 7.

A három napos tanulmányi tereptúra programja

A csapat gyülekezője és a buszindulás csütörtök reggel a Hősök terénél volt. Elsőként a tatabányai *Utcai Segítők Egyesületét* látogattuk meg.

1991-1992 során megvalósult az első utcai szociális segítő képzés Magyarországon. A képzés végzős hallgatói 1992. április 17-én megalapították az egyesületet, amely kezdetben önkéntes tevékenységet végző, majd az utcai gondozó munkából kinőve, mára már szerteágazó, 30 főt foglalkoztató, Alacsonyküszöbű Ellátások Integrált Intézményeként működő társadalmi szervezetté vált. A működéshez szükséges forrásokat állami támogatások, pályázati források, önkormányzati hozzájárulás, képzési tevékenységből származó bevételek, illetve magánszemélyek és cégek adományai fedezik.

Az egyesület küldetése: A halmozottan hátrányos helyzetű munkanélküli emberek társadalmi reintegrációjának elősegítése, érdekvédelme. Munkájuk során hangsúlyos a negatív diszkrimináció, és a hátrányos megkülönböztetés csökkentése, megszüntetése. Valamint a mentális és fizikai állapot javításával elősegíteni az eredményes munkához való jutást. Fontosnak tartják az utcai szociális munkát hivatásosan, illetve önkéntesen végző emberek képzését, illetve a szakmai munka koordinálását és a tanácsadást.

Az intézmény egy családiházaz övezet határában található. Az intézmény egységein belül kapott helyet az Utcai Szolgálat, valamint a Szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása is. Az alacsonyküszöbű szolgáltatás lényege, hogy nem állítanak magas elvárásokat, azaz alkoholos befolyásoltság alatt is igénybe vehető a szolgáltatás, páros elhelyezés is biztosított, valamint nem kötik az igénybevételt egészségügyi szűrővizsgálat meglétéhez.

Tatabánya közigazgatási területeit felosztva, két utcai gondozó szolgálat látja el. Így az egyesület közel 400-500 fedél nélküli emberrel tartja a kapcsolatot. A szociális segítő munkáját támogatja a krízisautó és az év minden napján hívható 24 órás diszpécser-szolgálat.

A következő állomásunk a *Családok Átmeneti Otthona, Lehetőség családoknak 2005-ös Alapítvány, Mosonmagyaróvár* volt.

Az intézmény 2005. július 1. napjától rendelkezik működési engedéllyel. Célja: segítséget kíván nyújtani nehéz, reménytelen krízis helyzetbe került, elsősorban mosonmagyaróvári, de a környező falvakban élő családok számára is, életük újrakezdéséhez oly módon, hogy számukra átmeneti időtartamban,

ideiglenes jelleggel otthont biztosít, segít a munkahely keresésben. Az Otthon igénybevételének ideje alatt a szülő és gyermeke együttes lakhatását otthon-szerű elhelyezés formájában biztosítja. Továbbá biztosít étkezésre, közösségi együttlétre szolgáló helyiségeket, megfelelő kulturális és sporttevékenységeket. Az otthonban szakemberek dolgoznak, szociális munkások, szociálpedagógusok és gondozók. Éjjel-nappali ügyelet van, ami azt jelenti bármikor meg lehet jelenni az otthonban. A működési engedély alapján a Családok Átmeneti Otthona összesen huszonöt fő ellátását biztosíthatja; 2006. január 15-től negyven főt látnak el. Azaz teljes családokat, csonka-családokat várandós anyákat, a gyermekek életkora 0-tól 18 éves korig van meghatározva. A családok számára a jogszabályi előírások szerint lakhatást, gyermekkel együttes elhelyezést, otthonszerű ellátást nyújt, illetve közreműködik – a szociális munka eszközeivel és a szociális munka etikai kódexét betartva komplex családgondozást végezve – a család otthontalanságának megszüntetésében.

A második nap

Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény Győr

Kedves fogadtatásban volt részünk. Az intézmény igazgatója *Kányai Róbert* kezdte az előadást, személyében egy fiatal, kedves, és dinamikus vezetőt ismerhettünk meg. Munkatársai folytatták a szakmai beszámolót, így betekintést nyertünk az intézmény szakmai hátterébe. Két szakember rövid tájékoztatót tartott a saját irányítása alá tartozó szakmai munkáról. Az intézmény 1980-ban alakult, több mint 40 éve látja el feladatait. Az intézmény önállóan működik, gazdálkodik, jelenleg az adatok alapján mintegy 4,5 milliárdból. Egészségügyi alapellátás és szociális szakosított ellátás történik 418 munkavállaló foglalkoztatásával, Győrben 52 telephelyen. A Kálóczy téri bentlakásos otthonban 135 főt látnak el.

Hajléktalanokat Segítő Szolgálat, Győr

Érkezésünk pillanatában megdőlt egy nagyon súlyos tévhit, hiszen a köztudatban úgy van elterjedve, hogy a hajléktalan szállóknak rossz híre van, ahova még maga a hajléktalan ember sem megy szívesen! Első látásra is szembetűnő volt a terület jelentős mérete, és a természetközeli, rendezett környezet. A bejáratnál telepített konténerek látványa fogadott minket, azonban ezeket csak tárolásra használják! Nagy volt a kontraszt élményem a közösségi épületben, ahol az ízlésesen berendezett földtől-plafonig és faltól-falig terjedő könyvtár kategorizált könyvei között hallgattuk, az egykori orosz katonai laktanyában zajló, hajléktalanokért való küzdelmes és áldozatos munkáról szóló beszámolót.

Adomány átadás a könyvtárban

Nemes Gábor intézményvezető részletezte a négyhektáros területen, illetve a külső telephelyeken történő hajléktalan ellátást. 1992-ben alapult meg a segítőház, ami 1996 óta működik önálló intézményként. Összesen 373 főnek tudnak szállást nyújtani, a dolgozói létszám 81 fő. Túlnyomó részben hölgyek dolgoznak itt. Munkájuk Győr közigazgatási területére terjed ki, azonban sok hajléktalan érkezik Kelet-Magyarországról egyedül, vagy családosan. Mindenkit ellátnak, de akit lehet visszairányítanak. Az év 365 napján nyitva tartó intézményben főzőkonyha is működik, az ott élők számára napi három étkezést biztosít. Félig-meddig önellátó gazdálkodás folyik. A székhely területét a hajléktalan emberek tartják rendben, korábban állattartás is volt, jelenleg mezőgazdasági termelés történik a szabad területeken, melegházakban, fóliákban. Amit megtermelnek azt a főzőkonyha feldolgozza és ebéd lesz belőle.

Hangsúlyos a hajléktalan emberek foglalkoztatása. Rendelkeznek foglalkoztató csarnokokkal is, ami jelenleg nem üzemel. Az intézményben közfoglalkoztatás is történik. Adománygyűjtéssel is foglalkoznak, nagy hangsúlyt fektetnek az adományok minőségére. Mely lehet ruhanemű, tartós élelmiszer, gyermekeknek édesség,

vagy akár bútor is. Állat asszisztált terápiás programokat is szerveznek. Házi rend és látogatási rend szabályozza a lakóközösség életét.

Két „külső” telephelyük is van a városban:

1. Nappali Centrum, ahol komplex hajléktalan ellátás, nappali melegedő, népkonyha, háziorvosi ellátás, és 60 fős éjjeli menedékhely működik.

2. Ugyancsak a városban az átmeneti szállónak van egy három panel-lakásban elhelyezhető 12 fős, bérlakásos lakhatási formája.

Összegezve tehát a szolgáltatásokat:

- átmeneti szálló 150 fős,
- hajléktalanok otthona 40 fős
- hajléktalanok rehabilitációs otthona 50 fős, 3+2 év bentlakással, önállóan élnek egyedül itt nincs éjszakai felügyelet
- éjjeli menedékhely külsős telephelyen 60 fős
- nappali melegedő 60 fős
- időszakos éjjeli menedékhely 30 fős
- népkonyha 70 fős
- szociális étkeztetés,
- egészségügyi alapellátás
- ápolás, gondozás.

Pszichiátriai Nappali Ellátás, Győr

Pénteki napunk utolsó állomására érkeztünk, a Baptista Szeretetszolgálat Napközi – Pszichiátriai Betegek Nappali Intézményébe. A vezető és munkatársa fogadott bennünket a Ladik utcában, melyre gyakran azt a hasonlatot alkalmazzák, hogy „ladik, amely lehetőséget nyújt egy biztonságos kikötő eléréséhez”. E biztonságos kikötő, kettejük együttműködő munkájának köszönhető, együtt látják el a feladatokat, nincs alárendeltségi viszony köztük, egyenrangú felek. *Marika* vezetőként felelős a működtetésért, a szakmai munkáért, a normatívával való gazdálkodásért, gyakorolja az aláírási és munkáltatói jogkört. *Mónika* feladatai közé tartozik a foglalkozások, programok szervezése, ellátási dokumentáció vezetése, havi zárás, pénzügyi elszámolás és a takarítást is felvállalta, amivel a munkába járás költségeit fedezi.

Szakmai tevékenység

Ez a szigetszerű szolgáltatás átlagos nappali ellátásnak felel meg, nem kötelező a megjelenés. Pici, stabil ügyfélkör jellemzi, mindössze 15 fő. Finanszírozás nem köthető a napi ellátáshoz. A pszichiátriai munkában mindig van kockázati tényező, adódhatnak helyzetek, amikor kényszerből egyedül kell helytállni egy-egy ellátottal kapcsolatban. Ekkor mutatkozik

meg leginkább, hogy milyen nagy az emberi felelősség! A szociális szakigazgatást végzett *Marika* és a szociálpedagógus *Mónika* munkáját segíti kezdetektől egy helyi pszichológus doktornő. A nappali ellátások szolgáltatásai általában két nagy csoportra oszthatók:

- alapvető szükségleteket elégít ki, mint pl.: étkezés, tisztálkodás,
- foglalkoztatások, önálló életvitel felé el tudjanak mozdulni.

Szabadidős programokat szerveznek, igyekeznek a mindennapokat hasznos és tartalmas elfoglaltságokkal kitölteni, álláskeresési és életvezetési tanácsokat adnak csoportosan és egyéni esetkezelés formájában is. Önismerteti foglalkozásokat tartanak, átbeszélnek a családi problémákat és mindazt, amivel az ellátottak saját életük buktatói és fordulói során találkozhatnak. Fő céljuk az, hogy megelőzzék a gondozott állapotának rosszabbodását, azt, hogy a beteg ismét kórházba kerüljön. Az életkor 18 éves kortól egészen 80 éves korig terjed, de jellemzően fiatal felnőttek járnak ide.

Minden napnak megvannak az aktuális foglalkozásai reggel 9-től délután 17 óráig.

Munkájukat szolgálatként végzik. Hívó emberként jelmondatuk: szeretni, elfogadni és másokat is erre bátorítani. Az évek során azonban megfogalmazódott bennük egy önvédelmi stratégia, miszerint: „Nem tudsz fényt gyújtani ott, ahol ragaszkodnak a sötétséghez! Tedd meg, amit tudsz, azután engedd el!” Az ellátott felé pedig: „Érted mindent, helyetted semmit!” Azaz minden segítséget megkap az ellátott, de neki kell mindent megcsinálni. Kis eredményeknek örülnek, ha az ellátott kicsivel tovább tud dolgozni, használja a közösségi közlekedést és önállóan el tud menni a foglalkozásokra. Közvetlen kapcsolatot ápolnak a kórház pszichiátriai osztályával, a gondozóval és a rehabilitációs részleggel. Továbbá társintézményekkel való együttműködéssel támogatják és biztosítják az egyenletes, szakszerű szakmai munkát. Nagy segítségükre van például a kórházban működő Lélekoldó klub, melyet az a szakterapeuta hölgy vezet, aki az Encanter foglalkozásokat is tartja. A felsorolásból nem maradhat ki természetesen az Önkormányzat, Főkefe, Pannonwork, Karitasz, és a Család és Gyermekjóléti szolgálat sem.

A harmadik nap

Pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali ellátása, támogatott lakhatás, Esztergom

A Baptista Szeretetszolgálat, pszichiátriai- és szenvedélybetegek nappali ellátásával foglalkozó gondozóházat adott át 140 millió forintos beruházás keretében Esztergomban, a közelmúltban. Szombati látogatásunk

alkalmával lehetőségünk nyílt megtekinteni ezt a gondozóházat, amely a Dr. Leel-Őssy Lóránt Tábita Esztergomi Telephely nevet viseli. A létesítmény mindkét betegségcsoportban 50 ember fogadására alkalmas, a rászorultakról három szakképzett szociális munkás gondoskodik.

A Szeretetszolgálat korábban megvásárolta a névadó házat, aki az esztergomi kórház ideg- és elmeosztályának főorvosaként dolgozott. A 140 négyzetméteres, gyönyörűen felépített létesítményben helyet kapott szolgáltatások a házi segítségnyújtás, közösségi szolgáltatás – ami viszonylag egy ritkábban előforduló szolgáltatás –, nappali ellátás, a szociális étkeztetés, az élelmiszermentő program és a kábítószer-élvezők elterelő kezelése, megelőző-felvilágosító alkalmak.¹ A Dr. Leel-Őssy Lóránt Tábita Esztergomi Telephely mintegy ötszáz rászorulóóról gondoskodik 80 dolgozójával a városban és tágabb környezetében. Az épületben fotókból és tárgyakból kialakított emlékfallal idézik fel a professzor munkásságát és tiszteletére emléktáblát avattak az esztergomi önkormányzattal közösen.

Láthatjuk, hogy ebben az intézményben a szakmai munka összetett, sokféle szolgáltatás működik a RESZIG fenntartásában. Az említett Községi pszichiátriai ellátás az esztergomi járás területén élő pszichiátriai betegek segítésére jött létre. Eredeti lakókörnyezetben (lehetőség szerint otthon) igyekeznek támogatást nyújtani az arra rászoruló betegeknek. Segítség a betegségből adódó problémák kezelésében, mentális segítségnyújtás a változásokkal való megbirkózásban, ügyek intézésében, munkavállalásban. Alkalmanként tervezett csoportok színesítik a közös-

¹ <https://dorogimedenca.hu/index.php/2023/03/11/gondozohaz-atavatott-esztergom-ban-a-baptista-szeretetszolgalat/>

ségi ellátásban résztvevők életét: művészeti csoport (filmklub, irodalmi, zenés, kreatív csoport), önismereti és játékcsoport, közös rendezvények: kirándulás, főzés, kulturális programok támogatják a gyógyulást. 2024. év elején tizenkét pszichiátriai betegnek alakított ki gondozóházat a Baptista Szeretetszolgálat egy családi ház átalakításával ugyancsak Esztergomban. A támogatott lakhatásban egymásra épülő szolgáltatásokat tudnak igénybe venni az ellátottak, nagyon hatékony tud lenni egy ilyen ellátásban például az „elterelés”, amit leginkább szerhasználók körében alkalmaznak. Az elterelés egy olyan tevékenység, amit az állam is támogat, lényege, hogy az ember viselkedését, magatartását próbálják megváltoztatni szelíd eszközökkel. Támogatott lakhatásban maximum 12 fő lakhat, jellemzően családias környezetben. Létezik ilyen támogatási forma fogyatékosok, pszichiátriai betegek, és szenvedélybetegek számára is. Ezen intézmények működésében alapelv a személyre szabott szolgáltatás nyújtása és a társszervekkel való együttműködés.

Farkas Hajnalka

*„Én vagyok az az élő kenyér, amely a mennyből szállt le:
ha valaki eszik ebből a kenyérből, élni fog örökké,
mert az a kenyér, amelyet én adok oda a világ életéért,
az az én testem.”*

János 6,51

Akadémiai istentiszteletek

2024. október 13.

Papp Jonatán és Dr. David Mahfouz

Az új tanév első akadémiai hallgatói istentiszteletre október 13-án került sor a szokott helyszínen, a Nap utcai Baptista Gyülekezet imaházában.

Az igehirdetés szolgálatát Dr. David Mahfouz testvér végezte – aki az előző hétvégén a BTA-n előadás sorozatot tartott –, és tolmácsa Papp Jonatán testvér volt.

Bizonyságot tett két lelkipásztori szolgálatra készülő hallgató: Mészáros Jázon BA/I., és Nagy Bálint MA/II. testvérek.

A zenei szolgálatokat Koncsárd Balázs és alkalmi csapata végezte. Az istentiszteletet most is szeretetvendégség követte, ami a közösségépítés ki-váló eszköze.

2024. november 10.

Marton Zsolt

November második vasárnapján ismét összegyűlt egy népes gyülekezet a hallgatókból és oktatókból a megszokott helyszínen.

Marton Zsolt hirdette az evangéliumot, majd két bizonyságtétel hangzott el, egyrészt Koncsárd Balázs, másrészt Nagy Bálint lelkipásztori szolgálatra készülő hallgatók szolgálatában.

Az éneklést Kónyáné Puskás Laura és férje Kónya Róbert vezette a hozzájuk kapcsolódó zenészekkel együtt.

Szeretetvendégség követte az istentiszteletet, ahol ismét jó beszélgetések alakultak ki az arra nyitott jelenlévők között.

2024. december 8.

Dr. Mark A. Howell és Papp Jonatán

A december 8-i hallgatói istentiszteleten ismét külföldi vendég, *Dr. Mark A. Howell* dallasi lelkipásztor testvér szolgált Isten Igéjével. Az igehirdetésben – Aháb és Jósafát királyok története (1Kir 22.) alapján – vissza-visszatérő kérdésként hangzott el: Valódi-e a hívőséged, vagy olcsó másolat csupán? A tolmács *Papp Jonatán* testvér

volt. Bizonyságot tettek: *Hégely Titusz* és *Hochbaum Tamás* lelkipásztori szolgálatra készülő hallgatók.

A ének-zenei szolgálatot a Pestszentlőrinci Evangélikus Gyülekezet Új teremts együttese végezte *Győri Dávid* és *Szoukup Gergely* vezetésével. Szolgálatuk hozzájárult az istentisztelet bensőségességéhez. Ezúttal is szeretetvendégséggel zárult az összejövetel.

2025. január 12.

Az új év első hallgatói istentisztelete 2025. január 12-én volt. Igét hirdetett: *Kelédi Márton*, a BTA tanulmányi osztályvezetője, és a zenei szolgálatot a Veresegyházi Baptista Gyülekezet dicsőítő csoportja végezte. A bizonyágtevők: *Brockhauser Áron* és *Kovács Gábor* lelkipásztori szolgálatra készülő hallgatók.

Kelédi Márton

A szeretetvendégség sem maradt el, ahol további áldásokat közlő közösségépítés folyhatott az asztalok körül.

2025. február 9.*Dr. Veres Ernő*

pher és Mátis Dániel testvérek. Az istentisztelet áldásaiért egyedül Istené legyen a dicsőség!

A tavaszi szemeszter első hallgatói istentisztelete 2025. február 9-én volt a Nap utcai baptista imaházban.

Az ígét *Dr. Veres Ernő* lelkipásztor – a BTA főiskolai docense – hirdette. A zenei szolgálatokat a szilágyballai ifjúság énekkara végezte.

Bizonyoságtévő szolgálatot végeztek: *Antal Filip* (Ócsa), *Király Márton*, *Mátis Christo-*

2025. március 9.*Dr. Richar Blake és Papp Jonatán*

Az istentisztelet utáni szeretetvendégségen tovább mélyülhettek a testvéri kapcsolatok. Soli Deo Gloria!

A márciusi hallgatói istentisztelet 9-én volt, ahol *Dr. Richard Blake* testvér hirdette Isten Igéjét, és *Papp Jonatán* testvér tolmácsolta. Bizonyoságot tettek: *Sárvári Tamás Attila és István András Sámuel* teológusok.

A zenei szolgálatot a debreceni Trinity Baptista Gyülekezet dicsőítő csoportja végezte, a gyülekezet épülésére és Isten dicsőségére.

2025. április 27.

Ismét a Nap utcai imaházban gyülekezett a hallgatói közösség április 27-én. Ezen az istentiszteleten az igehirdetés szolgálatát *Peterson Paige* testvér végezte a Lk 18,9-14-ig terjedő szakasz alapján. Paige testvér több mint négy évtizedes tapasztalattal rendelkezik lelkipásztorok és misszionáriusok képzésében, amelyet a Criswell College, a Dél-keleti Baptista

Peterson Paige és Papp Jonatán

Teológiai Szeminárium (SEBTS) és a Dél-nyugati Baptista Teológiai Szeminárium (SWBTS) elnökeként szerzett. Paige testvér a korábbi napokon érdekesítő előadássorozatot tartott a BTA-n a Jelenések könyvéből. Nagy átéléssel tolmácsolta Papp Jonatán István testvér.

Az ének-zenei szolgálatot a BTA kórusa és zenészei végezték Kónyáné Puskás Laura

vezetésével. Az énekek közben két bizonyoságtétel is elhangzott: Brockhauser Áron és Hochbaum Tamás lelkeszi szolgálatra készülő hallgatók részéről.

A kötetlen közösség-gyakorlás is nagy érdeklődéssel történt. Istené a dicsőség minden lelki és testi áldásért.

2025. május 18.

A 2024/25-ös tanév utolsó akadémiai hallgatói istentisztelete május 18-án lett megtartva a Nap utcai imaházban. Nemeshegyi Zoltán testvér, a BTA oktatója hirdette Isten Igéjét.

Ezen az istentiszteleten vizsgázott három kántor-szakos hallgató – Bolyki Dávid, Bolyki Máté és Kónya Róbert – karvezetésből. A BTA kórus

énekelt, és zongorán Dr. Garai Zsolt testvér, a Kántor szak tanszékvezető tanára kísérte az énekeket.

Most is szeretetvendégséggel folytatódott a közösség gyakorlása. Mindenért Istené a dicsőség!

*„Az Isten irgalmára kérlek tehát titeket,
testvéreim, hogy okos istentiszteletként szánjátok oda
testeteket élő és szent áldozatul, amely tetszik
az Istennek...”*

Róma 12,1

4. ESEMÉNYNAPTÁR

2024. szeptember 1-4.

Fókuszban a Szentírás – Sólyomkővár

Hagyományteremtő jelleggel idén először kezdhették egy csapat- és léleképítő elvonulással a tanévet, szeptember 1-4-ig, a Teológia lekipásztor szakirányos hallgatói. A helyszín a festői szépségű Sólyomkővári Baptista Tábor volt, ahol közel a természethez, rengeteg sportolási lehetőséggel és kiemelkedő vendégszeretettel fogadtak minket. Mi pedig megismerkedhettünk új társainkkal, és közösségben lehettünk nemcsak erdélyi lekipásztor hallgató testvéreinkkel, de a minket kísérő oktatókkal is. Gyakorlati feladatok segítségével igazán mély beszélgetéseket folytathattunk egymással szervezeten, és az esti dézsázások során informálisan is.

Lekipásztori szolgálatra készülő hallgatók és tanáraik

Mostani együttlétünk fókuszában a Szentírás állt, e köré szerveződtek a beszélgetések és a tantermi oktatásnál lazább, ugyanakkor interaktívabb és kifejezetten építő tanórák is.

Az első napon *Paróczy Zsolt* rektorhelyettes és *Dr. Sebjan-Farkas Zsolt* lekipásztor testvér vezettek be minket a Baptista Hitvallás első, Szentírással foglalkozó fejezetébe. Beszéltünk a különböző Bibliafordításokról,

a Biblia hitelességéről, valamint arról, hogy mit is jelent a Szentírás Istentől ihletettsége.

A következő napon először *László Gábor* lelkipásztor, a BTA főttkára gyakorlati feladattal látott el minket, melyben egy adott téma vagy bibliai könyv alapján kellett csapatban igehirdetés sorozatot kitalálnunk és kidolgoznunk vázlatosan. Délután *Balla Péter* lelkipásztor, a Teológia gazdasági főigazgatójának segítségével a Szentírás ihletettségének jelentését jártuk körbe, visszanyúlva a Pál apostol korában használatos görög szöveghez. A jó hangulatú, olykor párbeszéddé váló órák között természetesen jutott idő a sportra és az egyéni, Istennel töltött időre is.

Prof. Dr. Mészáros Kálmán Igét olvas

Az elvonulás zárásaként *Prof. Dr. Mészáros Kálmán* rektor úr számolt be nekünk arról a kiemelkedően fontos kötetről, mely nevezhető akár az első, a felnőttkeresztséget magába foglaló magyar teológiai könyvnek. Végeztül úrvacsorai közösségben lehattunk együtt, ami, mint pecsét került Isten és a közösség megélésének elkülönített néhány napja végére.

Első lelkész szakirányos elvonulásunk tehát tökéletesen megalapozta a tanévkezdést, felfegyverezve minket az előttünk álló kihívásokra, hiszen „*Meg van írva: Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Isten szájából származik.*” (Mt 4,4)

Nagy Bálint

„Én vagyok az út, az igazság és az élet...”

János 14,6a

2024. szeptember 25-28.

EBF Közgyűlés

Budapesten tartotta éves közgyűlését az Európai Baptista Szövetség (EBF) 2024. szeptember 25 és 28 között. Ennek keretében péntek délután különféle szemináriumokra oszlottak a résztvevők, amelyek egyikének házigazdája a Baptista Teológiai Akadémia volt.

A „Teológiaoktatási hálózat” workshop résztvevői

Mintegy 20 fős csoport alkotta a „Teológiaoktatási hálózat” (Theological Education Network) címet viselő workshopot. Vendégeink elsőként a BTA épületét tekintették meg, beleértve az udvari történelmi emlékparkot is, *dr. Várady Endre* tanszékvezető főiskolai docens vezetésével, aki az egész délután szervezésével és lebonyolításával volt megbízva.

Négy különböző tanórára is belátogattak a vendégeink, ahol az egyes oktatók röviden bemutatták az aktuális témáikat. Ezt követően a díszteremben folytatódott intézményünk történelmének és küldetésének bemutatása, amelynek során *Paróczy Zsolt* rektorhelyettes és *Balla Péter* gazdasági főigazgató válaszolt az érdeklődő résztvevők kérdéseire, akik között *dr. Mateusz Wichary*, az EBF aktuális elnöke is aktívan jelen volt. A remek hangulatú és produktív beszélgetést közös vacsora zárta az alagsorban.

Dr. Várady Endre

*„Szenteld meg őket az igazsággal:
a te igéd igazság.”*

János 17,17

2024. október 3.

Hittudományi intézetek rektorai tanácskoztak Sárospatakon

A Magyar Rectori Konferencia (MRK) Egyházi Tagozatának soron következő ülésére a Sárospataki Református Hittudományi Egyetemen került sor 2024. október 3-án. A találkozó egy közös istentisztelettel vette kezdetét az egyetem imatermében, ahol *Dr. Csomós József* az intézet spirituális osztozta meg igei gondolatait.

A tanácskozást *Dr. Enghy Sándor*, a Sárospataki Református Hittudományi Egyetem rektora nyitotta meg, majd *Dr. Kuminetz Géza* az MRK Egyházi Tagozatának elnöke, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem rektora mondott aktuális köszöntőt. Ezt követően *dr. Heuer Orsolya* a Magyar Rectori Konferencia jogi titkára közérdekű aktuális kérdésekről tájékoztatta a résztvevőket.

A tanácskozásra összegyűlt rektorok Sárospatakon

A látogatás további programjában lehetőség nyílt a híres sárospataki Nagykönyvtár és a Múzeum megtekintésére, ahol ritkaságnak számító ősnymotatványokat is a kezünkbe vehettünk.

Amint az ismeretes, az egyetem közelében található az a valamikori anabaptista/habán udvarház és munkatelep területe is, ahova *I. Rákóczi György* (1593-1648) erdélyi fejedelem idején telepedhettek le anabaptista habán elődeink és folytathatták küzdelmes életüket nyugodt körülmények között a korábbi kegyetlen üldözések után. Az általuk készített eredeti habán kerámiák értékes muzeális darabjai az egyetem műtárgyai között kerültek kiállításra. A Bodrog folyó partján ma is felkereshető „habán udvarházak”, műhelyek és hozzájuk kapcsolódó épületek megmaradt régészeti tárgyai.

Az MRK Egyházi Tagozatához 27 egyházi fenntartású hittudományi egyetem, főiskola és akadémia tartozik. Ezeknek az intézményeknek a rektorai évente több

alkalommal találkoznak, hogy hivatalos tájékoztatást kapjanak azokról az esetleges jogszabályi változásokról, intézkedésekről, tervekről, amelyek az egyházi oktatási intézmények további zavartalan működését biztosítják.

Ezen túl alkalom nyílik ezeken a fórumbeszélgetéseken a kötetlen eszmecsere, egymás intézményeinek megismerésére. Az MRK Egyházi Tagozatának Sárospatakra kihelyezett tanácskozásán a Baptista Teológiai Akadémiát *Dr. Mészáros Kálmán*, a BTA rektora képviselte.

Soli Deo Gloria! – Immánuel! Velünk az Isten!

(DRMK)

2024. október 11-12.

Vendégelőadó a BTA-n

Dr. David Mahfouz és Papp Jónatán

tató kérdésekre adott választ az előadó. A tolmácsolás szolgálatát *Papp Jónatán* testvér végezte fáradhatatlanul.

Akadémiánk ebben az évben is fogadhatott vendégelőadókat az Egyesült Államokból. Elsőként *Dr. David Mahfouz* testvér előadásait hallgathatták a jelenlévők „Baptista doktrínák” címmel. Kik is a baptisták, mi jellemzi a baptistákat, mi a hitvallásuk, hogyan élik meg ezt a társadalomban... és ezekhez hasonló öazonosságot fir-

2024. október 13.

Történelmi megemlékezés Nagyváradon

„Harminc évvel ezelőtt, 1994-ben kezdődött meg a magyarnyelvű baptista teológiai oktatás Erdélyben, Kolozsváron. Az ünnepélyes megemlékezésre 2024. október 13-án, Nagyváradon került sor egykori és jelenlegi tanárok és hallgatók jelenlétében.” – olvasható ez a híradás a Romániai Magyar Baptista Gyülekezetek Szövetsége hivatalos facebook oldalán.

Az ünnepség résztvevőit *Budai Lajos*, a Nagyvárad Belvárosi Baptista Gyülekezet lelkipásztora üdvözölte. Igei köszöntést a harmincéves lelkész-

Az ünnepi gyülekezet egy része, előtérben Prof. Dr. Mészáros Kálmán

képző korábbi és jelenlegi dékánja – Dr. Borzási István, Dr. Kovács József, Dr. Georgiov Adrián – mondott.

Az ünnepi istentisztelet során a jubiláló erdélyi magyar baptista lelkipásztor-képzésben szorosán együttműködő budapesti Baptista Teológiai Akadémia vezetősége és hallgatói közössége nevében Dr. Mészáros Kálmán rektor adta át áldáskívánó igei köszöntését Péter apostol sorait idézve: „Mert nem kitalált meséket követve ismertettük meg veletek a mi Urunk Jézus Krisztus hatalmát és megjelenését, hanem úgy, hogy szemtanúi voltunk isteni fen-

A jubilálókat köszönti Prof. Dr. Mészáros Kálmán a BTA rektora

ségének. Mert amikor az Atya Istentől tisztességet és dicsőséget nyert, és ilyen szótartot intézett hozzá a felséges dicsőség: »Ez az én szeretett Fiam, akiben gyö-

nyörködöm», ezt a mennyből jött szöveget mi hallottuk, mert együtt voltunk vele a szent hegyen.” (2Péter 1,16-18)

A korábban végzett hallgatók közül *Albert Zsolt*, *Boros Róbert* és *Jánosi Csaba* tett bizonyosságot. A lelkipásztor-képző krónikáját *Kiss Lehel* egyháztörténész ismertette. (Ennek rövidített részleteit lejjebb olvashatjuk)

Isten ígését *Dr. Borzási Pál*, a Romániai Magyar Baptista Gyülekezetek Szövetsége elnöke hirdette. Végül *Dr. Veress Ernő* bízta hálaimára az ünnepség résztvevőit.

* * *

Történelmi visszpillantó az erdélyi magyar baptista teológiai oktatás 30-ik évfordulóján

Részletek *Kiss Lehel* egyháztörténésznek a jubileumi istentiszteleten elhangzó visszaemlékezéséből.

„Elődeink a kezdetektől fontosnak tartották a lelkimunkások itthoni képzését, ezért különféle biblia-tanfolyamokat szerveztek a szolgálattevők nevelése céljából. Az intézményesített baptista teológiai képzés 1906-ban kezdődött meg Magyarországon, ám az első világháborút követő tragikus események következtében az erdélyi baptisták közösségi életük teljes átszervezésére, megszervezésére kényszerültek. Az új országhatárok között lehetetlen volt iskolaalapításban gondolkodni, a szolgálattevők képzését továbbra is az említett tanfolyamok által igyekeztek biztosítani.

Habár a román baptisták körében a teológiai oktatás már 1921-ben elkezdődött, magyar hallgatók számára csak 1933-tól vált lehetővé a képzésben való részvétel a Bukaresti Baptista Teológiai Szemináriumban. Mintegy hetven esztendő alatt sok nehéz időszakot kellett az intézménynek átélnie – a '40-es években történt bezáratáson át a kommunista rendszer különféle megszorító intézkedéseiig.

Mire a rendszerváltás bekövetkezett és 1990. év elején megalakult a Romániai Magyar Baptista Gyülekezetek Szövetsége, csupán 12 olyan lelkipásztor állt szolgálatban, akik a bukaresti szemináriumban tanultak (természetesen voltak más lelkipásztorok is – szintén kis létszámban –, akik később részesültek teológiai képzésben...)

Az újrakezdés lendületében a Szövetség egyik nagy terve egy oktatási intézmény létrehozása volt, melyben a lelki szolgálatra elhívott fiatalok magyar nyelven készülhetnek fel küldetésük teljesítésére. A teológiai oktatás konkrét kezdete az 1993. március 4-7 között, Kolozsváron megrendezett konferenciához köthető, amikor is az európai baptista teológiai iskolák képviselői tanácskoztak.

A Romániai Baptista Uniónál, a Vallásügyi és az Oktatásügyi Minisztériumnál, idősebb *Veress Ernő* testvér, az erdélyi magyar baptista szövetség elnöke odaadással képviselte az ügyet. Bukarestben – enyhén szólva – nem fogadta osztatlan öröm a magyar Szövetség igyekezetét, akárcsak a nagyváradi Emánuel Egyetem megalapításának tényét. »Azt válaszoltam nekik – emlékezett vissza Veress testvér –, hogy ez most már elindult. Isten ezt eldöntötte ott fenn, hogy indítani kell, és megvan a jóváhagyásunk...«

1994. február 18-án az Egyházügyi Államtitkárság jóváhagyta egy egyetemi fokú teológiai iskola megalapítását, amely szervezetileg a bukaresti Egyetemi Fokú Baptista Teológiai Intézethez tartozott. A hivatalos dokumentum az 1621-es iktatószámot kapta. Az oktatás várva várt megkezdésére 1994. október 3-án került sor nyolc hallgató részvételével...

A Teológiai Fakultás nyolc éven át működött Kolozsváron, az ottani gyülekezet lelkipásztori és gondnoki lakásában. Az intézmény 2002-ben elköltözött Nagyváradra, ahol nagyrészt a belvárosi gyülekezet által biztosított termekben folytatódott az oktatás. Az a terv, hogy az iskola számára egy megfelelő épület épül majd fel Kolozsváron, nem valósult meg. A bukaresti intézmény 2003-tól nem vállalta tovább a látogatás nélküli hallgatók képzését, a nagyváradi Emánuel Egyetem pedig készségesnek mutatkozott az együttműködésre. Attól kezdve a hallgatók az Emánuel Egyetem életében is intenzíven részt vesznek (tanórák látogatása, rendszeres kápolnai alkalmak, vizsgák, stb.)

Idővel lehetőség nyílt az erdélyi hallgatók további képzésére, a budapesti Baptista Teológiai Akadémiával való, 2015-ben megkötött együttműködés keretében, ahol a lelkipásztor-alapképzésen kívül a mesteri fokozat megszerzése, valamint újabb hitoktató és kántor szakirányú további képzésre is sor kerülhetett.

Ez utóbbi lehetőségek nyitva állnak az elhívástudattal rendelkező, tanulni vágyó nőtestvérek számára is. A két egyetemmel (az Emánuellel és a BTA-val) való együttműködés eredményeképpen a hallgatók két akkreditált diplomát szerezhetnek. A Szövetség vezetősége és az intézmény között a mindenkori oktatásügyi alelnök közvetít...

Harmincéves fennállása alatt lelkipásztor-generációk sora került ki padjaiból, és állt a felelősségteljes, szent munkába. Kifogynánk az időből, ha beszelnénk a tanórák sokszínűségéről, a vizsgák izgalmáról, a teológusnapokról, a gyülekezet-látogatásokról, a legációkról, a közös áhítatokról, az életre szóló lelki barátságok kialakulásáról, a szükség esetén vállalt kétkezi munkákról, a kirándulásokról, magánszemélyek és gyülekezetek nagylelkűségéről és áldozathozataláról...

Mindenért – a három évtizedes múltért, a jelen ünnepi pillanataiért, a reményteljes jövőért – az Úrnak adunk hálát, és így imádkozunk: *»Láttassék meg a te műved a te szolgáládon, és a te dicsőséged azoknak fiain! És legyen az Úrnak, a mi Istenünknek jó kedve mirajtunk, és a mi kezünknek munkáját tedd állandóvá nekünk, és a mi kezünknek munkáját tedd állandóvá!«* (Zsolt 90,16-17) ÁMEN!”

Immánuel! Velünk az Isten!

(DRMK)

2024. október 25-26.

Újabb vendégelőadó az Akadémián

Dr. Richard Blake és Papp Jónatán

Intézményünk régi barátja Dr. Richard Blake testvér – az Extend Ministries International vezetője – ismét értékes előadássorozatot tartott „Értelmező igehirdetés” címmel, amelyben homiletikai képzést adott az érdeklődő jelenlévőknek. A tolmácsolás szolgálatát ezúttal is Papp Jónatán testvér végezte nagy lelkesedéssel.

2024. október 27.

Teológusnap a Trinity Baptista Gyülekezetben

A Baptista Teológiai Akadémia lelkipásztor szakirányán 32 hallgató készül az Istentől kapott elhívásuk még elkötelezettebb betöltésére. (Ezen kívül az intézménynek a missziói, szociális, egyházzenei képzésében összesen 480 hallgatója van.) Ennek kapcsán az évközi elméleti oktatás mellett rendszeresen végeznek legátusi / beosztott igehirdetői szolgálatot a különböző fővárosi, vidéki vagy éppen határon túli gyülekezetekben.

Negyedévenként pedig csoportosan megyünk egy-egy távolabbi gyülekezetbe, ahol Teológus nap keretében szolgálunk együtt igehirdetéssel, bizonyágtételekkel, a BTA életével kapcsolatos ismertetővel és sok Istent dicsérő énekkel. Ilyenkor a helyi gyülekezet sajátosságaival, missziós látásával, jövőbeli terveivel, gondjaival és örömeivel ismerkednek meg a hallgatók egy fórum-beszélgetés keretében. Az alkalom közös „agapé”-val és hálaadással zárul.

A teológusok szolgáló csoportja

Ilyen eseménynek voltunk tanúi 2024. október 27-én vasárnap, amikor Debrecenbe látogattunk a Trinity Baptista Gyülekezet ünnepi istentiszteletére, ahol a közel kétszáz ülőhelyes imaház szinte teljesen megtelt, többségében nagycsaládos résztvevőkkel, akikhez sok fiatal és gyermek tartozik. Ez a gyülekezet a három debreceni baptista gyülekezet közül a legfiatalabb, mindössze 16 éves, de láthatóan eleven, fejlődő, aktívan misszionáló közösség.

Lelkipásztoruk *Dr. Pafkó Tamás* közel 10 éve áll a gyülekezet élén, aki a pásztori szolgálata mellett Teológiánk egyik fiatal tanáraként is igyekszik hűségesen helytállni a következő nemzedék oktatásában. Jó volt köztük szolgálni, egymás hitéből meríteni és megerősödni.

Immánuel! Velünk az Isten!

(DRMK)

2024. november 10.

Mi nem vagyunk a meghátrálás emberei...

A Nyírbátori Körzethez három baptista gyülekezet tartozik: Nyírbátor, Nyírbogát és Nyírmeggyes. A körzet az elmúlt év nyarán új fiatal lelkipásztorcsaládot fogadott *Makra Zsolt* és felesége *Makráné Marton Debóra*, valamint három gyermekük *Mirjam*, *Máté* és *Márk* személyében.

A fiatal család lendületesen kapcsolódott be a három nyírségi gyülekezet életébe. *Zsolt* iskolalelkészi tevékenységet is végez a környék baptista fenntartású iskoláiban. A gyülekezetekben érzékelhető a Krisztus követésében megnyilvánuló küldetéstudat.

TÖRTÉNELMI VASÁRNAP
2024. november 10-én vasárnap 10 órakor
„500 éve a Kárpát-medencében”
címmel a baptista világmisszió
történetére emlékezünk a
Nyírmeggyesi Baptista Imaházban
 (4722 Nyírmeggyes, Dózsa György u. 2.)
Erre az ünnepi alkalomra mindenkit
Szeretettel hívunk és várunk!

Igehirdető: Dr. Mészáros Kálmán
 a Kispesti Baptista Gyülekezet lelkipásztora
 a Baptista Teológiai Akadémia rektora.

Az IGAZAK
GYÖKERE
MOZDÍTHATATLAN

5 baptista
500

„Emlékezz vissza az útra,
és Megtartódat áldd!”
Gerzsenyi Sándor; B.J. Leech

500 ÉVE A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN

Ennek érdekében különböző evangelizációs tevékenységet is végeznek a gyülekezetben, és annak falain kívül is. Már a nyáron bemerítésre is sor került, amikor két, kívülről érkező hitvalló is tanúságot tett megtéréséről és keresztyén meggyőződéséről.

A mintegy száz esztendőre visszatekintő Nyírmeggyesi Baptista Gyülekezet honlapján a következő vallomás olvasható: „Magunkról annyit, hogy baptisták vagyunk, gyülekezetünk tagjainak száma főleg fiatalokból – középiskolások, főiskolások és egyetemisták – tevődik össze, de természetesen van közép és idősebb generáció is tagjaink között.

Fő célunk, hogy életünkkel cselekedeteink által szeretnénk Jézusra mutatni. Jellemző ránk, hogy Jézus Krisztust, mint Isten Fiát elfogadtuk Megváltónknak, így állandó kapcsolatunk van Istennel. Isten tőlünk azt kéri, hogy Igéjére feltétel nélkül igent mondjunk. Az Istenben vetett hit a legmegbízhatóbb dolog a világban. Isten szeret téged! Szabadulni akarsz káros szenvedélyeidtől? Helyezd életedet Krisztusra, mint biztos alapra. Mi is ezt tesszük és boldogok vagyunk.”

A nyírmeggyesi gyülekezet nemrégén felújított és ékesen rendbehozott gyülekezeti háza adott helyet 2024. november 10-én a körzet testvéri találkozójának, ami zsúfolásig megtelt ezen az alkalmon.

„Történelmi Vasárnapként” meghirdetett teológiai nap igehirdetője Dr. Mészáros Kálmán, a BTA rektora volt, aki „Nem vagyunk a meghátrálás emberei, hanem a hitéi, hogy életet nyerjünk.” (Zsid 10,39) igei üzenetére alapozva az „500 éve a Kárpát-medencében – A baptista világmisszió története” címmel tartott népszerűsítő előadást.

A Nyírbátori Körzet szolgáló csolportja

Isten áldása kísérfje a jövőben is a lelkipásztor és családja, valamint a körzet testvériségének közös missziós szolgálatát!

Immánuel! Velünk az Isten!

(DRMK)

2024. november 13-16.

Hivatásfelkészítő tréning – A reziliencia

Teológustársaimmal együtt egy fantasztikus hétvégét tölthettünk el Sóllyomkőváron novemberben. A hétvége fő témája a reziliencia – lelki ellenálló-képesség – volt. Ebben a néhány napban, a tanítások mellett együtt dicsértük Istenünket, imaközösségben lehattunk együtt. A képzés összefogója, egyik előadója *dr. Pafkó Tamás* volt. Tamás mellett előadott még *Papp János* és *László Gábor*, illetve részt vettek *Balla Péter* és *Kelédi Márton* testvérek is, akik a kalandos oda- és hazaérkezésünket is biztosították. Őszinte, mély, egymást kölcsönösen formáló beszélgetéseink voltak mind teológustársainkkal, mind tanárainkkal. Sok olyan kérdésre kaptam választ, amik még nem is voltak bennem tudatosan feltett kérdések, azonban preventív módon ezek most megválaszolásra kerültek. A hétvége csúcspontja az utolsó napon megtartott úrvacsorai közösségünk volt, melyet *Gábor* testvér vezetett. Sokat jelentett a foci is *Péter* testvér összefogásával, a (mű)esések, hátasok. Újra beigazolódtott, hogy a jóhangulatú közös játék keretében még több lehetőség van, volt és lesz egymást megismerni, a barátságokat, kapcsolatokat egy jól (az én esetemben inkább kevésbé jól) sikerült gólpassz, becsúzás-leszerelés segítségével elmélyíteni.

A kurzos résztvevői Papp Jánossal

Rezilienciáról (gyakorlatilag a pajzs, amivel a lelki ellenállóságot használjuk) fontos beszélni, mert a lelkipásztori elhívás egyik legnagyobb veszélye a kiégés. A kiégésnek leginkább kitett személyek, akik emberekkel foglalkoznak, rugalmas munkaidőben dolgoznak és kevés pozitív visszacsatolást kapnak. A lelkipásztor a szolgálata során mindezeket túlmenően még sok mindennek van kitéve. Továbbá fontos, hogy a pásztor (is) legyen tisztában a lelki ajándékaival, és az ajándékai szerint szolgáljon.

A lelkipásztor a gyülekezet kultúraformálódásában is nagy szerepet játszik, de ő is tanítvány!

Fontos területek, ahol a lelkipásztornak „gyakorlattel kell mozognia”:

- A lelkipásztor meghatározó jellemzője, hogy a problémamegoldó képességét kifejlessze, melynek három alapvető ismérve: a fókuszálás, konstruktív elemzés, improvizáció.
- Tudatosság és szenvedély – a belső motiváció a legerősebb hajtóerő. Isten egyik fő tulajdonsága a tervezés, és hogy szenvedélyes szeretettel szeret bennünket. Fontos, hogy mi is megtervezzük a prioritásunkat, ún. forgó prioritást alkalmazzunk, hiszen a lelkipásztor munkája rendkívül sokrétű feladatokból tevődik össze.
- Realista optimizmus = józan helyzetértékelés + reménység. Fontos a tisztánlátás és helyes helyzetértékelés, a józanság, fegyelmezettség. (2Tim 1,7) Szintén lényeges a múlttal való megbékélés és érzelmi stabilitás.

A hétvége meghatározó eleme volt Papp János szerteágazó tapasztalataiból merített tanítása is, aki a reziliencia tükrében a többfrontos vezetésről beszélt. A lelkipásztor vezető, számtalan dolognak van kitéve, melyekre valamilyen módon reagálni kell. Dicséretes, hogyha ezt az Ige fényében teszi. János testvér tanításában több területre is kitért, melyek közül néhány: Isten gondviselése ezen a területen; a többfrontos vezetés; reziliencia

térkép; lelkipásztort érhető kísértések; a lelkipásztor a növekvő feladatokban való helytállása; milyen a jó vezető és a lelkipásztor hogyan lehet jó vezető...

A sportolás se maradt el

Az itt leírt néhány sor csupán ízelítője ezeknek a napoknak. A kedves olvasó ugyan némileg beleláthat a témából adódó izgalmas kérdésekbe és érintett területekbe, de néhány gépelt sor nem képes visszaadni ennek a hétvégének a lelkeségét, hangulatát, megélt közös pillanatait. Amikor itt-hon kérdezték tőlem a gyülekezetünkben, hogy „milyen volt?“, csak annyit tudtam mondani rá, hogy a legjobb három lelkiélményeim közé ez a hétvége is bekerült. Dicsőség érte Istennek!

Hiszem, hogy szolgálatunkra meghatározó és alapos ismereteket kaphattunk ezen a területen. Hálás vagyok érte és minden vezetőért, teológustársaimért, akiktől tanulhattam, akár előadásukból, akár a személyes beszélgetésekből merítve. Hálás vagyok Isten jelenlétéért.

Hochbaum Tamás
MA/1

„Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz.”
Zsidók 13,8

2024. november 28.

Tudományos Nap a BTA-n

Tudományos Nap: a szembenézés önmagunkkal és a múltunkkal segít építeni a jövőt és Isten országát.

Tudományos Napra került sor 2024. november 28-án a Baptista Teológiai Akadémián, amelyen izgalmas előadások hangzottak el a teológia, a társadalom és az egyháztörténelem különféle területeiről.

Bereczki Lajos rektorhelyettes köszöntötte a résztvevőket, aki egyben a szemeszterenként megrendezésre kerülő tudományos konferencia szervezője és levezető elnöke volt.

Prof. Dr. Mészáros Kálmán, a BTA rektora nyitó előadásában a közösségünkben hagyományos hálaadónap kialakulásának hátterét világította meg, illetve hogyan kapcsolódunk mindehhez mi, baptisták. A zsidó hagyományban a lombsátor ünnepéhez kötődött a hálaadás gondolata, amikor is a nép megemlékezett arról, hogyan gondoskodott a szerető Isten a népről a 40 éves pusztai vándorlás során. A Hálaadás napjának története visszanyúlik a reformációt követő időszakra, amikor Európában kegyetlen üldözés várt a Bibliához hű protestáns hívőkre. Angliából a hitük miatt üldözött puritán közösség egy része útnak indult 1620. szeptemberében a Mayflower nevű

hajóval egy jobb élet és a vallásszabadság reményében, hogy átkeljen az Atlanti óceánon és letelepedjen Amerikában. Az „új világba” érkezők közül sokan megbetegedtek, meghaltak, de a megmaradt telepesek az indiánok segítségével megtanultak kukoricát termesztani, vadászni, és mikor eljött az ősz, bőséges termésnek örülhettek, amely elegendő volt, hogy átvészeljék a közelgő telet. Ennek öröme nagy ünnepséget rendeztek. Erre az eseményre emlékezve alakult ki és vált családi ünnepé a Hálaadás az USA-ban. Ezzel párhuzamosan a reformáció korában több üldözési hullám érte az anabaptista elődeinket, akik Európán keresztül kelet felé menekültek és 1620. környékén telepedtek le Erdélyben, ahol **Bethlen Gábor** vallásszabadságot biztosított számukra. Később, az újkori baptista misszió következtében megerősödött a közösségünk és az 1928-ban Torontóban rendezett Világszövetségi találkozón részt vett **Csopják Attila** és **Udvarnoki András** is. Hazatérve, **Csopják Attila** sorozatot indított a Békehírnök hasábjain, felhívást intézve a hazai baptista közösségek felé,

hogy kis és nagy gyülekezetekben egyaránt tartsanak hálaadónapot, megemlékezve Isten megtartó erejéről.

Papp János egyházelnök „Megnyerni Európa jövőjét! Elemzésem és látásom az európai baptista misszió jövőjéről” című előadásában közös gondolkodásra hívott, hogy szélesebb horizonton lássuk a missziós folyamatokat a mai társadalomban Európa különböző országaira vonatkoztatva. A szubjektív elemzést a különböző találkozások, tapasztalatok, Istentől kapott látás és az Ő igéje formálták. Fontos, hogy kapjunk látást tágabbra is – ez jövőbe mutató missziói program az egyházunk számára. Egyre több baptista él a szövetségen kívüli szerveződésekben szerte Európában. Az elemzés során bepillantást nyerhettünk az egyes európai szövetségek jelen állapotába, küzdelmeibe.

A bevándorlók közötti misszió működik, ellentétben az őshonos lakosság körében. A szellemi erő sokszor elvész a nyugati vezetésben a különféle erős liberális hatások következtében. Jelenleg útkeresés zajlik és ki-ki a különféle megoldásokkal, formákkal próbálja a közösséget megtartani: így jön létre a Tradícióba kapaszkodó egyház; Szabadságharcos egyház; Trendi egyház; Önző, önmaga körül forgó egyház. A megoldás, a járható út az Evangélium központú egyház, amely Biblia-hű teológiára, kreatív evangelizációra, egységes, felhatalmazott vezetésre épül. Só és világosságként kell élnünk a társadalomban: élő, példaértékű, eleven és gyümölcsöző jelenléttel!

Urbán Gedeon, a BTA tanulmányi igazgatója „Egészséges szórványgyülekezeti identitások” címmel tartott előadást. Mitől gyülekezet egy gyülekezet? Ha van igehirdetés, imaközösség, úrvacsora, közösségi élet, akkor már nevezhetjük annak. A gyülekezetnek nagyon fontos, meghatározó definíciója, hogy Jézus ott van, jelen van, akárhányan vannak együtt. Egy nagy vallásos tömeg azonban nem lesz gyülekezet Jézus nélkül. Ugyanakkor hiányállapotok jellemzőek a szórványgyülekezetekre: szűkös élettér és források. De mégis lehet egy ilyen közösség a misszió bázisa, eredménye és célja. Az Apostolok Cselekedetei 8. fejeze-

tében arról olvasunk, hogy létrejön a gyülekezet, aztán idővel elkezdik őket üldözni, szétszóródnak. Ebben a helyzetben is elmennek és hirdetik az igét. Így jön létre a szórvány, de az egyháztörténelemből sok-sok ilyen példát tudnánk mondani, hogy a szétszórattatásnak új és új gyülekezetek születése lett az eredménye. Missziói stratégia a diaszpóra, jellemző volt a faluról falura járás, így hirdetni az igét, házicsoportokat alakítani. Paradigmaváltás a diaszpóráról való gondolkodásban: perspektivikus, dinamikus, megújult közösség. Nem nagyok, de lehet rájuk számítani. Credo ergo sum – Hiszek, tehát vagyok.

Szlovák Tibor, Páth Géza-díjas ny. lelkipásztor „Az Isten országa az Újszövetségi Szentírásban” című MA szakdolgozatból emelt ki szemelvényeket. Az Isten/Mennyegek országa kifejezés megjelenéséről a szinoptikus evangéliumokban és az Apostolok cselekedeteiben hallhattunk érdekes magyarázatokat. Az Újszövetség üdvkorszaka az Úr Jézus halálával és az utolsó vacsorával vette kezdetét. A helyes értelmezése például annak, hogy az Isten országa „erővel tör előre, de elragadják” vagy „erőszakot szenved” sokat számít. A nyelvi vizsgálódás során izgalmas eredményekre juthatunk.

Tóth Sándor lelkipásztor, a BTA szenátusának tagja a függőség – önzetlenség témáját pasztorális szempontú megközelítéssel vizsgálta a misszióban és a gyülekezetben. A misszióink elsősorban a Krisztust még nem ismerő tömegek felé szól, sokan érkeznek diszfunkcionális családokból, sérülésekkel, ugyanakkor szembesülni kell azzal, hogy több esetben találkozunk vallásos háttérből érkezők lelki sérüléseivel és torzulásaival. Számos kihívással néz szembe a lelkigondozó. Megismerhetjük a saját és mások szívének mélységeit? Elkerülhetjük, hogy a szívünk teljessége feltáruuljon? Van, amit mi láttatni kívánunk, és van olyan, amit csak Isten ismer és előfordul, hogy mi is rácsodálkozunk tetteinkre, hogyan történhetett meg? Milyen vagyok valójában?

A kérdést megspóroljuk, sokan a valóságtól elrugaszkodott világban élnek. Kell-e attól félnünk, hogy Isten valójában lát? Isten gyógyítani akar minket minden területen. Dávidnak is szembesülnie kellett a szíve romlottságával, amitől megrendült. A siker sokszor jobban megpróbálja az embert, mint a nyomor. Sokan nem hajlandók szembenézni a torz énképpel. Isten nem elítélni, hanem felszabadítani akar, kegyelmével vesz körül. A megbocsátásnak három területe van: (1) múlta vonatkozik, ehhez elég vagyok én, megbocsátok; (2) a megbékéléshez két ember kell a bocsánatkérés után; (3) bizalom újraépítése, győzzenek meg a másik tettei. Az irgalmas samaritánus valójában Jézus, és mi vagyunk a koldus. A Mennyei Atya nem elítélni akar, hanem segít föltáрни és gyógyítani azokat a részeket az életünkben, ahová nem szívesen mennénk, nem szívesen járnánk. Meg kell érteni, hogy miért áldás, ha olyan dolgokkal is szembesülünk az életünkben, amit nem szeretünk magunkban, az Úr sem szereti, és nem is kell, hogy maradjon. A hívő életnek egy nagyon fontos értéke és áldása, hogy formálódunk, ezt nevezzük a megszentelődés útjának.

Az előadásokat követően zárszót mondott *László Gábor*, a BTA főttkára, majd a rendezvény szeretetvendégséggel zárult.

Kovács Viktória

2024. december 19.

Házi karácsony a BTA-n

Az idei karácsonyi ünnepség központi üzenetét Pál apostol levéléből vett idézet határozta meg: „*Megjelent az Isten üdvözítő kegyelme...*” (Titusz 2,11)

A házi karácsonyon résztvevő gyülekezet

Újvári Ferenc, a Főiskolai lelkészség vezetője prédikált. A kegyelemmel való személyes találkozásról Ficsor Tomaj, Marton Zsolt és Szoukup Gergely tettek bizonyosságot.

A főiskola dolgozóiból, oktatóiból és a lelkipásztori képzésben résztvevő hallgatókból álló gyülekezetet Prof. Dr. Mészáros Kálmán rektor és Papp János egyházelnök köszöntötte. Sokat énekeltünk Tóka Ágoston orgonaművész, illetve a Koncsárd Balázs által szervezett zenei szolgálattevők (Csollák Dávid, Molnár Ambrus és Szoukup Gergely) vezetésével.

Imádsággal, igeolvasással Misják Johanna, Újváriné Szabó Anikó és Zsigmond István szolgáltak. Az alkalom végén a BTA rektora Balla Péter gazdasági főigazgatóval közösen átadta a jelenlevőknek készített ajándécsomagokat. A díszítésben, az ajándékok elkészítésében és a szeretetvendégség szervezésében Bornyász Borbála, Huszta Csaba, Huszta Csabáné, Kéméndi Andrea, Molnár József, Novák Márta és Zsigmond István vettek részt. Mindannyian megerősödünk abban a hívásunkban, hogy hirdessük a világmegváltó tényt: megszületett a Megtartó.

L.G.

2025. január 19.

Dr. Sallai Jakab búcsúztató istentisztelete

A Baptista Teológiai Akadémia képviseletében Aradon jártunk Dr. Sallai Jakab lelkipásztor, a BTA tanárának kegyeleti búcsúztató istentiszteletén, 2025. január 19-én, az Aradi Reménység Magyar Baptista Gyülekezet imaházában.

Testvérünket türelemmel viselt, szenvedéssel teljes 49 éves küzdelmes földi életpálya után szólította az örökkévalóságba a Teremtő. Mindhalálíg hűséges és példaadó szolgáló életéért hálaadással emlékeztünk meg Aradon, az általa megtervezett és megépített Isten-házában.

A család, a gyülekezet, a tanártársak és iskolánk hallgatói felé Jakab apostol sorait idéztem: *„Boldog ember az, aki a kísértés idején kitart, mert miután kiállta a próbát, elnyeri az élet koronáját, amelyet az Úr megígért az őt szeretőeknek.”* (Jakab 1,12)

Prof. Dr. Mészáros Kálmán vigasztaló üzenetet mond

Istennek legyen hála *Sallai Jakab* szelíd, a Biblia tudományában elmélyült áldozatos életéért. Isten adjon vigaszt minden megszorodott szívű gyászolónak.

Jézus Krisztus ezt mondta:

„Én vagyok a feltámadás és az élet: aki hisz én bennem, ha meghal is, él! Hiszed-e ezt?” (János 11,25-26)

***Dr. Sallai Jakab* lelkipásztor nekrológja**

Dr. Sallai Jakab 1975. augusztus 4-én született Szilágynagyfaluban második gyermekként a családban. Hívó szülei, *Sallai Péter* és *Anna*, gyermekségétől fogva Isten félelmében nevelték a három testvérével együtt. Tanulmányait a Szilágynagyfalui Általános Iskolában kezdte 8. osztályig, a középiskolát a Szilágysomlyói „Iuliu Maniu” Líceumban végezte.

Fiatalon elfogadta Jézust személyes Megváltójának, és hitéről vallás tett 1990. szeptember 2-án, bemerítkezve *Torma János* lelkipásztor által. Hama-

rosan bekapcsolódott a lelki szolgálatba a helyi gyülekezetben, mint imaóra-vezető.

A Teremtő különleges zenei érzékkel ajándékozta meg őt. Zenei talentumát már ifjú korában kamatoztatta a szilágynagyfalui pengetős és fúvós zenekarban, és az énekarban is énekelt. Érettségi után két évet dolgozott, miközben megértette, hogy az Úr lelkipásztori szolgálatra hívja őt.

Jelentkezett a kolozsvári Magyar Baptista Teológiai Szemináriumba, ahol négy évet tanult 1996 és 2000 között. 2000-ben fogadta el a Nyárádmagyarósi missziós gyülekezet meghívását, ahol 11 évig szolgált hűségesen. Nem csak az úttörő lelki munkát végezte a körzetben, Nyárádszeredában, Kisadorjánban és Márkodon, hanem szívesen részt vállalt a fizikai munkában is már az elején, az imaház építésekor a Standard Kápolna Projektben (Chapel Project).

Mindig szeretett zenélni, gitárral kísérte a közöseleket az istentiszteleteken és a gyermekórákon. 2001. június 2-án házasságot kötött *Molnár Máriával*, akivel 23 évet élt házasságban. Két gyermekkel áldotta meg őket Isten: *Eszterrel* és *Krisztinával*.

2005-ben lehetőség adódott a továbbtanulásra Angliában, amit ő örömmel megragadott. Családjával együtt kiutazott Wales fővárosába, és a Cardiffi Egyetemen szerezte meg a mesteri fokozatot 2006-ban.

2011-ben elfogadta az aradi 2-es számú Magyar Baptista Gyülekezet (a későbbi Reménység Gyülekezet) és az Angyalkúti gyülekezet meghívását, és családjával Aradra költözött. Itt is sok lehetőség nyílt a lelki szolgálatra, úgy az igehirdetés terén, mint az ifjúsági és gyermekmunkában, táborok szervezésében, a beteglátogatásban, a szolgálattevők közösségében, bemerítkezendők felkészítésében, az énekarban, pengetős zenekarban, csengőkórus vezetésében stb.

Viszont a legfontosabb események mégis a bemerítések voltak mind a nyárádmagyarósi, mind az aradi körzetben. Szívesen végezte a fizikai munkát is, akár imaházépítésről volt szó, vagy a gondnoki feladatokról, amiket 6 évig hűségesen végzett. Ezen kívül nagy részt vállalt az ügyintézésben, pályázatok írásában mind a három gyülekezet (Arad, Angyalkút és Zerind) részére.

A lelkipásztori szolgálat mellett rendszeresen vállalta az áhítatok és bibliaórai leckék megírását, valamint lektori-fordítói munkát. A doktori fokozat megszerzése után tanított a váradi Baptista Teológián és Bibliaiskolában, majd egyetemi docensként a budapesti Baptista Teológiai Akadémián.

Mindig sokat olvasott és szeretett tanulni, akárcsak tanítani, amihez utolsó pillanatig ragaszkodott. Hosszú éveken keresztül volt a MKT (Megyei Küldöttek Tanácsa) tagja az Aradi Magyar Baptista Gyülekezetek képviselőjeként. Büszkén vállalta nemzetiségét, és foglalkoztatták a magyar közösség érdekei.

2024 márciusában kezdődtek egészségügyi gondjai, amikor agyérgörcs-szel kezelték az aradi kórházban, majd májusban erős gyomorfájdalmakkal került a temesvári kórházba. Ezután orvosi kivizsgálások sorozata következett, majd szeptemberben vastagbélrákkal diagnosztizálták.

Sajnos a betegség nagyon agresszíven fejlődött, négyszer műtöttek, de nem tudták kivenni a daganatot. Sok fájdalomban volt része, mégsem panaszkodott. A kórházban töltött hetek alatt sem csüggedt el, hanem reménykedett a gyógyulásban. Végül megértette családjával együtt, hogy az Úrnak más terve van, magához veszi őt, amit elfogadott. Utolsó perceiben is tudatánál volt, elbúcsúzott a családjától, és 49 éves korában, türelemmel viselt szenvedés után január 17-én, péntek hajnalban békés szívvel az Úrhoz költözött.

Sallai Jakab lelkipásztor úgy élt, ahogy élni érdemes. Istent szeretve, Jézust szolgálva, a Szentlélek vezetésére figyelve és a hozzá közel és távol állókat felemelve, tisztelve és szeretve. Szép lelki örökséget hagyott, kitarása, szorgalma, hűsége jó példa marad a számunkra.

A viszontlátás reményében búcsúzik tőle: – felesége, *Mária* – lányai, *Eszter* és *Krisztina* – édesapja, *id. Sallai Péter* – testvérei: *Péter*, *Anna* és *Gyöngyi*, családjakkal együtt – apósa és anyósa, *id. Molnár Áron* és *Mária* – közeli és távoli rokonai, lelki testvérei, lelkipásztor-társai – az aradi Reménység Gyülekezet, az Angyalkúti és Zerindi Gyülekezet – az aradi magyar közösség – az erdélyi magyar baptista közösség

Vigasztalásul szolgáljanak a gyászolóknak Jézus szavai, amit Jakab testvérünk is idézett utolsó perceiben:

„Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz én bennem, ha meghal is, él.” (Jn 11,25)

Soli Deo Glória!

(DRMK)

2025. január 21.

Januári szakvizsgák

A szemeszterenként esedékes vizsgaidőszakok utolsó harmadában történik a végzős hallgatók utolsó nagy megmérettetése, a szakdolgozatvédés és a szakvizsga letétele. A 2024/25-ös tanév első félévének vizsgaidőszakában január 21-én huszonhárman tettek le sikeresen a szakvizs-

gájukat. Négy vizsgabizottság fogadta a vizsgázókat. Délelőtt a szakdolgozatvédésre került sor, délután pedig a szakvizsga következett mindazoknak, akik sikeresen megvédték a dolgozatukat.

Gratulálunk a most végzett hallgatóknak, és Isten áldását kívánjuk a további életükre, munkájukra! Reméljük, hogy a BTA-n tanult ismeretek is hasznosulnak a mindennapjaikban!

2025. február 1.

125 éves a Kispesti Baptista Gyülekezet

A Kispesti Baptista Gyülekezet 125 éves jubileumi ünnepséget tartott február 1-jén. Az eseményen *Papp János*, a Magyarországi Baptista Egyház elnöke hirdette az igét. Történelmi visszatekintést hallgathatott meg a gyülekezet *Dr. Mészáros Kálmán* korábbi lelkipásztor, a Baptista Teológiai Akadémia rektorának tolmácsolásában. A jubileumi istentiszteleten a Baptista Központi Énekkar énekelt, *Oláh Gábor* vezényletével és *Tóka Ágoston* orgonaművész, a BTA oktatójának közreműködésével.

A kórus klasszikus baptista énekekkel szolgál

Mint a gyülekezet legrégebbi tagja *Dr. Kroó Norbert* fizikus, az MTA tagja adott visszaemlékezést. Az önkormányzat nevében *Vinczek György* alpolgármester köszöntötte a jeles alkalom kapcsán a gyülekezetet. Az ünnepi istentiszteletet *Pollák Dávid* lelkipásztor, mint házigazda köszöntötte és vezette le.

A jubileumi alkalomra egy emlékkönyvet is kiadott a gyülekezet, „A Kispesti Baptista Gyülekezet története 1900-2025” címmel. E könyv ajánlásában a kötet szerkesztője többek között ezt írja:

*Prof. Dr. Mészáros Kálmán történelmi
visszaemlékezése a 125 évre*

„A magyar baptisták történetének különösen is érdekes kiragadott részlete, a Budapest főváros szomszédságában a huszadik század elején, még jelentéktelen településnek tűnő Kispesten elinduló gyülekezet-plántálás és különösen az azt követő 125 esztendőben történt

missziómunka kibontakozása, megerősödése, terebélyes fává növekedése és a gyümölcsöző jelenig történt formálódása.

Még inkább figyelemre méltó az a nem elhanyagolható részlet, hogy a gyülekezet egymást követő lekipásztorai többségében a magyarországi baptista mozgalom élenjáró alapítói, meghatározó előjárói és emellett a lelkészképző intézetünk, a Baptista Teológiai Akadémia (BTA) tanárai és elsőszámú vezetői voltak.

A legidősebb és a legfiatalabb nemzedékért könyörgő lekipásztorok

Időrendi sorrendben a következő lekipásztorok szolgáltak eddig a kispesti gyülekezet élén: Udvarnoki András (1900-1907), Csopják Attila (1907-1932), dr. Udvarnoki Béla (1932-1947), dr. Tresánszky Vilmos (1947-1955),

Baranyay Mihály (1955-1956), Ifj. Udvarnoki András (1956-1963), dr. Nagy József (1963-1979), dr. Szebeni Olivér (1979-1988), Lovas András (1988-1993), Pátkai Béla (1993-2008), Sinka Csaba (2008-2012), dr. Mészáros Kálmán (2012-2024), Pollák Dávid (2024-).

A felsoroltak között ott találhatjuk Teológiánk alapító igazgatóját, neves tanárait és professzorait épp úgy, mint a baptista egyház számos kerületi és országos tisztségviselőjét, valamint felekezetközi szervezetek vezetőit, akik kiemelkedő munkát végeztek a gyülekezeti szolgálatuk mellett.

Ezért döntött a BTA rektori kabinet tanácskozó testülete úgy, hogy a Kispesti Baptista Gyülekezettel karöltve jelenteti meg ezt a könyvet, emléket állítva ezzel nemcsak a gyülekezetet, hanem a Teológia korábbi vezetőinek Isten országáért végzett hűséges életműve előtt."

(DRMK)

2025. március 9.

Teológusnap Budafokon

A Baptista Teológiai Akadémia lelkipásztor szakirányos hallgatói 2025. március 9-én a Budafoki Baptista Gyülekezet vendégei voltak. Ebben a félévben itt mutatkozhattunk be, valamint nyerhettünk bepillantást a gyülekezet működésébe.

Teológusok Budafokon

Ahogy mindig, most is a Teológia növendékei szolgáltak az istentiszteleten imaórai, igehirdetői, biztonyságtévő és zenei szolgálatokkal. Az imaórai buzdításban *István András* teológus testvér a misszió területének

sokféleségére és a missziót segítő imádságra hívta fel a figyelmünket. *Ficsor Tomaj* és *Dóczi Efraim* saját megtapasztalásaikkal bátorították a gyülekezetet bizonyoságtételükben.

Nagy Bálint pedig igehirdetői szolgálatban a Márk evangéliuma 10,1-12 alapján, arról beszélt, hogy a törvényt Jézus nem eltörölni, hanem teljessé tenni jött, például a válás-újraházasodás kérdésében is.

Az istentisztelet végén *dr. Mészáros Kálmán*, a Baptista Teológiai Akadémia rektora bemutatta Iskolánk múltját, jelenét és misszióját.

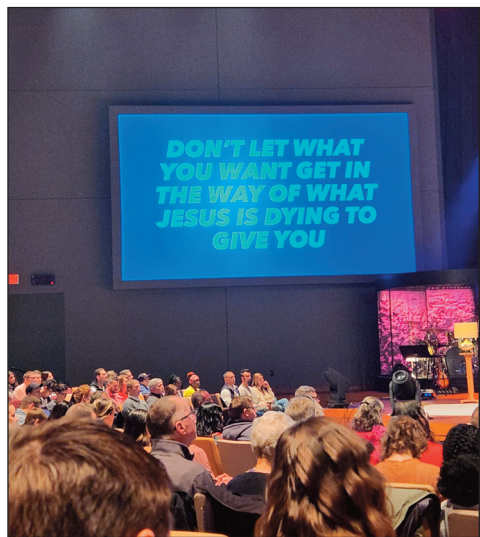
Az alkalom után jövődöbeli lelkipásztoroknak *Papp János* egyházelnök, a gyülekezet lelkipásztora, és *Halász Attila* társlelkipásztor vezetésével lehetőségük volt beszélgetni a gyülekezet presbitereivel a Budafoki Gyülekezetben végzett sokszínű missziós tevékenységekről, kihívásokról, és jó gyakorlatokról, amik mind Isten országának építését szolgálják.

Nagy Bálint
MA/2 hallgató

2025. március 6-22.

Látogatás az Egyesült államokban

Indianapolis volt a célállomás ott is a College Park Church nevű gyülekezet. Ezelőtt nem láttam ehhez hasonló volumenű gyülekezetet, sem taglétszámban, sem az épület méretét tekintve, vagy akár a szolgálati lehetőségek sokszínűségére gondolva. A gyülekezet felekezeti közönsége miatt is egyedinek számít egy magyar baptista lelkipásztor

számára, akár csak ha a négyezres látogatói számra gondolunk, a 15 lelkipásztorra, aki a gyülekezetben szolgál, vagy a 60 egyéb alkalmazottra. A közösség legfőbb irányadó értékei közé tartozik Jézus Krisztus abszolút középpontba állítása, a Szentírás ihletettségének konzervatív értelmezése, a kegyelem üzenetének bűnösre gyakorolt természetfeletti hatásának hangsúlyozása, és a szolgáló, mások iránt elkötelezett, másokért munkálkodó szív elengedhetetlen gyümölcse.

A gyülekezet több, mint 10 éve rendezi meg a THINK Conference nevű programját, amin olyan neves előadók is szolgáltak már, mint például *John Piper*. Idén lehetőségem volt része lenni ennek a konferenciának, hallgatóként. Idén a téma az imádság fontosságának újrafelismerése volt a hívő ember életében. Sok-sok lelki üzenet mellett, amit a konferencián kaptam, lehetőségem nyílt személyes beszélgetésekre a gyülekezet pásztoraival, vezetőivel, így betekintést nyerhettem, hogy egy ekkora organizáció milyen magasfokú precizitást és a rendszerben gondolkodás képességét igényli.

A jó cél meghatározása mellett a „hogyan” is kardinális kérdéssé válik, akárcsak a misszió bármely területén, ha azt jól, jó minőségben szeretnénk végezni Isten dicsőségére. Remélem, a jövőben egyre erősebb kapcsolat tud alakulni a Baptista Teológiai Akadémia és a College Park Church között, és az egymástól tanulás, egymás biztatása, segítése kölcsönös előnyökkel járhat, egy olyan gyümölcs megtermésében, amiben gyönyörködik Isten.

Balla Péter
gazdasági főigazgató

2025. április 25-26

Vendég előadók a BTA-n

Papp Jonatán tolmácsolja Peterson Paige testvért

alapján. A tolmácsolás szolgálatát mindkét napon *Papp Jonatán István* testvér végezte fáradhatatlanul.

Már többedik alkalommal jár hazánkban *Peterson Paige* és *Mark Howell* testvér Texasból. Mindketten lekipásztörök. *Paige* testvér az újszövetségi írásmagyarázat tárgykörén belül a Jelenések könyvéről tanított nagyon nagy érdeklődés mellett. *Howell* testvér pedig az Úr napjának jelentéséről és jelentőségéről tanított az Ó- és Újszövetség, illetve a Jelenések könyve

2025. április 28.

A MAB látogatása Intézményünkben

A Baptista Teológiai Akadémia számára fontos megmérettetés érkezett el 2025. április 28-án, hétfőn. A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (MAB) intézménylátogató bizottsága volt a vendégünk egy egész napos, feszes munkaértekezleten. Előzményként 2024. folyamán intézményünk sikeresen végig vitte a MAB-nál a szakakkreditációs eljárásokat és minden szakunk megkapta az akkreditációt.

A következő lépésként a tavalyi év végén minden előírt dokumentummal együtt beadtuk kérelmünket a MAB-hoz, hogy a hivatalos intézményakkreditáció is megkezdődjön. Ennek lényege, hogy bemutassuk a Teológiánkon működő minőségügyi rendszer működését, amelynek fontos része a Jézus Krisztustól kapott elhívásunk, a tanítványság megélése.

2025-ben több körben is kért a MAB kiegészítő információkat, iratokat és ennek a folyamatnak a végén következett el a személyes látogatás Intézményünkben. A Látogató Bizottság elnöke *Füsti-Molnár Szilveszter*, a Sárospataki Református Hittudományi Egyetem főiskolai tanára volt, aki mellett még négy kirendelt tag és három (MAB) megfigyelő vett részt ezen az eseményen. Öt különböző összetételű és témájú panelbeszélgetésen ismerkedtek meg Teológiánk életével, ahol több, mint 20 hallgató, oktató, munkatárs és vezető válaszolt a felmerülő kérdéseikre.

Munkában a MAB Látogató Bizottság

A nap végén nyílt ülésen került sor a záróértekezletre, ahol megköszönték az Intézmény készségét és elkötelezettségét. Az egész eljárás jelentése és megállapítása később készül el, de addig is hálásak vagyunk a mennyei Atyának, hogy mindeddig elvezetett bennünket.

Paróczy Zsolt
a BTA rektorhelyettese

2025. május 6.

Az MRK Egyházi Tagozatának rektorai tanácskoztak a Pápai Református Teológián

A Magyar Rektori Konferencia (MRK) Egyházi Tagozatának soron következő ülésére a Pápai Református Teológiai Akadémia tanácstermében került sor 2025. május 6-án. A tanácskozást *dr. Kuminetz Géza*, az MRK Egyházi Tagozatának elnöke, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem rektora nyitotta meg. Ezt követően *dr. Dubécsi Zoltán*, az MRK főtitkára közérdekű aktuális kérdésekről tájékoztatta a résztvevőket. Ezután *dr. Heuer Orsolya*, az MRK jogi titkára adott tájékoztatást az egyházi fenntartású felsőoktatási intézményeket érintő aktuális jogi kérdésekről, majd *dr. Balla Ibolya*, a Pápai Református Teológia rektora ismertette az intézményben folyó különböző

A pápai MRK találkozó résztvevői

szintű oktatás részleteit. Ezt követően megismerhettük a teológia épületét, történelmi értékeit, ezen túl a város protestáns múltját.

Az MRK Egyházi Tagozatához 27 egyházi fenntartású hittudományi egyetem, főiskola és akadémia tartozik. Ezeknek az intézményeknek a rektorai évente több alkalommal találkoznak, hogy hivatalos tájékoztatást kapjanak azokról az esetleges jogszabályi változásokról, intézkedésekről, tervekről, amelyek az egyházi oktatási intézmények további zavartalan működését biztosítják. Ezen túl alkalom nyílik ezeken a fórumbeszélgetéseken a kötetlen eszmecserére, egymás intézményeinek megismerésére. Erre nyílt most is alkalom a Pápai Református Teológián, amelynek pozitív szellemisége, informatív jellege, közösségteremtő, oldott légköre láthatóan jó hatással volt a résztvevőkre. Soli Deo Gloria! Immánuel! Velünk az Isten!

(DRMK)

2025. május 8.

Tudományos nap a BTA-n

2025. május 8-án tartotta a Baptista Teológiai Akadémia tudományos konferenciasorozatának következő alkalmát a főiskola épületében.

A konferenciát *Bereczki Lajos* rektorhelyettes nyitotta meg, aki egyben a rendezvény levezető elnöke is volt. A nyitó gondolatok a húsvét utáni „Jubilate” vasárnap köré szerveződtek, melynek fő üzenete: „Örüljete az Úrban mindenkor”.

Prof. Dr. Mészáros Kálmán rektor előadásában a svájci anabaptista reformáció 500 évére emlékezett. Áttekintette a bemelegítés tanának történelmi hátterét, *Zwingli Ulrich* és tanítványai szerepét, valamint az anabaptista mozgalom elindítóit, akik a kompromisszummentes, biblikus hitgyakorlat mellett döntöttek. Bemutatta a Schleitheimi Hitvallás jelentőségét, és kiemelte, hogyan hatott mindez a mai baptista identitásra. Az előadás teológiai és történelmi ívet rajzolt az anabaptista örökségtől egészen a modern megbékélési kezdeményezésekig, például a lutheránus bocsánatkérésig.

Dr. Várady Endre az 1Kor 15,44 – *„Elvettetik érzéki test, feltámasztatik lelki test. Ha van érzéki test, van lelki test is.”* – alapján a feltámadt test értelmezéstörténetét elemezte. Az előadás rámutatott a bibliai szöveg rétegeire, a korinthusi gyülekezeten belüli különböző nézetekre, valamint a keresztyén dogmatörténet során kialakult értelmezésekre. A feltámadás lelki és testi aspektusairól szóló vitákon keresztül segítette a hallgatóságot mélyebb biblikus-teológiai megértéshez jutni.

Kelemen Sándor Tomi doktorandusz egy különleges tudományos és kiadói munkát mutatott be. Előadásában az 1570-ben magyar nyelven megjelent, egyedülálló anabaptista hitvallási irat, az *„Igaz keresztyéni keresztségről”* című könyvecske kutatásáról és kiadásáról számolt be. Részletesen bemutatta a projekt történetét, a bibliográfiai jelentőségét és a kötet teológiai tartalmát. A mű a magyar anabaptizmus írásos örökségének egyedülálló dokumentuma, amelynek újrakiadása is megvalósulhatott. Az előadás a kézirat tudományos és spirituális jelentőségét is kihangsúlyozta.

Kovács Viktória doktorandusz előadása Ukrajna kisebbségpolitikáját tárgyalta. A doktori disszertáción alapuló előadás bemutatta, hogy az ukrajnai nemzetiségek – köztük a magyar közösség – hogyan éltek meg jogszűkítéseket az oktatás, nyelvhasználat és közigazgatás terén. Részletesen szólt a 2017-es oktatási törvény, a 2019-es államnyelvi törvények módosításairól. Az előadó felhívta a figyelmet arra, hogy az ukrán európai integráció egyik feltétele a kisebbségi jogok tiszteletben tartása, és végül a Máté 7,12 ígérellel zárta gondolatait:

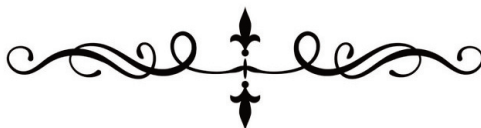
„Amit tehát szeretnétek, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is ugyanazt cselekedjétek velük.”

A hallgatóság egy része

Paróczy Zsolt rektorhelyettes záró gondolataiban a Zsidókhoz írt levél 13,8 versét idézte: *„Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz.”* Kiemelte, hogy a nap előadásai – amelyek közül kettő a múlt, egy a jelenre és egy az örökkévalóságra tekintett – mind Jézus Krisztus állandóságát tükrözték. A rendezvény hálaadó imádsággal és közös ebéddel zárult.

Kovács Viktória
a BTA kommunikátora

2025. május 13.

Pihenjete meg egy kicsit!

„Jézus ezt mondta tanítványainak: *„Gyertek velem egy csendes helyre, de csak ti magatok, és pihenjete meg egy kicsit! Ugyanis akkora volt a tömeg és a jövősmenés, hogy még enni sem maradt idejük. Így tehát Jézus és a tanítványai beszálltak egy bárkába, és elvonultak egy csendes helyre.”* (Márk 6,31-33)

Még Jézus tanítványainak is szüksége volt alkalmanként, hogy elvonuljon a mindennapi zaklatott hétköznapi világából, hogy megpihenjenek, együtt elmélkedjenek, hogy aztán újult erővel végezzék tovább lendületesen a lélekmentő munkát.

Egy hasonló elvonulásra került sor a Baptista Teológiai Akadémia munkatársai számára is az elmúlt napokban. Az egyik résztvevő a következőképpen foglalta össze élményeit:

„Isten kegyelméből 2025. május 13-án egy csodálatos közösségi napon vehettek részt a BTA dolgozói, mely a Nógrád vármegyei Krakkópusztán került megrendezésre. Hála Istennek, a helyszín és az időjárás garantálta a kikapcsolódás és felüdülés lehetőségét. Mint ahogy mindig, már az utazással kezdetét vehette a közösségépítés, hiszen másfélórás beszélgetésben mélyülhetett el mindenki útítársával.

Egy gyönyörű kis tó köré épült birtokon jöhetünk össze, mely tökéletesen alkalmas volt elmélkedésre, kiscsoportok különvonalására és a közös alkalom megtartására is. Isten magasztalásával, közös énekekkel és Dr. Mészáros Kálmán rektor testvér igei bátorításával alapoztuk meg a napot. Ezt követően László Gábor főtitkár vezette a csapatépítő programot. A fel-

adat során minden résztvevő egyenlően be tudott vonódni, így mindenkinek lehetősége nyílt kapcsolódni mindenkihez. Kiscsoportokban félrevonulva mélyebben átbeszélhettük a kapott feladatot. Teret adott az alkalom felszabadult légköre az őszinte megvallásokra és a jókedvű viccelődésre egyaránt. Minden résztvevő a csoport szerves részének érezhette magát.

Az alkalom után párokba rendeződve tudtunk beszélgetni és imádkozni is egymásért, miközben bejárhattuk az egész birtokot.

Végül szabad foglalkozásként lehetett felfedezni a helyet, tovább beszélgetni és játszani.

A nap folyamán kellemes pogácsával és kávéval kínálták a résztvevőket, majd egy pazar bőségtál mellé ülhattünk ebédelni. Hálásak vagyunk a közös minőségi időért, a jókedvért, lelki feltöltődésért!

*Soli Deo Gloria
Immánuel! Velünk az Isten!*

Molnár Ambrus

2025. május 14.

Történész találkozó Sopronban

A Kárpát-medence összevont Magyar Baptista Történelmi Bizottsága 2025. május 14-én tartotta kihelyezett ülését Sopronban. A Hűség városa alkalmas helyszínnek bizonyult az AnaBaptista-500 [Zürich-i időszámítás szerinti] jubileumi évében, hisz a reformációt követő időszakban jelentős számban telepedtek le ebben a városban anabaptista/habán hitelődeink, a 16. század második felében.

A délelőtti 10 órakor kezdődő szakmai tanácskozásunkat, amit nyilvános alkalomként hirdettünk meg a helyi baptista imaházban (9400 Sopron, II. Rákóczi Ferenc utca 41.) tartottuk meg. Ennek keretében *Vix József* (Ausztria), *dr. Szöllős János*, *Erdélyi Sándor*, *Alexander, Dóczé Bálint*, *Uhrin Dusan* (Felvidék), *Nyúl Zoltán*, *Nagy Tibor* (Vajdaság), *Kelemen Sándor* (Tomi), *Kiss Lehel*, *dr. Kovács József*, *dr. Borzási Pál* (Erdély) számoltak be történelmi kutatómunkáikról.

A délelőtti alkalom *dr. Mészáros Kálmán* egyháztörténész, a „Svájci AnaBaptista reformáció 500 éve” című vetített képes előadásával zárult.

Az ebédet követően a soproni Habán emlékházat kerestük fel, ahol egy helyi történész barátunk *Taschner Tamás*, a Soproni Városszépítő Egyesület elnöke tartott nagyon érdekfeszítő ismertetést a soproni habánokról. Itt lehetőségünk adódott arra is, hogy tiszteletünket rójuk le a Habán ház falán elhelyezett emléktáblánál. (Sopron, Ferenczy János utca 2.)

Ezt követően pedig ellátogattunk a soproni múzeumba (Sopron, Fő tér 6-8, 9400), illetve a város nevezetességeit ismerhettük meg *Gál János* (a

soproni gyülekezet vezetője) és felesége *Gál Márta* (soproni idegenvezető) segítségével. A soproni anabaptista habán közösségről itt tudhatunk meg többet: <https://www.sopronmedia.hu/.../a-habanok-nyomaban...>

A közös történelmi múltunkat feltáró, jó légkörű, informatív találkozó erősítette a történelem Ura iránti tiszteletünket és egymás iránt érzett őszinte testvéri kapcsolatainkat.

Immánuel! Velünk az Isten!

Dr. Mészáros Kálmán

a BTA rektora,

az MBE Történelmi Bizottságának elnöke

2025. május 15.

Ajándék Bibliák a BTA részére

*Dr. Mészáros Kálmán rektor átveszi a Bibliákat
Duszka József ajándékozótól*

Duszka József testvér – aki 2019-ben végzett a BTA alapszakán – 400 db Bibliát adományozott az Akadémiának azzal a céllal, hogy még eredményesebben folytatódjék a tanítvánnyá tétel szolgálata a még Krisztust nem ismerő, és nem követő hallgatók között.

Már ahogyan a 2024-25-ös tanévnyitón is *Duszka* testvér által adományozott Bibliát kapott minden első évfolyamos hallgató – felekezeti hovatartozástól függetlenül, sőt felekezet nélküliek is –, ugyanígy a következő tanév kezdetén is kapnak Bibliát a tanulmányaikat kezdő hallgatók. Istené a dicsőség!

2025. május 14-17.

Felkészülés a lelkipásztori szolgálatra

Hivatásfejlesztő tréningre került sor május 14-17. között a Baptista Teológiai Akadémia lelkipásztori szolgálatra készülő hallgatói számára a WOL Élet Szava ifjúsági táborban.

A tréningen résztvevő hallgatók és tanáraik

A tréning fókuszába most a Gyülekezetépítés, szervezetfejlesztés témája került. Ezen belül többek között a lelki ajándékok fontosságát, a vezetői csapat összehangolt szolgálatát, a gyülekezetépítés bibliai modelljét járták körül a felkért vendégelőadók.

A kihelyezett tavaszi kurzus előadói most *Varga László Ottó*, az MBE főtitkára, *László Gábor*, a BTA főtitkára, *Balla Péter*, a BTA tanára, *dr. Pafkó Tamás*, a kurzus szervezőtanára, valamint *dr. Mészáros Kálmán*, a BTA rektora voltak.

A foci, a wellness és más szabadidős sportok idén sem maradtak el. A jó légkörű, közösségépítő foglalkozások, áhítatok és a lelkes, Istent magasztaló dicsérek közelebb hozták a résztvevőket a Teremtőhöz, valamint a hallgatókat és az előadókat is egymáshoz. Soli Deo Gloria!

Immánuel! Velünk az Isten!

[DRMK]

2025. május 26-június 3.

Teológusok egy csoportja Amerikában járt

Balla Péter tanár úrral együtt összesen öten (*Marton Teofil*, *Zubor Ákos*, *Halász Győző Mihály* és *Dóczé Sándor Efraim*) kelhettünk útra május 26-án. Isten kegyelméből egy nagyszerű hetet tölthettünk Texasban, ahol *Dr. Richard Blake* és felesége *Stephany* vendégeltek meg bennünket. A konferencia alatt – ahol hat különböző országból voltunk jelen –, nagyszerű és biblikus tartalommal teli előadásokon, szemináriumokon, közös áhítatokon vettünk részt.

A konferencia résztvevőinek egy része

Több nagyszerű előadótól tanulhattunk megannyi fontos témában, mint pl. tanítványozás, csapatépítés, a dicsőítés teológiája, szellemi vezetés, evangelizálás egy nem evangéliumi kultúrában, milyen az Isten embere egy istentelen világban, valamint, hogy mi teszi igazán effektívvé, és hogy milyen is egy biblikus és Krisztus-központú igehirdetés.

Hálásak vagyunk a fogadó testvéreink szerető szolgálataért, a BTA-tól kapott nagyszerű lehetőségért, de leginkább Istenünk ajándékozó kegyelméért, akitől származik minden jó adomány és tökéletes ajándék!

Dóczé Sándor Efraim
MA/2 hallgató

2025. május 27-30.

Európai Evangélizációs Kongresszus

„Nem szégyellem az evangéliumot, mert az Isten ereje minden hívő üdvösségére...” (Róma 1,16)

2025. május 27-30. között, Berlinben rendezte meg Európai Evangélizációs Kongresszusát a Billy Graham Evangélizációs Társaság (BGEA), 25 évvel azután, hogy az Amszterdam-2000, „Utazó Evangelisták Világkonferencián” több ezer evangelistát, lelkipásztort, egyházi vezetőt, teológiai tanárt, keresztyén misszionáriust és szolgálatvezetőt készített fel a Jézus Krisztustól kapott misszióparancs betöltésére, va-

A magyar küldöttség

lamint arra, hogy „bizonyoságot tegyenek Isten kegyelmének evangéliumáról” (ApCsel 20,24).

Bár sok minden megváltozott Európában az amszterdami konferencia óta – ahol 25 évvel ezelőtt Isten kegyelmének köszönhetően, több magyarországi szolgálattevővel személyesen is részt vehettem – az emberi szív állapota nem változott.

Franklin Graham, a BGEA elnöke és misszióigazgatója szerint, minden eddiginél sürgetőbben és halaszthatatlanul szükség van arra, hogy az egyházak még odaszántabban hirdessék Isten kristálytiszta Igéjének re-

A három Graham

ménységét és igazságát közösségeikben, az egyetlen üzenetet, amelynek isteni ereje van, és képes emberi sorsokat megváltoztatni.

Ezen a 2025-ös konferencián, Európa 57 országából, és kontinensünk különböző régióiból mintegy ezer egyházi szolgálattevő vett részt. Magyarország különböző evangéliumi felekezeteinek sokszínű közösségét, közel 20 fő képviselte a nemzetközi konferencián. Megállapítható, hogy a 2000-ben, Amsterdamban megtartott „Utazó evangelisták” konferenciája óta – 25 év elteltével –, ez a Berlinben most megtartott keresztyén vezetői találkozó bizonyult a legreprezentatívabb és leginspiratívabb összejövetelnek Európában.

A kongresszus plenáris ülése

Négy napon át, nemzetközileg jól ismert keresztyén előadók, a Róma 1,16 témájára összpontosítva bátorították a résztvevőket, a Krisztus evangéliumának félelemmentes hirdetésére. Ezzel fellelkesítve a Krisztus egyházának tagjait a lelki ébredésért és megújulásáért való imádkozásra és az evangélium jó hírének szenvedélyes továbbadására, amire nagy szükség van ebben a nyugtalan és békétlen, reményvesztett világban.

„Jézus Krisztus jó hírének továbbadására van ma is a legnagyobb szüksége a világnak. A BGEA számára megtiszteltetés, hogy ismét az európai hívők mellé állhat és támogathatja azokat, akik ezt a fontos munkát végzik.” – nyilatkozta *Franklin Graham* a Billy Graham Evangelizációs Társaság elnöke.

„Ezekben a kihívásokkal teli időkben a keresztényeknek és az egyházaknak össze kell fogniuk, hogy újult erővel hirdessék Jézus Krisztus örömhírét egész Európában. Várom a közelgő Európai Evangelizációs Kongresszust, és bízom benne, hogy új lelkesedést és elkötelezettséget fog kiváltani a résztvevőkben.” – hangsúlyozta *Ulrich Parzany* a Németországi Evangéliumi Szövetség tiszteletbeli elnöke.

Ima Európáért

Az Úr Jézus Krisztus mai tanítványaiként szüntelen imádságra kaptunk elhívást. A Biblia ismételten arra buzdít minket, hogy az imádságot tegyük kiemelt helyre a személyes életünkben.

A Biblia azt mondja: „Szüntelenül imádkozzatok” (1Thesszalonika 5,17). „Tárjátok fel kéréseiteket Isten előtt” (Filippi 4,6). „Kérjétek tehát az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat az aratásába.” (Máté 9,38) „[Imádkozzatok] minden időben a Lélek által, minden imádsággal és könyörgéssel.” (Efézus 6,18)

Az ima gyakran nem könnyű, de a Biblia arra emlékeztet minket, hogy „nagy ereje van az igaz ember könyörgésének” (Jakab 5,16).

Időnként könnyebbnek tartjuk, hogy másokat buzdítsunk imádkozásra, minthogy azt a saját lelki életünk középpontjába helyeznénk. Mégis tudjuk, hogy a buzgó, kitartó ima elengedhetetlen ahhoz, hogy láthassuk Isten munkáját Európában és az egész világban.

Már az egyháztörténelem áttekintése is rávilágít arra, hogy Isten akkor munkálkodott a múltban is, amikor népe imádkozva várakozott. Pünkösöd

Az imádkozó kongresszusi közösség

csodája is akkor következett be, amikor a tanítványok „*egy akarattal összegyűltek... és az imádságra szentelték magukat.*” (ApCsel 1,14). Az evangélium terjedésében újabb lendületet hozott a korai egyházban, amikor kitartóan egy szívvel imádkoztak a keresztyének Pálnak és Barnabásnak az újabb nemzetek felé is irányuló szolgálataért (lásd: ApCsel 13,1-3). Próbákat legyőzve (lásd ApCsel 12:5), gyülekezetek alakultak, szerte Kis-Ázsiában és Európában (lásd ApCsel 16:6-15).

Évszázadokkal később, 1727-ben kezdődött az az evangéliumi imamozgalom amelynek hatására közel száz éven át megállíthatatlanul tört előre a lelki ébredés Németországban, sőt annak határain túl is.

A morva testvérek – akik az Európa-szerte dúló üldöztetés elől menekültek – több száz misszionáriust küldtek a világ minden tájára, akikért szüntelenül imádkoztak. Egy ilyen ima-összejövötenl tért meg John Wesley is és lett Isten kegyelmének hirdetője.

Nagy hatással voltak *William Carey* életére is, aki 1792-ben kötelezte el életét a külmisszióra. Azt lehet mondani, hogy minden jelentős mozgalom, amely az evangéliumot vitte a világba, szenvedélyes, alázatos és szívből jövő imával kezdődött.

Ahhoz, hogy a 21. században Európa-szerte megújuljon az evangélium, nekünk is le kell térdelnünk Isten trónja előtt, és könyörögnünk kell, hogy „*küldjön munkásokat az aratásába*”, ahol „*az aratnivaló sok, de a munkás kevés*” (Máté 9:37-38).

A Berlinben összegyűlt Eevangéliumi Kongresszus nyilatkozata

Berlini Elkötelező Nyilatkozat

A Berlini Elkötelező Nyilatkozat elődje, az Evangélisták Szövetsége mintájára készült, amelyet az evangélium hirdetői közösen hoztak létre a 2000-es amszterdami – *Billy Graham* által összehívott – globális konferencián az evangélium hirdetőinek. A Berlini Elkötelező Nyilatkozat egy személyes fogadalom, és semmilyen módon nem jelenti semmilyen egyház, szervezet vagy más csoport hivatalos képviselőjét. Kizárólag alapos megfontolás és intenzív ima után, feddhetetlenül kell aláírni.

Urunknak ebben a 2025. évében az Úr Jézus Krisztus evangéliumának szolgálóiként gyűltünk össze, Isten ajándékával és elhívásával, hogy hirdessük az evangéliumot Európa körülbelül háromnegyed milliárd lakosságának, akik 57 országban és területen élnek.

A következőket tekintve gyűltünk össze:

- Változhatatlan bibliai megbízatásunk az evangélium hirdetésére és tanítványok képzésére;
- az emberiség lelki romlottságának és kollektív, örökre elveszett állapotának egyre növekvő bizonyítékai;

• annak a felszólító ereje, hogy minden egyes ember bánja meg bűneit, és fogadja el a Krisztusba vetett hit által felkínált üdvösséget, aki egyszer s mindenkorra ontotta vérét és meghalt értünk a kereszten, eltemették, és harmadnap feltámadt;

• és a történelem ezen órájának egyre sürgetőbbé válása Krisztus által megígért visszatérésével kapcsolatban, Istennek a Szentírásban kinyilatkoztatott örök terve szerint, aki mindent alávet neki.

Miután együtt megvizsgáltuk Isten változatlan Igéjét, közösen és egyénileg is buzgó imának szenteltük magunkat, megerősítettük a szent élet iránti felelősségünket, Krisztus szolgálóiként igyekeztünk bátorítani és építeni egymást, és megvitattuk, hogyan teljesíthetjük az Isten által ránk bízott feladatot – minden rendelkezésünkre álló hatékony eszközzel hirdetjük az Úr Jézus Krisztus evangéliumát mindenkinek, akinek csak tudjuk.

Ezúton kötelezettséget vállalunk a következőre:

1. Imádjuk az egy igaz és élő Istent: az Atyát, a Fiút és a Szentlelket (5Mózes 6,4);

2. Életünk és üzenetünk alapjának tekintjük a Szentírást, Isten tévedhetetlen szavát (2Timóteus 3,16-17);

3. Hirdetjük Jézus Krisztusnak, mint Isten Fiának és a világ egyetlen Megváltójának evangéliumát, mint az Ő egyetlen elgondolását a megmentésünkre, a vétkeinkért járó örök büntetéstől. (ApCsel 4,12);

4. Mindíg törekedni fogunk a Szentlélek erejével prédikálni és szolgálni (ApCsel 4:29-31);

5. Folyamatosan igyekszünk a személyes imádságban, bibliatanulmányozásban és Isten iránti odaadásban gazdag életre, egyúttal bekapcsolódva a helyi hívő közösség életébe (Kolossé 3,16-17; Zsidók 10,25; Jakab 4,10);

6. Imádkozunk azért, hogy minden ember, minden nyelven és kultúrában, hozzáférhessen az evangéliumhoz és a Bibliához (ApCsel 1,8);

7. Gyakoroljuk az erkölcsi tisztaságot mind az egyedülállóságban, mind a házasságban, gondoskodva családunkról és gyermekeinket az Úr tanítása szerint nevelve (Efézus 5,25; 6,1-4);

8. Alázattal igyekszünk példamutatással élni Isten és embertársaink előtt, lemondva az arroganciáról, a büszkeségről és a kérkedő önreklamáziáról (Mikeás 6,8; Efézus 4,1-2);

9. Minden tevékenységünkben pénzügyi feddhetetlenséget és elszámoltathatóságot igyekszünk fenntartani, hogy Krisztus ügyét ne érje hiteltelenség (1Timóteus 6,10-11);

10. Szolgálni szeretnénk a rászorulókat és az elnyomottakat, emlékezve az irgalmasságra és Jézus együttérzésére (Jakab 2,14-17):

11. Ösztönözni fogjuk a helyi gyülekezetek tanítványképző és nevelő szolgálatát (Máté 28,19-20);

12. Munkálkodni fogunk a Krisztusban hívők testvéri egységén (János 17,23);

13. Szeretnénk felkészíteni másokat is az evangelizáció gyakorlására, különös gondot fordítva arra, hogy az új hívőket is bevonjuk hitük megosztásába (Efézus 4,11-13);

14. Szilárdan ki fogunk állni a tiszta evangélium védelmében, Isten változatlan, tévedhetetlen és változtathatatlan Igéjének időtlen tekintélyére alapozva.

Figyelembe véve azokat a kulturális kontextusokat, amelyekben szolgálunk, anélkül, hogy az igazságot a változó tantételek szeleihez, a társadalmi trendekhez vagy a „viszkető fülekhez” igazítanánk, amelyek a saját vágyainknak tetszenének (Efézus 4,14; 2Timóteus 4,3).

Tudván, hogy Jézus Krisztus nélkül semmit sem tehetünk, imádságos lelkiismerettel, az Ő segítségére támaszkodva tesszük meg ezt a berlini fogadalmat.

Miközben ezt tesszük, imádságos lelki támogatásunkat ígérjük munkatársainknak az evangélium terjesztésében. Kérjük Krisztus minden követőjének imáját és támogatását, hogy az evangelizáció munkája Európában előrehaladjon, az egyház épüljön, és Isten egyre növekvő mértékben dicsőüljön, amíg az Úr Jézus vissza nem tér.

Dátum:

Aláírás:

A fenti idézeteket az Európai Evangelizációs Kongresszus szervezőinek összefoglalójából emeltem ki. Dicsőség az Egyház Urának Jézus Krisztusnak!

Immánuel! Velünk az Isten!

Összeállította:

Dr. Mészáros Kálmán
a Berlini Evangelizációs Kongresszus
18 tagú magyarországi küldöttségének tagja

2025. június 3.

Összetartozunk

A Baptista Teológiai Akadémia magyarországi és erdélyi tanárai vezetői tanácskozásra gyűltek össze 2025. június 3-án a Nagyvárad-Belvárosi Magyar Baptista Gyülekezet oktatási központjában, hogy kiértékeljék az elmúlt tanévben tapasztalt eredményeket és megoldásra váró kérdéseket.

A békességes és előremutató tanácskozás egyúttal közös imádságos felkészülést is jelentett a pünkösdi lélekkvárás ígéretes ünnepi alkalmaira és a tanítványi küldetés betöltésére, ami nélkülözhetetlen a megígért mennyei erőforrás ajándékainak befogadása nélkül.

A tanácskozás résztvevői [balról jobbra] a következők voltak: *dr. Borzási István, dr. Garai Zsolt, dr. Giorgiov Adrián, dr. Hubert Imre, dr. Mészáros Kálmán, dr. Kis-Juhász Vilmos, Kelédi Márton, dr. Veress Ernő, dr. Kovács József, Paróczy Zsolt, László Gábor, Hári Tibor és dr. Borzási Pál.*

Közös célunk továbbra is a Jézus Krisztustól kapott misszióparancs betöltése: *„Tegyetek tanítvánnyá minden népet!”*

Immánuel! Velünk az Isten!

[DRMK]

„Egymás terhét hordozzátok: és így töltsétek be a Krisztus törvényét.”

Galata 6,2

2025. június

Beszámoló és kedvcsináló a BTA hallgatók Jeruzsálemi tanulmányútjáról

„Ott álltak a mi lábaink a te kapuidban, oh Jeruzsálem!” (Zsolt 122,2 Károli)

Marton Zsolt mb. öszövétségi tanszékvezető kezdeményezésére – azért, hogy a teológus hallgatók a tanulmányi éveik alatt eljuthassanak Jeruzsálembe – azonnal összeállt egy öt fős csoport, akik vállalták mind az anyagi, mind a fizikai terhelését (napi 15-18 km gyaloglás, illetve háborúban álló ország – Isten kegyelme megőrizött minket, és vezette terveinket, mert ha-zaérkezésünk után másfél héttel leálltak a légitársaságok) a tanulmányútnak. Utunkra elkísért bennünket az Újpesti gyülekezetből egy barátunk és fia, akik nagy helyismerettel rendelkeznek.

Kizárólag Jeruzsálemre, ennek a csodás városnak megismerésére koncentráltunk. Csak felsorolni tudom a látottakat, melyekből néhány kiemelkedő helyszínt és lelki élményt mutatok be. Siratófal, Templom-hegy, Kotel-tunel (a siratófal mellől induló túra, ami kb 25 méter mélyen a tér szintje alatti régészeti kincseket mutatja be), Rampart's walk (séta a városfalon), Kidron-völgy, Olajfák-hegye, Gecsemáné, Knesszet (parlament), a Parlament előtti Menóra, Via Dolorosa, Szentsír-bazilika, Dávid király sírja, a Felház, Ezékiás király csatornája, Hinnom völgy (gyehenna) fölötti gyaloghíd, Protestáns Golgota, Netivjah Messiáshívó Gyülekezet stb.

A Felház, az utolsó vacsora terme

Kiemelkedő fizikai-szellemi élményeink

• Jeruzsálem összes kapuján bementünk – ahogy az idézett Ige is szól – megrendítő volt azokon a helyeken járni, ahol évezredekkel korábban a zsidó nép járt, ahova hozták az áldozatukat, ahova találkozni jöttek Istennel. Jeruzsálemnek nyolc kapuja van, ebből hét használható, a nyolcadik az Arany-kapu be van falazva, melyen virágvasárnapon Jézus bevonult a városba. a befalazás a muszlim uralom idejében volt i.sz. 810-ben. Az egyik oka a befalazásnak, hogy a Messiást megakadályozzák a bemenetelében, mely zsidó és keresztyén váradalom is, a teológiai különbségekkel együtt. Megálljt kívántak parancsolni a Messiásnak. Mennyire szálnalmas emberi erőlködés.

• A Templom-hegyen lenni szintén meghatározó élmény volt, ahol ott van a Mória-hegy, ahol a Templomok álltak, ahol a szentek-szentje van, Izsák megkötözése volt. Kerestük a pozíciót, merre lehetett tájolva, hol lehetett a pogányok udvara stb. Annnyira mély hatást tett a közösségünkre, hogy a tervezett programon kívül is felmentünk. Elképesztő ott állni és belegondolni abba, hogy évezredekken keresztül milyen meghatározó szellemi cselekmények zajlottak ott.

• A Siratófalnál átélt lelki-szellemi élményt is nehéz leírni. Ott látni a különböző ágazathoz tartozó zsidó férfiakat, hogy mindenki a maga szerint tartása, gyakorlata szerint imádkozik, imakönyvet olvas, teszik ezt szintén több ezer éve. A szabbat bejövételének a várásakor megtelt a tér férfiakkal – paravánnal elválasztott részen pedig nőkkel – és különböző formában

A Siratófalnál

énekeltek, táncoltak, imádkoztak. Különös volt látni a különbségeket, de az egységet is. Mi is imádkoztunk körbe állva, kézenfogva. Hálát adtunk a megváltásért, a megtérésért, imádkoztunk újabb megtérésekért, békéért. A második alkalommal, amikor a Falnál voltunk éppen a Sávout ünnepe volt, melynek egyik része a Tóra-adás megünneplése. Látva az örömet, a lelkes éneklést afelett, hogy van Igéjük, elgondolkodtató volt, hogy mi keresztyének mennyire tudunk örülni a Szentírásnak.

- Ezékiás-csatornájának (2Kir 20,20) a megtekintése és a csatornában való sétálás (lábszárközépig érő vízben) technikai és fizikai élményekkel ajándékozott meg. Az asszír ostrommal és a város vízzel való ellátásával függött össze a csatorna elkészítése i.e. 701-ben. Ez a csatorna a Gihon forrás vizét vezette a városba. A csatornát két irányból kezdték kivésni a sziklából és sikeresen találkoztak. A csatorna lejtése éppen megfelelő, hogy csendesen, de folyamatosan szállítsa a vizet. A másik végén található a Siloám medence, melyről szintén olvasunk a Bibliában.

- Netivyah Messiáshívő Gyülekezetben részt vettünk egy istentiszteleten. Olyan zsidó testvéreinkkel találkoztunk, akik megtartották a zsidó hagyományokat, de személyes Megváltójuknak fogadták el Jézust, ahogy héberül mondjuk Jeshuát. Az alkalmon a dicsőítéshez (30-35 perc) nem használnak semmilyen hangszert, csak az énekhangjukat. Az imakönyvükből a hetiszakaszt énekeltük. Ez a gyülekezet ortodox típusú közösség, van Tórájuk, imasálban imádkoznak, olvasnak a tekercsekből. Három „olvasót” hívtak fel akik három szakaszt olvastak, a negyedik testvér pedig az Újszövetségből, mely igék alapján prédikált a rabbi. Az igehirdetés Jé-

Netivyah Messiáshívő Gyülekezetben

zusra/Jeshuára mutató, megtérésre hívó, szentéletben való előrehaladásra biztató volt. Az alkalom végén szeretetvendégségre hívtak bennünket, ahol lehetett beszélgetni a közösség tagjaival. Nagyszerű lelki élmény volt ilyen alkalmon dicsérni Istent.

Összefoglalva a tanulmányút nem csupán fizikai szinten érintett meg és fejlesztett, hanem lelkileg is. Erősödött a közösségünk egymással és Istennel is. A közös imádságok – Siratófalnál, a Gecsemáné kertben, a Szent-sír bazilikában, a Minden népek templomában, a repülőn – mind összekötöttek egymással bennünket.

A hallgatókban megfogalmazódott, hogy most már sokkal lelkesebben fogjuk olvasni-kutatni az Ószövetséget, valamint tanulni a Bibliai héber nyelvet.

drs. Marton Zsolt

mb. tanszékvezető

2025. június 16.

Teológiai képzés Nagyváradon és Budapesten

A Baptista Teológiai Akadémia (BTA) vezetése az utóbbi években egyre szorosabb kapcsolatokat épít ki a határon túli magyar és más anyanyelvű teológiai intézetekkel. Az elmúlt esztendő tavaszán már kezdeményeztünk egy szorosabb együttműködést a Nagyváradai Emanuel Baptista Egyetemmel, amely Európa egyik legtekintélyesebb baptista teológiai intézménye.

Ennek keretében fogadtuk viszont látogatásra Budapesten, a Baptista Teológiai Akadémia dísztermében *dr. Paul Negrut* testvért, a Nagyváradon működő román anyanyelvű Emanuel Baptista Egyetem rektorát, valamint *dr. Borzási Pál* testvért, az Erdélyi magyar baptista szövetség elnökét. A tanácskozáson részt vett *Papp János*, a Magyarországi Baptista Egyház elnöke, valamint *dr. Mészáros Kálmán*, a BTA rektora, *Paróczy Zsolt*, a BTA rektorhelyettese és *Hári Tibor*, a BTA gazdasági főigazgatója.

A találkozó során kölcsönösen megismerhettük egymás teológiai intézményeinek múltját és jelenét, valamint a jövőben tervezett szorosabb együttműködés lehetséges területeit.

Paul Negrut nagyváradai teológiarektor, a szisztematikus teológia és gyakorlati teológiai tanszék egyetemi tanára elmondta, hogy a teológiai oktatás még a '80-as évek kommunista diktatúra szigorú egyházüldözése idején, földalatti mozgalomként indult.

A rendszerváltás után alakult meg hivatalosan a teológiai oktatási intézmény, majd 1998-ban vált államilag elismert baptista egyetemmé. Nap-

A megbeszélés résztvevői

jainkra az egyik legnagyobb evangéliumi keresztyén hittudományi egyetemként tartják számon Európában.

Nagyvárad Emanuel Baptista Egyetemen jelenleg hat alapképzési szak van. Ezek a lelkipásztori teológia, az ének-zenei, szociális munka, nyelv és irodalom (angol és román), menedzsment és az informatika területén ad államilag akkreditált vég bizonyítványt.

Mesterképzési programjaik a lelkipásztori teológia és missziológia, a vállalkozói menedzsment, a zeneművészet és a közösségi programok és projektek a szociális munkában adnak további tudományos képzést és akkreditált oklevelet.

Megtudtuk azt is, hogy Nagyváradon 20 baptista gyülekezet van jelenleg. Ezek közül a legnagyobb, az ugyancsak Emanuel nevű baptista gyülekezet, melynek jelenleg 2400 bemenített elkötelezett felnőtt tagja van. Háromezer ülőhelyes templomuk 1993-ban épült fel. Emellett óvodát, általános iskolát, gimnáziumot is tartanak fent az egyetemen kívül. Rajtuk kívül még 17 román, 4 magyar anyanyelvű baptista gyülekezet működik Nagyváradon.

Az egyetemnek jelenleg több mint kétszáz lelkipásztor hallgatója van a civil szakokon kívül. A város határában felépült egyetemi campushoz háromszáz ülőhelyes kápolna, zeneház és sporttelep tartozik.

A nagyvárad Emanuel Egyetem az egyik legnagyobb értékörző konzervatív akkreditált baptista egyetem Európában, amely lehetőséget kínál a baptista vagy más evangéliumi egyházakból származó fiatalok számára,

hogyan olyan környezetben tanuljanak, ahol a tudományos előmenetelük és keresztyén jellemük is pozitív irányban változhat.

Az alapítás óta eltelt harminc év alatt több mint 2600 fiatal végzett az Emanuel Egyetemen, akik a világ mintegy 40 országában viszik magukkal az iskola értékeit, missziós látásukat és pozitív jövőképüket.

Kifejezésre jutott az a közös elgondolás, hogy a jövőben szorosabb kapcsolat alakuljon ki a budapesti Baptista Teológiai Akadémia és a nagyváradi Emanuel Baptista Egyetem között. Ennek érdekében további kölcsönös látogatásra, megbeszélésekre, egyeztetésekre, vendégprofesszorok előadására, közösen szervezett tudományos konferenciákra, közös könyvkiadásra és egy kölcsönösen előnyös hivatalos együttműködési megállapodás előkészítésére szeretnénk törekedni a jövőben.

Immánuel! Velünk az Isten!

(DRMK)

2025. június 17-19.

Szakvizsgák

A tanultakról való számadás mindig izgalmas, és különleges feladatot ró oktatóra és vizsgázóra egyaránt. Az egész tanulmányi időszakot lezáró számadás még kiemelkedőbb megterhelést jelent a hallgatókra. Ennek a nagy megmérettetésnek az ideje ebben az évben június 17-19. között jött el. A szakdolgozat védés és a szakvizsga szép rendben folyt le, remélhetőleg mindenki megelégedésére. Idén 116 hallgató tette le záró vizsgáit.

Kívánjuk, hogy a BTA-n tanult ismeretek és evangéliumi lelkület hatékonyan legyen jelen a diplomát szerzett hallgatóink életében, további munkálkodásában!

Számadás a vizsgabizottság előtt

2025. június 21.

Felvételi

Az oktatási intézmények tanévenkénti körforgása jól tettenérhető volt Intézményünkben ebben az évben. Néhány napja a záróvizsgák izgalmaival teljes hallgatók töltötték be az épületet, június 21-én pedig már egy másik csoport állt izgatottan a felvételi bizottságok előtt, hogy bebocsátást nyerjenek a Baptista Teológiai Akadémiára, mint hallgatók.

Kívánjuk, hogy az újonnan felvett hallgatók is illeszkedjenek be Intézményünk világába és lelkületünk őket is segítse Jézus Krisztus megismerésében és követésében növekedni az itt szerzett ismeretek által is!

A felvételi bizottság kérdezi a jelentkezőt

*„Éppen ezért minden igyekezetetekkel törekedjete
arra, hogy a hitetekben mutassátok meg az igaz
emberséget, az igaz emberségben ismeretet, az
ismeretben önuralmat, az önuralomban állhatatosságot,
az állhatatosságban kegyességet, a kegyességben
testvéri szeretetet, a testvéri szeretetben pedig minden
ember iránti szeretetet. Mert ha ezek megvannak és
gyarapodnak bennetek, nem lesztek a mi Urunk Jézus
ismeretében sem tétlenek, sem terméketlenek.”*

2Péter 1,5-8

5. TÖRTÉNÉS SZEMMEL...

A „hálaadás napja” nemzeti ünnep az Egyesült Államokban

Minden esztendő novemberének utolsó csütörtöki napja nemzeti ünnep az Egyesült Államokban. A Hálaadás napjának története visszanyúlik a reformációt követő idősziakra, amikor Európában kegyetlen üldözés várt a Bibliához hű protestáns hívőkre.

Az állammal szövetkező egyházak és az akkori hatalom képviselői kegyetlen üldözést indítottak a függetlenségre törekvő, independents közösségekkel, azaz az államegyház struktúrájától szabadulni kívánó egyházakkal és ébredési mozgalmakkal szemben. (Innen ered a későbbi „evangéliumi »szabad« egyházak” felekezeti gyűjtőfogalom is.)

Angliában I. Jakab király nevéhez kötődik az az irgalmatlan és véres dráma, amelynek következtében sok ártatlan és hite miatt üldözött puritán közösség – köztük a bibliai hitvalló bemeztéshez (kereszttséghez) ragaszkodó hitelődeink – vezetői és számos tagja szenvedett börtönt, vagy vértanúhalált hitbéli meggyőzőse miatt.

Emiatt indult útnak az „új világba” 1620 szeptember 6-án 102 kivándorló az angliai Plymouth kikötőjéből a Mayflower nevű hajó fedélzetén. Az 51 férfi, 20 nő és 31 gyermek egy jobb élet és a vallásszabadság reményében vállalkozott rá, hogy átkeljen az Atlanti óceánon és letelepedjen Amerikában. Egy gyermek született az út során, aki az Oceanus nevet kapta.

A négyárbócos Mayflowert áruszállításra tervezték, így az alsó fedélzetre zsúfolódott emberek mostoha körülmények között tették meg a 66 napos utat. Mikor a Mayflower végre horgonyt vetett a mai Massachusetts partjainál, az embereket a vágyott bőség helyett fagyott és kopár föld fogadta. Egy hideg novemberi napon érkeztek Amerikába, és nem volt elég élelmük, hogy átvészeljék a hosszú és kemény telet. Sokan megbetegedtek és a kivándorlók alig fele érte meg a tél végét.

Amerika őslakosai, a wampanoag nevű indián törzs tagjai siettek a telepések segítségére: megtanították őket hogyan kell kukoricát termesztani, de a vadászat és halászat rejtelseibe is bevezették őket. Mikor eljött az ősz, a telepések bőséges kukorica, bab és sütőtök termésnek örülhettek, amely elegendő volt, hogy átvészeljék a közelgő telet.

A zarándokok elhatározták, hogy nagy ünnepséget rendeznek, hogy hálát adjanak Istennek a bőséges termésért. A lakoma három napig tartott, amelyre meghívták az indiánokat is. Massasoit törzsfőnök vezetésével 90 indián vett részt a lakomán, szarvast, pulykát hoztak, melyet megosztottak új barátaikkal.

A későbbiek során számos, Angliában, vagy Európa más országaiban hite miatt üldözött keresztyén közösség követte a Mayflower hajó utasainak példáját és települt át Amerikába abban a reményben, hogy a vallás-

szabadság hazájában korlátozás nélkül tisztelheti Istenét és élhet hitbeli meggyőződése szerint.

Itt kell megemlékeznünk arról, hogy a zarándokok egymás után érkező csoportjaiból alapította meg Roger Williams 1638-ban az első baptista gyülekezeteket Amerikában. Az alapító híres mondata a „Szabad államban szabad egyház” gondolata az USA alkotmányába is belekerült. A baptista vallásfelekezet egyébként a legnagyobb létszámú és befolyású evangéliumi protestáns egyházzá növekedett Amerikában az elmúlt évszázadokban.

A hálaadás napjainkban is fontos ünnep az Egyesült Államokban, de megünneplik Kanadában is. 1863-ban *Abraham Lincoln* javasolta, hogy november negyedik csütörtökén ünnepeljék a hálaadást. Azóta is ez a nap fontos családi ünnep az Egyesült Államokban. A család apraja-nagyja körbeüli az asztalt és közösen fogyasztják el a töltött pulykát, krumplipürét, édesburgonyát, sütőtök pitét. Ezen a napon számos nemzeti és egyetemi futballmérkőzést is tartanak, így a család együtt szurkolhat kedvenc csapátának.

A hálaadás az Egyesült Államokban a karácsonyi szezon kezdetét is jelzi, pénteken az üzletek nagyszabású leárazásokkal csábítják a vásárlókat. Ezen a napon nemcsak arra a 102 bátor zarándokra emlékeznek az emberek, akik nekivágtak az ismeretlennek és letelepedtek Amerika földjén, hanem hálát adnak Istennek az év áldásaiért, mindazért a jóért és szeretetért, amely körülveszi őket...

Dr. Mészáros Kálmán
egyháztörténész

Miért december 6-án jön a Mikulás?

Egyáltalán, ki az a Mikulás?

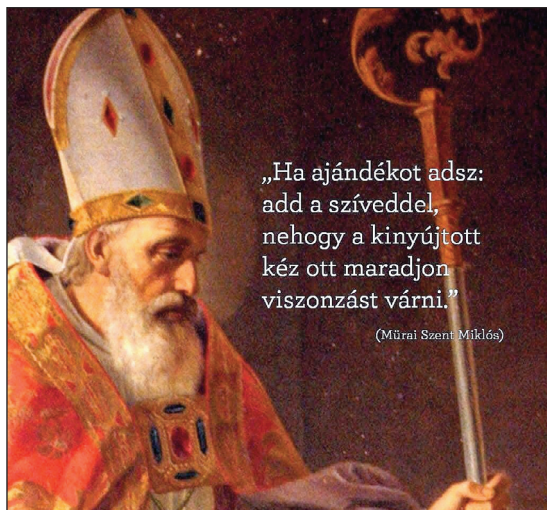
Miklós püspök legendája

343. december 6-án hunyt el Szent Miklós, a kis-ázsiai Myra püspöke, akit a későbbi korokban a keresztyének a gyermekek, a tengerészek, a kereskedők és a gyógyszerészek patrónusaként tiszteltek.

Miklóst a legendák az elesettek bőkezű támogatójaként őrizték meg, ebből eredően pedig emléknapja – december 6. – a nyugati kultúrkörben a gyermekek megajándékozásának ünnepe lett.

A „Mikulás” tehát nagyon is valóságos személy volt, ennek ellenére alakjáról, életéről szinte csak a középkorból fennmaradt legendákból tájékozódhatunk. Miklós a 260-270-es években – egyes legendák szerint már

245-ben –, a kis-ázsiai Pata-
rában látta meg a napvilágot.

Családja rendkívüli jómód-
ban élt, Miklós azonban már
gyermekkorában elfordult a
világi hiúságoktól, és az asz-
kéta élethez vonzódott, mi-
után pedig szülei meghaltak,
püspöki hivatalt viselő nagy-
bátyja gyámsága alatt egyházi
pályára is lépett.

Miklós fiatalon bejárta a
Szentföldet és Egyiptomot,
majd – nem tudjuk ponto-
san, melyik évben – haza-

tért Kis-Ázsiába, és Myra – ma: Demre, Törökország – városának püs-
pöke lett.

A hagyomány szerint Szt. Miklós püspök is részt vett a Niceai első ke-
resztyén zsinaton 325-ben, ahol Ariusz tévtanítóval szemben az egészséges
bibliai tanítás mellett foglalt állást. Ekkor fogalmazták meg a Niceai Hit-
vallást, melynek Jézus Krisztusra vonatkozó állásfoglalása így hangzik:

„Hiszek az egy Úrban, Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában, aki
az Atyától született minden idő előtt, Isten az Istentől, világosság a vilá-
gosságtól, valóságos Isten a valóságos Istentől; született és nem teremte-
tett, az Atyával egylényegű, és általa lett minden. Érettünk, emberekért és
üdvösségünkért leszállt a mennyből.

Megtestesült a Szentlélektől és Szűz Máriától, és emberré lett. Keresztre
feszítették értünk Poncius Pilátus alatt, kínhalált szenvedett, és eltemették,
harmadnapon feltámadt az Írások szerint, fölment a mennybe, ott ül az
Atya jobbán, újra eljön dicsőségében ítélni élőket és holtakat, és uralmá-
nak nem lesz vége...”

(DRMK)

Szent Miklós püspök halála: 343. december 6.

„Volt egy szomszédja, nemes ember, aki sükségre jutván, három szűz
leányát utcalánynak adni kényszerült, hogy szégyentelen üzletük jövedel-
méből élelemhez jussanak. A szentnek tudomására jutott a dolog, és el-
borzadt a gyalázatos bűn miatt.

Egy csomó aranyat rejtett egy kendőbe, és az éj leple alatt, az ablakon keresztül, titokban bedobta a házba, majd ugyanolyan titokban távozott. Reggel fölserkenvén az ember, megtalálta az aranyat, és Istennek hálát adva, kiházasította elsőszülött leányát.” (Részlet a Legenda Aureából, mely a legismertebb Szent Miklós-történetet meséli el)

A hagyomány szerint hivatalát 52 esztendőn keresztül töltötte be, ez idő alatt pedig messze földre híre ment bőkezűségének, jóságának és igazságérzetének, mely tulajdonságait a későbbi legendák is kiemelték. Miklós állítólag részt vett a 325-ös, Nagy Constantinus (uralkodott 306-337) által összehívott niceai zsinaton, erre azonban nincsenek írásos bizonyítékok.

A püspök feltehetően 343. december 6-án fejezte be életét, szentté avatása után pedig a keresztyén egyház ezt a napot választotta ünnepnapjának is. Miklós kultuszát a 11. századig nyughelyén, Myra templomában ápolták – közben pedig tisztelete egész Európában, többek között Portugáliában, Angliában és Németalföldön is elterjedt –, miután azonban 1071-ben a szeldzsukok megszállták a félszigetet, a szent ereklyéi hamarosan átkerültek Európába.

Miklós földi maradványainak fenyegetettsége miatt – és sok szempontból annak ürügyén – 1081 tavaszán hajósok érkeztek Myrába az itáliai Bari városából, feltörték a szent sírját, és magukkal vitték az ereklyéket saját városukba, ezért a püspököt Bari Szent Miklós néven is szokták emlegetni. A török állam egyébként napjainkban komoly energiát fordít arra, hogy Miklós ereklyéit visszaszerezze Olaszországtól.

Szent Miklós alakját elsősorban a középkori legendák alapján szoktuk ábrázolni, melyek legfőbb tulajdonságait csodás történetekkel domborították ki, és ezek alapján „nevezték ki” a püspököt egy-egy szakma, vagy embercsoport patrónusának.

Számos történet szól például arról, hogy a Myrába zarándokló, vagy épp Bizáncia utazó hajósok a viharban Miklóstól kaptak segítséget, aki a fedélzeten megjelenve megjavította vitorláikat, illetve kimentette a vízbe esett embereket. Ezek a legendák Görögországban sok szempontból Poszeidón örökébe léptették Szent Miklóst, nem véletlen, hogy az ortodox helléneknek éppen ő lett a legfőbb védőszentje.

A nyugati keresztyénségben ezzel szemben elsősorban a jólelkű és bőkezű püspök képe maradt meg: az egyik leghíresebb ilyen legendában Miklós a saját vagyonából segíti a hozomány nélkül álló, eladósorba került leányokat – ezáltal pedig megmenti őket a prostitúciótól –, egy másik esetben pedig Bizáncia tartó hajósoktól szerez élelmet éhező városának.

Utóbbi történetben az jelenti a csodát, hogy a tengerészek vonakodva ugyan, de adnak gabonájukból – azért félnek, mert annak mennyisége

pontosan nyilván van tartva –, a szentnek köszönhetően pedig nem is kerülnek bajba, ugyanis a hiányzó rakományt az út során pótolja egy ismeretlen kéz. Szent Miklósról emellett számos olyan legenda is fennmaradt, melyben ártatlanul elítéltek mellett áll ki, vagy pedig bűncselekményt – gyilkosságot – derít fel, és fordít vissza imái erejével.

Nyugat-Európában már a középkorban megjelent a mai Mikulás-ünnep elődje, melynek középpontjában a gyermekek álltak, akiket ezen a napon apróbb ajándékokkal leptek meg szülei.

Magyarországra a 19. század végén jutott el ez a szokás, és – mint a Mikulás név is mutatja – szláv közvetítéssel vált népszerűvé.

A 20. század „nyugatosodó” világában aztán Szent Miklós ünnepe – változó ünnepnapokkal – az összes kontinensen elterjedt, ezzel együtt pedig – sajnos – sok helyen el is veszítette eredeti üzenetét, ami modern korunk számára leginkább abból a szempontból szolgálna tanulságul, hogy az ajándékozás lényege nem a vásárlásban merül ki. (Tarján M. Tamás nyomán)

Szent Miklósról másként...

Ha vasárnap a hiszekegyben kimondjuk a szavakat „Isten az Istentől, világosság a világosságtól...”, amelyben minden keresztyén hisz, akkor adjunk hálát a heves vérmérsékletű Szent Miklós püspökért is.

A történet szerint Miklós, püspökként, résztvevője volt a 325-ben tartott első niceai zsinatnak, amelyen az Egyház első összefoglaló hitvallását is megfogalmazták. A hitvallás vitájának egyik meghívott felszólalója Áriusz püspök volt, aki az akkoriban már közismert Krisztus isteni természetét kétségbe vonó álláspontja mellett érvelt.

Áriusz a zsinaton hosszasán ecsetelte elméletét, egyre inkább próbára téve a hallgatósága türelmét.

Egyszer csak, a püspökök megrökönyödésére, Miklós felállt a helyéről, lendületesen odalépett a szónokoló Áriuszhoz, majd egyetlen jól irányzott ökölcsapással a földre terítette őt.

A pofonért Miklóst kizárták a zsinatból és felfüggesztették püspöki teendői alól. Azonban aznap éjjel a zsinat tagjainak álmában megjelent Szent Miklós az Isten társaságában. A jelenés hatására visszahívták Miklóst a zsinatra... (Nagy Zsolt)

Valószínű, hogy ezt az elhamarkodott tettét szerette volna helyrehozni azzal, hogy a szegény gyermekek felé jótékonykodott és igyekezett a rá-szorulókon segíteni. Jól tette...

(DRMK)

Jimmy Carter emlékére

Az Egyesült Államok 39. elnöke 100 éves volt. Jimmy Carter demokrata politikus 1977 és 1981 között az Egyesült Államok elnöke volt. Carter a leghosszabb ideig élő amerikai elnök volt, idén októberben töltötte be századik életévét.

Egy négygyermekes család legidősebb fiúgyermekéként látta meg a napvilágot. Apja farmer volt és sikeres kereskedő, aki később belekóstolt a helyi politikába is. Anyja kórházi ápolóként dolgozott.

Tanulmányait georgiai tanintézményekben folytatta, viszont diplomáját már Annapolisban, a Tengerészeti Akadémián szerezte 1947-ben. Kézenfekvő volt tehát, hogy csatlakozott a hadsereghez, a haditengerészetnél szolgált az atlanti- és csendes-óceáni flottánál.

1946-ban vette feleségül *Rosalynn Cartert*, akivel 77 évig éltek együtt. Jimmy Carter utolsó nyilvános megjelenése – a 96 éves korában elhunyt – *Rosalynn* 2023 őszi temetéséhez kötődik. Négy gyermekük született, három fiú és egy lány.

1953-ban leszerelt, mert apja halálát követően úgy döntött, visszatér Georgiába és továbbviszi a családi mogyoró- és gyapotültetvényeket. A szorosabb mezőgazdasági tevékenykedést csak az 1960-as években cserélte fel a politikával, amikor két cikluson át volt szenátor Georgiában, majd kormányzó lett. Ez a másfél évtizedes demokrata párti gyakorló terep tette alkalmassá, hogy az 1976-os elnökválasztáson őt állítsák csatasorba a Demokrata Párt színeiben.

Már Georgiában töltött szenátori, kormányzói tevékenysége alatt is kiállt és következetesen képviselte a feketékkel szembeni diszkrimináció és szegregáció megszüntetését, felszámolását.

Vélhetően ez is közrejátszott abban, hogy – ha kis többséggel ugyan –, végül elnökké választották, amire azért sokan nem fogadtak volna akkoriban. Ellenfele a Watergate-botrányba belebukott, majd lemondott Richard Nixont követő *Gerald Ford* volt.

Felesége, *Rosalynn Carter* 2023 novemberben halt meg, a volt elnök akkor 99 évesen jelent meg a temetésén. 2024. október elsején töltötte be a századik életévét.

Elnöksége idejére esett, hogy Magyarország végül visszakapta az amerikaiaktól a Szent Koronát és a koronázási ékszereket 1978 januárjában. A nem-

zeti ereklyéket még a II. világháború befejezése előtt Szálasi Ferenc utasítására lopták ki a nyilasok az országból és ásták el Németországban 1945 áprilisában. Júniusban került a korona az amerikai hadsereghez, azonban végül nem képezte részét a restitúciónak, azaz a nácik által elrabolt javak visszaadásának.

A hidegháború berobbanását követően az 1950-es években egyre fagyosabbá váltak a Rákosi időben a magyar-amerikai kapcsolatok és a politikai légkör nem kedvezett, hogy tárgyalások kezdődjenek Washingtonnal a koronaékszerek visszaadásáról, amelyek időközben Fort Knoxba kerültek.

Az elkötelezett baptista vallású *Jimmy Carter*nek már elnöksége kezdetén feltett szándéka volt, hogy visszaadja a magyaroknak a Szent Koronát. Erre az ugyancsak baptista vallású *Billy Graham* evangélista első magyarországi látogatását követően került sor.

Hosszas tárgyalások és egyeztetések után 1977 októberében tájékoztatták a budapesti vezetést arról, hogy az amerikaiak hajlandók visszajuttatni a koronázási ékszereket. Köszönet illeti *Billy Graham*-et, aki közbenjárt lelki barátjánál, az akkor Amerika elnöki székében ülő Jimmy Carternél a magyar koronázási ékszerek, köztük a királyi korona visszaadása kapcsán.

Erre egyébként azért nyílt lehetőség, mert elhárult a két ország kapcsolatait akkoriban leginkább beárnyékoló probléma, és Magyarország hajlandó volt aláírni a kétoldalú államközi tudományos, műszaki és kulturális csereegyezményt, amit egyébként addig a magyar vezetés az imperialista fellazítási politika eszközének tartott.

Végül a koronát szállító különgép 1978. január 5-én landolt Budapesten. Az átadási ceremónia másnap délután volt az Országház kupolacsarnokában, *Cyrus Vance* akkori amerikai külügyminiszter és *Apró Antal* parlamenti elnök jelenlétében.

Washington kikötése volt az, hogy *Kádár János* nem lehet ott a hivatalos ceremónián. A Szent Koronát és a regáliákat 1978. január 31-én állították ki a Magyar Nemzeti Múzeumban, ahol az első két évben mintegy kétmillió ember nézte meg.

Elnöksége után is aktív életet élt a Carter házaspár. 1982-ben megalapították a Carter Centert, amelynek feladata volt, hogy közvetítőként próbáljon meg fellépni nemzetközi konfliktusban. Így *Jimmy Carter* igyekezett békíteni a szembenállókat a délszláv háborúban éppúgy, mint Haitin.

Mindketten aktív résztvevői voltak a Habitat for Humanity nemzetközi lakásépítő mozgalomnak, és még Magyarországra is ellátogattak és segítettek egy váci ház építésénél 1996-ban.

Ekkor került sor a Szigetszentmiklóson épült baptista templom hivatalos felszentelésére is, ahol Jimmy Carter mondott ünnepi beszédet és hirdette Isten ígétjét a nagyszámban egybesereglett hallgatóságnak.

Kevesen tudják, hogy magánemberként szülővárosában aktív biblia-iskolai tanító volt a helyi baptista gyülekezetben, ahol minden héten felnőtt hallgatók számára vasárnapi iskolai osztályt vezetett.

Ő volt az első elnök, aki római katolikus pápát fogadott a Fehér Házban, II. János Pál személyében 1979-ben. Ő volt az első, igaz már nem aktív amerikai elnök, aki ellátogatott Kubába is. Még ugyanebben az évben – 2000-ben – megkapta a Béke Nobel-díjat, az indoklás szerint:

„Az évtizednyi fáradhatatlan erőfeszítése miatt a nemzetközi konfliktusok békés rendezése érdekében, a demokrácia és emberi jogok fejlesztéséért, a gazdasági és társadalmi fejlesztések előmozdításáért.”

Több könyvet is írt az évtizedek során, kettő magyarul is megjelent. (Az emberi jogok az Egyesült Államokban, Kossuth, Budapest, 1979. és Teljes élet. Visszatekintés 90 évesen; Partvonal, Budapest, 2016.)

Jimmy Carter 2015-ben hozta nyilvánosságra, hogy rákos, amivel kapcsolatban a volt elnök azt mondta, hogy megbékélt azzal a sorssal, amit Isten kiszabott számára. Élete végéhez közeledve hívő keresztyénként Istenhez fordult, amelyben megnyugvást talált:

„Nem kértem Istent, hogy hagyjon élni, csak arra kértem, hogy adjon megfelelő hozzáállást a halálhoz. És azt tapasztaltam, hogy teljes mértékben nyugodt vagyok a halállal kapcsolatban. Nem igazán számít, hogy meghalok-e vagy életben maradok. Azóta teljesen biztos vagyok abban, hogy a keresztyén hitemhez hozzátartozik a halál utáni életbe vetett teljes bizalom. Tehát a halálom után újra élni fogok, csak azt nem tudom, milyen formában.”

Bár eközben tartottak az orvosi kezelések, 2023 februárjában bejelentette a végső stádiumú rákban szenvedő volt elnök, hogy nem veszi fel a további kezeléseket, befejezi az orvosi beavatkozást és inkább hospice ellátást vesz igénybe, hogy méltóságban fejezhesse be az életét, ami a mai napon 2024. december 29-én be is következett.

Az igazak emléke áldott!

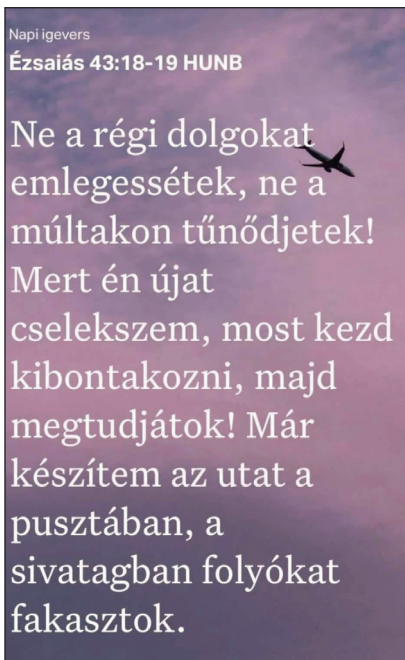
Dr. Mészáros Kálmán
egyháztörténész

A békesség alapja... a rend nyugalma!

A 2025-ös esztendő első vasárnapján kapott reményteljes üzenet ragyogja be az előttünk kitárulkozó új kegyelmi év minden napját!

Új megvilágításban érthetjük meg, hogy az újév kezdetén gyakran elhangzó – „legyen békességes új esztendőnk!” – köszöntésünk csak akkor valósulhat meg, ha az Isten újjáteremtő rendje és nyugalma helyreáll az életünkben.

Egyébként a vágyott békesség csak beteljesületlen álom marad. Engedjük át a vezetést és helyreállító munkát a Békesség Fejedelmének, aki már készíti az utat a pusztán át a reményteljes jövőbe.

Szent Ágoston, az V. század nagy hit-tudósa fogalmazta meg először nagyon frappánsan a címben olvasható – „az igazi békesség alapja, az Isten által teremtet rend nyugalma” – axiómát, ami napjainkban is megfontolandó, nagy horderejű, követésre méltó üzenettel bír.

Isten Szentlelke kifogyhatatlan forrászive táplálja halhatatlan lelkünk zavartalan békességét.

Immánuel! Velünk az Isten!

Dr. Mészáros Kálmán

„Emlékezzetek az ősrégi dolgokra, mert én vagyok az Isten, nincs más, Isten vagyok, nincs hozzám hasonló! Előre megmondtam a jövőndőt, és régen a még meg nem történtekeket. Ezt mondom: Megvalósul tervem, mindent megteszek, ami nekem tetszik.”

Ézsaiás 46,9-10

EGY TESTÜLET BESZÁMOLÓJA

A BTA Főiskolai Lelkészség szolgálatáról

Lélek és élet. Jézus Krisztus által az Isten Igéje ezt jelenti. Élteni a lel-künket, teljessé teszi az életünket. Ennek szellemében végzi szolgálatát a BTA Főiskolai Lelkészsége *Újvári Ferenc* baptista lelkipásztor vezetésével. A lelkészség munkatársa *Újváriné Szabó Anikó*, aki lelkészfeleségként és az Európai Baptista Nőszövetség korábbi vezetőjeként értékes hazai és nemzetközi tapasztalatokkal rendelkezik.

Ha egyetlen gondolattal kívánnám jellemezni a Lelkészség munkáját, akkor ez intézményünk diákjai lelki fejlődésének előmozdítása. Ez sokrétű feladatkört jelent, amelyben a személyes lelkigondozás lehetőségét is felajánljuk hallgatóinknak.

A lelki fejlődés alapvető forrása egy keresztyén teológiai intézményben a Biblia rendszeres olvasása, elmélkedés az olvasott szentírási részleteken, valamint a keresztyén istentiszteleti alkalmakon való részvétel. Hallgatóink ennek a fontos és rendszeres tevékenységnek életgyakorlattá történő fejlesztése, erősítése érdekében félévenként 100 igehelyet olvasnak el a Bibliában, amelynek tanulmányozása során rövid, személyes feljegyzéseket készítenek. Egyben a Főiskolai Lelkészség készíti elő az Akadémiai istentiszteleteket a hallgatók részére, amelyeket minden hónapban egyszer meglátogathatnak.

Mivel a Lelkészség irodájába szerdától szombatig délelőttönként beléphetnek lelki kérdésekkel, több öszinte, keresztyén szellemiségű lelki beszélgetésre nyílt mód az évek alatt. A Jézus Krisztusban nyert bizalom légkörét és hit által jelenlevő Isten vigasztaló, tanácsoló, újjáteremtő, feloldozó munkáját mindig csodaként lehet megélni ilyenkor.

A Főiskolai Lelkészség a baptista gyülekezeti lelkipásztori szolgálatra készülő hallgatókkal tart rendszeresen személyes kapcsolatot, végzi a gyülekezeti gyakorlatra, fő egyházi ünnepeken legációk gyakorlatra történő beosztásukat, majd azok alapján szolgálati fejlődésükről tájékoztatja és a felelős intézményi, egyházi értékelő testülettel együttműködve tanácsolja őket.

Lelkésznek azok készülnek, akik Isten elhívására, gyülekezeti ajánlással, emberek, keresztyén közösségek építésére, fiatalok, diákok, hitet keresők segítésére hivatásszerűen vállalkoznak. Jelenleg 25 hallgató folytatja

tanulmányait ezen a képzésen, együttesen a BA és MA szakon. A Lelkész-ség feladata az ő lelki vezetésük, gyülekezeti és legációk gyakorlatra tör-ténő kiküldésük, felkészítésük. A Főiskolai Lelkész-ség tartja a kapcsolatot a gyülekezeti és a legációs gyakorlatot vezető lelkészekkel, a lelkészkép-zést személyes tanácsolással segítő egyházi és teológiai testülettel, a Mi-nősítő Bizottsággal.

A képzés része minden hallgató számára szakmai gyakorlat végzése. Ennek kiértékelése, valamint a vele kapcsolatos tanácsolás úgyszintén a Főiskolai Lelkész-ség feladatkörébe tartozik.

Célunk a Főiskolai Lelkész-ség szolgálatával, hogy segítsük hallgatóink odafordulását a krisztusi hithez, növekedésüket abban. Jézus Krisztus szel-lemisségében minden lelki segítséget kereső hallgatónk mellett ott kívá-nunk állni.

Újvári Ferenc

BTA Főiskolai Lelkész-ség vezetője

II. TEOLÓGIAI TANULMÁNYOK

PAPP JÁNOS

MEGNYERNI EURÓPA JÖVŐJÉT!

➤ Tanulmány és jelenlegi lelki látásom
az európai baptista misszió helyzetéről ➤

„Mert nem szégyellem az evangéliumot, hiszen Isten hatalma az minden hívő üdvösségére...” (Róm 1,16)

Bevezetés

A kissé hangzatos cím valójában egy szubjektív elemzést tartalmaz az európai baptista misszió jelenlegi helyzetéről, valamint lelkeségi, közösségépítési, szervezetfejlesztési és látás-orientált célokat és folyamatokat, illetve kezdeményezéseket takar. Értelemszerűen elsősorban nekünk, magyarországi baptistáknak szól mindez, ugyanakkor szélesedő körben országunkban (más hívő közösségek), a környező országok baptistái között (Kelet- és Közép-európai baptisták), de akár az egész európai baptista közösségre hatást gyakorolhat. A jelen megfogalmazott anyag a Magyarországi Baptista Egyház missziói stratégiájához illeszkedik és annak aktuális nemzetközi szolgálati céljait írja le.

I. Egy rövid, szubjektív helyzetkép az európai baptisták helyzetéről

Az Európában élő baptistákat az Európai Baptista Szövetséggel szoktuk azonosítani. Ez a szervezeti közösség kapcsolja össze a hozzá tartozó 52 tagszövetséget Európában, Közép-Ázsiában és a Közel-Keleten. Fontos azonban azt is látni, hogy különböző okok miatt egyre növekszik azon baptisták száma, akik nem az EBF részeként élnek, hanem külön SZÖVET-SÉGEKBEN vagy független gyülekezetekben. Ennek néhány – meggyőződésem szerint – fontos okáról később írok.

Rövid áttekintés az EBF tagszövetségeiről:

Hagyományosan a legnagyobb európai baptista szövetségek: Ukrán Baptista Szövetség, Brit Baptista Szövetség, Román Baptista Unió, és a Német Baptista Szövetség.

Ukrajna

Az elmúlt évek háborús viszonyai miatt az ukrán szövetséghez tartozó baptisták jelentős része kivándorolt (átmenetileg vagy véglegesen) Ukrajnából. Szerte Európában és a világ minden részén ukrán nyelvű gyülekezetek jöttek létre, melyeket heroikus munkával igyekszik összefogni az Ukrán BSZ. Ugyanakkor a jelenlegi helyzet kevésbé teszi lehetővé, hogy ukrán testvéreink erőteljesen, aktívan és meghatározóan legyenek jelen az EBF ügyeiben, és általában az európai baptista folyamatokban.

Nagy Britannia

Az angol szövetség – szoros együttműködésben a walesi és a skóciai baptistákkal – a múltban meghatározói voltak az európai baptista közéletnek. Mára az ilyen aktivitásuk jelentősen csökkent. Mindez betudható a létszámbeli csökkenésnek, a belső – több területen meglevő – megosztottságnak, valamint legfrissebben a pénzügyi krízisüknek. A brit közösségekben (is) jelentős teret kaptak a gender, LMBTQ kérdések, ezek miatt komoly belső vitáik vannak. Részben ezzel összefüggésben az elmúlt két évtizedben jelentősen nőtt a független (szövetségen kívüli) baptista gyülekezetek száma.

Románia

A korábban bő százezres szövetségből sokan elvándoroltak Európa nyugati országaiba, ezért a szövetség létszáma kb. 10-15%-kal csökkent. A korábban meglévő Bukarest–Nagyvárad csomópontok és bizonyos mértékben a látások különbözősége továbbra is jelen van. Az Unió vezetési struktúrája a rendszerváltozás után úgy alakult, hogy a szövetség legfőbb „erejét” és aktivitását a gyülekezeteknél és az ún. hitközségeknél lehet tapasztalni. Az EBF munkájában kevésbé vesznek részt. Az európai ügyekben romániai baptisták részéről a RMBGYSZ a legaktívabb az Unió részéről.

Németország

A korábban kb. 100 ezres szövetség mára kb. 75.000 főre csökkent (egyes statisztikák szerint csak megközelíti a 70.000-et). A második világháború óta egy közösségben élnek a korábbi ún. Testvérgyülekezetekkel. Az utóbbi időben főként a nagyvárosok gyülekezeteiben tapasztalható nyitás a gender és LMBTQ irányában, megosztotta őket. A volt testvérgyülekezeti rész (9-10 ezer ember) már döntött a kiválásról a konzervatív értékekhez ragaszkodás miatt, de még nem tudni, hogy mennyi baptista gyülekezet fogja követni a példájukat. Eközben egyes becslések szerint több, mint 150 ezer fős baptista közösségi világ van az országban, akik nem tartoznak a szövetséghez.

Skandinávia

A skandináv országok baptistái között is sok töréspont van. Svédországban két baptista szövetség van. Az egyik már tulajdonképpen nem is nevezhető baptista szövetségnek (Equmeniakyrkan), hisz Svédországi Metodista Egyház, a Svéd Baptista Szövetség és a Svéd Misszió egyesüléséből alakult az Egyesült Svéd Egyház, melyben elfogadták mind a bemejítkezést, mind a csecsemőkeresztiséget. Hasonlóan több országból (pl. Hollandia) is valamilyen egyesülési folyamatokról lehet hallani nem baptista szövetségekkel. Mindenütt jellemző a nagyszámú bevándorló háttérű gyülekezetek száma, akik általában sokkal elérhetőbbek az evangéliummal, mint az „öshonos” emberek. Ugyanakkor változó eredményességgel sikerült a bevándorló háttérű gyülekezeteket integrálni az adott ország közösségébe. Hasonló helyzetben vannak Nyugat-Európa többi országai is.

Közép-Európa

Közép-Európa országai létszámban általában stagnálnak az elvándorlás ellenére, bár az utóbbi időben az ukrán bevándorlás jelentősen megváltoztatta ezeket a folyamatokat. Az ún. Eurázsiai Szövetség (volt szovjet tagországok) együttműködése most kissé akadozik az ukrán-orosz konfliktus miatt. A Balkánon és a Közel-Keleten relatíve kevés baptista él. Jelentőségteljes munkát folytatnak a bolgárok a cigányság körében, valamint a libanoniak a szír és más országok menekültjei között.

2. A korábban említett EBF-en kívüli gyülekezeti lét okairól

Megértésem szerint ez a folyamat 3 fő okra vezethető vissza:

- Egyrészt a szövetségek (főként Nyugat-európai és skandináv) liberális, LMBTQ-t befogadó és támogató változására;
- Másrészt az Európán belüli mozgásokra és a külső bevándorlásra;
- Harmadrészt a globális individualista fogyasztói szemléletű gondolkodási változásra

Mindenestere a következmény az, hogy csökkenő baptista szövetségekről és csökkenő baptista/evangéliumi hatásról/befolyásról beszélhetünk általában Európa szerte. Ugyanakkor a legtöbb Nyugat-európai országban folyamatosan nő a szeparálódás és a burjánzó alternatív baptista/evangéliumi szerveződések száma, nagyságrendje. Olyan folyamat kezd kibontakozni, mintha „kiszerveznék”, vagy tudomásul vennék az EBF tagszövetségei a velük nem egyetértő tagszövetségi részeknek kisodródását a nagy közösségből.

II. A „Megnyerni Európa jövőjét” program mögötti lelki látásról röviden

Az egész világon élő Krisztus-követő közösségek, köztük a baptisták is folyamatos útkeresésben vannak a rendkívül gyorsan változó világ kihívásai közepette. Szociál-etikai változások, gazdasági változások, társadalmi mozgások, etnikai és országok közötti konfliktusok, teológiai/lelkiségi változások stb. Mindezekre sokféle megoldási módokat, „utakat” választ az egyház, azon belül, szűkebben értelmezve a baptista közösséget Európában. Ezeket a megoldási, a jövő járható útját kereső módokat vizsgálva az a meggyőződésem, hogy vannak utak, melyek a Példabeszédek 14,12 üzenete szerint bár járhatónak és célravezetőnek látszanak, de végül a közösségek és az Evangélium üzenetének az elgyengüléséhez, lelki/szellemi halálhoz vezetnek. Ilyennek tartom a következőket:

Tradíció egyháza

Tradíciókhoz való minden áron történő ragaszkodást. Ezt a „TRADÍCIÓ EGYHÁZÁT” teszi oda a világ elé, mely lehet koherens és jól értelmezhető, de az újabb és újabb generációk számára kívül és belül egyre kevésbé releváns és vonzó. Természetesen a tradícióknak megvan a maga értéke, helye és szerepe, de a folyamatos megújulásnak és Isten állandóan mozgásban levő akaratának is.

Szabadságharcos egyház

A „SZABADSÁGHARCOS EGYHÁZ” mindenek fölötti értéként a vallásszabadságot és a lelkiismereti szabadságot tűzi zászlójára. Miközben a szabadságnak megvan a maga bibliai és humán-történeti fontos szerepe, a keresztyénülődés mindenkori fenyegetésével szembeni védekezés helyes és aktuális, de a szabadság nem mindenek fölötti érték. Pál Jézus Krisztus rabszolgájaként mutatja be önmagát, és a „mindent szabad nekem” gondolat után korlátozásként odateszi a bűntől való szabadság és a hasznosság általános elvét (1Kor 6,12). Ez a közösségi fejlődési irány divatos lehet az individualizmus és a szabadság kultúrájában, de meggyőződésem szerint ugyancsak közösségi elgyengüléshez és az Evangélium elhalványulásához vezet.

Trendi egyház

A „TRENDI EGYHÁZ” bár zászlójára az Evangéliummal a világ elérését, a pozitív hatás gyakorlását tűzi ki, de az a mód, ahogy megpróbálja mindezt elérni, megakadályozza azt. Az igazodási pontokat ugyanis nem a Szentírás, nem a Biblia alapvető értelmezésére alapuló meghatározó keresztyén értékekben keresi, hanem a környező világ kultúrájában, elvárásaiban, gon-

dolzkodási és értelmezési rendszereiben. Ezáltal „homokra épít”. Rövid ideig lehet divatos, de hosszú távon önfelszámoló és szükségképpen az Evangélium erejét megtagadó.

Önző egyház

Az „ÖNZŐ EGYHÁZ” laodíceai jelleget mutat. Önmaga működése a fontos, nem az a küldetés, amit Jézus Krisztus mindannyiunkra bízott. Szükségképpen befelé forduló, és ezért elszigetelődő. Lehet gazdag, erősnek látszó és látványosságra törekvő, de a motivációja miatt Isten és az elveszett világ számára értéktelen. Lehet, hogy „mindene megvan”, de mégsem működik semmi úgy, ahogy kellene.

Miközben a fenti utakat járó közösségi életben is sok értéket láthatunk, de jelen korunkban (és minden korszakban) meggyőződésem szerint az

Evangélium központú egyház

„EVANGÉLIUM KÖZPONTÚ EGYHÁZ” (amely szükségképpen Krisztus központú!) a működőképes, a jövőbe mutató és a hosszú távon krisztusi hatást gyakorló közösség. Ennek a közösségnek a hajtóereje a Krisztus szeretete, ezért Pál apostol hitvallásához hasonlóan (1Kor 9,22-23) tiszta motivációval igyekszik mindent megtenni minél többek megmentéséért. Ennek a közösségnek a legfőbb erőforrása az Evangélium (Rm 1,16), melyet csorbíthatatlanul és hitelesen igyekszik átadni és megélni a különböző generációk számára. A közösségi élet hangsúlyait, a szervezetek működési módját, a pénzügyek prioritásait és a vezetők működését az előbbiek szerint az Evangélium keretezi és annak elsősége határozza meg. Ha az Evangélium Központú Egyház-i gondolkodás elvész, meggyőződésem szerint zavarok és törések kerülnek elő a szövetségek életében.

III. Mindezekből megértésem szerint a következő aktuális egyházmodell következik

1. Konzervatív/Biblia-hű teológia és hitvallás

Ez a Szentírás egészének, azt zsinórmértékként és változhatatlan döntő értékként való elfogadását jelenti. Ez az alap. Mindez nem jelent végletes fundamentalista, törvényeskedő gondolkodást, hanem őszinte Isten-követést és határaink felvállalt elfogadását feltételezi, melyben az emberi gondolkodást eszköznek és nem végső mérlegnek látjuk.

Ellenpont: Európa sok országában fokozatos eltolódás tapasztalható a liberális teológia, és az ún. progresszív gondolkodásmód irányába. Ezt sok-

szor kikerülhetetlen folyamatnak láttatják, valamint missziós szükségszerűségnek is, a változó társadalom elérése érdekében. Egyben a konzervatív álláspontot maradnak, megosztónak, a jövő társadalmába illeszthetetlennek láttatják némelyek.

2. Evangéliumi vezetői és közösségi gondolkodásmód

Bár baptista közösségekről beszélünk és szilárd hitvallási meggyőződésekről, önmagunkat egy szélesebb evangéliumi közösség részének tekintjük, és kölcsönösen építő kapcsolatokat ápolunk velük. Hozzáállásunkra éppen ezért nem a szektásság, a belterjes gondolkodásmód a jellemző, hanem a nagyobb közösségek (más felekezetek, társadalmi rétegek, országok és a nemzetközi világ) ismerete és tisztelete. Mindez megalapozhatja a széles körű hatást és az átfogó együttműködések.

Ellenpont: Európa több országában látható valamiféle bezárkózásra, időnként elzárkózásra való törekvés. Ez fakadhat ellenreakcióként is. Ugyanakkor néhány helyen egyfajta szélsőséges nyitottság is látható, mely az alapvető baptista értékek feladásával fenyeget (lásd. Svédország).

3. Kreatív és holisztikus misszió/evangélizáció

A biztos bibliai alapok nem korlátozzák a Lélek szabadságát a misszióban és a közvetlen evangélizációban. (Azért említem külön az evangélizációt, mert sok vélekedés szerint minden tevékenység misszió az egyház életében, jöllehet sokszor a tényleges közvetlen misszió/evangélizáció elhanyagolódik. Ezt az értelmezést mindenképpen el szeretném kerülni.) Bátran, kezdeményező módon, kreatívan érvük el a világot – benne minden generációt, társadalmi réteget és népet – **KRISZTUS** evangéliumával, és folyamatosan igyekszünk kiértékelni, fejleszteni és széles körűvé tenni az evangélizációt, a missziót. Ez közösségi életünk döntő hangsúlya, ezért szolgálatunk minden lényeges területénél keressük az evangélizáció/misszió lehetőségeit. Gazdálkodásunk és a különböző szintű vezetés legfőbb törekvése ez kell, hogy legyen. Természetesen a misszióba/evangélizációba beleértjük a tanítvánnyá tételt is.

Ellenpont: Van, ahol a nagyszámú muszlim közösséggel való együttélés érdekében a közöttük végzendő misszió feladása fenyeget. Másutt a belterjes közösségi világ miatt a kifelé irányuló misszió hanyatlik.

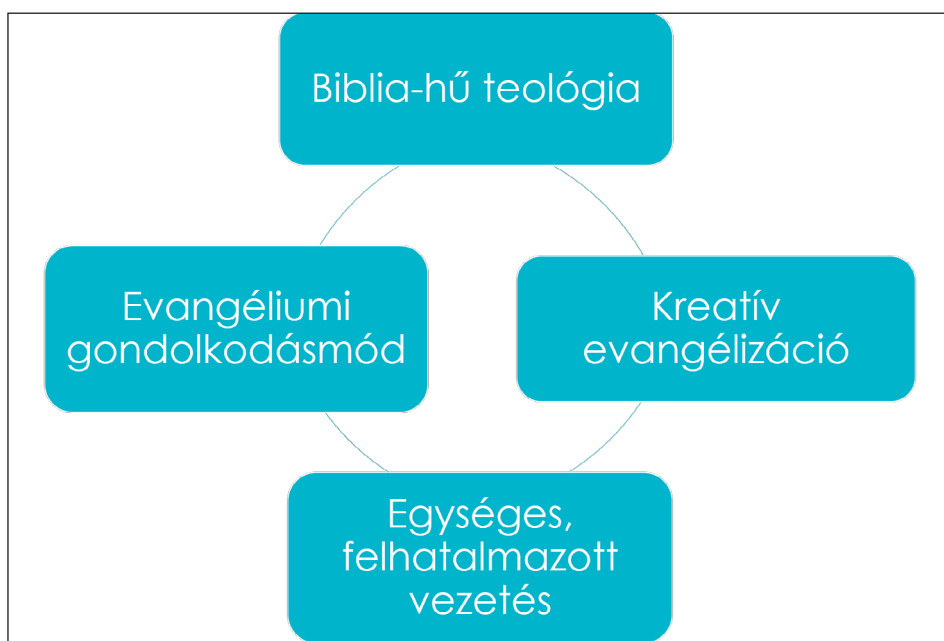
4. Erős, egységes és felhatalmazott vezetés a közösségek élén

A fenti célokhoz akkor tud eljutni, illetve azok mellett megmaradni a közösségünk, ha bibliai tekintéllyel és erős közösségi felhatalmazással

bíró, egységes vezetése van. Mindez nem jelent diktatórikus vagy egyéni érdekeket szentesítő viszonyokat, hanem alapvetően egészséges és vezethető működést. A lelki/szellemi tekintélyt nem emberi hatalmi eszközök, hanem a Krisztushoz igazodó lelkeség, a feddhetetlenség, az elkötelezettség, a kipróbáltság és az alkalmasság jelenti. Ugyanakkor az ilyen jellegű vezetés szükségképpen látás-orientált, közösségi (bevonó) és szolgáló-vezetés mentalitású. Mindez megalapozhatja a hosszú távú pozitív folyamatokat, a bibliai értékek kiépülését és általános elfogadottságát, valamint az erőteljes és széles körű hatást.

Ellenpont: Számos szövetségben a vezetés amolyan koordináló feladatot lát el. Sokfelé egyfajta „kongregacionalista” gyakorlat alakult ki, melynek a lényege: ne szóljatok bele a mi gyülekezetünk életébe, mi se szólunk bele tiétekbe. Több szövetségben gyakran változnak a vezetők, és az utóbbi időben nem könnyű találni megfelelő embert ezekre a tisztségekre. (Pl. A norvég szövetség a pünkösdi egyháztól „hívott” főtitkárt magának.) Mindez – látásom szerint - nem teszi erőteljessé, hosszú távon tervezővé és hatékonná az országos közösségek összefogását és közös misszióját.

IV. A fenti látás alapján történő célokról és programról

1. Világos megértés és egyetértés a Magyarországi Baptista Egyházban az önképünkről, és jövőbeli törekvéseinkről

Bár egyházunk egy közepes méretű közösség az európai baptisták között, ennek ellenére jelenleg az MBE az egyik legerősebb, legegységesebb és legszélesebb hatással működő baptista szövetség Európában. Közepes mérete ellenére az adottságai, földrajzi elhelyezkedése, általános lelkisége, és kiépült hatékony gyülekezeti és szervezeti struktúrája alkalmassá teszik a Közép- és Kelet-európai térség, de akár egész Európa felé való szolgálatra.

Célok, feladatok: Megértés, egyetértés és eltökéltség elősegítése az MBE vezetése, vezetői szintjei és gyülekezetei, valamint a BTA, a BSZA, és más belső szervezeti egységek szintjén.

2. Kelet- és Közép-európai együttműködés erősítése, mélyítése és folyamatos segítése

A közös történelmi gyökerek, a hasonló fejlődési tapasztalatok, az egymáshoz közelebb álló lelkiség és kegyesség, valamint a közösen felismert célok megalapozzák ezt az EBF-en belüli térségi együttműködést. Kitarthatóan dolgoznunk kell a közösségek különböző szintjeinek és csoportjainak összekapcsolásán, a tapasztalatok kölcsönös átadásán és az egymás missziójának és előrehaladásának a támogatásán.

Célok, feladatok: ApCsel 1,8 konferenciák és műhelytalálkozók tartása, bekapcsolódások szélesítése; kiadványok és eszközrendszerek megosztása **Közép-Európában**, illetve Európában; BTA széles körű tevékenységének támogatása, határokon átvelő együttműködések fejlesztése konkrét projektekben; a Baptista Szeretetszolgálat jó gyakorlatainak széles körű átadása, és hasonló munkák országokénti felépítésének segítése.

3. Képviselnünk kell ebben az európai térségben (de akár szélesebben is) a lelki látásunkat és azt a „modellt”, amit mi helyesnek látunk és igyekszünk megélni

Meggyőződésem, hogy a szövetségek útkeresésében, a belső vagy külső negatív hatások kiküszöbölésében, a folyton változó jövő kihívásai között ez a látás, és az ez alapján történő közös gondolkodás előre viszi a térség baptista közösségeit.

Célok, feladatok: Angol és más nyelvű kiadványok közzé tétele, valamint az MBE idegennyelvű kommunikációjának fejlesztése; vezetői egyeztetések Közép- és Kelet-Európában.

4. Hitünk és szolgálatunk védelme

Eszközöket kell felépítenünk és felhasználnunk a negatív irányú változások és lelki/szellemi fenyegetések ellen. Az egyik legjelentősebb negatív folyamat az ún. Gender mozgalom alapvető bibliai és emberi értékeknek a megkérdőjelező hatása. Erre válaszképpen szükséges – a sok más törekvés és tevékenység mellett – egy konzervatív, Biblia-központú, önálló, nemzetközi kutató központ megalapítása, mely szilárd alapokon erőteljes hatást tud kifejteni tudományos megalapozottságú kutatásaival. Cáfolhat sok hamis vagy fél-igaz gondolatot, és sok alaptalanul hangoztatott állítást. Természetesen sok további eszközre, de legfőképpen előrelátó látásra és gondolkodásmódra van szükség, hogy ne a negatív folyamatok megérkezésekor reagáljunk, hanem azokat előre látva, kérjük el Istentől a releváns válaszokat.

Célok, feladatok: Nemzetközi Kutatóintézet létrehozása, teológiai kutatóközpontok összekapcsolása a térségben; már meglévő ilyen jellegű nemzetközi szolgálatokkal való kapcsolatfelvétel; „fajsúlyos” kiadványok fordítása és kiadása, illetve kiadókkal való együttműködés ebben; szakmai konferenciák, események szervezése a bibliai és tudományos alapvetések közreadása érdekében.

5. Háttér „házi feladatunk” elvégzése

Szeretettel, türelemmel, felülről való bölcsességgel kell kezelni a belső lelkiismereti mozgalmakat, változási folyamatokat és külső „beavatkozási” kísérleteket. Pro-aktívan kell keresnünk a válaszokat és jó megoldásokat a jövőben felmerülő kérdésekre, hatásokra. Nem elég nemeket mondanunk, a gyümölcsöző élet és szolgálat módjait is meg kell keresnünk korszakról-korszakra.

Célok, feladatok: Belső munkacsoportok és szükséges kiadványok létrehozása; lelkeségi vezetőkkel való jó kapcsolat és velük való egyeztetések, kölcsönös tisztelet és megbecsülés légkörének munkálása az egész közösségben.

Összefoglalás

Milyen igei üzenetek személyes megértései mozgatnak?

„Széles helyet keress sátradnak, feszítsd ki sátorponyvaidat teljes szélességükben! Húzd meg köteleidet, erősen verd le cövekeidet! Mert jobbra is, balra is terjeszkedni fogsz, utódaid a népek örökébe lépnek és elpusztított városokat telepítenek be.”

(Ézs 54,2-3)

Figyeljünk! Isten szélesíti a határainkat!

„Mert, ha te most néma tudsz maradni, a zsidók kaphatnak módot máshonnan a szabadulásra és menekésre, te azonban családdoddal együtt elpusztulsz. Ki tudja, nem éppen a mostani idő miatt jutottál-e királynői méltóságra?” (Eszter 4,14)

**Minden, ami eddig történt, a „mostani időre mutat”!
Gyertek velem a király elé!**

„Amikor az éhínség kiterjedt az egész országra, József megnyitotta az összes magtárakat, és árulta a gabonát az egyiptomiaknak, mert súlyos volt az éhség Egyiptomban.”

(1Móz 41,56)

**Nyissuk meg a magtárakat!
Az összeset!**

Mindezek a gondolatok azt célozzák meg, hogy a jelen és a jövő baptista jelenléte Magyarországon/Kelet- és Közép-Európában/Európában ne marginalizálódó (csökkenés), foszladozó (szakadások), hiteltelenedő (etikai/morális romlás), szociális-segélyezési klub (társadalmi elvárás negatív tendenciája) legyen, hanem:

- **Eleven** (Krisztus életével teli),
- **Evangelium-fókuszú** (Krisztus üzenetével teli),
- **Növekvő** (számban, kapcsolatokban, hatásban és belső erőben),
- **Releváns** (az adott társadalmat erőteljesen megszólító),
- **Példaértékű** (a világszerte élő baptisták és más felekezetűek között),
- **Sokrétűen gyümölcsöző** (a kreatív és széleskörű szolgálat jó eredménye).

DR. BORZÁSI PÁL ZOLTÁN

A ZSIDÓKHOZ ÍRT LEVÉL KRISZTOLÓGIÁJA¹

Bevezetés

A Zsidókhöz írt levél úgy ismert a bibliakutatók között, mint ami „az Újszövetség egyik legrejtélyesebb könyve... hasonlít Melkisédekre. Nincs családfája, nem tudjuk, honnan jön, hová megy. Ki írta és kinek? Nem ismerjük a választ, és valószínűleg a feltevéseken túl nem is juthatunk egyhamar.”²

Ez így igaz, ezért mi is csak a feltevéseknél maradunk. A mű *szerzőjéről* például annyit mondhatunk, hogy nyilván kiváló irodalmi képességgel rendelkezett, hisz a műve úgy ismert a kutatók közt, mint ami „az Újszövetségen belül a legjobb minőségű, irodalmi szintű.”³ A szentíró – a címzettekkel együtt – valószínűleg nem személyes tanítványa volt Krisztusnak, hanem második generációs keresztyén (2,3). Mivel említést tesz Timóteusról (13,23), valószínűleg barátja lehetett neki. Az egyházatyák szerint teljes homály fedi a szentíró kilétét.⁴ Origenész szerint „csak Isten tudja,” ki írta a levelet.⁵

A levél *keletkezésének ideje* valószínű, hogy az I. század közepére tehető, mivel (a) Kr.u. 95 körül Római Kelemen már utal a Zsidókhöz írt levélre,

¹ A Studia Universitatis Babes-Bolyai – Studia Theologia Reformata Transylvanica folyóiratban, no. 2/2012, 48-63. Universitatea Babes-Bolyai Cluj-Napoca (Babes-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár).

² GERŐFINÉ BREBOVSZKY: „A Zsidókhöz írt levél.” *Bibliaismereti Kézikönyv*, szerk. Pecsuk Ottó Budapest, Kálvin János Kiadó, 2008., 625.

³ GERŐFINÉ BREBOVSZKY: *idem*. Lenkeyné Semsey Klára szerint a Zsidókhöz írt levél „a legszínvonalasabb irodalmi alkotása” az ÚSZ-i iratoknak. LENKEYNÉ SEMSEY Klára: „Zsidókhöz írt levél” in: *Keresztyén Bibliai Lexikon II.* Szerkesztette: BARTHA Tibor. Budapest, Kálvin János Kiadó, 1995., 719.

⁴ BENYIK György: *Az újszövetségi Szentírás keletkezés- és kutatástörténete*. Szeged, JATEPress, 2004., 465-7.

⁵ BALLA Péter: *Az újszövetségi iratok és kanonikus gyűjteményük kialakulásának története: Bevezetési alternatívák*. Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kar, 2005., 118. (vö. 220).

(b) a címzetteknek valószínű, hogy személyes kapcsolatuk lehetett Jézus szolgálatának szemtanúival (2,3), (c) Timóteus még életben volt, amikor az író megfogalmazta levelét (13,23), (d) még állhatott a templom (10,2; vö. 9,25), és (e) a címzetteknek eddig még nem kellett vérükkel fizetniük a hitükért. A Kr.u. 64 előtti időszak egy plauzibilis datálás.

A levél *keletkezésének helyét* illetően főleg a 13,24 jöhet szóba: „Köszöntenek titeket az Itáliából valók” (13,24). Ez azt jelentheti, hogy a szerző Itáliában van, onnan írja a levelet, s most közli címzetteivel, hogy köszöntik őket a vele levő itáliai testvérek is. Egy másik értelmezés szerint a szentíró az Itáliában levő keresztyéneknek címezi a levelet, és a keletkezési helyen vannak olyan testvérek, akik Itáliából származtak el, és üdvözlésüket küldik az ő ismerőseiknek.⁶

A levél *címzettjei* zsidókeresztyének lehettek, mert (a) a levél címzettjeinek ez a hagyományos megjelölése, (b) mert azoknak részletekbe menő az Írásismerete, (c) mert a lévitai kultusz elavultságának hangsúlyozása inkább esedékes zsidókeresztyén körökben, és (d) mert a címzettek az ószövetségi kultusztól való elszakadásra vannak bátorítva (13,13).⁷

Az *irodalmi műfajról* elmondhatjuk, hogy a mű levélként fejeződik be (13,18-25), tartalmazva a korabeli levélzáradék főbb aspektusait.⁸ Mivel azonban, a mű „intő szó”-nak van nevezve (13,22), valószínű, hogy egy hagyományos levélként végződő, számunkra ismeretlen *sitz im leben*-nel bíró, amolyan írásban küldött *értekezéssel* van dolgunk. Röviden: postázott prédikációval. De miután a hagyomány ezt levélként hagyta ránk, nem zárjuk ki a „levél” használatát, bár ez alatt inkább egy írásba foglalt homíliát értünk.⁹

A levél *céljára* a 13,22-ből következtetünk, amely – amint fentebb láttuk – „intő szó”-nak van nevezve. A szentírónak főleg az lehetett a szándéka, hogy figyelmeztesse a címzetteket, nehogy visszatérjenek a zsidó törvények gyakorlására, s hogy bátorítsa őket a Krisztus mellett való kitartásra. Ezt a célt úgy próbálja elérni, hogy egyrészt tanítással informálja őket, másrészt pedig figyelmeztetéssel óvja őket.

⁶ Hogy melyik vélemény a valószínűbb, azt nehéz eldönteni. Az *avpo*. prepozícióra hivatkozva Merrill Tenney úgy véli, hogy inkább a második a lehetséges álláspont. Merrill C. TENNEY: *Újszövetségi Bevezető*. Budapest, Keresztyén Ismeretterjesztő Alapítvány, 2003., 409.

⁷ Walter A. ELWELL és Robert W. YARBROUGH: *Encountering the New Testament: A Historical and Theological Survey*, átdolgozott kiadás. Grand Rapids: Baker Academic 2005., 349.

⁸ Pl. felhívás, doxológia, közismert atyafiakra való utalás, további tervek ismertetése, és egy tipikusan keresztyén áldásmondás.

⁹ LENKEYNÉ SEMSEY 1995, 719; BENYIK 2004, 468; GERŐFINÉ BREBOVSZKY 2008, 626; TAKÁCS Gyula: *Az Újszövetség Irodalma II: Levelek-Jelenések könyve*. Győr, Széchenyi Nyomda, 2000., 150.

A levél irodalmi szerkezetét tekintve szintén nagy a véleménykülönbség. Amiben többnyire megegyeznek a bibliamagyarázók, az a következő: (1) a levél első részét főleg elméleti fejtegetések (1,1-10,18), míg a második részét gyakorlati alkalmazások dominálják (10,19-13,25); (2) a levél tanítások és figyelmeztetések sorozatából áll, amelyek kölcsönösen váltogatják egymást. Mind a két részben találunk bizonyos intő beszédeket, ún. *parainetikus szakaszokat*.¹⁰ Ezek külön jellegzetességei a Zsidókhoz írt levélnek (2,1-4; 3,7-4,13; 5,11-6,20; 10,26-31; 12,14-29).

Az elméleti fejtegetések főleg Krisztus kiválóságával foglalkoznak, összehasonlítva őt angyalokkal, ószövetségi személyiségekkel és istentiszteleti szertartásokkal. Ezt az összehasonlító módszert a bibliakutatók a következő módon szokták vázolni:¹¹

- Krisztus kiválóbb, mint a próféták (1,1-4)
- Krisztus kiválóbb, mint az angyalok (1,5-14; 2,5-18)
- Krisztus kiválóbb, mint Mózes (3,1-6)
- Krisztus kiválóbb, mint az ószövetségi nyugalom (3,7-4,13)
- Krisztus kiválóbb, mint az ószövetségi papság (4,14-7,28)
- Krisztus kiválóbb, mint az ószövetség (8,1-13)
- Krisztus kiválóbb, mint az ószövetségi áldozatok (9,1-10,18)

A levél második részében (10,19-13,25) főleg gyakorlati útmutatások és alkalmazások találhatók, amelyben szintén megtalálhatók a parainetikus szakaszok.

Bár az eddig tárgyalt kérdésekre – talán az irodalmi szerkezetet kivéve – szegényesek voltak a válaszaink, sokkal többet mondhatunk a tulajdonképpeni fő témánkról, a Zsidókhoz írt levél krisztológiájáról. A *krisztológia* kifejezés alatt mi a názáreti Jézus személyének és munkájának teológiai értelmezését értjük. Amint tudjuk, ez nem kizárólagos témája a Zsidókhoz írt levélnek, hiszen mindent számba véve, nem túlzás azt mondani, hogy épp a Krisztusról való tanúskodás a központi témája az ÚSZ íróinak. Hasonlóképpen szólhatunk a korai egyház igehirdetőiről, valamint annak teo-lógiájáról: az is szinte kizárólag krisztológia volt.¹²

¹⁰ GERÓFINÉ BREBOVSZKY 2008, 627.

¹¹ Kisebb-nagyobb eltérésekkel, l.: LENKEYNÉ SEMSEY 1995, 718; Philip Edgcumbe HUGHES: *A Commentary on the Epistle to the Hebrews*. Grand Rapids: Eerdmans, 1977., IX-X; R. T. FRANCE: „Hebrews” in: *The Expositor's Bible Commentary*, Revised edition, Tremper Longman III and David E. GARLAND: general editors. Grand Rapids: Zondervan, 2006., 35-36; Robert G. GROMACKI: *New Testament Survey*. Grand Rapids: Baker Book House, 1974., 325-26.; TENNEY 2003, 411-12.

¹² Vö. Richard N. LONGENECKER: ed.: *Contours of Christology in the New Testament*. Grand Rapids: Eerdmans, 2005., XII.

A Zsidókhoz írt levél krisztológiáját itt olyan módon szeretnénk tanulmányozni, hogy egyszerre figyelünk a bibliai szöveg üzenetére, valamint annak teológiai, főleg modern értelmezésére. Ennek fényében szándékozunk rendszerezni a levélnek Krisztusról szóló tanítását. Bármennyire is nehéz egy értelmezőnek egyik lábával az ókori világban, míg a másikkal mai korban állni, és úgy fogalmazni meg teológiai álláspontját, ez a feszültséggel járó feladat mégsem kerülhető el.

Arra azonban jóval kevesebb figyelmet fogunk szentelni, hogy a szóban forgó téma miként fest a többi ÚSZ-i könyvek fényében, azaz, hogy a „mi” írónk mi módon ecseteli Krisztus személyét és munkáját más szentírókhoz viszonyítva: hasonlít-e azokhoz, vagy eltér-e azoktól. Bár alkalomadtán tenni fogunk néhány idevágó megjegyzést, ezek távolról sem lesznek teljesek, még kevésbé részletbemenők. Célunk, hogy főleg a Zsidókhoz írt levél szövegére összpontosítsunk, és annak alapján fogalmazzuk meg teológiai következtetéseinket.

Mindezek fényében rátérünk a Zsidókhoz írt levél tanulmányozására, és megvizsgáljuk, mit tanít az Krisztusról. A levél prológusa alapján először Krisztus istenfiúságával és az ÚSZ-i kijelentéstannal foglalkozunk, majd olyan témák kerülnek sorra, mint Krisztus istensége, megtestesülése és papsága. Végül pedig rátérünk egyéb krisztológiai megjelölésekre, amelyek annak ellenére, hogy kevésbé részletes tárgyalásban részesülnek, tovább gazdagítják a levélnek Krisztusról szóló tanítását. (E kiadvány kereteiben most csupán az első fejezetet közöljük. A teljes teológiai dolgot a Veritas et Vita 2025. évi számában jelent meg.)

1. Krisztus Fiú: Isten páratlan kijelentője

A Zsidók 1,1-4 versét tekintjük a levél bevezetőjének, amit az egyik legsebben megszerkesztett görög mondatnak tartanak a bibliamagyarázók.¹³ Bár egyes bibliafordítások több mondatra osztják a bevezető szakaszt, a görög szövegben ez egyetlen mondatot alkot, amelyben a főmondat az, hogy „Isten... szólt.” A főalany („Isten”) az 1. versben szerepel, míg a főige („szólt”) a 2. versben. Az 1. versben található „szólt” ugyanis melléknévi igenév szerepét tölti be. Mire a mondat végére érünk, már sejtjük, mi lehet a prológus – és egyben a levél – fő témája: a Fiú kiválósága.

¹³ H. W. ATTRIDGE: *The Epistle to the Hebrews*. Hermeneia. Philadelphia: Fortress Press, 1989., 36; William L. LANE: *Hebrews 1-8*. Word Biblical Commentary. Volume 47a Dallas: Word Books, 1991., 5; David L. ALLEN: *Hebrews: An Exegetical and Theological Exposition of Holy Scripture*. NAC. Nashville: B & H Publishing, 2010., 95.

A szentíró úgy mutatja be Krisztus kiválóságát ebben a négy versben, hogy előbb az isteni kijelentés-történet összefüggésében beszél a Fiú által közölt reveláció felsőbbrendűségéről (1,1-2a), aztán hét jelentős tagmondatba sűrítve szól a Fiú személyéről és munkájáról (2b-3), végül pedig az angyalokkal összehasonlítva tárja elénk az ő kiemelkedő alakját (1,4). Összesen tehát kilenc kijelentést találunk Krisztust illetően, amelynek mondattani szerkezetét a következő módon vázolhatjuk fel:

A – A Fiú szembe állítva a prófétákkal (1,1-2a)

B – A Fiú, mint messiási örökös (1,2b)

C – A Fiú teremtő munkája (1,2c)

D – A Fiú közbenjáró szerepe (1,3a-b)

C' – A Fiú megváltó munkája (1,3c)

B' – A Fiú, mint messiási király (1,3d)

A' – A Fiú szembe állítva az angyalokkal (1,4)¹⁴

Mivel a prolóógus nem csak programadó jellegű,¹⁵ hanem különösen gazdag krisztológiai szempontból,¹⁶ e versekkel behatóbban foglalkozunk. A bevezetőnek fentebb bemutatott irodalmi felépítéséhez igazodva a következőkben sorra vesszük a szerző különböző állításait a Fiúról, összesen hetet, majd egy összegzésben megfogalmazzuk azok krisztológiai jelentőségét.

1.1. A Fiú szembe állítva a prófétákkal

A szerző azzal kezdi az ő homíliáját, hogy összehasonlítja és kontrastba állítja Istennek a múltban adott kijelentését az ő Fiában nyújtott kijelentésével. A hasonlóság abban áll, hogy Isten nem maradt néma, sem az ószövetség, sem az újszövetség ideje alatt, hanem szólt az emberekhez. Az, aki kommunikált velük, maga Isten volt mindkét esetben.

E hasonlóság ellenére azonban lényeges különbségek vannak a két kijelentés között: „Miután régen sokszor és sokféleképpen szólt Isten az atyákhoz a próféták által, ezekben a végső időkben a Fiú által szólt hozzánk” (1,1-2a). Isten tehát most nem próféták által szólt hozzánk, hanem az ő Fia által. A hangsúly itt a határozott névelő nélküli *én* kifejezésen van, azon, hogy Isten most („a”) Fiában szólt hozzánk. Ez nem csak azt jelenti, hogy Isten a Fia által szólt, amint régen a próféták által – bár ez is benne foglaltatik –,

¹⁴ A prolóógus szimmetrikus struktúráját és különösen annak keresztező alakzatát (chiasmus) illetően a következő kommentárok javaslatait követtük, kisebb-nagyobb eltérésekkel: LANE 1991, 6-7; ALLEN 2010, 133; O'BRIEN 2010, 46; George H. GUTHRIE: *Hebrews*, The NIV Application Commentary. Grand Rapids: Zondervan, 1998., 55.

¹⁵ LANE 1991, 17.

¹⁶ ALLEN 2010, 135.

hanem sokkal inkább azt, hogy Isten a *Fiában* (év) szólt: mindaz, amit a Fiú mond, minden, amit a Fiú tesz, és minden, aki a Fiú önmagában, az mind Isten kijelentése: Isten a *Fiában* szólt. Más szóval, a Fiú maga az isteni kijelentés.

Amiről a próféták csak jövendöltek, azt a Fiú meg is valósította: a végső idők, az utolsó napok bevezetését.¹⁷ A régmúlt idők az ószövetséget jelölik. A zsidó felfogás szerint a Messiás eljövetelel Isten a történelmet majd két egymást követő korszakra osztja: a Messiás előtti és a messiási korra. A keresztyén álláspont azonban ezt *módosítással* vette át, mégpedig úgy, hogy az eszkatológia idők csakugyan elkezdődtek Jézus első eljövetelekor, ám anélkül, hogy az első (régi) világkorszak véget ért volna. Más szóval, az Isten által megígért jövő belépett az ember elmúló jelenébe. *Horváth Levente* kifejezésének ide vonatkoztatásával élve, megjelent „a »majd« reménysége a »már most«-ban.”¹⁸

Isten Fiának eljövetele tehát eszkatológia:¹⁹ „*mert akkor sokszor kellett volna szenvednie a világ kezdete óta. Most azonban egyszer jelent meg az idők végén, hogy áldozatával eltörölje a bűnt*” (Zsidók 9,26; kiemelés tőlem). Mivel tehát Isten Fia előre hozta a véget, benne már jelen van a jövő, és így az újszövetségi időfogalomban mindkettő párhuzamosan létezik és együtt halad egészen a kiteljesedésig, Krisztus második eljöveteleig.

Istennek az atyáknak adott kijelentése tehát progresszív volt, de nem olyan módon, hogy korábban kevésbé volt igaz, most pedig sokkal igazabb, sem nem úgy, hogy korábban ez kevésbé volt értékes, most pedig értékesebb. Hiszen mindkettőt ugyanaz az Isten adta!²⁰ A különbség sokkal inkább abban áll, hogy Isten most nem próféták által, hanem saját *Fiában* szólt hozzánk, ami különös jelentőséggel bír a szentíró számára.

1.2. A Fiú, mint messiási örökös

Mielőtt a 4. versben a Fiúnak az angyalok fölé rendeléséről írna a szerző, a 2. és 3. versben nem kevesebb, mint hét summás dolgot említ róla:

- (1) a Fiú az, akit Isten „örökösévé tett mindennek”,
- (2) „aki által a világot teremtette”,

¹⁷ LANE 1991, 10.

¹⁸ HORVÁTH Levente: „*Találkozások.*” A különbözős ajándéka, BALINT Ágnes, szerk.: Kolozsvár: Koinónia Könyvkiadó, 1999., 12-13.

¹⁹ DONALD A. HAGNER: *Encountering the Book of Hebrews: An Exposition.* Grand Rapids: Baker Academic, 2002., 40.

²⁰ F. F. BRUCE: *The Epistle to the Hebrews.* Revised edition. New International Commentary on the New Testament (Grand Rapids: Eerdmans, 1990), 45.

- (3) „aki dicsőségének kisugárzása” és
- (4) „lényének képmása”,
- (5) „aki hatalmas szavával hordozza a mindenséget”,
- (6) „aki miután minket bűneinktől megtisztított”
- (7) „a mennyei Felség jobbára ült.”

Ezek a velős állítmányok a Fiúnak az Atyával való különleges kapcsolatára utalnak. Számunkra nem kell meglepőnek lennie, hogy épp hét jellemzés van felsorolva a Fiúról,²¹ hiszen a bibliai időkben a 7-es szám a teljesség, illetve a tökéletesség száma volt. A hétszeres jellemzés által a szerző a Fiú isteni tökéletességét és teljességét akarja kiemelni.

Ezek közül az első úgy beszél a Fiúról, mint akit Isten „örökösévé tett mindennek” (1,2b). A *ὁν ἔθηκεν κληρονόμον πάντων* valószínű, hogy a Zsoltárok 2,8-ra utal: „Kérd tőlem, és neked adom örökségül a népeket, birtokul a földkerekséget.” Ez már hangsúlyozva volt úgy az ősegyházban, mint a középkorban.²² Mivel a Zsidók 1,5-ben a szentíró konkrétan idézi a Zsoltárok 2,7-et, nagy a valószínűsége annak, hogy már itt a prológosban is a 2. Zsoltárra utal, és annak tudatában ír.²³ A 2. Zsoltár már régtől fogva messiási zsoltárként volt értelmezve. Az örökség Izráelben az elsőszülött joga és kiváltsága volt, akié volt elvileg már minden, mint ahogy később ténylegesen és véglegesen. Mivel azonban Istennek csak egy Fia van és így egy örököse, ezért a Fiú örököl mindent. A hangsúly itt valószínű, hogy a jövő időn van, amikor Krisztus úgy lesz elismerve, mint mindenek Ura (vö. Filippi 2,10-11). Bár a Zsidókhoz írt levél szerzője szerint ez a királyi örökség bírása a Fiú által már elkezdődött, annak kiteljesedése még várat magára a végkifejlet idejéig (Zsidók 1,13; 2,8-9).

1.3. A Fiú teremtmő munkája

A Fiúról szóló második jellemzés elmondja, hogy mit tett Isten a Fia által: nem kevesebbet, mint *δι’ οὗ καὶ ἐποίησεν τοὺς αἰῶνας*, aki által a világot is teremttette (1,2c). Mivel az *αἰῶνας* a Zsidókhoz írt levélben utalhat úgy időre, mint térre (9,26; 11,3),²⁴ feltételezhető, hogy jelen esetben a Fiú teremtmő munkája az egész univerzumot magában foglalja, térben és időben egyaránt.²⁵ A Fiú világteremtmő munkája pedig

²¹ Amint később látni fogjuk, az 1. rész második felében található ószövetségi idézetekből is hét van.

²² HUGHES 1997, 39.

²³ LANE 1991, 12.

²⁴ Vö. 1Korinthus 1,20; 2Korinthus 4,4.

²⁵ BRUCE 1990, 47.

köztudottan isteni képességre vall, hiszen csak Isten az, aki teremteni tud. A Zsidókhoz írt levél szerzője ezáltal nyíltan utal Krisztus istenségére.

Az a tény, hogy Isten előbb örökössé tette a Fiút, és csak azután teremtett általa mindent, visszásnak tűnik. Hiszen hogyan válhatott a Fiú örökösevé bárminek, ha még nem volt teremtve (általa) semmi? Akkor minek lett örököse? Meglehet, hogy a szentíró itt a bekövetkező teremtést tartva szem előtt mondja a Fiúról, hogy örököse mindennek. Továbbá, ez azt is jelenti, hogy Krisztus *Fiú* volta nem egy későbbi adoptálástól függ, talán a teremtett világba való bejövetele után, pontosabban a megkeresztelkedése következtében.²⁶ Nem. A Zsidók 1,2 szerint Krisztus már Fia volt Istennek nem csak mielőtt eljött volna e világba (vö. Márk 12,6), hanem mielőtt megteremtette volna a világot.

1.4. A Fiú közbenjáró szerepe

A következő három kijelentés a Fiúról alkotja lényegében a prológus súlypontját: „*Ő Isten dicsőségének a kisugárzása és lényének képmása, aki hatalmas szavával hordozza a mindenséget...*” (1,3a-b). A bevezető első felében (1,1-2) Isten volt az alany, ahol négy ige jelölte aktivitását: *ὁ θεὸς λαλήσας... ἐλάλησεν... ἔθηκεν... ἐποίησεν* – Az Isten szólott... szólt... rendelt... teremtett. A bevezető második felében a Fiú az alany, egészen a 4. vers végéig. A *ὁν* vonatkozó névmás a Fiúra utal és mindent, amit ezután mond a szerző, a Fiúra nézve jelenti ki. Ezzel a váltással megfigyelhető az is, hogy a prológus első felében kozmológiai, míg a második felében szoteriológiai tényezőkkel van dolgunk.²⁷ Vegyük sorra tehát a következő három kijelentést.

1.) A Fiú „*Isten dicsőségének a kisugárzása.*” Ez a kifejezés egybetartozik a másodikkal: „*és lényének képmása.*” Mindkettő isteni tulajdonságokat rejt magában. Az első megjelölés azonban, az *ἀπαύγασμα* „kisugárzás,” vagy „visszatükröződés” csak itt fordul elő az Újszövetségben. Problémát okoz itt számunkra, hogy az *ἀπαύγασμα* kétféleképpen értelmezhető: passzív és aktív értelemben, és mindkettő lehetséges változat.²⁸

²⁶ Az adopcionista tévtanítást illetően l. Alan CAIRNS: „Adoptionism” and „Eternal Sonship” in *Dictionary of Theological Terms*, third edition. Belfast: Ambassador Productions, 2002., ad loc.

²⁷ O'BRIEN 2010, 46.

²⁸ Az értelmezési probléma és a lehetséges megoldás részletes tárgyalása érdekében l.: O'BRIEN 2010, 54-55 és ALLEN 2010, 117-18.

Mivel ennek eldöntése nem egyszerű, vannak olyan magyarázók, akik nyitva is hagyják a kérdést.²⁹

Ha a jelentése passzív, akkor „visszatükröződés” kifejezéssel fordítjuk: amint egy csillogó tárgy visszaveri, vagy egy megvilágított tükör visszaadja a fényt. Ebben az esetben azonban az *ἀπαύγασμα* semmi többet nem mond számunkra a következő kifejezésnél (*χαρακτήρ*) – csak annak szinonimájaként szerepel. Mi azonban nem gondoljuk, hogy a szentíró csupán ismételné magát különböző szinonimák használatával.

Ha viszont aktív jelentéssel bír – ahogy mi gondoljuk –, akkor „kisugárzást” értünk alatta: amint a fény kisugárzik egy fényforrásból, pl. a napból. Ezek szerint a szerző úgy tekint a Fiúra, mint Aki Isten dicsőségének konkrét megnyilvánulása. Más szóval, a Fiú Isten jelenlétének dicsőséges manifesztációja (vö. Lukács 9,32; János 1,14; 17,5; Filippi 3,21). Érdemes figyelembe venni, hogy az aktív jelentést fogadták el az egyházatyák is,³⁰ és O’Brien szerint épp ez az értelmezés készítette az egyházatyákat a Nikeai Hitvallás megfogalmazásában arra a kifejezésre, hogy Jézus Krisztus „világosság a világosságból.”³¹

2.) A Fiú Isten „lényének képmása.” *χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ*, az ő lényének képmása. Akárcsak az *ἀπαύγασμα*, a *χαρακτήρ* is *hapax legomenon*: csak itt fordul elő az egész Újszövetségben. Ha viszont párhuzamokat keresünk, akkor a páli korpuszban a legközelebbi az *εἰκὼν τοῦ θεοῦ* kifejezés (2Korinthus 4,4; Kolossé 1,15), míg a jánosi írásokban a János 1,18, illetve a 14,9 közelíti meg leginkább az itt használt *χαρακτήρ*-t.

Az általános vélemény az, hogy a *χαρακτήρ* jelentése „metszett kép.” Amint az ókori időkben egy császár pénzérmékre metszette saját képmását, úgy található Isten „metszete” öröktől fogva a Fiúban. Más szóval, Krisztus nem kevesebb, mint Isten képmása.

Nyilvánvaló, hogy itt nem fizikai aspektusról vagy testi megjelenésről van szó, hiszen a szerző *ὑποστάσεως*-ről, azaz Isten „lényéről” beszél. Isten tehát egyedi módon jelentette ki magát a Fiúban, mivel ő – ellentétben a prófétákkal – Isten lényének képmása.

3.) A Fiú „hatalmas szavával hordozza a mindenséget.” Tehát az ő szava annyira hatalmas, hogy azzal fenntartja az egész világot. A *φέρων* jelzi, hogy a mindenség fenntartását a Fiú a jelenben végzi, folyamatos cselek-

²⁹ P. ELLINGWORTH: *The Epistle to the Hebrews: A Commentary on the Greek Text*. New International Greek Testament Commentary. Grand Rapids: Eerdmans, 1993., 98-99.

³⁰ HUGHES, 40-45. Hughes résztelekbe menően tárgyalja a különböző egyházatyák értelmezését, akik túlnyomó részt aktív jelentést tulajdonítottak az *ἀπαύγασμα*-nak.

³¹ O'BRIEN 2010, 55.

véssel. A fenntartás eszköze *τῷ ρήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ*, az ő hatalmának a szava. Ennek háttere az Ószövetségben keresendő: ott Isten erőteljes szava az, amely világot teremt és történelmet kormányoz. Isten szava önmagában hathatós minden akaratának tökéletes véghezvitelére.³²

Ezek a kifejezések a Fiút isteni tulajdonságokkal illetik. Azt már láttuk, hogy Isten a Fia által teremtette a világot. Most a szentíró továbbmegy, s kijelenti, hogy a Fiú nem csak megteremti a mindenséget, hanem hordozza is azt. Sőt, amint a teremtést az isteni szó („legyen...”) hozta létre, úgy a teremtett világ fenntartását és gondviselő kormányzását is a szava által végzi.

A leglényegesebb tényezőnek itt mégis az tűnik, hogy a Fiú nem kevesebb, mint Isten kisugárzása és képmása, azaz önkijelentése (vö. János 1,1-4). Mivel ezek az állítások a prológus keresztező alakzatának (chiasmus) középpontjában találhatók, nyilván jelenthetik a Fiúval kapcsolatos kijelentések súlypontját, hiszen úgy mutatják be a Fiút, mint aki egyrészt egyedi módon képes Istent kijelenteni, másrészt pedig alapvető közbenjárói képességgel rendelkezik az Atya és a teremtés között. Ez a közbenjárói képessége az új szövetség megkötése szempontjából fog később nagy jelentőséggel bírni.

1.5. A Fiú megváltó munkája

A Fiúról azt is mondja a szerző, hogy *„minket bűneinktől megtisztított”* (1,3c). Ez a megváltó cselekedete a Fiúnak párhuzamban áll a mi vázlatunkban az ő teremtő munkájával. Isten tehát úgy a világ teremtését, mint annak megváltását egyaránt a Fiú által végzi.

Ez kimondottan (fő)papi tevékenység, amelynek bővebb tárgyalására még sor kerül később (9,1-10; 18). Természetesen, ez magában foglalja az engesztelő áldozat bemutatását – másképp nincs bűnbocsánat.

A Fiú megváltó munkájának ószövetségi háttere elsősorban a szövetség vérével való meghintés lehetett (2Mózes 24) és a nagy engesztelési nap (3Mózes 16). Úgy tűnik azonban, hogy a szerző egyéb áldozatokat is szem előtt tartott, mégpedig a bűnért való áldozatot (Zsidók 10,5-11) és a vörös tehén hamvát (4Mózes 19,19; Zsidók 9,13). Sőt, a naponkénti áldozatok is említve vannak (Zsidók 10,11).

A szentíró a *καθαρισμὸν τῶν ἁμαρτιῶν ποιησάμενος*, bűneinktől megtisztulást szerezve kifejezéssel foglalja össze az evangélium lényegét, amihez az olvasóknak minden körülmények között ragaszkodniuk kell. Bár Krisztusnak a világot kormányzó gondviselése és a mindenséget fenntartó munkája folyamatos cselekvésben nyilvánul meg, a bűntől való megtiszt-

³² Vö. Kolossé 1,17: „... minden őbenne áll fenn.”

títás olyan eljárás volt, ami egyszer s mindenkorra megtörtént a múltban (Zsidók 7,27; 10,12; 12,2).

Több mint valószínű, hogy a címzettek egykor részt vettek nemcsak a helybeli zsinagógák szombatnapi alkalmain, hanem a Mózes törvénye által előírt és a jeruzsálemi templomban gyakorolt ószövetségi ünnepeken is. Következésképp, számukra eléggé ismerősek lehettek az áldozatokról szóló törvények és azoknak ószövetségi alkalmazásai, amelyre a *καθαρισμὸν τῶν ἁμαρτιῶν ποιησάμενος* utal. Az viszont teljesen új lehetett nekik, hogy a bűnöktől való megtisztulást nem csak hogy Krisztus mutatja be az Újszövetségben, hanem ezt saját *magát* megáldozva végzi el!

Amit pedig a Fiú elért áldozatával, az nem kevesebb, mint a bűnök *bo-csánata*: teljes és hathatós megtisztulás. Ilyet nem lehetett elmondani sem az ószövetségi papokról, sem az áldozatokról (10,4) – ennél fogva a Fiú felsőbbrendűsége sokkal inkább megnyilvánul. Következésképp, az ő áldozata *végérvényes*, ellentétben a lévítai papok áldozatával, akiknek – amint később látni fogjuk – szüntelen ismételniük kellett áldozataikat. Végül pedig a Krisztus áldozata olyan *áldással* jár a címzettek számára, amit azok soha nem tapasztalhattak az ószövetség ideje alatt: most szabad menetelük lehet mindnyájuk számára Isten jelenlétébe, a mennyei szentélybe. Nem meglepő tehát, ha ez a címzettektől meghátrálás nélküli teljes odaszánást követel.

1.6. A Fiú, mint messiási király

A Fiú *ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς*, „a mennyei Felség jobbjára ült” (1,3d). Lévéen, hogy az *ἐκάθισεν* ragozott, véges ige (verbum finitum), míg a 3. versben eddig előforduló igék mind participiumi igék voltak (*ὢν... φέρων... ποιησάμενος* – *lévéen... hordozván... szerezvén*), a szerző ezáltal azt akarja közölni, hogy itt tulajdonképpen a Fiú trónra lépése a fődolog, és az összes többi kijelentés ettől az állítástól függ.³³

A Fiú trónra lépése tehát magában foglalja az engesztelési munka véghezvitelét, aminek a nagy eredménye a bűneinktől való megtisztulás. Az a tény, hogy ő leült, jelzi nemcsak a Fiú munkájának befejezett voltát – ami később még bővebb kifejtést nyer (Zsidók 10,11-14) –, hanem az Atya tervének megvalósítását is.³⁴ Természetesen, a trónra lépés egyúttal feltételezi a feltámadást és a mennybemenetelt. E két dolog – a bűnöktől való megtisztítás és a trónra lépés – képezi a Zsidókhoz írt levél krisztológiájának lényegét, amint azt a szentíró később részletesen ki fogja fejteni.

³³ GUTHRIE 1998, 924; HAGNER 2005, 44; LANE 1991, 15.

³⁴ O'BRIEN 2010, 60.

Az a kijelentés, hogy a Fiú a mennyei felség trónjára lépett, világos utalás a Zsoltárok 110,1-re (*εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.* – LXX 109,1). Ez a textus kulcsversnek számít a Zsidókhoz írt levélben Krisztus személyét és munkáját illetően, hiszen a Zsoltárok 110,1-et a szerző még sokszor fogja kimon-dottan idézni, illetve utalni fog rá burkoltan (Zsidók 1,13; 8,1; 10,12; 12,2).

A Fiú trónra lépése jelzi az ő egyediségét is, hiszen sehol nem találunk ilyet az ÓSZ-ben, hogy a Felség³⁵ valakivel megosztotta volna trónusát, azaz, királyi uralmát. A Zsoltárok 110,1 az egyetlen textus az egész ÓSZ-ben, ahol arról olvasunk, hogy az Istenen kívül valaki más még helyet foglalhat vele együtt a királyi trónuson. Az *ἐκάθισεν*, *leült* ige (Zsidók 1,3d) pedig jelzi, hogy a Fiú tényleg engedelmeskedett az isteni parancsnak, melyet a Zsoltárok könyvében mond neki az Úr.³⁶

Krisztus trónra lépése egyáltalán nem jelenti, hogy az Atya uralma bármilyen mértékben csorbát szenvedett volna, hanem sokkal inkább jelzi a Fiú páratlan nagyságát és töretlen autoritását,³⁷ hiszen ő nem máshová, hanem épp az Atya jobbjára ült. Ezzel kapcsolatosan érdemes O'Brien szavait idézni:

Az, hogy ő hol foglalt helyet, azaz Isten *jobbján*, legalább annyira fontos, mint az a tény, hogy ő leült. Valakinek a jobbján ülni különleges megtiszteltetés és kiváltság volt (1Királyok 2,19). Az Ószövetségben az Úr jobbjára jóindulatú kedvezést jelentett (Zsoltárok 80,18; Jeremiás 22,24), győzelmet (Zsoltárok 20,7; 44,4; Ézsaiás 41,10), és hatalmat (2Mózes 15,6; Zsoltárok 89,14; Ézsaiás 48,13). Krisztus számára tehát, Isten jobbjára ülni azt jelentette, hogy osztozik az Atyával a trónon (Jelenések 3,21).³⁸

1.7. A Fiú szembe állítva az angyalokkal

A prológus utolsó tagmondatában (1,4) a szentíró rátér a Fiúnak az angyalokkal való összehasonlítására: *τοσοῦτω κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων ὅσω διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα*, „annyival feljebbvaló az angyaloknál, amennyivel különb nevet örökölt náluk.” Az *ἀγγέλως* szó szerint küldöttet jelent, amit általában *angyalként* fordítanak.

Kérdés, hogy mire utal a szerző az *ὄνομα* által. Jézus annyival *κρείττων*, *kiválóbb* az angyaloknál, amennyivel kiválóbb a neve az övéknél. Kevés a valószínűsége annak, hogy a „különb név” alatt a szentíró a „Jézus” nevet

³⁵ A *μεγαλωσύνη* – Felség kifejezés tulajdonképpen Isten körülírása.

³⁶ ELLINGWORTH 1993, 102.

³⁷ LANE 1991, 16.

³⁸ O'BRIEN 2010, u.o.

érti.³⁹ Inkább úgy tűnik, hogy a „Fiú” címre utal, amelyet már a 2. versben is említett. Lane szerint a kiválóbb név a Zsoltárok 2,5 „én Fiam” kifejezésére utal, amit a szerző rögtön idézni is fog az 1,5-ben.⁴⁰ Krisztus páratlan és összehasonlíthatatlan mivoltát tehát az ő fiúsága és istensége jelzi, amit a szerző hamarosan be is bizonyít számos ószövetségi idézettel.

A szentíró előszeretettel használja a *κρείττων/κρείσσων*, *kiválóbb* kifejezést, hogy összehasonlítsa Krisztust különböző ószövetségi személyekkel, intézményekkel és szertartásokkal (6,9; 7,7.19.22; 8,6; 9,23; 10,34; 11,16.35.40; 12,24). Nem meglepő tehát, ha több kommentátor a *κρείττων* – ami a *διαφορος* (Zsidók 8,6) és az *ἀγαθός* szinonimája – használatával fejezi ki a Zsidókhoz írt levél főbb szakaszainak címeit.⁴¹

A 4. vers mondattanilag a prológushoz tartozik: ezzel zárul az 1. versben elkezdett mondat. A fent bemutatott mondattani struktúrát követve, különösen annak keresztező alakzatával, a 4. vers párhuzamban áll a 1-2a versekkel: amiképpen először úgy lett bemutatva a Fiú, mint aki nagyobb a prófétáknál, most azt mondja róla a szerző, hogy ő még az angyaloknál is nagyobb.

A 4. vers az *ἀγγέλων* említésével bevezeti a következő szakasz (1,5-2,18) témáját is: Krisztusnak az angyalokkal szembeni felsőbbrendűségét. Mivel az újszövetségi könyvek szerzői a prológusban fel szokták vázolni az illető könyvben tárgyalandó főbb témákat,⁴² nem meglepő, ha ugyanazt találjuk ebben az esetben is. Bár az 1,4 tematikailag megegyezik az azt követő textus (1,5-2,18) tematikájával, ez még nem jelenti azt – ellentétben France nézetével⁴³ –, hogy a prológustól elszakítva, a 4. verset át kellene csatolnunk a következő szakaszhoz. Legfeljebb átmeneti versnek kellene tekinteni. Az exegetikai tényezők előnyt kell, hogy élvezzenek a teológiai témákkal szemben.

Összegzésként elmondhatjuk, hogy a prológusban a szentíró szinte géniuszi tehetséggel foglalta össze Krisztusnak a prófétákkal és az angyalokkal szembeni felsőbbrendűségét, mégpedig a lehető legfennköltebb kifejezéseket használva.⁴⁴ Láttuk, hogy amit Krisztusról mond, azt első-

³⁹ A szentíró nagyon ritkán használja a *Jézus* megnevezést (pl. Zsidók 2,9).

⁴⁰ LANE 1991, 17.

⁴¹ Lásd fentebb a levél vázlatával foglalkozó alcímet.

⁴² A prológus programadó jellegzetességét tekintve lásd: Allen, 95.

⁴³ FRANCE 2006, 37.

⁴⁴ A prológus tartalmának és a Filippi levél ún. Krisztus-himnusz krisztológiai harmóniáját és fogalmi kapcsolatát tekintve, lásd Martin HENGEL: *The Cross of the Son of God*, transl. from German by John BOWDEN. London: SCM Press, 1986., 84-85.

sorban annak fényében mondja, amit Isten már az ÓSZ-ben kijelentett. Ennek kapcsán a következőket szeretnénk megjegyezni.

1.) *A Krisztusban adott kijelentés kapcsolata a próféták által adott kijelentéssel: kontinuitás és hasonlóság.* Létezik egy bizonyos folytonosság a Krisztusban adott kijelentés és a próféták által adott kijelentés között. A Zsidók 1,1-2a világossá teszi, hogy ugyanaz az Isten jelentette ki magát mindkét esetben: „szólt Isten [θεὸς λαλήσας] ... szólt [ἐλάλησεν].” Később olvassuk, hogy amiképpen hirdettetett az evangélium a szerzőnek és a címzetteknek a mostani időben, hasonlóképpen szólt az örömhír a régieknek is a múltban (4,2; 11,40). Látjuk tehát, hogy szoros összefüggés létezik a két különböző reveláció között.⁴⁵ Mindkét esetben a kijelentést a verbális és auditív jellegzetességek dominálták, még akkor is, ha bizonyos esetekben jelen voltak vizuális aspektusok is.⁴⁶ Az isteni kijelentés ezen propozicionális jellege alapvető része a kijelentéstannak, úgy a történelmi teológiában, mint a dogmatikában.

A két különböző kijelentés – ÓSZ és ÚSZ – közötti kontinuitás tehát egységessé teszi az üdvtörténet egész ideje alatt kapott revelációt, úgy az ÓSZ-i, mint az ÚSZ-i Szentírást. Vigyáznunk kell tehát, hogy ne legyen elszakítva az ÓSZ-i kijelentés az ÚSZ-i kijelentéstől, se ne legyen a kettő erősebben szembeállítva, mint amennyire az Írás erre felhatalmazást ad. Mivel a kijelentés forrása mindkét esetben Isten, és mivel Isten önmagában egy integrált és következetes lény, ezért nem meglepő, ha a két kijelentés között is szerves hasonlóságot találunk. Sőt, számítunk is a folytonosságra és a hasonlóságra. A Krisztusban nyert kijelentés isteni jellegéről pedig hadd idézzük Allen-t:

Ennek az a végeredménye, hogy Isten „beszéde” Jézusban, a Fiúban, olyan „valami, amit Isten mond, valami, amit Isten tesz, és valami, ami Isten maga.” A Zsidókhoz írt levél 1,1-4 sorrendjét követve, Istennek a Krisztusban adott kijelentése olyan valami, amit Isten mond (Isten szólott a próféták által és a Fiúban), valami, ami Jézus maga, mint Isten (az ő dicsőségének a kisugárzása és valóságának a képmása), és valami, amit Jézus, mint Isten tesz (ő teremtette az univerzumot és szerzett tisztulást a bűnökért). Ekként, Isten kijelentése Krisztusban egyszerre lét, szó, és esemény. Magában foglalja mindazokat a kategóriákat, amelyeket a teológusok harciasan vitattak a kijelentés természetét illetően: vajon az személyes, propozicionális, vagy eseménydús kijelentés? Lényegében mind a három.

⁴⁵ A kontinuitás további jellegét illetően lásd G. R. SMILLIE: „Contrast or Continuity in Hebrews 1.1-2?” in *New Testament Studies* 51 (2005), 543-560.

⁴⁶ ALLEN 2010, 143.

A *Logos* megtestesülése a kijelentést személyessé teszi. A *Logos* beszéde, beleértve a prófétákat (ÓSZ) és az apostolokat (ÚSZ), a kijelentést propozícionális jellegűvé teszi. A *Logos* által szerzett engesztelés pedig azt eseménydússá teszi – mégpedig a történelem legnagyobb eseményévé. Isten kijelentésében tehát megvan úgy az egység, mint a folytonosság.⁴⁷

Az a reveláció tehát, amit Isten adott, egyszerre személy- és szövegközpontú: kijelenti számunkra Isten személyét Krisztusban és az ő akaratát a – Krisztusról szóló – (Szent)írásban.

2.) A *Krisztus által adott kijelentés felsőbbrendűsége Istennek a próféták által adott kijelentésével szemben: diszkontinuitás és különbözőség*. A hasonlóságok ellenére lényeges különbségek vannak a két kijelentés között.⁴⁸ Nyilvánvalóan a szentíró nem a hasonlóságokra, hanem a különbözőségekre akarta fektetni a hangsúlyt. Ezek közül megemlíthetők a következő tényezők:

- (a) a kijelentés eszközei: „a próféták által” egykor, most pedig „a Fia által”;
- (b) a kijelentés fogadói: „az atyákhoz” régen, e végső időkben „hozzánk”;
- (c) a kijelentés korszakai: „régen” és „ezekben a végső időkben”;
- (d) a kijelentés módja: régen „sokszor és sokféleképpen” szólt Isten, e végső időkben pedig egyszer és egyféleképpen (beleértendő);

Nyilvánvaló, hogy amikor a Zsidókhoz írt levél szerzője Istennek az ő Fiában adott kijelentéséről beszél, tulajdonképpen a különbséget és a felsőbbrendűséget akarja hangsúlyozni, mintsem a hasonlóságot. Isten most nem a próféták által szólt, mint korábban, hanem az ő *Fiában*. Ez az isteni kijelentés most az Újszövetség könyveiben van számunkra megörökítve, ami – az ÓSZ könyveihez hasonlóan – Isten speciális kommunikációja az emberiséghez. Ami az igazság értékét illeti, nincs minőségbeli különbség a mostani és a korábbi kijelentés között: mindkettő egyaránt igaz, ihletett és verbális („szólt”). A kijelentés *eszközét* illetően azonban óriási a különbség: az utolsó időkben Isten a saját Fia által szólt hozzánk.

Ugyanakkor tudjuk, hogy Istennek a Jézus földi élete alatt adott kijelentése nem lett annyira teljes, hogy később az apostolok által ne kellett volna további kijelentéseket adnia az övéinek – ugyancsak a Fia által (János 16,12).⁴⁹ Természetesen, az apostolok által később adott kijelentés

⁴⁷ ALLEN 2010, 152-153.

⁴⁸ Steve MOTYER: „The Atonement in Hebrews,” in *The Atonement Debate*, edited by Derek TIDBALL, David HILBORN and Justin THACKER. Grand Rapids: Zondervan, 2008., 136-137.

⁴⁹ Azt a kijelentést, amit a Szentlélek által később nyertek az apostolok, azt az Atyától a Fiúnak adott kijelentésből merítve adta a Lélek az embereknek. Ekképpen továbbra is a Fiú által szólt az Isten (János 16,14-15).

igazságértéke is épp annyira minőségi, mint Istennek a Fia által adott közvetlen kijelentése. A Fiú kijelentése azonban számunkra már csak az apostolok és társaik írásai által érhető el, amit konkrétan az ÚSZ-ben találunk egybefoglalva. Erről beszél a szentíró, amikor Istennek az utolsó időkben szerzett nagy üdvözítéséről a következőket mondja: „*amelyet az ÚR hirdetett először. Azok pedig, akik hallották, megerősítették ezt számunkra*” (Zsidók 2,3b).

3.) *A Krisztus által adott reveláció jelentősége a bibliai kijelentés-történetre nézve: csúcspont és véglegesség.* Amikor a szentíró azt mondja, hogy „*régen sokszor és sokféleképpen szólt Isten az atyákhoz a próféták által, ezekben a végső időkben a Fiú által szólt hozzánk*” (1,1), ezáltal nemcsak azt állítja, hogy az isteni kijelentés súlypontja krisztológiai vonatkozású, hanem azt is, hogy Istennek a Fiúban adott kijelentése végleges az emberiség számára. Akárhányszor is szólt Isten hajdan az ószövetségi próféták által – és az sokszor történt –, számunkra többet nincs ígérve további kijelentés. A Fiúban közölt reveláció definitív jellegű, egyszer s mindenkorra szóló esemény, amit az Újszövetség könyveiben foglalt írásba a Szentlélek.

A krisztusi kijelentés végérvényes tulajdonsága teszi sorsdöntő jelentőségűvé az emberek válaszát, amit a Fiúban eléjük tárt kijelentésre adnak. Mivel ez a kijelentés végleges, ha ezt valaki szándékosan elveti, illetve hanyagul mellőzi, az ilyen személynek szembesülnie kell a szerző penetráns kérdésével a rákövetkező isteni ítélet elkerülhetetlen voltát illetően (2,1-4).

4.) *A Fiút illető jellemzések és tevékenységek krisztológiai jelentősége: egyediség és felsőbbrendűség.* A prófétákkal és az angyalokkal szemben, akik Istennek „csak” teremtményei, Krisztus elsősorban Istennek *Fia*, továbbá mindennek (1) örököse, (2) teremtője, és (3) fenntartója, aztán (4) Isten dicsőségének kisugárzása és (5) lényének képmása, végül pedig (6) a bűnösök megváltója és (7) mindenek királya. Sőt, a neve még az angyalok nevéénél is felsőbbrendű. Ilyen és ehhez hasonló kijelentések soha nem hangzottak el egy prófétáról (vagy angyalról) sem, akármilyen nagy tiszteletben is állottak azok az üdvtörténet során. Krisztus egyediségét és felsőbbrendűségét illetően megemlíthetjük a következőket:

a) *Krisztus preegzisztenciája.* Lévén, hogy a Fiú az alkotója mindennek – „*aki által a világot teremtette*” (Zsidók 1,2) –, neki már a teremtés előtt léteznie kellett. A bibliai kezdet előtt való létezés pedig visszanyúlik az „elmúlt” örökkévalóságba. Ebből következik Krisztus preegzisztenciája, azaz örökkévalósága, ami egyértelműen isteni tulajdonság. Ha viszont a preegzisztens Krisztus által vált valóra Isten történelmi önkijelentése, akkor

ellentmondásos dolog lenne meghasonlást támasztani az ontológia és az üdv történet, illetve a hit Krisztusa és a történelem Jézusa között.⁵⁰

b) *Krisztus megtestesülése.* Amikor a szentíró azt mondja Krisztusról, hogy „minket bűneinktől megtisztított” (Zsidók 1,3), ezzel burkoltan utal úgy az inkarnációra, mint az áldozati *halálra*, hiszen csak emberré válva azonosulhatott a megváltandó emberekkel, és csak elhalálozás útján semmisíthette meg azt, akinek hatalma van a halálon, tudniillik az ördögöt (Zsidók 2,14).

c) *Krisztus felmagasztalása.* Ha a szentíró egészen odáig megy a Fiúról mondott kijelentésekben, hogy ő „a mennyei Felség jobbára ült” (Zsidók 1,3) a bűneinktől való megtisztítás után, akkor ezzel implicite azt is kijelenti, hogy a Fiú nemcsak feltámadt a halálból⁵¹ (vö. Zsidók 13,20), hanem a mennybe is felment, hogy aztán elfoglalhassa az Atya jobbán neki adott helyet. Krisztusnak a sírba szállása után tehát néhány szorosan összetartozó és egymást sorrendben követő esemény történik: a halálból való meg-elevenedés, a mennybe való felemelkedés és az Isten jobbára való leülés. E három bibliai igazság – Krisztus feltámadása, mennybemenetele és trónra lépése – egyszerre fejezi ki a Fiú megdicsőülését, azaz felmagasztalását, ami szintén egyediségre és felsőbbrendűségre utal.

d) *Krisztus hármassága.* A Fiú egyedisége abban is megnyilvánul, hogy a Zsidókhoz írt levél bevezetőjében Krisztus egy személyben tölti be a három legfontosabb ószövetségi tisztséget: a prófétai, papi, és királyi tisztséget. Krisztus *próféta*: Isten általa szólt hozzánk a végső időkben. A kijelentés általában prófétai tevékenység volt. Aztán Krisztus (*fő*)*pap*: Isten általa szerzett számunkra megtisztulást a bűntől. Az ÓSZ-ben ez kimondottan papi feladat volt. Végül pedig Krisztus *király* is, hiszen a mennyei Felség jobbára ült, nyilván uralkodás céljából.⁵² Krisztus királyi voltára utal még a világ fenntartása is, aminek jelentése királyi uralom és gondviselő kormányzás lehetett az olvasók számára (Zsidók 1,3).

e) *Krisztus személye és munkája.* Krisztus *személyét* illetően elmondhatjuk, hogy ő elsősorban Isten, mégpedig azért, mert Fiú, mert világot teremtett, mert Isten dicsőségének visszatükröződése és valóságának kisugárzása, mert még az angyaloknál is feljebbvaló nevet örökölt. Ugyanakkor ő ember is, hisz annak érdekében, hogy minket bűneinktől megtisztítson, és bennünket üdvözítsen, emberré lett (beleértve). Más szóval, ő teremtő és

⁵⁰ R. T. FRANCE: „Jesus of History and Christ of Faith, The”, in *New Dictionary of Christian Apologetics*, CAMPBELL CAMPBELL-Jack and Gavin J. MCGRATH, eds.: (Leicester: Inter-Varsity Press, 2006), 370-373.

⁵¹ O'BRIEN 2010, 60.

⁵² HAGNER 2002, 45.

megváltó egyszerre, amely szerepek kimondottan isteni funkciók voltak a zsidók számára.⁵³ Mint elsőszülött Fiú, örököse mindennek, mint trónra lépett király, ő mindenek kormányzója, aki az Atya jobbjáról uralkodik.

Krisztus *munkáját* a következő cselekvések fémjelzik: a világ teremtése („*aki által a világot teremtette*”), annak gondviselő kormányzása („*a mennyei Felség jobbjára ült*” és „*hatalma szavával fenntartja a mindenséget*”), Isten kijelentése („*a Fiú által szólt hozzánk*”), és a bűnösök megváltása („*minket bűneinktől megtisztított*”). Ez utóbbiakat Krisztus hármassága teszi még konkrétabbá: uralkodik, mint király; kijelentést ad, mint próféta, és megtisztulást szerez, mint pap.

Hogy Istennek a Fiúban adott kijelentése mennyire kiválóbb minden korábbi kijelentésénél – legyen az próféták vagy angyalok által közölt reveláció –, azt a szerző úgy tárja az olvasók elé, hogy a Fiút a teremtett világ legmagasabb rendű lényével, az angyalokkal hasonlítja össze és így vonja le a megfelelő krisztológiai következtetéseket. Erre térünk rá mi is a következő fejezetben.

Bibliográfia

- ALLEN, David L.: *Hebrews: An Exegetical and Theological Exposition of Holy Scripture*. New American Commentary. Nashville: B & H Publishing, 2010.
- ATTRIDGE, H. W.: *The Epistle to the Hebrews. Hermeneia*. Philadelphia: Fortress Press, 1989.
- BALLA Péter: *Az újszövetségi iratok és kanonikus gyűjteményük kialakulásának története: Bevetéstani alternatívák*. Budapest: Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kar, 2005.
- BENYIK György: *Az újszövetségi Szentírás keletkezés- és kutatástörténete*. Szeged: JATEPress, 2004.
- BRUCE, F.F.: *The Epistle to the Hebrews. Revised edition*. New International Commentary on the New Testament. Grand Rapids: Eerdmans Publishing Company, 1990.
- ELLINGWORTH, Paul: *The Epistle to the Hebrews: A Commentary on the Greek Text. New International Greek Testament Commentary*. Grand Rapids: Eerdmans, 1993.

⁵³ O'BRIEN 2010, 53-54.

- ELWELL, Walter A. és Robert W. Yarbrough: *Encountering the New Testament: A Historical and Theological Survey*. Second edition. Grand Rapids: Baker Academic 2005.
- FRANCE, R. T.: „*Hebrews*.” In: *The Expositor’s Bible Commentary*. Revised edition. Tremper Longman III and David E. Garland, general editors. Grand Rapids: Zondervan, 2006.
- FRANCE, R. T.: „*Jesus of History and Christ of Faith, The*.” In: *New Dictionary of Christian Apologetics*. Edited by Campbell Campbell-Jack and Gavin J. McGrath. Leicester: Inter-Varsity Press, 2006. 370-373.
- GERŐFINÉ Brebovszky Éva: „*A Zsidókhöz írt levél*.” *Bibliaismereti Kézikönyv*. Szerk. PECSUK Ottó. Budapest, Kálvin János Kiadó, 2008.
- GUTHRIE, George H.: „*Hebrews*.” In: *Commentary on the New Testament Use of the Old Testament*. Editors G. K. Beale and D. A. Carson. Grand Rapids: Baker Academic, 2007.
- HAGNER, Donald A.: *Encountering the Book of Hebrews: An Exposition*. Grand Rapids: Baker Academic, 2002.
- HORVÁTH Levente: „*Találkozások*.” In: *A különбөзés ajándéka*. Bálint Ágnes, szerk. Kolozsvár: Koinónia Könyvkiadó, 1999.
- HUGHES, Philip Edgcumbe: *A Commentary on the Epistle to the Hebrews*. Grand Rapids: Eerdmans Publishing Company, 1977.
- LANE, William L.: *Hebrews 1-8*. In: *Word Biblical Commentary*. Volume 47a. Dallas: Word Books, 1991.
- LENKEYNÉ Semsey Klára: „*Zsidókhöz írt levél*.” In: *Keresztyén Bibliai Lexikon II*. Szerkesztette: Bartha Tibor. Budapest: Kálvin János Kiadó, 1995.
- LONGENECKER, Richard N. Editor: *Contours of Christology in the New Testament*. Grand Rapids: Eerdmans, 2005.
- MOTYER, Steve: „*The Atonement in Hebrews*.” In: *The Atonement Debate*. Edited by Derek Tidball, David Hilborn and Justin Thacker. Grand Rapids: Zondervan, 2008.
- O’BRIEN, Peter T.: *The Letter to the Hebrews*. *Pillar New Testament Commentary*. Grand Rapids: Eerdmans, 2010.

DR. VÁRADY ENDRE

A MI ATYÁNK NÉHÁNY ÉRTELMEZÉSTÖRTÉNETI ADALÉKA

Rendszerint pusztán „Mi Atyánk”-ként utalunk a Jézus Krisztus által mondott és írásban is örökösen hagyott mintaimádságra. Megváltónknak egyéb más imádságai is megtalálhatók a Biblia lapjain, de az úgynevezett „Uri ima” a mindenkori keresztyén számára kiemelkedik a sorból, mivel nem az Atya és Fiú közötti kommunikáció tanúja csupán, hanem egy olyan sorvezető, ami a biblikus imádság minden kötelező elemét tartalmazza.

Természetesnek vehető hát, hogy a keresztyén neveletésben részesülők már kisgyermekkoruktól ismerik a Mi Atyánk-ot. Nem garantált persze, hogy minden szavát értik is. No de akár felnőttként, több évtizedes hitgyakorlással a háta mögött, ki merné kijelenteni, hogy nem pusztán betéve tudja, de érti is minden szegletét? Példának okáért magam is jó ideig félreértettem és túlgondoltam a „*mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma*” passzust, ugyanis ezen az egy ponton – paradox módon – imádságunk meg nem hallgatásában reménykedtem, attól tartva, hogy az életem hátra levő részére elegendő kenyér esetleges tömbösített, egy napra irányuló mennyei áldása feldolgozhatatlan és elraktározhatatlan lenne. Későbbiekben, amikor ökumenikus istentiszteletek rendszeres résztvevője lettem, nyomban feltűnt, hogy a római katolikus testvéreink által vezetett liturgiában a gyülekezet által közösen mondott Mi Atyánk a „*szabadíts meg a gonosztól*” imakérést követően hirtelen félbeszakadt, azt eredményezve, hogy jónéhány buzgó protestáns testvér magára maradt a váratlan csöndben, amint az ima szerves részeként ismert dicsőítő záradékkal folytatta. Felmerült ezáltal a kérdés, hogy a katolikusoknak talán más az Őri imájuk, mint a protestánsoké. Mindezeket a megtapasztalásokat tetézte a teológiai tanulmányaim során ébredt felismerés, hogy a használatos görög újszövetségi szentírás főszövegében sem szerepel ez a doxológia; mindössze a lábjegyzetekben bújik meg bizonyos szövegvariánsok sajátjaként. Ezek szerint a görög Biblia is más evangéliumot hoz a bevett magyar fordításainkhoz képest?

Noha terjedelmében tömör, mégis egy svédasztal gazdagságához hasonlít a Mi Atyánk, számos hétköznapi, illetőleg mély teológiai témát so-

rolva a terítékhez. Elemző szándékkal hajolva közel a szöveghez, hasonlóképpen az említett kép sugallta bőség zavara lép fel, mivel egy konferenciai előadás (és annak leírata) nem biztosít elegendő keretet minden tartalmi egységének méltó körbejárásához. Ezt a tömörséget, ám elemi lényegyet fejezi ki Kókai megfogalmazása, miszerint a Mi Atyánk a Hegyi Beszéd szíve, ami remekül szemlélteti, hogy az értelmén túl, egészen a szívbe jut el az ige.¹ Szintén az egység jelentőségét húzza alá Tertullianus frázisa: *breviarium totius evangelii*, azaz a teljes evangélium imagyűjteménye.²

Máté szerkesztése Jézus öt strukturált beszéde köré rendezi az evangéliumot, amelyek sorában első helyen szerepel a Hegyi Beszéd. Több, jól elkülönülő egységből áll ez a beszédgyűjtemény az 5., 6. és 7. fejezetet átölelve. Mintegy mértani középpontjukban található az úgynevezett kegyességi trilógia, kulcsot adó felütésével: „Vigyázzatok: kegyességeketek ne az emberek előtt gyakoroljátok, csak azért, hogy lássák azt, mert így nem kaptok jutalmat mennyei Atyátoktól.” (Mt 6,1) Ennek is a középpontjában áll az imádságot illető tanítás okfejtése, az adakozásról és böjtölésről szóló bekezdésekkel keretezve. (Mt 6,5-15) Maga az ima-perikópa további három alegységből épül fel: 1) az igaz ima ismérvei; 2) a Mi Atyánk, mint minta-imádság; 3) a megbocsátás fontossága, kiemelő visszacsatolásként.

Az Újszövetségi Szentírás két helyen hozza az Úri imádságot: Máté és Lukács evangéliumában. Figyelemre méltó, hogy extrabiblikus forrásban is teljes egészében megtalálható, mégpedig a Didachében, ami a Mi Atyánk eleven ősegyházi használatáról árulkodik. Érdekes szinopszisban áttekinteni a három párhuzamos forrást, láttatva az azonosságokat, átfedéseket és eltéréseket, valamint az egész imádság szerkezetét.

Locus,	Máté 6,9-13	Lukács 11,1-4	Didaché 8,2
Előzmény kontextus	<i>Amikor imádkoztok, ne legyetek olyanok, mint a képmutatók... Amikor imádkoztok, ne szaporítsátok a szót, mint a pogányok...</i>	<i>valahol imádkozott, és mikor befejezte, így szólt hozzá egyik tanítványa: Uram, taníts minket imádkozni, ahogy János is tanította a tanítványait!</i>	<i>ne imádkozzatok úgy, mint a képmutatók, hanem úgy, ahogyan az Úr parancsolta evangéliumában.</i>

¹ KÓKAI NAGY Viktor: *Hegyi Beszéd: A hegyi beszéd értelmezése a nagyobb igazság tükrében*. Budapest: KRE HTK Doktori Iskola – L'Harmattan Kiadó, 2007., 246.

² Uo. 247.

Locus	Máté 6,9-13	Lukács 11,1-4	Didaché 8,2
Bevezető	<i>Ti azért így imádkoz- zatok</i>	<i>Amikor imádkoztok, ezt mondjátok</i>	<i>így imádkozzatok</i>
1. kérés	<i>Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved,</i>	<i>Atyánk, szenteltessék meg a te neved.</i>	<i>Mi Atyánk, ki vagy a mennyben, szentel- tessék meg neved,</i>
2. kérés	<i>jöjjön el a te országod,</i>	<i>Jöjjön el a te országod.</i>	<i>jöjjön el országod,</i>
3. kérés	<i>legyen meg a te akara- tod, amint a mennyben, úgy a földön is;</i>	–	<i>akaratom legyen meg a földön, mint meg- van a mennyben;</i>
4. kérés	<i>mindennapi keny- rünket add meg ne- künk ma</i>	<i>A mi mindennapi ke- nyerünket add meg nekünk naponként.</i>	<i>mindennapi keny- rünket add meg ne- künk ma,</i>
5. kérés	<i>és bocsásd meg vét- keinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek;</i>	<i>És bocsásd meg a mi bűneinket, mert mi is megbocsátunk minden ellenünk vétkezőnek.</i>	<i>engedd el adóssá- gunkat, amilyen mértékben mi is elengedjük azoknak, akik nekünk adósak,</i>
6. kérés	<i>és ne vígy minket kí- sértésbe,</i>	<i>És ne vígy minket kísértésbe.</i>	<i>és ne vígy minket kí- sértésbe,</i>
7. kérés	<i>de szabadíts meg a gonosztól;</i>	–	<i>hanem szabadíts meg minket a gonosztól.</i>
Záradék	–	<i>Éjfélkor kölcsönkérő barát...</i>	<i>Mert tiéd a hatalom és a dicsőség mindö- rökké.</i>
Appendix	<i>Mert ha az embereknek megbocsátjátok vét- keiket, nektek is meg- bocsát mennyei Atyátok. Ha pedig nem bocsáto- tok meg az embereknek, Atyátok sem bocsátja meg a ti vétkeiteket.</i>	<i>kérjetek, és adatik nektek, keressetek, és találtok, zörgessetek, és megnyitvatik nek- tek</i>	<i>Naponta háromszor imádkozzatok így.</i>

A következő tételes megfigyelések ábrázolódnak ki a párhuzamos áttekintésből:

1. Máténál a kegyességi trilógia kontextusának csúcspontjaként jelenik meg az Úri ima, míg Lukácsnál tanítványi igényre feleletül. A Didaché az Úr parancsaként utal rá.
2. Egyedül Máténál redundánsan hangsúlyos a „ti” személyes névmás az imádságra felszólítás mellé illesztve.
3. Máténál és a Didachében „így” szerepel, tehát az imádság módja a hangsúlyos, miközben Lukácsnál az „ezt” jelenik meg, inkább a tartalom fontosságát kiemelve.
4. Máténál és a Didachében az Atya megszólításának része a „mennyei” kitétel, Lukácsnál azonban ilyen nem szerepel. Máténál többes számú az alak, a Didachében viszont csak egyes számú.
5. Két egységében teljesen egyöntetű a három forrás: a 2. és a 6. kérés szó szerint megegyezik mindháromban.
6. A 3. és a 7. kérést csak Máté és a Didaché tartalmazza, Lukácsnál nem jelennek meg.
7. A 4. kérés kapcsán Máténál és a Didachében „ma” szerepel, míg Lukácsnál a „naponként” határozó.
8. A megbocsátás témakörénél Máté és a Didaché az isteni és emberi megbocsátás mértékét relációba állítja, Lukács pedig pusztán tényként közli az ember részéről történő megbocsátást, kvázi indoklásként.
9. Ami az ima záradékát, egyben kontextusát illeti, Máté a megbocsátás témáját visszhangozza, Lukács példázatos keretbe foglalva a kérés fontosságát emeli ki, míg a Didachében jelenik meg először szövegi leg a doxológia, az irat műfajának megfelelően némi praktikus előírással megtoldva.

Összesen tehát hét kérést tartalmaz az Úri ima, de ha az utolsó kettőt azok egymásba fonódása miatt egynek vesszük, akkor a 3+3 szimmetriája rajzolódik ki, ahol is az első három E/3. megfogalmazásban Isten *nevére, országára és akaratára* irányul, míg a második három T/1. alakban szerepel, a velünk kapcsolatos *táplálékra, bűnre és kísértésre* vonatkozóan.

Az első három kérés – noha három, nyelvtanilag önálló egységből áll – olyan szoros egymásban gyökerezést mutat, hogy akár parallelizmus membrorumnak is tekinthető.³ Megfigyelhető az is, hogy az Úri ima felütését adó első három kérés önmagában is egy doxológia⁴, egyúttal keretbe

³ HAGNER, Donald A.: *Matthew 1-13*. In: Ralph P. Martin (ált. szerk.), *Word Biblical Commentary*, Volume 33A. Dallas, Texas: Word Books, 1993., 148.

foglalva az egész imádságot, mivel a végén is doxológiával zár.⁵ Megerősíti ez a zsidó háttér korai keresztyénségre gyakorolt hatását. Szinte egy az egyben köszön vissza a dávidi ima koncepciója:⁶ „Tied, Uram, a méltóság, a hatalom és a tisztelet, a hírnév és a fenség, bizony minden, ami a mennyben és a földön van! Tied, Uram, az ország, magasztos vagy te, mindenség fejedelme! A te kezeden van az erő és a hatalom, a te kezeden lehet bárkit nagygyá és erőssé.” (1Krón 29,10kk.) Többben egyenesen az arámi nyelvű zsinagógai quaddish imádságok sorába illesztik a *Mi Atyánk*-ot⁷, azon belül pedig a kategória eszkhatológiai aspektusát nagyítja fel a bevezető doxológia.⁸ E tekintetben úgy alakul az összefüggés, hogy akkor fog Isten neve megszenteltetni, ha eljön az országa és megvalósul az akarata. Mindezek realizálódása azonban csak az eszkhatonban várható.⁹

1. Kérés: „szenteltessék meg a te neved”

Felszólító felütés vezeti be az imádságot, mégpedig redundáns szerkesztéssel, hiszen a személyes névmás nélkül is értelmes és érthető volna a felszólító mondat, annak nyelvtani alakja alapján. Mégis, már ezzel arra igyekszik utalni Jézus, hogy egy, a hallgatóságnak szóló mintaimádság hangzik el.

A „*Mi Atyánk*” vocativusi alakja a kortárs arámi nyelvhasználatban bensőséges¹⁰, közvetlen gyermeki megszólításként volt ismert¹¹, ami az imádkozó elvárt alapállására, attitűdjére utal. Két páli megnyilvánulás is visszatükrözi ezt az ideális relációt: „Mert nem a szolgaság lelkét kaptátok, hogy ismét féljete, hanem a fiúság Lelkét kaptátok, aki által kiáltjuk: »Abbá, Atyám!«” (Róm 8,15); „Mivel pedig fiak vagytok, Isten elküldte Fiának Lelkét a

⁴ FRANCE, R. T.: *The Gospel of Matthew*. In: Gordon D. Fee (ált. szerk.): *The New International Commentary on the New Testament*. Cambridge, U.K.: William B. Eerdmans Publishing Company, 2007., 243.

⁵ Ennek szövegkritikai vonatkozásaira a későbbiekben tér ki a tanulmány.

⁶ SCHWEIZER, Eduard: *The Good News According to Matthew*. Fordította David E. Green. Atlanta: John Knox Press, 1977., 148.

⁷ FRANCE 2007, 243.; GUELICH, Robert: *The Sermon on the Mount: A Foundation for Understanding*. London: World Publishing, 1982., 285. o.

⁸ HAGNER 1993, 147.

⁹ ALBRIGHT, W. F. és C. S. Mann: *Matthew: Introduction, Translation, and Notes*. The Anchor Bible, 26. London: Doubleday, 1971. 76.

¹⁰ STOCK 1994, 101. o.

¹¹ CARSON, D. A.: *The Sermon on the Mount: An Evangelical of Matthew 5-7 Exposition*. In: Grand Rapids, Michigan: Baker Book House, 1978., 62.

mi szívünkbe, aki ezt kiáltja: »Abbá, Atyám!« (Gal 4,6). Maga az istengyermekség koncepciója több helyen is megjelenik az Újszövetség lapjain, úgy, mint például az 1Jn 5,1-ben: „*Aki hiszi, hogy Jézus a Krisztus, Istentől született.*” Nem újszövetségi novum ez ugyanakkor, hiszen már az ószövetségi korban is voltak példák Isten Atyaként történő megszólítására.¹²

A közvetlen megszólítás azonban nem zárja ki a tiszteletadást, amelyre a „mennyei” jelző emlékezteti is a mindenkori imádkozót. Olykor keresztényen kortünetként jelenik meg a túlzottan „bratyizós” közeledés Istenhez¹³, igen távol esve a Dekalógus istennév-kimondásra vonatkozó passzusától (vö. Ex 20,7). Bármennyire is áthidalta Jézus az Atyaisten és az ember közötti szakadékot, közel hozva minket a Mindenhatóhoz, az ember akkor is teremtmény, a szó nemes tartalmának értelmében alattvaló marad,¹⁴ mivel az ember pusztán adoptáció által lett Isten gyermekévé, míg Jézus Krisztus eredendően Isten Fia. Jóllehet, örökös társai lettünk Krisztusnak, de sehol nem jegyzi meg a Szentírás, hogy Jézus testvéreivé lettünk volna (Vö. Róm 8,17). Krisztus inkarnációja összekapcsolta a Földet a Mennyyel: Ő mennyei lényként testet öltve demonstrálta a metamorfózisnak azon irányát, lehetővé téve az ember számára az ellenkező irányú átváltozást, azaz újjászületés által Istenhez idomuló természetűvé válni. Ugyanakkor Jézus nyilatkozatai egyértelművé teszik a különbözőségeinket is: „*Az én Atyám mindent átadott nekem, és senki sem ismeri a Fiút, csak az Atya, az Atyát sem ismeri senki, csak a Fiú, és az, akinek a Fiú akarja kijelenteni.*” (Mt 11,27) „*Felmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, az én Istenemhez és a ti Isteneitekhez.*” (Jn 20,17) Jézus, személyében egyszerre köt össze Istennel de szét is választ.

Az első tényleges kérés imperativusának nem tünteti fel az alanyát a mondat, tehát úgynevezett passivum divinumként értelmezhető¹⁵, ahol is – épp az imént utalt istennév-törvényre tekintettel, fölösleges megnevezése nélkül is – a Mindenható a cselekménynek fedezetet biztosító cselekvő. Ugyanakkor az evangéliumi kontextus egyértelművé teszi, hogy ebben Isten partnerként számít az emberre, mint közreműködő eszközre. Egybecseng ezzel Chrysostomos értelmezése, miszerint Isten neve az ő gyermekei által tud valójában megszentelődni¹⁶, amelynek koncepcióját a

¹² TALBERT, Charles H.: *Reading the Sermon on the Mount: Character Formation and Decision Making in Matthew 5-7*. Grand Rapids, Michigan: Baker Academic, 2010., 111.

¹³ CARSON 1978, 63-64.

¹⁴ KÓKAI 2007, 253.

¹⁵ GUELICH 1982, 289.

¹⁶ SIMONETTI, Manlio (szerk.): *Matthew 1-13*. In: Thomas C. Oden (ált. szerk.), *Ancient Christian Commentary on Scripture. New Testament, I/a*. Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press, 2001., 133.

néhány bekezdéssel korábbi jézusi mondat ugyancsak leírja: „*Úgy ragyogjon a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.*” (Mt 5,16) Azt sem szabad kihagynunk az értelmezésből, hogy az ókori ember számára a név azonos volt a személyel¹⁷, tehát magának Istennek a megszenteltetéséről van szó, nem csupán a nevére irányul ez a kérés.

Ugyancsak a dekalógusbeli istennév-parancsot erősíti a szentség és megszentelés bibliai szemantikája, amely az elkülönítés, odaszentelés attitűdjét húzza alá.

2. Kérés: „*jöjjön el a te országod*”

Önmagában hatalmas témakört nyit meg az „Isten országa” kifejezés, amire irányuló váradalom jelen volt Jézus idejében. Erre utal az arimátiai József-re vonatkozó leírás is: „*a nagytanács tekintélyes tagja, aki maga is várta az Isten országát.*” (Mk 15,43) Még a „húsvét utáni” tanítványok is ebben a koncepcióban gondolkodtak, amikor megkérdezték a feltámadott Jézustól: nem ebben az időben állítja-e helyre Izráel országát?! (Acta 1,6) Idővel, a kikristályosodó keresztyén teológia már – helyesen – Jézus parúsziajához köti Isten országának eljövételét, amint az a „Marana tha!” (1Kor 16,22) rendszeres arámi nyelvű kollektív sóhajból is tükröződik, csakúgy, mint a Szentírás visszhangzó záradékában megfogalmazott próféciaiból és az arra adott imafeleletről is: „*Így szól az, aki ezekről bizonytságot tesz: Bizony, hamar eljövök. Ámen. Jöjj, Uram Jézus!*” (Jel 22,20)

Gyönyörű ív rajzolódik ki a „*Térjete meg, mert elközelített a mennyek országa!*” orákulumaiból (Mt 3,2; 4,17) kiindulva, a Mt 13 példázataiban elrejtett jelenlétként leírtakon át, a Jelenések könyvében ábrázolt eszkatológiai kiteljesedésig.¹⁸ Végigvonul az Újszövetségen az Isten országának paradoxona, ami abban áll, hogy részben már megvalósult, ugyanakkor még várákozás tárgya, így alkotva a „már igen – még nem” feszültségét.¹⁹ Isten királysága már valóságos „*de iure*”, azonban csak akkor valósul meg „*de facto*”, amikor az ember(iség) aláveti magát neki.²⁰

¹⁷ ALBRIGHT 1971, 75.

¹⁸ FRANCE 2007, 246.

¹⁹ CSERHÁTI Sándor: *Az Újszövetség teológiája*. Budapest: Luther Kiadó, 2012., 270-271.

²⁰ FRANCE 2007, 246.

Origenész Isten országának realizálódását az emberen belül értelmezi²¹, mégpedig a Lk 17,20-21 párbeszéde alapján: „Amikor a farizeusok megkérdezték tőle, hogy mikor jön el az Isten országa, így válaszolt nekik: Az Isten országa nem úgy jön el, hogy az ember azt előre kiszámíthatná. Azt sem mondhatják: Íme, itt, vagy íme, ott van! Mert az Isten országa közöttetek van!” Karthagói Ciprián a Mt 25,34 mondatával talál összefüggést a menny-föld összeolvadás vonatkozásában: „Akkor így szól a király a jobb keze felől állókhoz: Jöjjetek, Atyám áldottai, örököljétek az országot, amely készen áll számotokra a világ kezdete óta.”²² Augusztinus szerint félreértés volna azt gondolni, hogy itt Isten országának első eljövételéről lenne szó, hiszen az Úr a Teremtés óta uralkodik a földön, ami kiteljesedett Jézus inkarnációjában. Inkább Jézus parúziájára irányul ez a kérés, amikor minden szem meglátja majdan, merthogy most még sokan vakok, mint aki a fényre becsukja a szemét, jól lehet a fény jelenlétét ez nem csorbítja.²³

Luther meglátása szerint az ember imádsága nélkül is eljön az Isten országa, és megszenteltetik a neve, mégis azért kell eszerint imádkoznunk, hogy személyesen hozzánk jöjjön el, érkezzen meg, és bennünk győzedelmeskedjen az Isten országa.²⁴ Isten ugyan természet szerint Király, de ez nem egyenlő azzal, hogy mindenhol uralkodik. Ennek a megállapításnak a fényében az az imakérés tárgya, hogy minél többen adják át az akaratukat Istennek, azaz minél több ember életében valósuljon meg az uralma.

3. kérés: „legyen meg a te akaratod”

Augusztinus értelmezése szerint a kérés lényege, hogy Isten akarata minél többekben, így a bűnösökben is megvalósuljon. Ezáltal az imádság célcsoportjába az ellenségeink is beletartoznak.²⁵ Amikor Isten akarata témába kerül, nem az ember saját akaratának teljes feladásáról van szó, hanem az emberi akarat Istennek történő átadásáról. Sőt, nem is annyira az akaratunkat, hanem annak gyengeségét kell átadni.²⁶ Ennek a mozzanatnak önmagáért beszélő mintája Jézus imatusája a Gecsemáné-kertben:²⁷

²¹ SIMONETTI 2001, 133.

²² Uo.

²³ Uo.

²⁴ LEE, Jason K. és William M. Marsh (szerk.): *Matthew*. In: Timothy George (ált. szerk.), *Reformation Commentary on Scripture. New Testament I*. Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press, 2021., 84. o.

²⁵ SIMONETTI 2001, 133.

²⁶ KÓKAI 2007, 257.

„*Atyám, ha akarod, vedd el tőlem ezt a poharat; mindazáltal ne az én akaratom legyen meg, hanem a tied.*” (Lk 22,42)

Fontos leszögezni, hogy Isten akaratának érvényre jutása nem bizonytalanságot hoz, ami által tehetetlenül hánykolódnánk a végzet felé, hanem egy dinamikus történésnek válunk részeseivé.²⁸ Inkább úgy kell tekintenünk erre a koncepcióra, hogy amint az ember felismeri Istent, mint cselekvőt, aláveti magát ennek az akaratnak, és együtt-cselekvővé válik vele.²⁹

4. Kérés: „*mindennapi kenyerünket add meg nekiünk ma*”

A negyedik kérés a megelőzők mennyei magasságaiból és eszkhatólógiai távlataiból a földi szféra naponkénti jelenvalóságára irányítja az ima fókuszát, annak legalapvetőbb materiális alkotóelemét, a táplálékot hozva témába. Nem újonnan megfogalmazott kérés ez, hiszen rezonál a Példabeszédek könyvében szereplő mondattal: „*Se szegénységet, se gazdagságot ne adj nekem! Adj annyi eledelt, amennyi szükséges...*” (Pld 30,8)

Az elsődleges, materiális értelmezés mellett teológiai tartalmat is tulajdonít e kérésnek Ciprián, amikor azt írja, hogy Jézus Krisztus a mi vágyott kenyerünk, akiből még nem tud minden ember táplálkozni.³⁰

Terebélyes értelmezési variációknak ad lehetőséget a „mindennapi” (ἐπιούσιον) kifejezés, tekintve, hogy hapax legomenon-ként jelenik meg a Szentírásban. Ezek közül négy értelmezési síkot vázolunk föl a következőkben, mutatva, milyen próbálkozások születtek ezen egyedi kifejezés etimológiai felbontására:

ἐπι τὴν οὐρανὴν ἡμέραν = A mai (jelen) napra

Szír és korai latin változatok „napi” értelemben (perpetuum; necessarium) fordítják a kifejezést.³¹ Chrysostomos megfogalmazása szerint arra vonatkozik ez, ami épp elegendő aznapra.³² A hangsúly tehát itt a napi egységre esik.

²⁷ STOCK, Augustine: *The Method and Message of Matthew*. Collegeville, Minneso-ta: The Liturgical Press, 1994., 102.

²⁸ KÓKAI 2007, 257.

²⁹ Uo.

³⁰ SIMONETTI 2001, 135.

³¹ HAGNER 1993, 144.

³² SIMONETTI 2001, 135.

ἐπι ουσια = Az egzisztenciáért (supersubstantialis –
Vulgata – eucharistia)³³

Ez az értelmezés a létezés (egzisztencia) szavát véli felfedezni a kifejezésben, tehát a napi fennmaradáshoz szükséges dolgokról van szó. Nem pusztán az elemi táplálék tartozik ide, hanem szündefokká értelemben minden és bármi, ami a létfenntartáshoz szükséges. A táplálék (és élet-kellékek) célját helyezve előtérbe, azaz a fenntartást, fennmaradást, az Isten gondviselésébe vetett bizalom is szerves részét képezi az értelmezésnek, valahogy a szintén Hegyi beszédbeli hitvallás szerint (vö. Mt 6,25-34), amit Kókai „agrárteológiának” nevez.³⁴ Érdekes a Vulgata fordítása ezen a ponton: supersubstantialis (supernatural), azaz az egzisztenciának nem a földi vetületét ragadja meg, hanem épp ellenkezőleg, a minden anyagit felülmúlót, amelynek gondolkörében a kenyér egyenesen az eschatológiai asztalközösségre utal.

ἡ ἐπιουσα ἡμερα = A következő napra³⁵

Ez a szóösszetétel többször is felbukkan az Újszövetség lapjain „következő nap” jelentéstartalommal,³⁶ ebben a koncepcióban az ószövetségi manna-történetre asszociáltatva.³⁷ Megerősíti ezt az irányt Lukács verziója, ahol is a κατ ἡμεραν változat szerepel, az imperativus pedig (rendszerességet kifejező) imperfectumi, szemben a mátéi aoristossal. Ugyancsak használatos volt ez a kifejezés-változat a következő nap megélhetését biztosító napszám leírására is. *Gnilka* megfogalmazásában: az imádkozó csak egy napban gondolkodik, mert Isten kegyelmében bíz.³⁸ *Jeromos* tudósítása szerint a nazarénusok/héberék szerinti arámi nyelvű evangélium a „ma’ar” kifejezést hozza, ami egyértelműen a „holnap” szava. Ugyancsak megemlítendő ennél az értelmezési változatnál is az előző alpontban utalt Mt 6-beli hitvallás, annak is 34. verse: „Ne aggódjatok tehát a holnapért, mert a holnap majd aggódik magáért: elég minden napnak a maga baja.”

ἐπιεναι = Eljövendő nap (eschatológiai asztalközösség)³⁹

Ezen etimológiai alternatíva nem a következő napra tekint csupán, hanem egy jóval távolabbi jövőre. Ennek értelmében pedig nem a betevő,

³³ ALLEN, Willoughby C.: *A Critical and Exegetical Commentary on the Gospel According to S. Matthew*. In: *The International Critical Commentary*, Edinburgh: T & T. Clark, 1947., 59. o.

³⁴ KÓKAI 2007, 258.

³⁵ ALBRIGHT 1971, 76.; *Stock* 1994, 103.

³⁶ Vö. Acta 7,26; 16,11; 20,15; 21,18.

³⁷ Vö. Ex 16.

³⁸ KÓKAI 2007, 259.

³⁹ GÜELICH 1982, 292.

létfenntartó falatra gondol, hanem a végső nagy eschatológiai asztalközösségre⁴⁰ vagy a manna végidőbeli visszatérésére a Jel 2,17-re építve, ahol is maga a kenyér „eljövendő”, nem pusztán a nap. Ilyenképpen bármelyik „holnap” lehet a Messiás napja.

5. kérés: *„bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek”*

Felületes olvasással könnyen félreérthető a kérés és a hozzá kapcsolt kitétel összefüggése, nevezetesen, könyörületességgel előidézhető vagyis kiérdemelhető Isten kegyelme. Innen már csak egy lépés lenne a cselekedet általi megigazulás tana, más evangéliumot eredményezve, amit a teljes Újszövetségi Szentírás cáfol.

Szintén a Hegyi Beszéd keretei között jelenik meg a Boldogmondások sorában a *„Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmasságot nyernek”* (Mt 5,7) mondat. További előzményként említhető ide a Sirák 28,2 kijelentése: *„Bocsásd meg felebarátodnak az ellened elkövetett igazságtalanságot, és akkor eltöröltenek bűneid, amikor imádkozol.”* Látszólag mindezek a bűnbocsánat fent említett mechanizmusát erősítik.

Nem szabad azonban megfeledkeznünk egyéb, e témába vágó bibliai megállapításokról sem, mint például a Kol 3,13 nyilatkozata: *„Bocsássatok meg egymásnak, ha valakinek panasza volna valaki ellen: ahogyan az Úr is megbocsátott nektek, úgy tegyetek ti is.”* Így már árnyaltabb a kép, ami által egy kvázi körforgó rendszer rajzolódik ki, egy pozitív spirált eredményezve. A bűnbocsánat elnyerése egyszerre következmény és előzmény. Jól passzoló analógiaként és teológiai bázisként hozható ide a jánosi megállapítás: *„Mi azért szeretünk, mert ő előbb szeretett minket.”* (1Jn 4,19) Amiként a Krisztus szeretetéből táplálkozó emberi szeretetmegnyilvánulások és szeretetközvetítés az ÚR örömét fokozza, bezárva a kört, úgy az őtőle eredő – kegyelemből történő – megbocsátás által válik képessé és felszabadulttá az ember, hogy embertársának megbocsásson, miközben folyamatosan maga is rászorul Isten megújuló megbocsátására.

Ezt az összefüggő rendszert illusztrálja érzékletesen a gonosz szolgáról szóló jézusi példázat (Mt 18,23-35), amelynek pénzügyi terminológiája látványosan mutatja be az adósságteher és -elengedés feszültsége által a megbocsátás mibenlétét. Nem meglepő tehát, hogy a Mi Atyánk jelen passzusa is ugyanezt az alapvetően gazdasági szakkifejezést alkalmazza ekképpen:

⁴⁰ SCHWEIZER 1977, 153.

„engedd el a mi tartozásainkat, amiképpen mi is elengedtük az adósainknak”. Bocsánatkéréssel és jóvátétellel tartozik ugyanis minden esetben a sérelmet okozó. Ennek az elégtétel-igénynek a feladása voltaképpen a megbocsátás, amely elengedi az ilyenformán generálódott tartozást, felszabadítva annak terhe alól a károkozót.⁴¹

6. Kérés: „ne vígy minket kísértésbe”

Tertullianus értelmezése⁴² szorosan az ötödik kérdéshez köti a hatodikat, azon meglátás alapján, hogy az Úri imádság nem csupán az utókezelésnek számító megbocsátás kérdéskörét tartalmazza, hanem ugyanilyen hangsúllyal foglalkozik az esetlegesen kezelendő helyzet megelőzésével is.

Teológiai fejtörést okoz ugyanakkor a kísértésbe vitel helyzetének összekapcsolása a mennyei Atyával. Főképp, ha a jakabi okfejtés áll előttünk: „Senki se mondja, amikor kísértésbe jut: »Isten kísért engem«, mert Isten a gonosztól nem kísérthető, és ő maga sem kísért senkit a gonosszal.” (Jak 1,13) Ugyanebben a levélben olvassuk viszont a következőket is: „Teljes örömmel tartásátok, testvéreim, amikor különféle kísértésekbe estek, tudva, hogy hitetek próbája állhatatos-ságot eredményez.” (Jak 1,2-3) Biblikus természetességű a próbahelyzeteket Istennek tulajdonítani, még ha szorongató kellemetlenséggel is járnak (vö. Gen 22,1 kk.), míg bármiféle (bűnre) kísértő szituációt reflexből a Sátán számlájára hajlamos írni a keresztyén ember. Ezért szokatlan az Istent megszólító Úri imában a kísértésbe juttatást öhozzá kapcsolva látni.

Feloldási kísérlete ennek az ellentmondásosnak tűnő helyzetnek az itt alkalmazott imperatívusi igealak „permisszívnek” minősítése. Eszerinti értelme a görög szövegnek: „ne engedj minket kísértésbe”. Némileg tompít ugyan a kontraszton, de Isten aktív szerepvállalását nem annullálja.

Még tovább fokozódik a teológiai feszültség, ha Jézus megkísértési történetére gondolunk, ahol is „elvitte Jézust a Lélek a pusztába, hogy megkísértse az ördög.” (Mt 4,1) Itt egyenesen együttműködésben látjuk az ördögöt és a Szentlelket, ráadásul Jézus bűnre csábításában. Analóg tehát ez a képlet a Mi Atyánk e témában született kérésével.

Mindaddig fennáll az ellentmondás, amíg fel nem oldjuk a komplex teológiai kontextus tudatosításával, miszerint a kísértés önmagában még nem bűn, nem is bűnhelyzet, hanem pusztán választást provokáló útelágazás, ahol is a kísértés alanya maga dönt arról, hogy ellenáll a kísértésnek, vagy

⁴¹ CARSON 1978, 68-69.

⁴² SIMONETTI 2001, 137.

engedve annak, elbukik benne. Emellett az is a nagyobb képhez tartozik, hogy voltaképpen az ember kísértését tekintve, érdekközösségben van egymással Isten és az ördög, jóllehet nem érdekazonosságban. Ugyanis mindkettőjük érdeke, hogy az alany átmenjen a kísértésen: Istené az, hogy győzelmesen, az ördögé pedig értelemszerűen ennek ellenkezője. A küzdőtér (azaz a kísértési helyzet) egy és ugyanaz, míg az ellentétes oldalú látókon más-más eredményért zajlik a „szurkolás”.

Az, hogy a kísértés a mindennapos bűnre csábító helyzeteket jelenti vagy eszkhatológia értelemben a végső nyomorúság rostájára utal⁴³, voltaképpen mellékes exegetikai szempontból.

7. Kérés: „*de szabadíts meg a gonosztól*”

Mind nyelvtani, mind logikai szempontból szervesen egymásba fonódik az utolsó két imakérés. Épp emiatt létezik e kettőt egynek tekintő felosztás is, amiről korábbi bekezdésekben már szó esett.

Hermeneutikai szóképként litotésznak is lehet tekinteni ezt az ellentétes kötőszóval hozzákapcsolt tagmondatot⁴⁴, amely arra hivatott, hogy a tételállítást az ellenkező tagadásával teszi még hangsúlyosabbá.⁴⁵ Ennek értelmében ne kísértésbe, hanem igazságba vigyen Isten, ami egyenértékű azzal, hogy megszabadulunk a gonosztól.

Némelyek szerint a gonosz nem lehet más, mint maga a Sátán, megszemélyesített formában.⁴⁶ Mások véleménye azonban épp ellenkező, azaz nem megszemélyesített értelemben kell venni a gonoszt, hanem a szándékokat és következményeket minősítő jelenségként.⁴⁷

Záradék: „*mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.*”

Ami a Mi Atyánk záradékát illeti, (elsősorban protestáns) praktikus és liturgikus használatunkban szerves részét képezi az imádságnak, hiszen ezáltal lesz kerekké és teljessé, nem beszélve az „ámen” hitelesítő pecsét-

⁴³ SCHWEIZER 1977, 157.

⁴⁴ CARSON 1978, 70.

⁴⁵ Pl. Nem kevés = sok; ki nem vetem = befogadom.

⁴⁶ GUELICH 1982, 297.

⁴⁷ ALLEN 1947, 60.

jéről, hiszen liturgikusan nincs zsidó ima doxológia nélkül.⁴⁸ Szövegkritikailag azonban vitathatatlan, hogy a szentírástudomány mai állása szerinti a konszenzusos főszöveg nem tartalmazza. Mindössze a lábjegyzeti kritikai apparátusban szerepel, úgy, mint jelentéktelenebb kódexekben, illetve a Didachében található szövegvariáns. Ennek oka vélhetően az, hogy eredetileg az ősegyházi gyakorlatban kialakult reflexió lehetett, ami idővel záradékként rögzült.⁴⁹

**Appendix: „Mert, ha az embereknek
megbocsátjátok vétkeiket, nektek is megbocsát
mennyei Atyátok. Ha pedig nem bocsátotok meg
az embereknek, Atyátok sem bocsátja meg
a ti vétkeiteket.”**

Kétségtelenül hangsúlyosan szándékolt jelentéssel bír, hogy a Mi Atyánk hét kérése közül csupán egyetlen, az ötödik jelenik meg megerősítő visszhangként, ezáltal mintegy a legfontosabb kérés kategóriáját véve magára. Talbert mutat rá Luther Nagy kátéjának ide passzoló gondolatmenetére, miszerint amiként a keresztség és az úrvacsora a megbocsátás és új élet jelei, úgy a mások felé való megbocsátásunk is az.⁵⁰

Ima-szavaink hitelességét mi sem igazolja jobban, mint az embert mind horizontálisan embertársaival, mind pedig vertikálisan magával Istennel pozitív interakcióba hozó megbocsátás, így méltán végkicsengése ez a Mi Atyánknak.

Bibliográfia:

- ALBRIGHT, W. F. és C. S. Mann. *Matthew: Introduction, Translation, and Notes*. The Anchor Bible, 26. London: Doubleday, 1971.
- ALLEN, Willoughby C.: *A Critical and Exegetical Commentary on the Gospel According to S. Matthew*. The International Critical Commentary, Edinburgh: T & T. Clark, 1947.

⁴⁸ TALBERT 2010, 118.

⁴⁹ GUELICH 1982, 297; 315.

⁵⁰ TALBERT 2010, 118.

- CARSON, D. A.: *The Sermon on the Mount: An Evangelical of Matthew 5-7 Exposition*. Grand Rapids, Michigan: Baker Book House, 1978.
- CSERHÁTI Sándor: *Az Újszövetség teológiája*. Budapest: Luther Kiadó, 2012.
- FRANCE, R. T.: *The Gospel of Matthew*. Gordon D. Fee (ált. szerk.), *The New International Commentary on the New Testament*. Cambridge, U.K.: William B. Eerdmans Publishing Company, 2007.
- GUELICH, Robert: *The Sermon on the Mount: A Foundation for Understanding*. London: World Publishing, 1982.
- HAGNER, Donald A.: *Matthew 1-13*. Ralph P. Martin (ált. szerk.), *Word Biblical Commentary, Volume 33A*. Dallas, Texas: Word Books, 1993.
- KÓKAI NAGY Viktor: *Hegyi Beszéd: A hegyi beszéd értelmezése a nagyobb igazság tükrében*. Budapest: KRE HTK Doktori Iskola – L'Harmattan Kiadó, 2007.
- LEE, Jason K. és William M. Marsh (szerk.): *Matthew*. Timothy George (ált. szerk.), *Reformation Commentary on Scripture. New Testament I*. Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press, 2021.
- SCHWEIZER, Eduard: *The Good News According to Matthew*. Fordította David E. Green. Atlanta: John Knox Press, 1977.
- SIMONETTI, Manlio (szerk.): *Matthew 1-13*. Thomas C. Oden (ált. szerk.), *Ancient Christian Commentary on Scripture. New Testament, I/a*. Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press, 2001.
- STOCK, Augustine: *The Method and Message of Matthew*. Collegeville, Minnesota: The Liturgical Press, 1994.
- TALBERT, Charles H.: *Reading the Sermon on the Mount: Character Formation and Decision Making in Matthew 5-7*. Grand Rapids, Michigan: Baker Academic, 2010.

*„Virrasszatok, és imádkozzatok, hogy kísértésbe
ne essetek: a lélek ugyan kész, de a test erőtlenségre.”*

Máté 26,41

III. ADATTÁR

1.

2024/25-ÖS TANÉVRE BEIRATKOZOTT HALLGATÓK NÉVSORA

Teológia – BA alapszak *Nappali képzés*

Balogh Stefánia Vivien	Kabarcz Szilvia Katalin
Bán Katalin	Kalányos Zoltán
Barka-Csarnai Zsuzsanna	Kapitány Valéria Ilona
Besztercsényi Tibor	Kármánné Ferenczi Dóra
Borzasi András József	Kazinczi Erika
Czakó Nikoletta	Kiss Hajnalka Zsófia
Czakó Zsoltné	Kocsisné Bozsóki Katalin
Dombi Réka	Kónya Anita
Fábián-Kismátés Noémi	Konyári Éva
Fábián Tamás	Koszorúsné Fekete Heléna Judit
Farkas Naomi	Köteles-Hiri Éva
Farkas Zoltán József	Kotrocóné Szűcs Judit
Ficsor Tomaj	Kovács Gábor
Földi István	Kovács László Lajos
Füzesi Ferenc	Kürtös István
Gál Domokos	Lázár Marina Tímea
Gergely Mihai Márk	Madarász András Pálné
Giczi László	Majerszky Gábor
Gíricz László Tamásné	Máté Anna Gabriella
Hegedűsné Bezzeg Dóra	Mészáros Jázon
Hégely Titusz	Mocsár Roland
Herczeg Szilvia	Nagy Péter
Heredia-Mendieta Simon Daniel	Nyisztor Mónika
Hochbaum Tamás János	Oláh Edina
Horváth Szilvia	Orbán Mátyás
Horváth Viktor	Ormándy Józsefné

Pálffy Judit	Szászinné Szili Brigitta
Pál Norbert	Szilágyi Ágnes
Patai András	Szöllősiné Erdődi Szabina Mária
Pataki Veronika	Szűcs Tamás
Perity Patrik	Tajti Róbert
Péter Laura	Terék Tibor Zsolt
Rácz Katalin	Tok Bence Attila
Ruff Máté	Tóthné Bali Nikoletta
Seresné Nagy Andrea Eszter	Trenka Szilvia
Somogyi Dávid	Turcsák Ilona Timea
Sutka Lászlóné	Varga István
Szabóné Papp Katalin	Vigné Veres Gyopárd Gabriella
Szalai Annamária	Vincze Fanni
Szalai Tamás László	Zerkula Otilia
Szarvas Fanny	

Levelező képzés

Antal Noel	Horváth Szilveszter Róbert
Bagaméri Eszter	Jakabné Kátay Julianna, dr.
Balogh Krisztián	Kéri István
Bene Bernadett	Kiss Tímea
Bóta Klaudia	Lakatos Judit
Csányi József	Majorosi Zsuzsanna
Csányi Sándor	Molnár Tivadar
Cseh-Aradi Vivien Erzsébet	Mosbergerné Schaadt Anita
Debreceniné Hajdu Viktória	Nagy Hanna Viola
Domokos Ábel	Oláh Vivien
Érc Bernadett	Ormándy József
Erdős Gábor	Péter Anna Gabriella
Frank Evelin	Régner Nikoletta
Góber Gábor Béla	Ságodi László, dr.
Gyarmati Zsolt István	Szadai Lajos
Habaz Martin	Tiefenbeck-Hegedüs Alexandra
Herédi Róbert	Timár Krisztina
Hontvári-Balog Dóra	Tiszpergerné Hornok Ramóna
Horváth-Kovács Dóra Erzsébet	Turzai Krisztina
Horváth Norbert	Varga Istvánné

Kántor – BA alapszak

Petrilla Liliána

Teológia – MA mesterszak

Nappali képzés

Costescu Erik

Gulyás János

Hetényi Csaba

Horváth Mihály

Katáné Farkas Erzsébet

Lacziné Bakai Ágnes

Rostás Erik

Szabó Károly

Szabó Sándor

Szolnoki Katalin

Tellerné Tóth Annamária Valéria

Zsáki Viktor Antal

Levelező képzés

Bognár Tibor Tamásné

Ficsor Fanni

Krizsán Erzsébet Katalin

Paróczy Anita

Vajóczy Mária Magdolna

Zsákiné Kakó Bernadett

Továbbképzés, és részismereti szakok

Bacsó Benjámín

Berberian Da C. M. e Silva Lucas

Bernardes de Paula A. Dagoberto

Blackstock Avigail Elise

Blaskó Krisztián Gábor

Bognár Tibor Tamásné

Brokhauzer Áron

Buckman Oliver Benjamin

Csobánné Stelkovics Edina

Csonkics Károly

De Santana Davi Tobias Lima

Elekné Szoboszlai Réka

Evans Jenna Anne

Fekete Gabriella

Ferreira Mirela Cacao

Fujihara Kage Fernanda

Gobetti Pereira de Souza Júlia

Győri Máté Béláné

Hudák-Tóth Szabina

Jankovics Viktória

Katona József Álmos

Kovács-Tóth Katalin

Kozma Krisztián

Kriukas Pijus

Krizsán Erzsébet Katalin

Lemos Giulia Paola

Meyerdirk Emily Elise

Moreno Nagaoka Deborah

Mousinho de Oliveira M. Felipe
Óvári Magdolna
Paróczy Anita
Patkás Rita
Perez Eujanian Ignacio
Petró Melinda
Poór Katalin Anett
Rein Rita Anikó

Silovicné Kovács Katalin
Soós Attila József
Szalai Tamás László
Száváné Török Emese
Vajóczki Mária Magdolna
Veress Norbert Csaba
Zentai Péterné

2.

2025-BEN DIPLOMÁZOTT HALLGATÓK NÉVSORA

Teológia BA alapszak

Ádász Ágnes*
Ambrúzs Bettina
Bajkó-Kasza András*
Balázs Attila
Bandorné Lipcsei Anikó
Bánfiné Kőrösi Csilla Etelka*
Bartos János
Biró Hajnalka
Borosné Veller Olga
Czeplédi Dávid
Csontos Erzsébet*
Demjén Gergely*
Dezse Krisztián*
Engelsdörfer Dávid*
Engelsdörfer-Zöldi Emese
Erdős Csilla Edna*
Ésik-Gergely Dóra*
Fábián Inesz
Ferencz Vilmos*
Flóra Gyula
Földi Melinda Edit

Frank Viktor
Fülöp Melánia
Gazi Zoltán
Gőczy János
Gyurisné Hoffer Fanni
Horváth Mónika Brigitta
Horváth Renáta*
Jeneiné Nagy Marianna
Józsa Jácint
Kalmár Anita
Kapor Tímea
Kerekesné Domokos Katalin
Kertész Csaba*
Kopacz Gábor*
Kovács Éva
Mariánné Elek Enikő
Mészáros Katalin
Mészáros Zoltán*
Mittnacht Mónika
Mohácsi Annabella
Molnár Adél*

Molnár József
Nagy Réka
Oláh Kitti*
Papp Imre*
Pataki Csongor Tibor
Pauler Péter
Petróczi-Konkoly Anita
Rádai Alex
Rádai Alex*
Rostás Péter
Rózán Ágnes Gabriella
Rudolf Lilla
Sánta József*

Sárdi Buda
Sutka Ibolya*
Sutka Krisztina Zsuzsanna
Szabó Noémi
Székely Ildikó
Szilágyi Petra
Takács Gergely
Terdik Dóra*
Tóth Katalin
Tóth Noémi
Turzai Krisztina
Ujlaki Eszter
Vild Zoltán

A *-gal jelöltek 2025. januárban szereztek diplomát

Teológia MA mesterszak

Boros Dóra
Budai Anna
Csernus Dorottya*
Erdei-Kovács Zsolt
Gombkötő Judit
Jámbor Ádám*
Kovács Benjámin*
Langó Rozália
Marjai Éva
Nagy Gábor

Nagy Tibor
Rontóné Czakó Krisztina
Stanákovits Veronika
Stelkovics Gyöngyi
Szegedi Teréz
Szép Adrienn
Urbán Renáta
Varga György
Veszely Edina

A *-gal jelöltek 2025. januárban szereztek diplomát

Szakirányú továbbképzési szak

Blaskó Krisztián Gábor
Bognár Tibor Tamásné
Csobánné Stelkovics Edina
Csomay Éva
Csonkics Károly
Elekné Szoboszlai Réka
Feketéné Horváth Tímea

Glatz Henrietta
Horváth Mihály
Jankovics Viktória
Jankovszkiné Horváth Noémi
Kácsorné Dorogi Dóra
Kaszáné Horváth Rozália
Katona Gabriella

Kovács Ferenc
Kropkóné Gulácsi Andrea
Óvári Magdolna
Paróczy Anita
Patkás Rita
Rakovits Árpád Kornél
Rózsáné Harsányi Irén
Sárközi István Gábor

Sárváriné Szilágyi Valéria
Siloviczné Kovács Katalin
Simonné Nánási Renáta
Soós Attila József
Szabóné Berecz Judit
Turi Zoltán Artur
Zentai Péterné

3. KITÜNTETÉSBEN, JUTALOMBAN RÉSZESÜLT HALLGATÓK

Kitűnő diplomáért

Csernus Dorottya*
Erdős Csilla Edna*
Jámbor Ádám*
Kovács Benjámin*
Molnár Adél*
Bartos János
Borosné Veller Olga
Budai Anna
Fábián Inesz
Frank Viktor
Gőczy János
Pauler Péter
Stanákovits Veronika
Szabó Noémi
Varga György
Csomay Éva

Glatz Henrietta
Jankovszkiné Horváth Noémi
Sárváriné Szilágyi Valéria
Szabóné Berecz Judit
Blaskó Krisztián Gábor
Bognár Tibor Tamásné
Csobánné Stelkovics Edina
Elekné Szoboszlai Réka
Horváth Mihály
Jankovics Viktória
Óvári Magdolna
Paróczy Anita
Patkás Rita
Siloviczné Kovács Katalin
Soós Attila József
Zentai Péterné

Kitűnő szakdolgozatért

Budai Anna
Gazi Zoltán
Gombkötő Judit
Jámbor Ádám*
Kovács Benjámin*

Langó Rozália
Marjai Éva
Nagy Réka
Varga György

4. Vezető Testületek, Oktatók és Munkatársak a 2024/25-ös Tanévben

MBE Fenntartói és Fejlesztői Tanács (FFT)

Durkó István	az FFT elnöke
Macher Tivadar	az FFT titkára
Varga László Ottó	az MBE főtitkára
Dr. Mészáros Kálmán	a BTA rektora
Bereczki Lajos	a BTA rektorhelyettese
Paróczy Zsolt	a BTA rektorhelyettese
Dr. Pafkó Tamás	az FFT lelkeszi tagja
Fodorné Bálint Andrea	adminisztrátor, jkv. vezető

Szenátus

Prof. Dr. Mészáros Kálmán	rektor, a Szenátus elnöke
Bereczki Lajos	rektorhelyettes, a Szenátus aleln.
Paróczy Zsolt	rektorhelyettes
László Gábor	a BTA főtitkára
Balla Péter	gazdasági főigazgató (2025.05.31-ig)
Hári Tibor	gazdasági főigazgató (2025.06.01-től)
Urbán Gedeon	tanulmányi igazgató
Prof. Em. Veres Sándor Péter	MAI igazgató
Dr. Várady Endre	tanszékvezető, egyetemi docens
Dr. Kovács József	tanszékvezető, főiskolai tanár
Dr. Garai Zsolt	tanszékvezető, főiskolai docens
Papp János	az MBE elnöke
Varga László Ottó	az MBE főtitkára
Dr. Szilágyi Béla	a Szenátus nem lelkeszi tagja
Dr. Szűcs Zoltán	a Szenátus nem lelkeszi tagja
Macher Tivadar	a Szenátus lelkeszi tagja

Tóth Sándor
Halász Győző Mihály
Kelédi Márton
Molnár József
Husztai Csabáné

a Szenátus lelkesíti tagja
a HÖK elnöke
a Tanulmányi Osztály vezetője
az int. dolgozók képviselője
jegyzőkönyvvezető

Rektori kabinet

Prof. Dr. Mészáros Kálmán
Bereczki Lajos
Paróczy Zsolt
László Gábor
Balla Péter
Hári Tibor
Prof. Em. Dr. Veres Sándor Péter
Urbán Gedeon
Kelédi Márton

rektor
rektorhelyettes
rektorhelyettes
főtitkár
gazdasági főigazgató (2025.05.31-ig)
gazdasági főigazgató (2025.06.01-től)
MAI igazgató
tanulmányi igazgató
jegyzőkönyvvezető

Oktatók

Bacsó Benjámin
Balla Péter
Borzási Pál Zoltán, dr.
Csáki Attila
Garai Zsolt, dr.
Giorgiov Dorin Adrián, dr.
Hajnal Zoltán
Háló Gyula
Hubert-Szabó Imre, dr.
Katona Béla
Kinczel Dániel
Kiss János
Kis-Juhász Vilmos, dr.
Kónyáné Puskás Laura
Kovács József, dr.
Kovács Viktória

tanársegéd
tanársegéd
főiskolai docens
óraadó
főiskolai docens
egyetemi docens
óraadó
óraadó
főiskolai docens
óraadó
óraadó
óraadó
főiskolai docens
mesteroktató
tanszékvezető, főiskolai tanár
óraadó

Körmendi Zsolt, dr.	óraadó
László Gábor	tanszékvezető, főiskolai docens
ifj. László Gábor	óraadó
Marton Zsolt	megbízott tanszékvezető, tanársegéd
Mészáros Kálmán prof. dr.	tanszékvezető, egyetemi tanár
Muckné Király Éva	óraadó (2025.
Nemeshegyi Zoltán	főiskolai docens
Nemes-Paróczy Csenge, dr.	óraadó
Pafkó Tamás, dr.	főiskolai docens
Papp Jonatán	óraadó
Paróczy Zsolt	óraadó
Patkás Rita	óraadó
Pető István	mesteroktató
Pintérné Munkácsi Beáta	óraadó
†Sallai Jakab, dr.	főiskolai docens (2025. 01. 17-ig)
Sebjan-Farkas Zsolt, dr.	főiskolai docens
Selmeczi Nimród	óraadó (I. félévben)
Serafin József	főiskolai docens
Sipos György Márk	óraadó
Szabó Csaba, dr.	óraadó
Székely Levente, dr.	óraadó
Szilágyi Béla, dr.	óraadó
Szűcs Zoltán, dr.	óraadó
Tóka Ágoston	óraadó
Tóth Sándor	óraadó
Urbán Gedeon	tanulmányi ig., főiskolai docens
Újvári Ferenc	gyakorlatvezető, óraadó
Újváriné Szabó Anikó	óraadó
Várady Endre, dr.	tanszékvezető, egyetemi docens
Veres Ernő, dr.	főiskolai docens
Veres Sándor Péter, prof. em. dr.	tanszékvezető, egyetemi tanár

Vendégelőadók

Dr. Richard Blake	előadó
Dr. David Mafhouz	előadó
Dr. Paige Patterson	előadó
Dr. Mark A. Howell	előadó

Munkatársak

Bokros Andrea	esélyegyenlőségi koordinátor
Bornyász Borbála	gazdasági ügyintéző (2025.03.31-ig)
Husza Csabáné	rektori titkár
Husza Csaba	kiadványszerkesztő, technikus
Kelédi Márton	tanulmányi osztályvezető
Kéméndi Andrea	takarító
Kovács-Hargitai Nóra	könyvtáros (2024.12.01-től)
Kovács Viktória	kommunikátor
Lázár Csilla	gazdasági üi. (2025.04.01-től)
ifj. László Gábor	kutatóintézeti referens
Misják Johanna	tanulmányi előadó
Molnár Ambrus	PR tervező, szervező
Molnár József	portás
Nagy-Kasza Dániel	kárpátaljai FKK koordinátor
Nagyné Maros Gabriella	könyvtáros
Nemes-Paróczy Csenge, dr.	tanulmányi referens
Novák Márta	tanulmányi előadó
Papp Jonatán	tolmács, tanulmányi munkatárs
Patkás Rita	felnőttképzési referens
Pfuschner Emese	könyvtáros
Szoukup Gergely	rendszergazda, informatikus
Újvári Ferenc	főiskolai lelkeszség vezető
Újváriné Szabó Anikó	nyelvi lektorátus vezető
Zsigmond István	gondnok

